مرزا صاحباں

آزاد بک ڈپو۔ ہال بازار۔ امرتسر

price Rs. 3

الْعِشْقُ نَارٌ یُحْرِقُ مَاسِوَی اللّٰہ

من تصنیف

میاں محمد بوٹا ساکن گجرات پنجاب

مرزا صاحباں

ملنے کا پتہ

آزاد بک ڈپو ہال بازار امرتسر

قیمت تین روپیہ پچاس پیسے

(اعلیٰ پرنٹنگ پریس دہلی)

بسم اللہ الرحمن الرحیم

در صفت جناب باری تعالےٰ

آکھاں حمد تے شکر ہزار لکھاں اوس رب رحیم رحماندا جی
عشقوں کن فیکون آواز کر کے کیتا فرش زمین زمان دا جی
احد نور تھیں نور احمد وچہ میم حجاب نہان دا جی
مسند فرش تھیں عرش تے چاڑھ لیوے جلسہ دسیا لامکان دا جی
خاطر خاص حبیب پسار کیتا عرش فرش دوزخ جنتان دا جی
لاکھاں کرن خیراتیاں ہتھ دلنے قدر نہ کوئی پچھان دا جی
موتی لعل صداف تھیں کرے پیدا قطرہ ڈال کے ابر نیہان دا جی
چودان طبق کھلوا ہوا اندر دانگ تنبواں تان تھیں تان دا جی
آتش آب تے خاک ہوا پیدا کیتا حکمنوں میل میلان دا جی
کیتی لید مخلوق نابود وچوں ہویا ذوق جان ذات جتان دا جی
کیتا جبھر مخلوق نابوت خالق ہویا گل گواہ بیان دا جی
میزبان ہو خلق جہان کیتی لنگر سدا جاری نعمتاں دا جی
فرعون نمرود شداد اتے کیتا ایڈ اکرم احسان دا جی
پائے درد مصیبتاں وچ کیتاں نوں ہر صرف ڈھنگ ایہ صبر امان دا جی
کشتی عقل دی ہووے فناہ ایتھے ڈگے بحر ایہ قہر طوفان دا جی

جس ذوق تے شوق تھیں چا کیتا اچا مرتبہ عشق دے شان دا جی
عشق باز ہو راز جتایو نے ہویا ذوق معشوق بنان دا جی
لائی مہر نبوت پشت اُتے دتا شان ختم المرسلان دا جی
دوئی دور کر کے اکو نور ہوئے گوشہ ملے جیوں سحت کمان دا جی
رہسی آپ اکلڑا پھیر دائم فانی فرش فناہ جہان دا جی
دیکھ صفتاں راز دنیاز نیالے ناس قیاس دھیان دا جی
نال امر دے ابر تھیں کرے باراں ہووے فرش فناہ جہان دا جی
سورج چن تارے سارے نور نیارے کیتا زمین توں زیب آسمان دا جی
نور دل ملک ناروں دیو طبیر داد خاکوں سازیا جسم انسان دا جی
کیتا روح اسیر قلبوت اندر کوٹھ ماریا امر زندان دا جی
دیکھ قدرتاں کرم مخلوق ہر دم کیتے درد سبحان سبحان دا جی
دوست دشمناں نہ فرق جاپے ایسا سخی داتا صاحبدان دا
کیتا تاج تے تخت عطا اونہاں دتا شان شاہی سلطان دا جی
رہووے عقل تھیں آپ پچھان ساری بے پرواہ صاحب قدردان دا
لائق وچہ درگاہ دے شکر باہجوں کرنا ہور نہ سخن زبان دا

دل کرم کمان جہان نظری پردے پوش تے عیب نہ چھاندا جی
منگ بوٹیا دعا درگاہ وچوں پیجے دان جویں ایمان دا جی

دربیان مناجات بدرگاہ قاضی الحاجات

گنہگار ہیں وڈی خطا والا بخشنہار توں رب غفور میرا
اک گور دے جیہا ہیا تیرا سیا نفس ہمیش مغرور میرا

گزری عمر وچہ فسق فجور میری بھریا دامن نال قصور
سیتھے عمل دی نیک نہ آس کوئی تقویٰ تدھ تے ترافر دیر

کیتے ظلم زیادتیاں نفس اُتے رہیا نیکیاں تھیں دل دُور میرا
تیرے فضل تھیں ہوگ بچا کوئی کیتو عدل تے ملکھ لنگور میرا
کریں عدل میزان نہ نبکیا ندا چھا بہ نال گناہ بھرپور میرا
شان قدر نوں آپ فرمان کیتا بخشنہار دربار حضور میرا
ہووے وقت اخیر دے یاد کلمہ سینہ نور تھیں کریں معمور میرا
دلویں گور اندر میری وچہ چانن روشن کریں ایمان پرنور میرا
کریں فیض تھیں فضل جے اک رتی ہووے کوٹ گناہ دا چور میرا
لائیں شوق دا باغ قلوب اندر کڈھیں بیخ تھیں کبر غرور میرا
پائیں برکتاں وچہ زبان میری ہووے شعر پر وزن مشہور میرا
پڑھن شوق تھیں شعر شوقین دلبر کرن مجلساں وچہ مذکور میرا
کریں شعر دا باغ سرسبز سایاں رہے نام مدام ظہور میرا

آیا ڈھ دربار ہیں منہ کالا کریں نور تھیں رنگ کافور میرا
کوئی عمل نہ نیک کمایا میں نت کسب ہے فسق و فجور میرا
جاپے گھاٹ صراط دی داٹ اوکھی کریں پار وچہ پلک دے پور میرا
تیرے فضل دا سد دربار جاری اسواسطے جیو مسرور میرا
کڈھیں ساس ایہ باہجہ پیاس تلخی کریں جسم نہ تنگ مجبور میرا
پچھن منکر نکیر سوال جد دل رکھیں حافظہ با دستور میرا
ہووان نشر نہ حشر دے روز سایاں کریں ایہہ سوال منظور میرا
دنیا توں وچہ نہ کریں ذلیل مینوں رکھیں بھرم وچہ یوم نشور میرا
میری قلم نوں قدرتوں بخش قوت کڈھے لنب اینٹ تن تنور میرا
تیرے ناں دا مان گمان مینوں کوئی نہ عقل تے خام شعور میرا
محمدؐ بوٹیا لکھاں ہن نعمت سرور حبیب النبی اکرام غفور میرا

در نعمت سید المرسلین خاتم النبیین احمد مجتبیٰ محمد مصطفےٰ رسول مقبول
صلی اللہ علیہ وسلم

آکھاں صفت سدا سلطان امت جیلندی شان قرآن گواہ ہویا
سرتاج لولاک لما دالا ساری خلق سندا بادشاہ ہویا
آیا جدوں جہان تے نور احمد ڈگ لات منات فناہ ہویا
اوپر عرش رسول سدان اللہ جدوں سیر کرن دا چاہ ہویا
آن فان مکان آسمان اوپر پہنچا جا سرور دا ہو واہ ہویا
آئے کرن زیارتاں حور غلماں ہر طرف تھیں صلی علیٰ ہویا
بڑی دانگ گنبند ڈراعرش آہا رکھے قدم سرور محکم راہ ہویا
دتی عرش تے چڑھ آواز آپے داخل جد دل جا وچہ درگاہ ہویا
دتے رب نے سرخزانیاں دے وچہ امتاں دے سربراہ ہویا
پھر کے ہفت افلاک اک رات اندر آئے پھیر دھرتی صبحگاہ ہویا
پلے جگ جہان مقصود منزل سدھا راہ شریعتی راہ ہویا
دوہاں عالماں دا بادشاہ سرور نبی دلی سب مثل سپاہ ہویا

سچا یار حبیب نصیب والا مشتاق جس پاک اللہ ہویا
شرق غرب جنوب شمال تیکر روشن دین جیلند امثل ماہ ہویا
آدم جن سروش طیور وحشی کل تابع زبر نگاہ ہویا!
گئے چڑھ براق رسول اکرم جبرائیل وکیل ہمراہ ہویا!
اوتھے ملک مثال پہنچ ناہیں ڈیرا نبی سند اجس جاہ ہویا
خاطر آراستہ ہوئی جنت لاہو دوزخاں دا سرد ساہ ہویا
پایا رب دی طرف تھیں شرف نبی انعام سرتاج کلاہ ہویا
ملی ذات نوں ذات ہم ہات ہوئے کل راز نہان آگاہ ہویا
لوح قلم کرسی عرش فرش اندر اوہدے نام سندا افواہ ہویا
دیکھو مرتبہ کیڈ رسول پایا اوپر عرش دے سیر مباح ہویا
ویکھ کافراں معجزے دین آندا دل جنہاں دا سی گمراہ ہویا
لیائے نبی تے دین یقین تھیں جو معاف تنہاں دا سب گناہ ہویا

رہی آکھ تعریف مخلوق ساری اوڑک سب دا عقل فناہ ہویا
کرسی حشر شفاعتاں پاس مولا اساں عاصیاں دا خیر خواہ ہوئا

اندر صفت رسول شرمندگی تھیں میری قلم دامنہ سیاہ ہویا
محمدؐ بوٹیا فکر کی اسناں نوں نبی جنہاں دا پشت پناہ ہویا

دربیان مدح چہار یار کبار رسول مقبول صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

ابو بکرؓ تے عمرؓ عثمانؓ حیدرؓ چارے یار رسول دے پیارڑے جی
صدق علی حیا سخا ثابت جوہر چوہاں دے وچہ ایہہ چارڑے جی
وچہ شرع محمدیؐ چمک لائے روشن نور مخمور ستارڑے جی
شہر شرع دا چوہاں آباد کیتا کوٹ کفر دے توڑ لکھارڑے جی
جنہاں چوہاں تے صدق درست کیتا نال کرم اوہ ایہدے تارڑے جی
ہادی رہنما نبی امام امت چشمے فیض دے نوڑ نیارڑے جی

کر کے صفت خدا قرآن اندر سدے نال پیار دسارڑے جی
وارو وار بیٹھے اوپر تخت نبی چوہاں عدل انصاف نتارڑے جی
کعبے چار چوطرفے سجود جائز چاہیے دین چار منارڑے جی
برکت چوندی زمین زمان اندر چار نال یکسان بہارڑے جی
اٹھے بناں چان جیہڑے شک جانن بیسے دھر و درگاہ درباڑے جی
حرمت بوٹیا چوہاندی نال مولا ساڈے بخشش فعل لکارڑے جی

مدح شریف حضرت غوث الاعظم پیر میراں عبد القادر جیلانی قدس سرہ

سید پاک جناب ہے پیر میراں جیندا نام روشن مثل چند ہویا
پیارا یار جناب جبار دا ای جیندا ازہد منظور پسند ہویا
محی الدین تھیں دین سر سبز ہویا راہ کفر دا جنہیں تھیں بند ہویا
گھر خادماں ہیریاں پوریاں سو صاحب یمن الساہ رحمبند ہویا
پیارا رب لاڈلا پیر میراں جدہا چھتر جہان اپرند ہویا

بیوی فاطمہ تے ابو صالح دا فرخ نال امیر دل بند ہویا
پہنتے جام مرید مقصود منزل تھیں اوسدے جہاں دا پند ہویا
پائے فیض تھیں فقر دے گنج اوسے جس نے پیر میراں خورسند ہویا
کوئی مول نہ انت کرامتاں دا وچہ بارگاہ قدر بلند ہویا
محمدؐ بوٹیا پیر دی دھیر نینوں تائیں طبع دا نبز سخند ہویا

دربیان آغاز قصہ حسب درخواست یاراں خود

اک روز پیاریاں ساریاں نے سانوں نال گمان فرمان کیتے
رہندکنت نے دل اداس ساڈے شعر سنن دے شوق غلطان کیتے
مرزے صاحباں دی داستان دسو جیوں کر عشق نے مار حیران کیتے
پختہ قافیہ شعر بروزن آکھو جیویں شاعراں شعر بیان کیتے
اساں نال امید سوال پایا ترلے ہور ہزار بھی آن کیتے
تیرے شعر سندی ہر شہر چرچا موتی سخن پسند جہان کیتے
پایا آسوال ایہ دوستاں نے اساں دور دراز دھیان کیتے
کارن دوستاں دکھڑا پیا جرناں ایس فکر نے اساں پریشان کیتے

آکھن آکھ سنا گل عاشقاں دی جیہڑے جہاں تے محبوب قربان کیتے
کر کے شعر تے جیو پرچا ساڈا اسیں ہجر نے مار ویران کیتے
کیکر ماریا یار دلیچہ مرزا کیکر صاحباں آہ و فغان کیتے
وچ درد دریا دے دل تارو کشتی نوح جیوں سیر طوفان کیتے
لئی خضر دے خاص شاگرد شاعر سخی سخن دے رب رحمان کیتے
ساڈے شوق دا باغ بنا تازہ دل بھور اداس تران کیتے
نازک ساک ہے بہت پیار یاں دا جاسی ٹٹ جے ذرا گمان کیتے
شعر سنن دا کسے نوں شوق ناہیں اساں خوب طرح امتحان کیتے

محمد بوٹا

آوے جیونہ شعر دے لکھن اتے اساں بند لبنے قلمدان کیتے
خشک ڈالاں تھیں دور دراز نگری جنہاں سیر نہ الیں مکان کیتے
دکھی حال ہے رس پریم رتی اوہناں شوق محبوب مستان کیتے
اساں ایہہ زبان بیار نہ سے سن نقش اتے جند عیان کیتے
ولدے ڈبیوں کڈھ کے سخن موتی اگے پیاریاں چاندزان کیتے
اوپر شعر زبان روان ہوئی مولا فضل تھیں فیض احسان کیتے
مالی وانگ شگوفیاں ملا شاخاں کارن دوستاں دے بوستان کیتے
گھوڑا طبع دا تیز دوڑا کے میں سیر شعر دلے چہ میدان کیتے
میری قلم نوں قدرتوں ہی قوت بلیندڑے شعر دے رب آسان کیتے

بعضے شعر تھیں پھیر کے منہ نسن جیہڑے رب بیدرد حیوان کیتے
بدعت کہن ملاں ذکر عشق دا ہیوں معلم کسے نہ راز نہان کیتے
جنہاں ولانہ عشق دا عکس ناہیں مثل خرادہ رب انسان کیتے
سوئی ٹھر دی جال کے جان اتے راضی چادر ست مہربان کیتے
گل عشق دی دل خیال ہویا وانگ قمریاں سوز الحان کیتے
سن کے شعر میرا آفرین کہسن جیہڑے رب زیرک سخندان کیتے
وانگ لشکراں بن ردیف آئے وچ صورتاں روپ عیان کیتے
اساں بیت پتنگ دے دسنے نوں شوخ شوق دے شمعدان کیتے
مارے آن کے موج دریا دل دی سخن طبع تھیں تیز روان کیتے

کر کے یاد خضر استاد نائیں شروع شعر اندر آن فان کیتے
محمد بوٹیا اوٹے جناب دی تھیں نال دوستاں قول زبان کیتے

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا ساکن گجرات

بیٹھ جیو دیناں صلاح کیتی قصہ جوڑ پیاریاں ٹالئے جی
آپیا ہن فکر خیال گلو چہ کیتنے قول محبوباں دے پالئے جی
کرنا شعر دا گیتی دھار پریت چاہن کی بیدرد پالئے جی
قدردان جے ہون پچھان والے موتی سخن دے سپیوں ڈھالئے جی
کہندے یار کر شعر صفا ہندی عربی فارسی شعر نہ ڈالئے جی
مرزا صاحباں رکھ نشان اگے یاد یاد کر خون اچھالئے جی
ساقی ہو کے دوستاں پیاریاں نوں پیالے پریم دے بھر پیائے جی
لہر حسن دی بسنی دی شہر کھیوے مرزے مہر نوں چل دکھائے جی
لا کے دوہاندی بیت سبیت اندر نال شوق دے خوب بنجائے جی
ہن چھوڑ کے طول فضول قصے گل اصل مقصود دی بھالئے جی

راضی کیجے جیو پیار دے توڑے اپنی جان نوں گل لائیے جی
بہار شعر دا بھار پہاڑ جیڈا کارن دوستاں سر تے اٹھائے جی
جویں راگ بنا وناں ڈوریاں نوں اگے انھیاں دے دیو بالئے جی
سوہنا عجب بہار دا شعر کر کے شوق دوستاں دے دل ڈالئے جی
سن شعر نہ معنے وان ملاں کتھوں جاہلاں سمجھ سکھالئے جی
آتش عشق تے پریم سوز اندر انگ وانگ پتنگ دے جائیے جی
ڈال آب زلال وصال والا مویاں دلاں نوں پھیر جوائیے جی
مجنوں لیلیٰ دیوانگے ہن دس اندر مرزا صاحباں پڑھن بہائیے جی
قصہ جوڑ کے درد فراق والا دکھی دلاں دی لنب لکائیے جی
محمد بوٹیا آکھ ہن دوستاں نوں قصہ سنو ایہہ ہوش سنبھالئے جی

دربیان صفت سرداری مہر کھیوا خاں

قرب جھنگ مگھیانیاں شہر کھیوا امن چین دیناں دسیندڑا ئی
زن مرد سب ملک غلمان حوراں جنت وانگ اوہ شہر سوہیندڑا ئی

سبز زمین زراعتاں چھاں باغیں کول بحر جھناں وگیندڑا ئی
دسن وسیں اوسیلڑے چھیل مٹنڈے سوہنا اک تھیں اک چڑھیندڑا ئی

وانگ مصر دے حسن دی کھانڈ کھیوا جوبن جنہاں ٹھاٹھ مریندڑائی
جھمّے ہووے گلزار شگوفیاں دی اوتھے ناچ پھیر دل ہندڑائی
کھیوا شہر کوئی حسن دا قہر جادو ویکھے جو سو عقل ونجائندڑائی
کھیوے شہر دا کھیوا جیہیں سردار خاص ذات سیال سدیندڑائی
طالع مند تے بخت بلند والا میٹھے نال اقبال چمکیندڑائی
نوشیرواں تے عمر خطاب[رض] وانگوں چاہڑ تکڑی عدل تولیندڑائی
کٹھے مارکے چور چکار وسیول لگا نجھیا مال پھریندڑائی
کرے ٹہل مسافراں راہیاں دی سدا ورت ہمیش ورتیندڑائی

گردے اوس زمیندے بھون عاشق جنہاں حسن تے جیو ترسندڑائی
جھمکے شمع چراغ دی چمک ہووے اوتھے انگ پتنگ جلیندڑائی
جالینوس دی جیہیں دیواد قہقہہ تنویں مرے ہس ہس جھیڑا دیندڑائی
یاراں پتیاں وچہ چودھر اسدا اندر جھنگ دے راج کریندڑائی
مال ملک تے ملک مثال صورت صاحب نیک نصیب چمکیندڑائی
ایسا دبدبا اسدا وچہ دلیساں ویکھ بکری شیر تر ہندڑائی
دسن لکّیاں رعلیناں امن اندر کوئی ظلم دا نام نہ لیندڑائی
حاتم وانگ سخاوتاں وچہ کامل راہ ربدے سیس دکیندڑائی

دربیان صفت میر شمیر ہر دو پسران مہر کھیوا خان

کھیوے خاں دے پت دو خان زادے نام میر شمیر امیر دونویں
سوہنے انگ جیوں رتڑے رنگ سوہنے کینے قدر نوں رب قدیر دونویں
رستم زال تھیں زور کمال آہا ہتھیں تروڑدے پکڑ زنجیر دونویں
کرن ورکشاں پکڑکے ترگشاننوں مارن نال تدبیر دونویں
پنچھی اوڈدے سروں نہ جان دیندے میلن نال نشان نظیر دونویں
علم حلم صورت شکل عقل کامل کرن وانگ سحبان تقریر دونویں

مائل مست مزاج شہزادیاں دی سوہنی صورتاں بدر منیر دونویں
پاس باپ تے ماں دے وچہ پرہیا جیویں بادشاہ کول وزیر دونویں
شیراں چتریاں مستیاں ہاتھیاں نوں پکڑ بازوں سٹدے چیر دونویں
جاندے مرگ نوں مرگ دی پان پھاہی گویا خاص قضا تقدیر دونویں
جدوں لڑن کارن آئے نال دیواں گویا رام لچھمن سکے ویر دونویں
محمد بوٹیا باپ دے کرم چنگے جلیندے پت نے صاحب تدبیر دونویں

دربیان تولد شدن صاحباں بخانہ مہر کھیوا خان

دختر نیک اختر جمی گھر کھیوے خوش میر شمیر بھرا ہوئے
دائی چا پائی وچہ پوتڑے دے کارن بانگ حاضر عاما ہوئے
رکھن صاحباں ایس دا ناں صاحب حسن دا لڑکے خاکپا ہوئے
لیا صاحباں حور تھیں نام جوبن ملک ویکھ صورت مبتلا ہوئے
جمی جگ تے صاحباں روپ رانی سارے ملک تے شگن اوپا ہوئے

کرن ایڈ سردار نے لعل موتی مالدار کنگال گدا ہوئے
گڑھتی عشق دی کاڑ پلایو نے جس تھیں عاشقاں جور جفا ہوئے
آیا ٹٹ زمین تے چن فلکوں اوہدے حسن دے ایڈ شعاع ہوئے
روشن رنگ رخسار دو دیکھ کے تے آفتاب مہتاب فدا ہوئے
خوشی کھیوں دی لوٹیا بھائیاں نوں ویکھ ویکھ دلوں فدا ہوئے

دربیان ذکر سال ششم

پہلے ورہے کنیزکاں گود چائی گھت پوتڑے ریشمی لالدے جی
نال چاوے پکڑ بھرا اوہنوں اوپر فرش بٹھان سکھالدے جی

کران پیار تے بال دے نال شفقت مکھن کھنڈ دیناں کھوالدے جی
کدی ہسدی تے کدی روپیندی کرے کم اوہ چھال بتالدے جی

دوجے ورہے چا قدم تے ٹرے ٹھم ٹھم مورمست ہوئے اوپر چالدے جی

وانگ طوطیاں سکھیا سمجھ گلاں مٹھے بول نبات وینالدے جی

ورہے تیسرے ماں تے باپ اوہدا اگڑیاں سرگے گھریں کھڈالدے جی

پیریں جھانجھراں لٹکدے کن بندے گل ہسیاں ہس کے ڈالدے جی

چوتھے ورہے گندلاوندے سیس اوہدا کوراچونڈیاں مٹھڑے ڈالدے جی

مکھ چمکدا مثل شفق روشن شعلے نکلے حسن جمال دے جی

ورہے پنجویں صاحباں ہوش لدھی ہوئی سگھڑ وچہ عقل کمالدے جی

پھیر دوڑدی نال سہیلیاندے نس ٹھٹے پھرن جیویں ڈار غزالدے جی

چھیویں سال نوں عقل کمال ہوئی ماپے پڑھن مسیت بہالدے جی

لڑکے لڑکیاں بہت خوشحال ہوئے ویکھ صاحباں پری مثالدے جی

سدا صاحباں کول بٹھائی ملاں منگن دعا دو ہتھ اٹھالدے جی

تیز فہم تے نوک زبان آہی پڑھے سبق نوں نال خیال دے جی

لائیے پیت مسیت وچہ صاحباں دی پیالے پیال کے شوق وصالدے جی

کھیوے شہر لیا ملا مرزا نال صاحباں نڈھڑی بال دے جی

ہوندی ویکھ کمال نہال اناں جدوں کھیڈدی نال خوشحال دے جی

نال انگلی وسدی اوہ ابا اماں آکھدی نال خیالدے جی

دسے صاحباں کھیڈدی وچہ محلاں چمکے بھاگ نصیب اقبالدے جی

شاہ پری نوں پا کے زری زیور سانگ حور دساز وکھالدے جی

کالے کیس گل گنڈ لال ہار ٹکن پٹے پیچ اندر والوالدے جی

ہوئی نور محفلیں شمع کافور روشن عاشق انگ پتنگ ہو بالدے جی

عجب روپ تے عجب پوشاک بانکی عجب سج سر تے شالدے جی

گورا مکھ تے ہونٹ یاقوت چمکن لیے رنگ بدخشاں دے لعلدے جی

نقد نذر استاد دی رکھیا نے کھڑن گھت اشرفی وچہ تھالدے جی

وچہ ورس دے نور جیوں برس پیا ہوئے کرم اس جل جلالدے جی

ملاں ہتھ پھیر کے ہتھ سر تے ویکھے قاعدے حرف سکھالدے جی

نیک طالع نال مطالعدے کیتا ختم قرآن وچہ سال دے جی

دانا ہادہن چلے چاداگاں مرزے کھول سندی وچہ بھالدے جی

کرو بوٹیا صفت ہن صاحباندی یار آکھدے نال سوالدے جی

دربیان تعریف حسن صاحباں مے گوید

پری پدمنی صاحباں حور نوری شاعر کرے تعریف تحریر جیونکر

متھے بندیاں پال جیوں تارہ باں دی چہرہ چمکدا بدر منیر جیونکر

پھرے چھنکدی نال سہیلیاندے اندر فوج سردار امیر جیونکر

متھا گول محرابدی ڈول والا کیتا کعبیوں عکس تعمیر کیونکر

حور نکلی جیون بہشت مار چمکاں روشن نور تمام سریر جیونکر

لین نین حساب عذاب اوہو جاپن عاشقاں منکر نکیر جیونکر

گردن کونجدی وند جیوں ہنس ہس موتی ٹھوڈی سیب قندھار کشمیر جیونکر

دھار میدی بار چمکا آ نکے چمکے سامنے شمس شمشیر جیونکر

روم شام دے نقش غلام ہوئے لکھی چین ارژنگ تصویر جیونکر

سر چھاتیوں مار حباب اٹھے کٹھا کٹھاں حسن ودیا دا نیر جیونکر

بیٹھے گلہ دے تخت تے تان تنبو بادشاہ سلطان وزیر جیونکر

قد سرو انار رخسار دونویں لباں مٹھیاں شہد تے شیر جیونکر

بھواں وانگ کمان گیان وسن پلکاں عجب خدنگ دے تیر جیونکر

تختہ صندل صاف سفید سینہ پیڈو مخملوں نرم حریر جیونکر

بانکی چال چکور تے مور کولوں دیکھ ہنس ہوئے شرم گیر جیونکر

اڈی حسن دی نار تے آن نیلی کھیڈ ساحری سحر تاثیر جیونکر

ویکھ روپ تپیا کرے بیٹھا بھلا نیر کھوں بھگت کبیر جیونکر

باہیں گول رنگیل خراد چڑھیاں کسے ڈولیاں نال تدبیر جیونکر

سرخی لباندی ویکھ گل لالیاں نے لائے داغ دل تے سینے چیر جیونکر

آہی حسن دی مورتی ہنس رانی شاہ پری تمثیل نظیر جیونکر

اکو ہان پستان جوان دونویں جاپن رام لچھمن سکے ویر جیونکر

کھیون پٹ دے گول رنگیل لاٹو پیٹڑے نکھ صناندے ہیر جیونکر

بعضے کہن خرمانیاں رس بھریاں ہوٹے مٹھڑی پیر دے صدقے جیونکر
نین ویکھ کے مست سیاہ اوہدے ہرن حیران دلگیر جیونکر
زلفاں مار کنڈل گل ہار ہویا کارن عاشقاں طوق زنجیر جیونکر
گورے مکھ تے خال سیاہ چمکے نوری شکل ملنگ فقیر جیونکر
کرے نال نگاہ فناہ جٹی دو نیں نین قضا تقدیر جیونکر

بعضے کہن قد ڈولیاں پوش گدھے آہے لعل نوں گھت دا پیر جیونکر
بدھے حسن دے کھلے دربار عاشق ہووے چاہ زنداں اسیر جیونکر
نک الف ہے اسم اللہ اکبر بھیرے عاشقاں گلے تکبیر جیونکر
سدھے صافی سنون منارد ونیں نازک بیر حنا پذیر جیونکر
محمد بوٹیا حسن پرست عاشق چمن صاحباں دے پیر پیر جیونکر

دربیان تعریف جمال کمال صاحباں

آئی پری صاحباں کوہ قاف وچوں سایہ بحر باد دے وکھن والیاں نوں
کتنے شاہ گدا نگاہ اوہدی ہنگن بچھیا پکڑ پیالیاں نوں
نین ویکھ کے مست سیاہ اوہدے ہرن کرن قربانیاں غزالیاں نوں
سرخی لباں دی ویکھ کے داغ سینے شرمسار کیتا گل لالیاں نوں
نازک بدن بلور ابر زادی لائی لکھ تصویر جیوں آلیاں نوں
کھڑے پھول دی مست مزاج اندر کیتا نشے جیوں مست متوالیاں نوں
اوس پری نوں رب نے پردے تے چاناں بھار ہے قہر سکھالیاں نوں

ملکہ ملک پنجاب دا ماہ نوں آئی چاہڑ کے روپ سیالیاں نوں
بند ابن بھیں بنکے سانگ گوپی آئی لاکے لنگ دوشالیاں نوں
ٹیٹے سنبلاں سر زمین اتے وکھن پیچ پائے گیساں کالیاں نوں
زلفاں حال گل ڈال ڈے عاشقاں دے اتے سکھ صیاد بھیں جالیاں نوں
پیر چکٹ سکدر رنگ مہندی آپو بھار بھیں ندر اچھالیاں نوں
سوہنے ویکھ کے پھل رخسار بلبل کرے سوز لکار کے نالیاں نوں
ہوئی بوٹیا حسن دی شمع روشن چل خبر دیو جند جالیاں نوں

دربیان تعریف حسن حسین صاحباں

عاشق ہجر جنہاں دا ال بیٹھے ڈیرے وچ پیالاں ندے جھنگ کر دے
جادو گراں دی پتلی کھیڈ پائی کلمہ عقل دی دور فرسنگ کر دے
قزلباش اسوار دو نین جنگی نال عاشقاں دے نت جنگ کر دے
کجھ حسن تے وانگ چکور عاشق جند جان زبان نسنگ کر دے
خونخوار ابرو شکل شمشیر خونی وچہ پیار نہ دیر درنگ کر دے
ہونٹھ چاہڑ کے رنگ دنداسڑے دا گل لالیاں دے رنگ ڈھنگ کر دے
اگر واعظ ویکھدے صاحباں نوں چھڈ دے نعرہ دے نام لوں ننگ کر دے

والی ملک دے ویکھ کے صاحباں نوں چھڈ شیخیاں دیس ملنگ کر دے
مکھ شمع قندیل کافور روشن چال انگ بیرنگ پتنگ کر دے
کالے کیس پلمدے ناگ لہری بناں چھیڑیں کلے ڈنگ کر دے
دارو بھلا نین لپنتول تکھے خوف جنہاں شیر دا انگ کر دے
کارن تنہاں دے طوق زنجیر زلفاں جیہڑے چون چرلوا رنگ کر دے
ہتھیں ویکھ کے رنگ حنا عاشق ہتھیں اپنی خون دا رنگ کر دے
محمد بوٹیا ویکھیا آپ توں تے ڈاہڈے حسن محبوباں دے تنگ کر دے

دربیان صفت جمال کمال صاحباں

حسن حد حساب تھیں صاحباں دا شاعر صفت تھیں بندن زباں دسدے
مکھ شمع تے وانگ پتنگ جل جل جو گے تھے ہزار جوان وسدے

لکھی آپ تصویر نقاش ازلی ویکھ نقش محبوب دھیان دسدے
سایہ پری جہاں نے آن پایا وچہ جوش بیہوش انسان وسدے

چھٹے ویکھ کے ڈنڈ ندیں کلیاں چھنڈے پیے باغیں باغباں وسدے
چاہڑے غضب دے کالے سیاہ سرمے لٹے شہر بازاروں کلاں وسدے
ٹھگے چور بھنبھور دی شاہزادی کارن حسن قیدی ساربان وسدے
نیمخواب متانیاں ویکھ اکھیں نرگس خواب اندر پریشان وسدے
سینے تخت تے آن پستان بیٹھے خاندان وزیر سلطان وسدے
مینھے چوٹیاں صاف محراب میٹھے سجدے وچ جیونکر مسلمان وسدے
کالے خال تے لال رخسار اتے بیٹھے کھوہ بھلاں اتے آن وسدے
اد پرپلیاں چمکدی دھڑی دھڑی ڈھڑ تارے چمکدے جیون آسمان وسدے

میٹھے حسن ہاروت ماروت میٹھے قید وچ چاہ زندان وسدے
پالی اٹ ونڈا سٹر پالنٹرے بھنیں کئی دیس پردیس ویران وسدے
سندر ویکھ کے چال کمال اوہدی ہنس مور چکور حیران وسدے
نک نہار تے تیر مژگاں ابرو عجب خدا لہ کمان وسدے
ویکھ نین بندوق معشوق چھٹے جنگ دے ساز و سامان وسدے
ہتھ برگ حنا زبان سوسن نازک ہوٹھ پتلے پتے پان وسدے
چھنڈے ناف کستوری صاف چلے ہرن مست اندر بیابان وسدے
محمد بوٹیا عجب ایہہ شعر تیرے وچ پیٹ تے درد و فغان وسدے

دربیان تعریف جمال کمال صاحباں

جھلی جھال نہ جاندی صاحباں دی حسن باہر حد حساب تھیں جی
دگی ابر وچوں اکھ پھیراں نور دی مارے تیز نگاہ نقاب تھیں جی
زلفاں مشک تاتار خوشبو چھڈی جد مشک جیوں عطر گلاب تھیں جی
ملکہ باغ دی بولدی جیوں کوئل تو ہیں مست آواز رباب تھیں جی
گیسو لیلۃ القدر دی رات روشن نین تجلی ابر سحاب تھیں جی
ویکھ دان جوان دیدار کر دے ثابت رہن نہ حسن دی تاب تھیں جی
ہیٹھ بدلی حسن دی لو جیونکر نتویں ڈھلدا حسن وچ حجاب تھیں جی

تارے کھیتیاں ندی وچ علم لوہ ہوئی نکلی چمک جیوں ماہتاب تھیں جی
مست نین نموہڑے نیم سندر متی نرگس چڑھی جیوں خواب تھیں جی
چشماں عین زلفاں شین قاف بھی وے سبق اے حسین کتاب تھیں جی
پھرے جھولدی مست مراج اندر چڑھیا نشا جیوں تیز شراب تھیں جی
سوہنا مکھ سفید جیوں سنگ مرمر زبان لال کمالی شہاب تھیں جی
چڑھی صاحباں حسن دالیں مجرا ہے مات معشوق پنجاب تھیں جی
حلو بوٹیا حور دے ویکھنے نوں پچھا حسن نہ کم ثواب تھیں جی

دربیان تعریف زلف سیاہ صاحباں

پھرے صاحباں پری دا انگ بنکے سر تے مکٹ عجب سیاہ زلفاں
کھادی سنبلاں پیچ تاپ پیچ زلفاں نال وا جھلن وار و وار زلفاں
یوسف جیہے محبوب زندان پاٹے ہوکے حسن دی داد گواہ زلفاں
خم پا کے قوس قزح بنیاں دین خلق نوں گاہ بگاہ زلفاں
سینہ تخت لاہور دا مل کھلیاں چوبدار دربار درگاہ زلفاں
زلفاں لیلۃ القدر دی رات روشن پایا عاشقاں نور الٰہ زلفاں
حصہ حسن خزانیوں پان عاشق نال کرم جاں کرن نگاہ زلفاں
پڑھ ول کے چودھویں رات وانگوں سوہن داہ کردے مکھ واہ زلفاں

زلفاں کھینیاں عطر پھلیل چھانی آگ لگن نال چاہ زلفاں
دھند کار زنگ شاہ سکندر نے جانا آب حیات دراز زلفاں
دال وال تھیں نور ویکھیاں روشن کیتا آن صفاں گمراہ زلفاں
لچھے ٹپدے وانگ پیچ رہندے پیے عاشقاں دے گل پھاہ زلفاں
متھا سرخ شفق دلیو انگ چمکے پایا گرد ہالا ساں بچگاہ زلفاں
کارن عاشقاں دے ناگن آکھ چڑھیاں لٹکے چوندیاں ٹال سیاہ زلفاں
کارن عاشقاں لعنت زنجیر زلفاں کرن قید پھر بے گناہ زلفاں
پا کے بوٹیا بند کمند وانگوں جھٹ دلاں نوں کرن تباہ زلفاں

دربیان تعریف حسن شہزادی صاحباں

صاحب شوق مجازی دے باغ وچوں کلی حسن دی صاحباں چھین لیائے
ہوئی اداس حوا اداس بہشت وچوں پکڑ پلک نہ چھوڑ کے زمین لیائے
اُس نازنین حسن دی مورتی دی لکھ صفت معشوق حسین لیائے
زلفاں ویکھ کے ناگ سیاہ زہری کارن کیس دے ملک دی بین لیائے
ٹھوڑی چاہ زنخدان یقین ڈھین قطرے تکھ پکڑ شیشاں پکڑ شہین لیائے

سلیمان دا ملک سنبھالنے نوں کر کے پریاں تخت نشین لیائے
ٹٹ عرش تھیں فرش تے حسن ڈگا کا معجزہ ویکھ کے دین لیائے
ابرو ویکھ محمدا استاد کاتب تختی دل دی تے لکھ سین لیائے
خوبی نین دی دسیئے لا آتش پلکاں پکڑ مثال سنگین لیائے
محمد بوٹیا پال جہاد دل دی جیہڑے حسن نے صاف یقین لیائے

دربیان تعریف زیورات صاحباں

مانگ لاہ کے صاحباں زری زیور شاہ پری وانگو جھڑاوندی سی
دستکن پہنچیاں تے پری بند باہیں ہیریں جھانجھراں پا چھنکاوندی سی
کنٹھیں لٹکدے دو دراز جھمکے وانگ گوپیاں دے سجاوندی سی
نالا پٹ دا لٹکدا نال پٹاں جوڑا چاندنی پا چمکاوندی سی
پائے پائلاں حسن دی مورتی وہ نال ناز دے قدم اٹھاوندی سی
موہ لے گھراں سو پلنے پچھل تانے سجدوں ہو کے بانت لاوندی سی
رانی کوکلاں دے سینے پاں آہ پا حسن دا رستے جاوندی سی
کر کے حسن دا رسن تھیں رانی ساہناں نوں خطا بجھاوندی سی
شاہاں زیور دی صفت ہیران بیتا تم لکھنوں منہ بھواوندی سی
کیہ دل نہ ویکھ دی آپ بیجا نیویں نظر تے بہت شرماوندی سی
اوہدا چہرہ تھیں پاں نجات عاشق سینے ناپ تیر چلاوندی سی

متھے بندلی چمکدی چن وانگوں نک نتھ بلاک سہاوندی سی
گلے وچ نالے مالا ہیراں دی چانن ہار لمکاوندی سی
جیہنی چکین دی زری دا گل کرتہ تھیں گلبدن دا پاوندی سی
عجب حسن تے عجب پوشاک زیور عجب بانک ادا دکھاوندی سی
پھرے لٹڈی دلانوں بھان بتی وڈا غضب قہر کماوندی سی
اوہدی بات تھیں آب حیات جاری مویاں دلانوں پھیر جواندی سی
چڑھیا کھیوں تے چمک کے چن نوری خلقت ویکھ کے سیس نواندی سی
ڈکھی دلانوں لٹڈی پھر جیہڑی کوئی خون ناحق نہ کھاوندی سی
جادوگرانی گھراں تھیں کالی سایہ پا کے عقل ونجاوندی سی
بھولی شکل تے نور الکھ سوہنا ہر اک دے دل نوں بھاوندی سی
شاہ پری دی بوٹیا بھلین دوجی تخلے نظر نہ کسے لیاوندی سی

دربیان یاد داشتن مصنف خود از صفت حسن صاحباں

سر کسے دل نہ ویکھدا بیت لکھیں نیویں نظر تے بہت شرماوندی سی
کیہا حسن بندہ نیر دینے کا منہوں لوک نہ عیب کوئی لاندی جی
ایتھوں آگے سینے تھیں چھپے ناہیں دا حسن دی جین مورتی جی
کر کے تے چھوٹے چپنے راہ دو بہشت نہ مگہ نہ ہوں جگا جی
پھٹے سینہ کوئی نہ ہن بہت جنگ جانو پیں لکھ علاج کرائیے جی

ملتان سارے جہان حیران ہو کے کاہنوں گردنی خون چڑھائیے جی
پر جیا حسن دی مذہب ہے عاشقاں دا وچہ کفر دے کوک کیوں پائیے جی
سودے مارندے حسن بازار اندر ہٹ جائیے جان بچائیے جی
تیغ حسن دی چمکدی لو آنگ بجلی چھپ لک کے جان بچائیے جی
کر کے سیر الیس حسن دے باغ وچ ہاہن کو چدا طرم دجائیے جی

گھر تک کے آن جوان ہویا رنگ ہور دا ہور وٹاندا ای!
شعلے چمکدا حسن جنہیں دانگ سورج چن چہرہ ویکھ شرماندا ای!
چہرہ چن تے چال چکور دانگوں کنڈل زلف نوں پا لٹکاوندا ای
لشکا حسن دی کھا کے رشک یوسف مصر اپنا آپ وکاوندا ای
پھر سنگھنیندا مندیاں نال مرزا وانگ ہرن دے چوکڑی چاوندا ای
بھی آن تقدیر سر خان مرزے ویکھو عشق کی کرم کماوندا ای!
بناں چھیڑیاں آن پئے گلیں گلیں لا کے جی بھرماوندا ای
سیاں کوہاندے باڑے میلی دیندا وچہ ملاندے راہ بناوندا ای
عمر بال تے بودیاں نال دوہویں دل دوہاں دا اٹکاں لیجاوندا ای
نیندیں نیند آرام حرام ہویا تارے گندیاں رات دہاوندا ای
وچہ جسم سمایا اسم اکبر ہوہو ذکر تے فکر بلاوندا ای!
اودھر صاحباں کھٹڑی نال نیناں عشق دوہاں نوں مار مکاوندا ای
دل اکھیاں چار جاں اک ہویاں اٹھ صبر قرار سدھاوندا ای
جیہڑیں روز میثاق دے سچ یار نال بت دے پک پکاوندا ای
ڈھونڈاں ہیاں کتھیں نت لبھے مرزا ایس گل نوں پیا چھپاوندا ای
گئے سکھڑے دکھڑے بیٹھ آ تے اکھیں نیر دی نہر چلاوندا ای

پھری ہوش تے عقل شعور آیا سوچ سمجھ کے سخن الاوندا ای
کنیں لشکدے بندے ٹھے مرلبوں دے لا چار شیشی تنیڑ سہاوندا ای
بلدی شمع وچہ رات دے ہات ہوئے جیہڑے بلدوں نکھ مہتاب وکھاوندا ای
کوئی حسن حساب اندر شاعر نغت دا مغز کھپاوندا ای
وہن رہنا وچہ چین آرام جاپے ذرا جیوندے تے غم نہ لاوندا ای
حاکم حسن دا سنگدا عاشقاں تئیں بادشاہ ایہ جھنگ جھناوندا ای
سنگل پا کے زلف محبوب دی دا عاشق جرم بن قید کراوندا ای
مرزا صاحباں آہن ہن سیو ویکھو کس طرح خاک رلاوندا ای
نین ویکھ مرے صاحباں دے مرزا پھٹ کلیجڑے کھاوندا ای
شمع حسن سامنے آن چمکے اگ ونگ پتنگ جلاوندا ای
اک پلک نہ صاحباں نظر آوے بھلا ہو کے پیا گھبراوندا ای
نت ہوئے اگے پچھے پھرے کملی چاہے عشق صیاد سکھاوندا ای
نیناں نین الجھان کی جاندے ہن عشق سنیاں مار مکاوندا ای
تیریں تاں وچہ چال امیر ہوئے کٹ مرزا دل پھساوندا ای
نت ویکھدا صاحباں بل چہری آپی نظر نہ سول اٹھاوندا ای
محمد لوٹیا عشق دار وگ ڈاہڈا جھول گیا سوہنی آزماوندا ای

در بیان سال ہفتم در مکتب داخل شدن مرزا برائے تعلیم

سال ستویں چیت چالاک ہویا فکر پڑھن دا آیا جی!
پھر کے تھاں اک پتا سیانا اگے جا استاد ڈھکایا جی!
گل سبز پہن محراب متھے بابا فقر دا اصل بنایا جی!
مہرے دار دستار تے سر جیہڑا وڈا مولوی نام سدایا جی
گرد گرد شاگرد بہوں جہن دا لے پھر اوہ تک تاریاں پایا جی
پڑھن فقہ درویش حدیث مفتی کے ور قرآن وڈایا جی
کئی پڑھن مجموعہ بہار دانش کئی انواع منشکایا جی
کوئی پڑھے جغرافیہ شاہنامہ زبدہ کیک بنوں سبق پڑھایا جی!
آیو اپنا سبق یاد کرکے ہر اک تے خوف سایا جی!

پڑھدی صاحباں جس مسیت آہی اوسے وچہ پڑھایا بٹھایا جی
ملاں نیک مثال ملائکاں دی جیہدے منہ تے نور سوایا جی
صورت خضر دی ریش سفید نوری اکھیں وچہ حیا سمایا جی
فکر ذکر دے وچہ مشغول ہر دم ذاتی اسم وچہ چشم دے دہایا جی
لڑکے لڑکیاں ملک مثال مثل حوراں مکتب اوہ فردوس سہایا جی
کئی فارسی پڑھن تے لکھن ناویں تختیاں خط لکایا جی
کئی پڑھن گلستان تے بوستاں جی کسے یوسفی تے دل لایا جی
کوئی صرف پڑھے نحو صرف کردا اوتھوں علم پڑھ عقل سکھایا جی
کران سبق نہ یاد تے مار کھاون جنہاں واہیاں لاڈ لڈایا جی

ساوے ذات اصیل تمام لڑکے وچہ پڑہن دے جی جمایا جی !
مرزے جا دعا سلام کیتی ہو ادب بجا لیایا جی !
بھولی شکل نے عقل اکوٹ ڈٹھا لڑکا نیک اصیل آزمایا جی
وانگ قیس لیلا مرزا صاحباں جی بیٹھے پڑہن درس سجایا جی !
ملاں آکھیا آکھ جی بسم اللہ بسمل ہو مرزا تڑفایا جی
پڑھ کے الف دیکھے قد صاحباں دا سرو مالیاں باغ لگایا جی
پڑھکے جیم تے یار دی زلف دیکھے چھاتی نال حسن پیچ اڑایا جی !
دال ذال تکفیں زانو دل دیکھے عجب خم کیا کسے پایا جی
سین شین پڑھکے دیکھے دند دلبر سوہنے کنگرے میل ملایا جی
طوئے ظوئے دکھا لیا چاہ پھر نا جیہڑا صاحباں گلی لٹکایا جی !
غین فے دا ویکھ خلا ہویا جارڈں صاحباں خال چمکایا جی !
دیکھے کاف گل ہار دو واڑی والا گویا گنددں نجاہ لیایا جی
دیکھے میم تکفیں مکھڑا صاحباں دا کسے حرف کتاب لکھایا جی
حرف وا دوسنے والیاں نے جنہاں وا ملا سکھلایا جی !
دیکھے پٹ نے ساق ستون اوہدے جد دل لام رڑنگیا آیا جی
مرزا صاحباں پھیر ہم سبق ہوئے دوری ہوسکے دور دہڑیا جی

پڑہن شوق تکفیں نال آواز اُچی وچہ مدرسے شور مچایا جی
ملاں کہے جیویں برخوردار تکفیویں دیکھے پیار دنے پاس بٹھایا جی
نال مہر دے پھیر کے ہتھ سر تے پھر قاعدہ ہتھ پھڑایا جی
لڑکے لڑکیاں دیکھ کے دل دوہاں پھٹن پٹیاں سبق بھلایا جی
پڑھے حرف دیکھے طرف نقش دیکھی جنہاں وے نو ھبر لٹایا جی !
پڑھ کے بے تے نے حیران ہو یا طرف چوندیاں وھیان دوڑایا جی
ح خ تکفیں دیکھدا گوش دلبر جنہاں ہوش حواس اڑایا جی
آئے یاد ابرو استاد جد دل رے زے دا سبق پڑھایا جی
صاد ضاد پڑھ دیکھدا نین انہاں دے جنہاں تیر کلیجڑے لایا جی !
عین غین تکفیں دیکھدا اکھ نانوں جنہاں شیر ہو کیہہ فدایا جی !
بیٹھی صاحباں ساہمنے پری ہو کے حرف قاف کوہ قاف لکھایا جی
پڑھکے لام لٹکدی زلف دیکھے حُسن جیہڑا گھن لیایا جی
پڑھکے نون نوں تھلی دل دیکھے نقطہ مشکن نال لٹکایا جی !
پڑھ کے ہے دیکھے ہس صاحباں دا حسن ہس دا چار دیا جی
ہمزہ ی پڑھ قاعدہ ختم کیتا ملاں شروع قرآن کرایا جی !
محمد بوٹیا ستویں سال اندر دوہاں کل قرآن ختمایا جی !

در بیان ذکر سال ہشتم

سال آٹھویں صاحباں خاں مرزا علم صرف نحو حدیث پڑھدے
وانگ خاد ماں وہا رتقین سنجا حضرت عشق نوں رہنما پکڑ دے
چھٹے تیر دو طرف تکفیں تیر نظر ماں دے نت نین نیناں نال اکھ لڑدے
رہن روندڑے نین دل نین چھم چھم جیوں موتیاں دے ٹٹ ہار جھڑدے

تیز دھیان تے تیز زبان دو نویں پڑھن سبق جیوں دگدے تیز پڑھدے
آپے حسن دی شمع جگاوندے نی آپے گرد پروانگ پتنگ سڑدے
پاپیاں لوٹیاں جیہدے شہر نیناں اک دوسرے دا دل لٹ کھڑدے
محمد بوٹیا شاہ منصور وانگوں سولی عشق دی تے خوشی نال چڑھدے

در بیان ذکر سال نہم

نانویں سال مرزے سکھے لکھن دو نویں دیکھے صاحباں حرف کتاب دے جی
اکدوجے نوں تکدے تھکدے نال نرگس نین سینڈھڑے خواب دے جی
ہوئے مست چکور دے وانگ دو نویں ادر ابکھڑے ماہ مہتاب دے جی

دنے وچہ مسیت دے رہن راضی رات جالدے نال عذاب دے جی
رگ رگ تکفیں عشق دا راگ نکلے جیویں سوز آواز رباب دے جی
پیاں کنڈیاں فلانوں وانگ چھلی پئے تڑفدے باہجھ جیوں آب دے جی

محمد بوٹا

بھلے ہوش تے مست بیہوش ہوئے پیندے جام پریم شراب دے جی | محمد بوٹیا عشق دی بلی آتش ہوئے بھُج کے وانگ کباب دے جی

در بیان ذکر سال دہم

سال دسویں صاحباں خان مرزا ہوئے علم دلوں وچہ ہوشیار دونویں
دلوں دان تحبتاں ہو رہیاں ذوق شوق بھی پیار پیار دونویں
صابر بک ہونکدے رہن ہر دم وانگ نقش تصویر دیوار دونویں
عمر بال تے پئے جنجال ڈاڈے جانن مول نہ عشق دی سار دونویں!

آہ درس اوہ طور معراج ہوئی جھنے کرن کلام اوہ یار دونویں
ظاہر وسلے بود وجود ثابت وچوں کھڑے جگر پھگار دونویں
باہجہ ڈٹھیاں رہن اک پلک ناہیں نرگس نین بھی خواب بیدار دونویں
گیاں لگ ہن بوٹیا اکھیں متھے دیکھے دید دیدار دونویں

در بیان ذکر سال یازدہم

لکھن سکھیا یارہویں سال مرزا موتی حرف لڑیاں جیویں ہار دینی
سب لڑکیاں بھی جاون درس پہلے پچھوں سب تعلی گھر ہی سلہار دینی
تاڑ لاکے تاڑدے رہن ہر دم دونویں طالب دید دیدار دے نی
لگے مورچے نیناں دے دوہیں طرفیں ڈھگے قلعے سب صبر قرار دینی

مرزا لکھدا صاحباں واچدی اے شغل وچ وچھیوں لگدا لہ دینی
شوق ہور تے پڑھن دا نام آہا بدھے جان پریت پیار دے نی
بیٹھے ولاندے چین موہا سایئے پچھے لگ کے عشق لنکار دے نی
محمد بوٹیا عشق دی چال نیاری سر سر لا بازی دونویں ہار دینی

در بیان ذکر سال دوازدہم

سال بارہویں دوہاں نے دلاں اندر نیہوں پالیاں شوق کمال کر کے
چھٹے تیر نظر بھی غمزیاں دے واران جھلدے جانتوں ڈھال کر کے
منڈے اصل شیطان مسیت دے نی پادن دوہاں اندر بھیت خیال کر کے
سوہت منڈکی اکھ تیار ہوئی چکن گلی نوں شور پلال کر کے
اوڑک پاس استاد دے کھا چغلی لائی دوستی دوہاں وصال کر کے
سنکے گل ملاں پکھیے دل دوہاں گالیں کڈھدا اشکل چنڈال کر کے
منہ نال طماچیاں لال کردا سردوں پٹے پٹے وال وال کر کے
جدا جدا بٹھالدا دور دوہاں دیکھن دے نہ ذرا خیال کر کے
دکھ بیٹھنا دوہاں نوں قہر سوئیا بیٹھے وچ مصیبتاں حال کر کے
سرتے خوف استاد دا شیر وانگوں بیٹھے سہم کے شغل شغال کر کے
جان عشق بیمار دی سار رہوئی سوہے کرن جوبین دلال کر کے
چھٹی گھن مسیت بھی گئے منڈے گھر ہی دے گلی دبال کر کے

چمکی شمع پر پلیدی مار لاٹاں جالن وانگ پتنگ مثال کر کے
دیکھن ہو تصویر اک دوسرے نوں رجن مول نہ دید جمال کر کے
مرنے نال لڑکے لڑکے دین طعنے چھیڑن صاحباں نوں پائمال کر کے
لائی بھکڑی بھکڑی منڈیاں نے دلوں دیرتے برا افعال کر کے
کرہن پڑھن دی طرف دھیان ناہیں بیٹھن جوڑ کوڑے نالوں نال کر کے
مار سوٹیاں لوٹیاں لاہ سٹے لگے رون دونویں ہال ہال کر کے
کینی مار استاد جلاد وانگوں سٹے بکری وانگ حلال کر کے
ملاں بخت کرخت دل وعہان تائیں کیتا جدا جدا اول دلال کر کے
آدم حوا دی وانگ کران ہجر دل کھوہن مکہ جنوب شمال کر کے
وانگ باز دے اکھیاں سینیاں نے دیکھن اوہنا نوں نظر روال کر کے
اوہناں سارکی مال جو مرمیاں دا کھاں آپنے روا حلال کر کے
محمد بوٹیا عشق نہ رہے چھپا بھانویں لکھ لکیئے لکھ سنبھال کر کے

در بیان چغلی کردن زناں پیش مادر صاحباں

ہوئی گل مشہور وچ کھیڑے عشق کنیا شکل بھوچال کر کے
عشق مشک نے کدے نہ رہنے گجھا پھٹ نکلدا جوش ابال کر کے
دولت مال تے حسن نہ رہے گجھا بھاویں بھرے کوئی میلڑا مال کر کے
دہندے نیر دریا نہ رہن گجھے بھاویں مائیے بن چا ڈھال کر کے
مرزا صاحباں دا دیکھ پیار گوہڑا لوک کرن وچار خیال کر کے
پیٹ آپھرے جٹیاں ڈٹیاں نے رکھن گل نوں ویس محال کر کے
تیری دھی خراب ہو گئی اڑئیے سانبھ ایس نوں سرت سنبھال کر کے
دشمن بغل دے وچ توں پالنی ایں دیویں چرب لقمہ خوشحال کر کے
اجو لاگ نہ پڑھن مسیت ٹوریں کر چھڈ نہ لاڈ پلال کر کے
گل دھی دی ہنڈدی ماں سنکے بیٹھی شرم کھنیں حال بیحال کر کے

لائی دوستی صاحباں نال مرزے لوک کرن گلاں قتل وقال کر کے
چن عید دا کدی نہ رہے گجھا بھاویں چڑھے اوہ شکل ہلال کر کے
باس ہینگ دی کدی نہ رہے گجھی بھاویں رکھئے عطر دینال کر کے
لگا نہوں یا نہ چھپدا جگ اندر دسن اکھیاں بھیت پڑتال کر کے
تھاں تھاں تے دسدے پھرن سدے جا کے نگ جیوں آپنے خیال کر کے
اڈک چا کے اوسدی ماں تائیں دسن حال جواب سوال کر کے
لائی دوستی صاحباں نال مرزے کھڑی اج یا کل اودھال کر کے
گھر دا لگ کڈھ اس لینڈڑے ہنڈدے نوں رکھو دھی نوں اگ وچ بھال کر کے
بہنا علم پڑھاندے مگر پیوں کیتے نوروں نبی آں کو توال کر کے
آئی لوٹیا درس کھنیں صاحباں جاں کہندی ماں اسنوں اکھیں لال کر کے

در بیان خفا شدن مادر صاحباں

بچے چٹے تتے بچے نی تینوں ایہ کی سیاں پڑھاندڑا ائی
جائیں پڑھن مسیت پریت کارن تینوں میاں بھی کجھ نہ آندڑا ائی
جانی بچیئے ایہ دعا مری کھلیاں جھنڈیاں وست پراندڑا ائی
جمن والیاں توں ندھقار دتا کر بچیئے بجا جو چاہندڑا ائی!
بابیاں تال تے چھتری رنا جانیں لاوے تدھ وے کہہ کی نہ جاندڑا ائی
اجو لاگ نہ پڑھن مسیت جائیں اوہ پرچگ سچ جیونا بجھاندڑا ائی
زہر وانگ ول چھلیس فرشتیا ندا اوہ عرش نے عشق اوڈاوندا ائی

گھلین جا مشٹنڈیئے نال منڈیاں کالا جیدا جگ کراندڑا ائی
لدھا کھرل نواب پنجاب دا نوں ٹک سنگ جو سادڑے کھاندڑا ائی
ذرا ٹھہر گھر پ توں ویرآون دیکھیں کیا تیرا چم لاہندڑا ائی
دھی جنہاں دی بری بدکار نکلے دھروں سڑے کرم انہاندڑا ائی
جگ ویکھ کے بری کرتوت تیری بنجے انگلاں منہ وچ پاندڑا ائی
ایس پڑھن پڑھائیاں بس بچی اچھا علم جو مشم وجاندڑا ائی
محمد لوٹیا ویکھ کے فعل تیرے منہ کج شیطان شرماندڑا ائی

در بیان جواب صاحباں با مادر

بیرے وچ نہ کجھ خطا اماں جھوٹھ موٹھ آکھے سنے دسیائی
الیوں کرک کے بجلی وانگ اماں بدل جہر دڑے تکھیں نسیائی
اٹھے پہر نہ پڑھن دل وسیاں میرا کدی کھیڈ کے جیوٹرا تسیائی
مرزے نال کی بولیاں جو ہوئیاں دسن ہور کی تیندڑا اکھائی

کدوں کھلی ہیں جا کے نال منڈیاں لک کفر نے کاسنوں کسیائی
لکھے جھاڑیاں نال نصیب میرے دکھی دل ایہ کدے نہ ہسیائی
عین شین نے قاف دی جاں اندر روح جلد پھڑ کے پھسیائی
تیرے ظلم نے پیار دا انت ناہیں لوے مارتے تا تو جھسیائی

مرزے آ وِ پروں کجھ نہ آکھ مینوں اوہدے سنگ میرا سنگ سایہ سی
جے میں بولیاں ہس کے نال مرزے میری جیبھ اوس کی گھسیائی
کھیڈاں کھیلیاں خواب خیال ہوئیاں فکر پڑھن دا راتدن رہیائی

چھڈ دیس ممولیاں وانگ آیا آن دیس اساڈڑے وسیائی
زہری سانپ سنکھچڑ دے وانگ اماں نال طعنیاں کالجہ ڈسیائی
محمد بوٹیا کبر کر دوہ والا تیرے دل وچہ کنڈڑا دہیائی

دربیان عتاب مادر با صاحباں

اجو لاگ جو کدی مسیت گیوں تیرے بھنکے لنگ ترنڈیئے نی
ہنسے یاریاں لائیاں کھیاں نی اجے جم نہ مکیوں گنڈیئے نی
مار چندڑے ڈکساں اندرے میں تیرا دل میں کڈھساں کنڈیئے نی
پٹے سرینوں چلک کے مار جھکیاں کر شرم زبان دی کھنڈیئے نی

اس پڑھن تیرے سر کھیہ جہیڑا علم پڑھیا تدھ لنڈیئے نی
کھائیں ہنجھ اللیاں مار گوڈے لائیں کم نوں ہتھ نہ ٹنڈیئے نی
چاہیں خیر تے دھریں نہ پیر باہر چھڈ کھیت دی اہن سنڈیئے نی
محمد بوٹیا دھی بدکار تائیں نال تیز تلوار دے چھنڈیئے نی

دربیان بیقراری و اضطراری صاحباں در فراق مرزا

کیتی صاحباں در بہ قفس بند اماں اوہدے بھادی قید عذاب ہوئی
سینے صاحباں اگ فراق والی جل بل کے وانگ کباب ہوئی
لائی دوستی ہسدے کھیڈدے نوں ہتھوں غماں دے وچہ خراب ہوئی
ڈگے پئی زمین تے ہو کملی مٹھی ہوش جیوں تار شراب ہوئی
جانے باجھ خدا نہ ہور کوئی جو کجھ اس غریب دی باب ہوئی
کیتی چھڈ دے طور جا قید اماں ساڈی پیلڑی نال عتاب ہوئی

بلبل ہجر دی وچہ صیاد پائی تڑف تڑف کے بہت بیتاب ہوئی
راتیں تارے پاندی نال کرے گلاں اوہدی اکھیاں خوابوں خواب ہوئی
اکھیں نیر تے ہجر دا چیر سینے وچہ ہجر فراق غرقاب ہوئی
انگر سوہنے دے جالنے دا خار غماں بنیاں شاخ گلاب ہوئی
روندے پتی تڑپی نین بھر بھر ظالم میں بیدرد قصاب ہوئی
محمد بوٹیا کرے اوہ کرم مولا کائی نال گناہ کتاب ہوئی

دربیان گریہ زاری کردن صاحباں در فراق یار دلدار

رو رو صاحباں نال فراق کہندی مل آن اکوار پیاریا اوئے
کراں کی نہ لگدا جی ہنجوں وگدے زار زار پیاریا اوئے
گذرے رات تدھ باجھ ہزار برساں ساعت سال شمار پیاریا اوئے
لگی جان ایہ جان جہان میری دے لویں آن دیدار پیاریا اوئے
پیریں پئے زنجیر زمان والے ہویاں آن لاچار پیاریا اوئے
اندر بیٹھ ہمایاں مان ظالم میرے دیس نہ یار پیاریا اوئے
ہویا بادناں ورتی ہو قوت میرا اجنا پیا گھر باہر پیاریا اوئے
اکھیں بگدے لگ نہ ڈگدے نیں پالیں قول قرار پیاریا اوئے

کیتا وچہ قفس بند تے ترس اماں ہویا ملن دشوار پیاریا اوئے
چھوٹی عمر نے عشق دی دات دتی سر تے غماں دے بھار پیاریا اوئے
اک جان تے باجھ بیان دکھڑے اوکھی بنی ایہ کار پیاریا اوئے
کوئی سنے نہ کوک فریاد میری اجی کراں پکار پیاریا اوئے
وانگ چھاننی کالجے چھیک ہوئے لگا ہجر دا سار پیاریا اوئے
رہی طاق قلم دوات میری ہویاں پٹیاں خوار پیاریا اوئے
کتے ڈھونڈ توں سنتے ملن کارن کوئی تھاں وچار پیاریا اوئے
رہسا عمر تمام غلام تیری بھاویں ویچ بازار پیاریا اوئے

جائیں رس نہ سجناں چھڈ جائیں رلکے عمر گذار پیا رپیا ادے
لوڈے لکھ برائیاں وچ میرے تیری نظر درکار پیار پیا ادے
ساک تے سین نے بہن بھرا سارے سبھے تدھ توں وار پیار پیا ادے
مانیں لوٹیا انت بد عملیاں دا بخشے رب غفار پیار پیا ادے

دربیان اضطراری وانتظاری مرزا برائے صاحباں

آئی صاحباں نس نہ صبح ویلے مرزا ویکھدا اوہ حیران ہویا
چوریار نوں لکھ ٹکدی آن آپے چاپے غماں دے وچہ غلطان ہویا
جس ہتھاں نے صاحباں ہتھڑی سی وسے نقل اوہ اج ویران ہویا
مرزے خان دی جانتے جان چھریاں رگ رگ کٹیں درد فغاں ہویا
دسے میت زرد چہ سیت ادھوں گویا حشر دا گرم میدان ہویا
خوشی عیش دی ہوئی ویران دنی کیچ عشق دے وچہ ہجان ہویا
ڈگا ٹرف چکیو بے زور ہو کے وچہ ہلی چین نہان ہویا!
ہویا قید چراغ قندیل اندر ٹھپک ٹھک ٹینگ بے جان ہویا
رہیا ہس نہ صاحباں ورس آئی اتوں دقت دو پہر دا آن ہویا
دھندھ دکار ہر اغبار غم دے اکو آن زمین آسمان ہویا
ہوئی دیر تے ڈھیر اڈیک رہیا لگا فکر دلنوں پریشان ہویا
کرے دلوں دلیل ایہ بھیت میرا بھالوہیں دشمناں وچہ عیاں ہویا
چھے اس زمین نوں نال اتھاں جھبے بارہ دے نال روان ہویا
وسے یار ناہیں روئے مار آہیں لکھیں نیر جیوں نہر طوفان ہویا
چڑھیا تاپ پیراپ وچ جاپ والا رنگ زرد پیلا زعفران ہویا
سینہ ہجر نے ساڑ سیاہ کیتا باہجہ یار دے ویران جہان ہویا
منزل غماں دی پڑی آ پرچا تائیں گلفام وچہ دام زندان ہویا
پھرے آسرے بھالدا بھور پیا جدوں باغ تے وقت خزان ہویا
پایاں سخت جدایاں دشمناں نے اودہے قتل دا خاص سامان ہویا
محمد لوٹیا درد عشق گھن جھٹی کچھے مار قرآن روان ہویا

دربیان آمدن مرزا بخانہ صاحباں

کارن صاحباں گھرے نوں خان مرزا اٹھ دوڑیا پیر مٹا کے جی
ڑیا یار دا لین دیدار عاشق بھار غماں دا سر تے چا کے جی
دڑیا آن گھر نا نکے خان مرزا کرے فکر دھیان دوڑا کے جی
باپ اپنے آپ ڈران پیکیتے ہیچ دا دانا فرما کے جی
ہموں جہان حیران ہو آن مرزا آدے جٹ جیوں کیت لٹا کے جی
نیویں لنظر تے نال خوشامداں دے کھلا رو برو اسدے جا کے جی
ویکھیں نور کوہ طور دی طرف جیونکر موسیٰ چلیا قدم اٹھا کے جی
سوئی طرف اٹھ شاہ منصور ٹریا جند جاندا خوف ونجا کے جی
جانے پاک جناب کی باب ہوسی لائیاں لوتیاں دو دتیاں آ کے جی
ہوئے سامنے چور دی الکھ کیونکر مالک ہروں چا پھڑے آ کے جی
دلوں جھکدا تکدا طرف مامی بیٹھا شکل جلاد بنا کے جی
بولی لوٹیا غضب دیاں مامی منہے سخت تریوڑی پا کے جی

دربیان خفا شدن مامی مرزے را

پرہا دور ہو سور حرامیا دے تیرے نیں نکھڑیدے بچدلوے
وانگ شیراں پالیو باگودی دے نے لفے توں اسانوں پچدلوے
تانگ پلگے ددھ پلا تو ڑے آخر ڈنگ کرینڈے گچدلوے
کتے ہور جا ہتھاں بنا کے ساڈے گھریں نہ لنڈے پچدلوے
ست پیڑیاں دو ہتھے ہون تو ری ایہ سخن دانا لوانہے سچدلوے
گلاں نال بھرمائی آدھی سا ڈھی مگر لگدوں جا کے کھچدلوے

تینوں میر شمیر دا خوف ناہیں مالک ہیں جو روما بچھدیوے
نال بیٹیاں ماسیاں مامیاں تے کملات بلیشرم رل بچدیوے
تینوں چکیا موت نے آن بھالویں چوریاں نے کر دی بچدیوے

محمد بوٹا
تیرا خون کر کر لیاں سٹنی گے مار خوف جیہا زہر الچھدیوے
بھیساں جاند نیک اصیل جیہڑے ہون تاتھہ جیہڑے لنڈے مچدیوے
محمد بوٹیا ظاہر علی دسے وچوں عمل تیرا وانگ کچدیوے

دربیان جواب مرزا با مامی صاحبہ

مرزا آکھنہ لگیں روکے کہہ اگوں غصہ اج کیوں ایڈ کمال مامی
تیرا دس کی جو وگاڑیا ئیں ایویں کریں کاہنوں ہال ہال مامی
نہ دتی دیں تھیں آن بے تنگ پیہوں انجہ دیہہ جواب نکال مامی
لیکے لگیوں کرن توں ٹکرانیے اجے پیا نہ ملک تے کال مامی
لیا کجھ چرا چھپا تیرا اگوں گھر بیٹوں رکھ سمھال مامی!
سچ مامیاں انت بیگانیاں نی ہوندے نانکے نال مامی!
وڈی تہر تھیں بر کے نال اوہناں بستے جیہڑے ہون یتیم کنگال مامی
کرماں نہ مال نے زور انتے رہسی سدا نہ زور تے مال مامی
اکھیں میٹیاں عمر وہا جاندی دنیا خواب خیال مثال مامی!
نال اساں پچھیاں شو ہویاں کرمول نہ جنگ جدال مامی
تیری دھی دا کجھ نہ لاہیا میں جھڑکاں دیکے جان نہ جان مامی
سوہنی دھی نوں مار کے جندرے نوں ہن اندر رکھ بٹھال مامی
تیرے ولدیاں ساڈیاں نواں اندلیا سمجھ میں احوال مامی!
چار روز گذار سدھا جاساں تیرے دیس نوں کنڈ وکھال مامی
وانگ کنیاں ڈور تھیں ور گئی ایں آدیے تدھ نہ کجھ خیال مامی
اوڑک وقت ناواں گی گذر جاسن رہن یاد تیرے بول بال مامی

ہویا کی قصور گناہ مینتھیں بولیں اکھیاں کڈھ کے لال مامی
بول نرم نے شرم نہ لاہ موہوں بخشیں کاسنوں گھت دھمال مامی
تیرے ہتھ نہ رزق نصیب میرا رازق ضامن رزق دا جل جلال مامی
جیہڑے ملیندڑے دا آٹا دیچکے تے نک نتھ کھڑکے ڈال مامی
کڈھیں جند گھور اکھیاں نال میری ترس نہ رتی رواں مامی
تیرے نال نہ وَنڈ وہار میرا کراں کیوں جواب سوال مامی
ڈر رب تھیں لاہ نہ زور ایڈا اوپر میں مسکین بے حال مامی
کئی ہو گئے تے گیاں ہو جاناں کوڑا کھاٹھ پسار پلال مامی
مٹھا بول تے بخل نہ کھول دلدا ایس ظلم تھیں جیو نوں ٹال مامی
فریاد کر رب نوں کجھ نیڑے مناں ظلم تھیں بچے وبال مامی
تیری دھی نہ حور تے پری کوئی جیہڑا ڈھلدا حسن جمال مامی
اکھیں میریاں بند کر بازو وانگوں ویکھیں دیہ نہ نظر اوچھال مامی
کریں عذر بہانڑے پئی ایویں توڑ ادیو ناہویا محال مامی!
نسی دیس دا اسی دور دیسیوں کوئی رات اساڈڑی حال مامی
دشمن دم ہیں تیرے آل جو سوہرے باندے سخن لپونہ پیو دے پال مامی
محمد بوٹیا کھاوڑا بخش سانوں تیرا ودھے خانہ اقبال مامی

دربیان جواب مامی با مرزا

مامی آکھدی مکریا ٹھگ یاوے لگوں رون کہیوں نال ہٹکوریاندے
گل ہوتے ہمدول ہے ٹریوں الٹا سجھیا وانگ توں ڈوریاندے
خوف دکھانہ جانے دا نخرے مانوں دس جا ملوریاندے
ہویا بامار جا میاوے پھر رب ٹھیدا نال ڈنگوریاں دے
اکھیے بگد

کریں شوق چالاکیاں چھوڑ ہو کے بولیں گھور کے نال ہنوریاندے
بچھڑ ھیا اکھیا تو جو حرام تینوں بھریں لشکدا وانگ لٹوریاندے
ساڈی شرم دلول نہ دیکھیائی کیتے کم توں وانگ نموریاندے
دس ہوکلانے کھوٹا ہتھ تیرے ریس سنگ کو سنگ جا کوڑیاندے

کھا کھا دودھ ملائیاں پاٹ پیئوں آہیاں مستیاں بھریں وچہ لمدیاں ندے
تیرے جیہے بدذات بھی وانگ گدھیاں قابو آوندے نہیں ہیٹھ بوریاں ندے
بھائی صاحباں دے وڈی آن والے کرن قتل وچہ اکھلے پچھ لیاندے
ٹکر ماہی آ دیکھ کے محل اوچا مغز چور رہو سی وانگ کھوڑیاں ندے
کینہ وچہ پنسار خوار سانوں ساڈی جان ڈبی وچہ جھوریاں ندے

کرن ٹھگیاں مچکلے نال بھیناں وانگ کنجراں ڈھول ٹھوریاں ندے
پھرن سنگھدا استھناں چہ لیانوں کریں کم ننا جیہیاں خواریاں ندے
لیکھ مہنگناں نہ مٹھیں انت اوہناں پٹے جنہاں ڈٹے کوریاں ندے
لگن بچھڑے کے کرم نصیب ناہیں نیہوں لگدے نال نہ زوریاں ندے
ہوسے بوٹیا لوک حیران سنکے لون بھنیو وچہ کٹوریاں دے

دربیان جواب مرزا با ماہی

پیں گجکے شینہاں وانگ ماہی تیرا دس کی میں وگاڑدا ہاں
وسیں میر شمشیر دا خوف میتوں میں بھی پت نہ ڈوم کراڑ دا ہاں
روٹی دین تھیں تنگ لاچار ہویوں تیرا حوصلہ توڑ کے ہاڑدا ہاں
کاہنوں تہمتاں لاکے گڈھنی ایں میں تے آپ چنہا قدم نہ واڑدا ہاں
کرساں گذریں خاک تے پابستر سانجھ پلنگ جو نت لتاڑدا ہاں
لائیں اوج ہن نہ چوری کرکے چالے کنبیاں دیکھ تے جھاڑدا ہاں

لائی مفت دی بھکڑی مگر میرے تیری دھی نوں کدوں میں تاڑدا ہاں
تیرے پیٹ جیہے پھل دی لال ہیں وکھیں کھل سیالاں دے چاڑھدا ہاں
جھنے مار نہ روٹیاں رکھ جھگے تیرے گھر میں اگ لاساڑدا ہاں
تیرے رنگ محل کی اساں کرنے بھورا وانگ درویش اجاڑدا ہاں
ننگا پھر لنگا نکل کے تدھ تھیں میں اگے ریشمی کپڑے پاڑدا ہاں
محمد بوٹیا رزق دا رب داتا جیندا کھا کے شکر گذاردا ہاں

دربیان جواب ماہی با مرزا

کرچپ حرامیاں چلک ناہیں کتری گل تے منہ توں وٹیا دے
وڈی آن والا جو بڈھ کھان والا جیہوں جم کے ماں نے چٹیا دے
دتا نفع توں اسانوں پالنے دا دہو اکھیوں کھٹیا دے
کھیا خاں سی وچہ جہان ماہی جیہڑا اچھ تے پانوں چھٹیا دے
ڈھیری ساہ دی اسی ہو گئے حس کے چلیے راتدن ان نہ گھنیا دے

وہے نیر نے شوخ زبان تیری کریں شرم نہ چوبڑا دھٹیا دے
جا ایہیں نکل پھیر مراں گے اسیں بھکھے اکے کھاوندے تیرا کھٹیا دے
جس دکھ دی چھیاں ہٹائیوں اوہو رکھ توں جڑھاں تھیں پٹیا دے
داہر جگنوں پار نیوں چڑھ عرش نے تھاں تدھ سٹیا دے
اسیں پڑھن بٹھالیوں ادب کارن ہتھوں علم پڑھکے تدھ پلٹیا دے

نمک کھاکے بڑا کمایوں لیکھا عاقبت دیوسیں جٹیا دے
آیا بوٹیا عمر اخیر اتے تیرا جیوہ جرم تھیں ہٹیا دے

دربیان جواب مرزا با ماہی

بس رکھ زبان نوں وس اندر میتوں دس نہ شان گمان ماہی!
چھڈ آکڑاں خودی گمان دتھیں فرعون دل رکھ دھیان ماہی
چڑیاں چگ نہ لیا نصیب میرا رازق دا رب رب رحمان ماہی

بھکھا رہ انساڈڑے خلق وانگیں مول نہ ڈنگ ولان ماہی
ہتھ پیر جنہاں نڈے نال ناہیں رب تنہاں بھی رزق پہنچان ماہی
کیڑا پالدا رب ہے پتھر اندر اوہدیاں قدرتاں توں قربان ماہی

ناانگ شلینہ درویش نے بھنبھور پنچھی بنھ خروج نہ ہون روان مامی
پنچھی روح دے اسیں بدیس لسیں ڈھٹوں آئے کھلڑی جوگ ہاں کھان مامی
ککڑ دانگ اڈا کے خاک سہتھیں سر اپنے لگیوں پان مامی
میرا کجھ نقصان زباں ناہیں کالا نندھ دا کر گ جہان مامی
اکھیاں لگیاں پھیر بن ہا شرم کیہی دساں سچ میں نال ایمان مامی
اک بلک نہ صاحباں نظر آوے ڈا بوہین ایہ نین نگران مامی
رگ رگ اندر عشق صاحباں دا خالی رہیا نہ کوئی مکان مامی
ماری عقل دی شکل دی نقل ساری پایا اکھیاں جان گھمسان مامی
مرزے صاحباں دے دل اک ہویا گیا وچھ دا نام نشان مامی
غصہ کھا نہ شکر بجا ہتھوں میرا صاحباں دا کو ہان مامی
ڈہلا گھیو وچ پھکاں نہ گال دہاں سمجھ بیٹھ کے نفع نقصان مامی
میرا دیکھ کے عیب چھپا پردہ وانگ علی بیر دان مردان مامی

قسمت بنھ لیا دندی لوڑ سیریں کوئی کسے دے کول نہ جان مامی
تیرے پاس نہ کٹنی عمر ساری کسے روز دے اسیں مہمان مامی
مینوں دیکھ کے سہہ نہ سکنی ایں شالا جاننی ایں بین پران مامی
رکھ بند قلبوت دا لا بنہ دھرق والا ماہ قفل کلید زبان مامی
لگی صاحباں نال پریت میری ہن او کھڑا مکھ بھوان مامی
ڈراں مول نہ میں شمشیر تھیں میں بھانویں سولڑی پکڑ چڑھان مامی
چھٹے تیر جاں رمز دے چوں ہوئی نیم بسمل میری جان مامی
اک جان ہو جان جاں چار اکھیں چار جوگ پھر چا بھولان مامی
بدھی پریت دی پیچ کے گنڈھ پکی کیتے قول تے عہد پیمان مامی
ہندے آئے قدیم تھیں جگ اندر کھرل ساک سیالاں دے آہن مامی
منگ صاحباں سنگ نہ سنگ ہوتے سیں نانکے میں وہستر دان مامی
محمد بوٹیا عمل کما چنگے کر مفت نہ عمر ویران مامی!

در بیان جواب مامی با مرزا

دھیاں پت جو پھپھیاں مامیاں دے آپس وچ ایہ بھین بھرا ہوندے
ساڈی قدر نہ جانیاں مول کوئی ہے تدھ تے جان فدا ہوندے
ہوندے نفع نہ کدی کمذات کولوں تے آمیل تھیں بہنی خطا ہوندے
بنا لیندے تھیں کدی نہ ہوندے مٹھا بیا سے بھور نہ یار آشنا ہوندے
بیڑی کدی نہ ترن ریت اتے ہو مرگ نہ وچہ دربار ہوندے
کدی شوم بخیل نہ ہون راجے سخی مول نہ بھٹ علما ہوندے
گنگا لکھ اشنان جے کرن چوہڑے تاں بھی کدی نہ پاک صفا ہوندے
اک پا لئے لکھ جے پا پانی انب لگ نہ پال رسا ہوندے
کھا لئے کھوا لئے لکھ ہزار بھاویں نا ہیں منگنوں منع گدا ہوندے
ہوندے وعظ دا اثر نہ کنجراں نوں کدے گدھے نہ ولی اولیا ہوندے
ہنکے بنت توں پت انار دنی وچ کھرل بے دید بلا ہوندے
نکل جا چھیا دیتال ایتھوں تیرے رہیاں فساد برپا ہوندے!
تیرے رہن تھیں میر شمیر ہوری میر بیٹاں سن نت خفا ہوندے

مندی نظر نہ ویکھدوں صاحباں نوں تیرے وچ جے شرم حیا ہوندے
وچ سخن انا فرما گئے انت ہندہ بہتر بے وفا ہوندے
ناگ پالئے دودھ پلا بھاویں انت مار کے ڈنگ جدا ہوندے
کدی رن نہ زن میدان جتنے ناہیں سپ سالا جلاہ ہوندے
گا ہندی نال کھٹیک دی دوستی کی ناہیں اگ پانی اک جا ہوندے
کھوجے کھتری رہن نہ کسر لانوں ڈوم ڈانگری نہیں دانا ہوندے
تیر کدی نہ لگدے نال پتھر پتر میہنہ نہ روز عطا ہوندے
دلیں طوطیاں بے وفا ناہیں لکھ باہروں رنگ نما ہوندے
جان عادتاں لگیاں مول ناہیں بھاویں وال سفید سرا ہوندے
تیرے جیہے بدیم نہ شرم کردے ایتھوں شوخیاں دون سوا ہوندے
ہوندوں نیک تے رکھدوں یاد نیکی ساری عمر نہ حق ادا ہوندے
تیرے جیہے حرامیاں لنڈیاں دے ساڈے گھر بیچ نہ مول بچا ہوندے
محمد بوٹیا مندی گل جیکر اج غم نہ میندڑے بھا ہوندے

دربیان جواب مرزا با مامی

دھی ماکی دین دی بھین مامی اوہدے نال نکاح ردا ہووے
دلبر سو جو ناز ادا دیکھے عاشق سو جو جان فدا ہووے
مومن سو جو ترک صلوٰۃ ناہیں دم سو جو یاد خدا ہووے
تیغ سو جو دست میان ہووے گھوڑا سو جو چال صفا ہووے
فقر سو جو حرص تھیں دور ہووے راضی ہر دم نال رضا ہووے
شاعر سو جو علم عروض جانے شعر سو جو در دریا ہووے
گل سو جو آکھیاں جا مئتی سنگے دوسرا خوشی رضا ہووے
بھاویں دسیں ہزار نصیحتاں توں میرے دل نوں اثر نہ کا ہووے
کریں لقمان دانگ تدبیر بھاویں ساڈا پیار نہ مول جدا ہووے
دکھ جگر دا سانبھ ٹر چلیا میں تیرے دل دا بھنڈ را نا ہووے

بھین سو جو ماں نے باپ وچوں بھائی سو جو جس تھیں بجا ہووے
خادم سو جو صدق تھیں کرے خدمت مرشد جو رہنما ہووے
حاکم سو جو ظلم بن حکم کیجے عدل سو جو باہجھ ریا ہووے
رن سو جو خصم دی کرے داری کواری سو جو وچ حیا ہووے
عالم سو جو علم تے عمل کیجے یاد حق دی باہجھ ریا ہووے
سیّد سو جو جنی نے سنی سوہنا شاہ جو کل پناہ ہووے
ایویں مغز نہ مفت کھپا مامی متاں تدھ نوں جھل سودا ہووے
کدی آکھ نہ موڑ ساں صاحباں تھیں تو ڑے لکھ نزول بلا ہووے
ملیاں دا انوں نہیں چھوڑنی ایں متاں تدھ تے غضب برپا ہووے
تیرے نت دہاڑے جھڑک کولوں جنگی گلی دا کون گدا ہووے

تیرے خوف تھیں ہٹاں ہیں صاحباں تھیں وڈا ایہ قصور خطا ہووے
محمد بوٹیا مڑن پریت دلوں وچ عاشقاں تنہاں مرزا ہووے

دربیان جواب مامی با مرزا

پیر لوڑ دا قطب ابدال بنکے ایڈے صبر دے پیرہن دھون لگوں!
پرہاں دود کیتیا بھونک ناہیں ایویں مگر کیہیں ساڈے ہون لگوں
تیرے وڈ وڈیکے ڈکرے ندی رہڑاں ساڈی شرم وچ خاک ملون لگوں
ہائے کوڑ کیہ اکو حرام کیتیو نال لعل دے گج پرون لگوں!
سنگے میر شمیر پھر چیر سنگے مندی موت مردار کیہوں مون لگوں
ایہ تے باغ ہے پری بکاولی دا جتھوں آن کے پھل توں کھوہن لگوں
مار یں ٹکراں دیکھ کے محل اوچے پربیا رکھ انگاریاں کھلون لگوں
اور ڈرپ اپنا اصل دکھالیوئی نماک کھا کے براہن بون لگوں!
ہوسی مول وصول نہ بھس باہجھوں ایویں موت مچھ پچھیاں ٹھن لگوں
پایا نخچہ مرد نے جیوں ساڈوں تیتھیں توں غما توں چہ ڈھون لگوں
امن نیک کر لیک سر بات سنگے ساڈوں بہنیاں نال کیہوں لون لگوں

رازق رزق دار ہے جان تائیں ساڈی جو بھڑی کھا کیوں توں لگوں
کیا سخت بید بید بدبخت ہیں تو ں عشق صاحباں دے وچ رون لگوں
جنی صاحباں دی تیرا ہو دادا دھیا ساڈیاں نالنوں چھون لگوں
رج کھا تھیں مستیاں آیا نی وچہ دوڈھ دے اک کیہوں خون لگوں
ڈھونڈیں وچہ سمندراں لعل گوہر آدا گون کیہوں جا ڈبون لگوں
پرہاں جا اس جیل ندا کو ہوں کاہنوں کلاہ تے کھوہ توں جون لگوں
ڈھونڈیں بار وچہ سمندراں لعل گوہر آدا گون کیہوں جا ڈبون لگوں
تیرا جسم قصاب معلوم ہویا چھری عشق دی پکڑ کے کوہن لگوں
یار سیکھ کے معلدی بھرم ہیٹھوں پچھے لگ کے کملیا بھون لگوں
آئے رب دی تر دے وہیوں بچھلے شربت وچہ پیاز مون لگوں
محمد بوٹیا یاد کر قبر تائیں عمر وچہ گناہ کیہوں گون لگوں!

دربیان جواب آخیری مرزا با مامی

اوہنے کرن نصیحتاں کی مامی جیہنے عشق پریم دی جاہ ہووے
ڈبرا اکھیاں وچ چان کرن دلبر تدوں دور سب شرم حیا ہووے
لگے عشق تے عقل نہ رہے کوئی بھاویں آدمی لکھ دانا ہووے
لگی صاحباں نال پریت میری ساہن دس نہ دل شیدا ہووے
جھڑک جھم مصیبتاں غم طعنے ایہو عاشقاں نوں سر دا پا ہووے
عاشق رہن نہ جھڑکیاں عشق دلوں نال بند بند دریا ہووے
ناہیں خوف ہزار جے صاحباں دا ڈنگ میر شمشیر بھرا ہووے
عاشق نال خواریاں ہون دسنے دو نام ہے جو ہر جیوں جیوندا ہووے
کیتنے صاحباں نال قرار پکے ہن توڑیاں بیت سزا ہووے
چھڈاں سنگ کے سنگ نہ صاحباں دا بھاویں حشر دا رعذ برپا ہووے
نال صاحباں چاہ دیاہ میتوں تیرا جگ سنے بہت ادیا ہووے
میرا کجھ نہ دگڑ دا اگڑدا ای دکھیں رونداں تدھ سودا ہووے

بھاویں کرن خرابیاں لکھ چاتر ناہیں قلم قضا قضا ہووے
عاشق ٹر چلے بت معشوق ویتوں تجدا ابراں وچ روا ہووے
کیتا عشق بازار بیپار ہیں نے جھٹے سر آندے وچ دکان ہووے
ناہیں موڑ ساں مکھ میں صاحباں تھیں بھاویں گردناں ایں جدا ہووے
ناہیں ڈر انگا کرانگا جان صدقے مناں ربدی جد رضا ہووے
پیا دکھ بذات چا مکھ موڑن عاشق سو جو جان فدا ہووے
جاوے جان جے صاحباں مگر میری درجہ شان میتوں آشنا ہووے
ایس عشق بریلی اگ ڈٹھی لذت جلن تھیں بے بہا ہووے
جہل عشق دا اجاکنا پیا پیریں نوڑے لکھ نزول بلا ہووے
منے اک نہ عاجزی عرض میری تیر اکس طرح جیو صفا ہووے
رہسا عمر تمام غلام تیرا تیرا اس وچہ نہ کجھ خطا ہووے
محمد بوٹیا خوف کی دشمناں دا جن اک جے پاک خدا ہووے

دربیان جنگ نمودن مامی با مرزا

سنکے سخت کرخت جواب مامی اٹھ نال مرزے جنگ جھٹدی یا !
جیہڑ حسن دا سنجھ توں لہو سو پکڑ پٹیاں جلتیاں کٹدی یا !
طرح ہا مرگدا آن نسکار نسنی بہت مار کے غضب تھیں اٹھدی یا
بھن وکھیاں توڑدی ٹھہ گوڈے گندگاں توں قبر جیوں گھٹدی یا
آیا ظلم دا حکم بھر ستھ جیتی قلعہ حسن دی کلہ دا لٹدی یا
مار چھمکاں لہو لہان کردی رت نک تے منہ تھیں چھٹدی یا
دہچہ باغ دے زاغ دا زور ہویا گئی آب خراب ہو گھٹدی یا

مرزا بولدی ات اٹھکے گھوڑا کردی یک لاہ سر تھیں پٹے پٹدی یا
غصے غضب تھیں کڑس دی وانگ بجلی کسے قہر دے ابر ول پھٹدی یا
نوری ملک تھیں خبر ایہ ہوئی علی وانگ اس عرش دی کھنڈدی یا
گجے قہر اکٹھ آواز اچا اوہ قلعے دے توپ جیوں چھڈدی یا
پوشا مار تھیں مرگ کنا مرزا گویا جگنوں عمر گھٹدی یا
ہال ہال کردا مرزا اٹھ نٹھا پچھے سر اوہ دا یک چاسٹدی یا
محمد بوٹیا ربدا دیکھ قدرت چڑی چرخ دے دم نوں گھٹدی یا

دربیان منع کردن ہمسایاں مہری را

آیاں آکھدے گوا سدناں ڈنڈ سنکے آکھن ایہ کی گھولنا گھولیا ئی !
پتر آکھ صلاح اوہ منڈا اساں جگ تے نیک کرٹولیا ئی
بناں دوس توں او سنوں کٹ دتی تیرے ظلم تھیں عرش اج ڈولیا ئی
اکھیں شرم تے زرم کلام شیریں کدی کسے نوں برا نہ بولیا ئی

لیا دہیر توں آکھیں وڈیاں دا اجل دے لے داداج چاکھو لیا ئی
کیتا قہر خدا تیدا لئے مہرانیھاں تیرا عیب جس کدی نہ پھولیا ئی
کرڈر خدا تیدا سے قہر کولوں کاہنوں غصہ دا اجھولنا جھولیا ئی

ماریں سوٹیاں روٹیاں مین کاران کوئی عیب ثواب نہ سدلیا ئی
سپ مار کے چیڑاں سلیچڑے وہیں کریں پٹی تول گول مگو لیا ئی
محمد بوٹیا کی جواب دیسیں سب عیب ثواب جان تولیا ئی

دربیان جواب نہری با جلٹیاں

جاہو جا ہوئی اپنی گھریں جلیاں ہتھے وٹ کیوں نک چڑھاندیاں ہو
دلی ہنت ہیں ود ہیرے اپنے نوں دسو تسی کی آکے آہندیاں ہو
بڑی ہیں نے تسی سب چنگیاں نی نیک ہویاں تسی سداندیاں ہو
پچھے کتیاں واسیاں مغنت بنکے ایویں کوڑدا ورد وڈاندیاں ہو
بھیڑہ بھیڑ کر کو بھیڑنہ بھیڑن جنگا ہنے مار کیوں دیر لگاندیاں ہو
خصماں ول نہ تساں ودھیاں کوئی ابنہاں جہر نوں بیاں بتاندیاں ہو
بیٹھن جٹ وچہ واڑیاں بیڑ حقے سو دے تسی اٹھ پین نوں جاندیاں ہو
کسے کم دی خبر نہ خصم کہیں گنا کیڑا آپ گھڑاندیاں ہو
پھڑ کے گھڑا گھڑولی بھی وچہ جلیاں راہ ٹبر لنگھ کے ممیاں پاندیاں ہو
جٹ پکڑ لگام نوں دے اڈ دل گھوڑے وچہ بازار دوڑاندیاں ہو
پکے جواندا کھیت جا چیت اندر قرض لوہ وچہ چکے کماندیاں ہو
گنا کیڑا لاہ کے نوں تائیں پیکے ڈوم دیناں کھجاندیاں ہو
کم کردیاں ہو تسی نہ اکٹھے پنڈوں نکل جاں کھیت جل جاندیاں ہو
کردو دیاں گوڈیاں بھانہ ہیہ کے سر دے کیڑا لاہ وگاندیاں ہو
مرسیں تے وسیں نہ گنڈ وکھیر دراٹھا چاریاں چا کراندیاں ہو
تساں جلٹیاں پیر شیطاں کھڑ یا جاہیں دے کھن تے مال لٹاندیاں ہو

گنڈھ عقل نہ سدیا تساں نوں سب معنت آن کیوں ٹنگ پھساندیاں ہو
پٹ ہے کے پت آتار بوہو کولوں تسی نہ ذرا لجھاندیاں ہو
ہیں ہاں سنو تے تسی سب دنیا نی لنگریت لکاور تاندیاں ہو
لوٹے واسطے مار کے گڈھیاں ہیں دبجاں تسی یہ جھلی کراندیاں ہو
جاہ نال جیاندے پت لیکے پتیں کیوں من میچ اکھواندیاں ہو
چھڈ خصم بےشرم تساڈڑے نی لاتے تسیں دی کدوں سرماندیاں ہو
لک وٹیاں بیٹ اپستان ننگے کھول چھاتیاں ڈھنڈ دکھاندیاں ہو
بجھو مل کے پٹ نیساریاں لے گت بیلتراں چوک وانڈاندیاں ہو
پیکے سوئیاں پاس پیلاریاں دے وڈلے جا کے خواب لواندیاں ہو
اک کھچڑی دی مٹھ نوں دسے ٹانگاں جلٹیاں نال جا خصم ٹساندیاں ہو
آٹا ڈنگ اہرے نہ وچہ کئی مجھ لیا اودھار بٹھاندیاں ہو!
ایہہ چھنیاں مٹاندے وانگ چڑھ کے جال پاریا ارڑاندیاں ہو
کتو جرخ ٹیتے ہا نکو بیٹھ چڑیاں گوڈی بال نوں لے دو وچہ جھنگاندیاں ہو
تسی مرد تساڈڑے مرد رناں تائیں شرم دا نام گواندیاں ہو
قدر ویکھ کے شادیاں کردناہیں کچھوں نوہ دار اج وگاندیاں ہو
محمد بوٹیا کم وگاڑ کے تے پچھوں نال افسوس پچھتاندیاں ہو

دربیان جواب ہمسایاں باجہری

اساں جھل کے بھلے دی گل کیتی ہیوں گال کجھ شرم حیا کرنی
کالا جگ کریندڑا ایپا تیرا ذرہ منہ نوں دھو کے اجلا کرنی
اساں لنڈیاں شرم حیا کھنوں توں تے اپنا آپ صفا کرنی
کچھاں سنگ کے مشک تے وچہ لکل گنج کن نہ شان ادیا کرنی!

ذرا جیبھ سنبھال کے بول موہوں پٹی ایڈ نہ لاڈ چوا کرنی
بہتے لپے دیہ توں ہور نا نوں کر شرم کجھ دیدا نوا کرنی
کیہڑی گل تے پھٹ کے پاٹ پیوں جرکے کہاتے ایڈ نہ تا کرنی
گلاں جاندا ئیریاں جگ سارا بھادیں پٹی توں لکھ لوکا کرنی

روٹی واسطے دہر کُٹ صبیحیں بس چا وڑ بائی چا کرنی !
پنج جنے ٹھے بہنے نوں منڈے جے ظاہر دسدا اوس خطا کرنی
نازک نرم ایہ پھل بہشت دے اوہ ایہناں نہ خزانی وا کرنی
دکھے رب تے تکھاں ہماں راہی الیو وہ درگاہ دعا کرنی !
بدھا اک توں دبنساد آتے دلوں یاد واہو دھ جبر اکرنی

کوڑے گھر وچ بھاگے بھیڑے نی جھبلی اٹھ کے اکھ گڈ اکرنی
آکھے ایڈ کرودھ کی بچپا ہے ڈر غضب کھنیں خوف خدا کرنی
چھڈ دیس تحولیاں وانگ جھناں اوہ پتنھاں نہ جود وجفا کرنی
مجھیں گائیں دودھ تے ویت جینوں جھٹ رب دا شکر کرنی
محمد بوٹیا سنا نہ جے تایں ہٹا بول تے کجھ بھلا کرنی !

در بیان جواب تھری با جٹیاں

جو کجھ کہن جٹیاں اساں سبھناں گلاں کیتیاں سب منظور یانی
اکھی کرن بٹھا لیا کیہ نصیحت تے لگاں دیراں انگوریاں نی
اساں ٹھا کیا کدی نہ کھان اونوں پھیرے چنگا اک ٹیا کاریاں نی
کھرل ذات پلید بھیدرو مدھسوں جھنے جلگے بانگے پوڑیاں نی
ہوئے اسد کسنگ خوار اسیں جویں ہنگ دے سنگ کستوریاں نی
لگے وہرشتے تکی نہ مول اوہدی اٹھے وانگ فرشتیاں نوریاں نی
سلیمان اس عالم دے مان پچھے سخنیں جھکیاں ہٹ تندوریاں نی
کیتا مان صحابی جان پیتر اندا اندر جنگلیں چاریاں سوریاں نی
جنے نیک اصیل نے ہے اپنے توڑے مان نے کرے مزدوریاں نی

جانوں تسیں ٹھ ایں جنے آندے نوں جو کیتیاں اوس قصوریاں نی
وتی مت ٹہنے ونہزلیں وانگ ٹہرے اگوں بولدا اٹھکے گھوریاں نی
پیار پا لیا میر تیمبر وانگوں اساں جانیاں وچ ضروریاں نی
طلبہ چشم ایکدی زمینت بنکے بھائیں کٹ کھولے چوریانی
انب بیج کے تے اساں اک ڈھوہ ہویا تمتاں وچ قصوریاں نی
ڈگوں جیک کہر اندے کھادھو ہندے جنہاں کیتیاں کبر زوریاں نی
کیتا حسندے مان غلام یوسف نہ کیا ہیچ دلال کستوریاں نی
دہنسنٹر مار یا ذوریدے مان پچھے ہویاں وچ جہان مشہوریاں نی
لے بوٹیا وانگ شیطان دے اوہ اوہ بندگی جنہاں مغروریاں نی

بیان رفتن مرزا بحالت گریہ زاری از خانہ صاحباں

دلوں وٹیاں جٹیاں گھر گئیاں تھری جدوں سخن الائیا ہے
ناہیں گھراں بیگانیاں نال دعوے لوکاں دانیاں بیج فرمایا ہے
پچھے حال نہ کوئی پردیسیاں دا سنجیں لوکاں نے دیس پرایا ہے
ملیا وانجوں کیتڑا دور جٹی سر بھار گناہ دا چایا ہے
آہیں رودے زار و زار مرزا باجھ صاحباں دے گھبرایا ہے
آیا وقت رج کلی دے کتڑن والا مالی باغ وچ بھور اڈایا ہے
سنتی تھری ہنیند رانتی مرنے ونڈ دن سانڈ لٹایا ہے
صاحباں ہوئی خواب اکھیں کھرل ہے
ہیلہ ہاتھ مرنے ماہی مارنے گھر دی نرا ہیا ہے

گھروں کڈھیا کھرل نوں یار ماہی کجھ نرموں ادسنوں آیا ہے
جویں نکلے بت روح اندر الیویں گھروں ایہ نکل سدھایا ہے
لائی عشق نے حسن دی بدر سچے دوتان اکھیاں وچ بنایا ہے
جانوں ریت دی ریت نوں اوہ جنہاں ٹہہوں لا ارادیا ہے
آدم جویں بہشت وچوں نکلیا ہجر حواء دے وچ کرلایا ہے
ہویا انیا چراغ قندیل اندر حسرت گرد پتنگ نے پایا ہے
ہسی وہم گمان رداں اوسنوں تقدیر نے جد اکرایا ہے
گئے جیہن آرام تمام دل تھیں دکھاں آن کے مکھ دکھایا ہے
محمد بوٹیا قسمتاں ہار دتی تایں سجناں مکھ بھوایا ہے

جالن انگ پتنگ بیرنگ ہے کے چکھن ذالقہ عشقدی نار والا
بازی عشقدی کدے نہ کسے جتی لیتے چالڑا سر اندی ہار والا
ہیوے سیر سر یردا عشق خونی جیویں شیر لگا صاندل بار والا
بولی غصیوں تدھ نوں ہے مامی تہتا مگر ہی اوسے سنسار والا
بھورجاں کے خزاندی رت سر نے پھل ویکھیدے پھیر گلزار والا
مامی نال تیرے بولی بھل کے جے بخش بھل تے کم بیزار والا
آدم نبی دانا بھلا کھا دا کیتا ورد تو بہ استغفار والا!
تنہ صاحباں ندے پچھے بخش سبھے جان وبہ ایہ غصہ بلکار والا
دانا بادنوں کرے نہ تنہ سیاں تینوں واسطہ رب غفار والا
سدا بیٹھے سجناں نال رل کے میلا جگ تے دن دو چار والا
چار روز ہے چاننی رات دنیا ہونا پھیر اندھیر غبار والا
اج ہے پاس پیار یا ندے بھلکے ہونا داس ہزار والا
غصہ ٹال خوشحال ہو نال ملدے کردو در قصور سہن یار والا

دلوں جان کے جان نوں جان عاشق پاون کھیر گو ہر اسرار والا
وگے بحر بے حد اقہر کہر چلیندا انت نہ پار اور والا!
جیکر جانسے جاندا خوف کر یئے ہوسے وکھ نہ دید لنگار والا
آپے پھیر مناد سی آن تینوں مالک ہو سیں گا گھر بار والا
رہی سدا نہ وقت جدائیاں دا انت ہوسی وصال دیدار والا
بھل جان انسان دا کم مڈھوں کیہڑا بھلی بن عقل ہشیار والا
گیا سجدیوں بھل ابلیس جدوں پیا طوق لعنت پھٹکار والا
کراں عرض میں لاکے ہتھ پیریں کر جان موقوف دیدار والا
نال صاحباں عمر گذار اپنے حسن مان کے موج بہار والا
ندیاں نام سنجوگ پیار یا دے پالک سدا الھولیاں ڈار والا
جائے عمر گھٹیندیاں لنگھ ایویں ہوٹا پینگھ دا جیوں اُلار والا
سجن سجناں تھیں جدا ہون جدوں جا دیندے تدھ قہر تہار والا
محمد بوٹیا عیب وے اسی پورے درکار ہے کرم کرتار والا

دربیان جواب مرزا با سہیلی صاحباں

مرزا آکھدا ایہنوں گمانیاں ندا ڈاہڈا جان نوں دکھ آزار ہوندا
بیچ چاکری ٹبری ہے بے قدراں جیو میاندے نال ادھار ہوندا
ہوندی سادے صاحباں دغا کرنا کھیوے آن نہ پھیر خوار ہوندا
گھوڑا کڈھیا مارکے جان اندھی آیا نکل میں شکر گزار ہوندا
ہیں صاحباں وانگ گمان کرو جیکر مجھ دا بھی گھر بار ہوندا
اسی مرچکے پچھے صاحباں دے رہیا حسن دا اوس خمار ہوندا
جانا دلوں سی صاحباں دل میرے جلیندا خوشی تھیں بیمار و زرد یار ہوندا
مل والیاں دا انت ملی ہونا دعوی دار تھیو تا شرمسار ہوندا
مامی مار کے گھر وں نہ کڈھ دوندی جیکر کوئی میرا مددگار ہوندا
بھورقم داہوادا سی ڈٹیا دسے باغ دلدا ہن خار ہوندا!

پائی قدر نہ صاحباں مول رہیا نت میں جان نشاد ہوندا
پوشل بھیڑ دا اکبڑ جوندی لنگھے نادہ پار ستے نہ ادراد ہوندا
رناں مرچر نہ کو وفا کوئی جھوٹا ایہناں دا قول اقرار ہوندا
تینوں صاحباں مرسے ورڑ الیندی میریاں جو ایس بیار ہوندا
گھر بیکیا ندے یار غار سارے نایں بھکھیاں وا کوئی یار ہوندا
جیہیں شمع نوں کجھ پرواہ نا ہیں جھکیا او دھر ملے پتنگ انگیار ہوندا
سچی گل امید وار خالی الیس دیہہ نہ جھوٹھ غمار ہوندا
دولت ودھ کری دیکھ بھرمدا جیو احمق مرد اودہ برا گوار ہوندا
بھارو گکھ بھی ہوت مسافر انتے در جھنانداں ایس دریار ہوندا
محمد بوٹیا جاوساں دل را دی اہنے بیدل جیت ہزار ہوندا!

دربیان جواب سہیلی صاحباں با مرزا

دربیان واپس آمدن سہیلی نزد صاحباں و خوشخبری دادن اورا

رٹھا کھول سنا کے چھیل ڈھی آکھی صاحباں نوں دل چل اٹھیے
مرزے خان دا حال بیان سنکے گیاں اڈیاں ہیریاں جل اٹھیے
ناں آس نصیب دی تیری لوں مونہوں اول سوال اٹھیے
کیتا مار مردار شے اوہ آسے لٹی وانگ قصاب دے کھل اٹھیے
ہیچی وانگ اوہ ہیلاں میچ کے اوہ مرزا پیاسی نس میلی اٹھیے
تیرا آکھنا اوس قبول کیتا دکھ نشکی سر سرتے جھل اٹھیے
بہرے واریاں تجدلاں وچ کھبو ند لکے صبر ناہیں اک پل اٹھیے
چھڈ دیس مولیاں وانگ کونجاں بیٹھا ولیس اسا دڑا مل اٹھیے
لیس خبر تینا اوسدی روز مرہ جاہیں ہوئی ناہیں کھل اٹھیے
دسے آکھ حقیقت صاحباں نوں آکھے پیار دے پچھ نہ گل اٹھیے
تیرے عشق نے مار خوار کیتا روندے دیدیاں نیر اوچھل اٹھیے
اوہدے شہد بے قہر انداز کرھوں سنگے تیر عشق دے لگ کے ہل اٹھیے
وڈا ایہ افسوس ہے اوس تاہیں وناگمرے تپیش بھیر وچ گل اٹھیے
لکھاں ترلیاں منت کے نہیں دانا باد فتیں رکھیا جھل اٹھیے
رہیا آپ بھی اوہ نہ جان جوگا پھاہی بنی سوز لفدی اٹھیے
چیناں دیں کھاتوں اوشتائیں سینے وار کے برہوں دا سل اٹھیے
نیہوں لاکے نفع کی اوس پایا ہتھوں گیا مٹی نال رل اٹھیے
محمد بوٹیا آکھئے یار حسن کریئے اوہدے نال نہ چھل اٹھیے

دربیان خوش شدن صاحباں بر سہیلی و افسوس نمودن از حال مرزا

کہندی صاحباں اج توں کھین ساری وڈا بھار احسان چڑھایا ئی
وڈا فکر اوسدے جان دا لکھاں شکر ہے موڑ دلایا ئی !
کچھ خوشی نے کچھ ہے غم مینوں رب وچ اعراف دے پایا ئی !
کوئی ملک نہ دکھیا دکھ باجھوں تتی نیہوں جد وکناں لایا ئی
سو سہایا نہ آدبدا انتظر مینوں تتی نیہوں جد وکناں لایا ئی
بلن ٹڈیاں تیریاں وانگ بالن برہوں تن تنور تپایا ئی !
مرزے خاں نوں اوتیری ماں میر مار رسکے گھروں تراہیا ئی
نازک طبع امیر زادہ نال خاک دے عشق رولایا ئی !
اج پاس زماں تے باپ اوہدے جنہاں جم کے لاڈ لڈایا ئی !
وچ مجلساں زیب سی وسنا ندا اج آن جس روپ گوایا ئی
میرے واسطے چھڈ کے عیش آسنے بھار غماں دا اوہدا سنجے چایا ئی !
ڈاہڈی ہی ہیڑی آنکے جان میری کراں کی سن جی گھبرایا ئی !
توں ایں سہیلڑی درد خواہ جس دکھ نے درد ونڈایا ئی !
مرزا یار ملا لیا مینوں میرا جیو نے چاجس وجایا ئی
نکتیوں ٹھنڈی جگتوں ویرجھی میرا ٹھکڑا یار ستایا ئی
موتی سوئی کڈھ کے قبر وچوں پیا آب زلال جرایا ئی
ہویا جلی کے جگر کباب میرا اوہدا حال جو تہا ستایا ئی !
سوئی غماں دی ستر لٹی جان میری دم آخری لباں نے آیا ئی
پچھے یار دے کھیر بازار جاواں برقعہ شرم دا منہ نوں آکھایا ئی
کر کر باہاں کھلیاں روواں وچ گلیاں ڈھونڈاں یار جس دا مکایا ئی
لینی کسے نے جا کے رات اوہدی ہوئی ٹھکڑا سے تے نزلایا ئی
پیا دخت مسافری وچ اسنوں وطن دور تے دیس پرایا ئی
تھکی کھین ہوکے کر کرین رودے ترک دکھی اعان حیایا ئی !
ڈکھیں روندا ڈھونڈرا وچ گلیاں خلقت آدکھیں مکر کبوایا ئی
مرجاں ہیں جیو ناری کھا جرہ مینوں روزا یہ دکھ سہایا ئی
ڈھونڈ رو وصل دا رب بیتاب ہیا سینہ ہجر دی اگ جلایا ئی
کر کرم میرا ہور اک ہور للہ تینوں ربدا نام ہیں پایا ئی
کنیتی سر دن نہ عمر لاہنگی عمر ساری ایہ پیا ہی بھلا کمایا ئی

لگ اگ جائے اوس ویلڑے نوں جد دل سوہنا لکل سدھایا ئی
دسّے چار چوفیر اندھیر میں نوں ماہی مکھڑا چن چھپایا ئی !
نہ ہیں جاندی ہندی تدڑے جان وہندی ایہ روقت ایہ لنگھ سدھایا ئی
محمد بوٹیا ہجر دا ساڑ مندا سولی جاند اجس آزمایا ئی

دربیان تسلّی دادن سہیلی نور صاحباں را

نور آکھدی صاحباں چھوڑ ناہیں تیرے ڈکھڑے وڈھ کے لاں گی ہیں
ہنھ کر ہیراں فریب دے تے گھوڑا غفلد اتیز دوڑاں گی ہیں
کڑیاں پنڈ دیاں سدّ کے کھیڈنے نوں باہر نال فریب لجاں گی ہیں
کڑیاں وچہ بنا کے کڑی اوسنوں تیری کچھ دیو چہ بٹھانگی ہیں !
گلاں ولدیاں کریں توں نال اوہدے جو تدھ نوں سبق سکھانگی ہیں
کر حوصلہ رب دے رکھ تاہنگاں اجو تدھ نوں یار ملاں گی ہیں !
تیرا واسطے صاحباں اج راتیں کوئی اتر چا بناں گی ہیں !
فرصت موقع پا کے نال چوری مرزا ڈھونڈ کے کتوں منگانگی ہیں
لگن دیو ساں پتہ نہ کسے تائیں نال غفلدے بھیت چھپانگی ہیں
محمد بوٹیا وصلدا پا پانی تیرے ہجر دی اگ بجھاں گی ہیں

دربیان مشورہ کردن نور با صاحباں برائے ملاقات مرزا و جمع کردن دختران او

مرزے خاندے ملنوں مکر سازاں دوویں بیٹھ کے منا لیکاندیاں نی !
کڑی نور تے صاحباں رل دوویں خبر تجنیس چا پوچاندیاں نی
دلیں وانگ شیطان وسواسیا کے پیاں سجدیوں موڑ دگاندیاں نی
ہوئی شام تے مکر دا دوڑا حمبر از غیب دی بانگ سناندیاں نی
پئی رات تے میل کے بات کریاں اک دی نوں گھڑ بناندیاں نی
ڈٹھا موقعہ نور تے صاحباں نے دونوں ڈور اک پاسے نے جاندیاں نی
ویکھ کھڑ دے تتر سرخ سادا لکل مار کے کڑی بند ندیاں نی
کینا آدمی نوں دینہ ماں منتر کا یا پلٹ کے ہور وکھاندیاں نی
اکو ہان جوان مٹیار کڑیاں وانگ مورتاں عجب سوہاندیاں نی
ہو کے جوڑیاں ڈوریاں پنڈ وچوں نال ہر نیاں قدم اٹھاندیاں نی
خوشی چین وینال جا کے روڑی آتے سوہنے جھنا دے گاندیاں نی
خم مار نگار کے کرن کشتی اک دی دا زور آزماندیاں نی !
ویکھ حسن دا باغ سرسبز ہویا وانگ بلبلاں شور مچاندیاں نی !
تانڈ جھاڑ کر یرد اخلاصلے تے اپنے کھڑل نوں چا بہاندیاں نی
اج راتنوں کھیڈناں چلی سہیلیاں گلاں پنڈ دلوچہ دہماندیاں نی !
راتیں کھیڈنا چل ضرور دا ڈیرہ ہر اک نوں شوق دلاندیاں نی !
کرن ترت تمام تیار کڑیاں خاطر یار کشالڑے چاندیاں نی
روز دیدار حبیوں وقت اڈیکدے سن تیویں شام تک خوشی سناندیاں نی
ہویاں جمع جیوں قلعے تے آن فوجاں لگی کوچ دی رات وجاندیاں نی
مرزے کھڑل نوں ڈھونڈ کے لے آیاں بھیت سانجھ کے دیس چھپاندیاں نی
سنگی نور نے صاحباں سنگناں بھیس غیر سنگ نوں سنگ رلاندیاں نی
جادو سحر بنگالناں وانگ کر کے افلاطون دی عقل بھلاندیاں نی
لباں آبحیات دے چین ہیرے زلفاں لیلۃ القدر چمکاندیاں نی
آہی چین دی چاننی رات چٹی رل کواریاں میل سدھاندیاں نی !
کھیڈن سیل نے چھوڑ کے مار لانگے پیچے جوڑ کے کلکلی پاندیاں نی
مار دل ڈال ہم ٹپکا دھرتی پیٹے فرش زمین اڈاندیاں نی
گیاں رجھ جاں کھیڈ دلوچہ کڑیاں نور صاحباں دا پھر لاندیاں نی
نظر بند جا کرن سہیلیاں دی ایسا جھوک کے سحر چلاندیاں نی

محمد بوٹا

چپ چاپ کر کے وچوں نکل گئیاں وانگ جھال تھاں وٹاندیاں نی
چھڈ کھیڈ اینہاں دی کھیڈ کا سن پار جسندا جا وچھاندیاں نی

سانگ بن آیاں کاہن بن اندر روشن گھیاں ماپیوں جاندیاں نی
محمد بوٹیا اک پریت لا کے لکھاں مکر فریب جال پھیلاندیاں نی

دربیان ملاقات شدن مرزا صاحباں

مرزا صاحباں ندا اج میل ہویا گئے غم تے ہویاں خوشحالیاں جی
آئی آس کر چھپ کے پاس بلبل تے کھول در باغ دیاں ڈالیاں جی !
نال پیار دلدار دے دو نویں یار ملدے ٹھنڈاں کالجے رب نے ڈالیاں جی
مرزا آکھدا صاحباں تدھ پچھے میں نے لکھ مصیبتاں جالیاں جی
بے خاک تے بدن ہنساک میرا رتی وچ میرے لاٹاں بالیاں جی
ایوں رس نوں مار کے سارا ہیوں رو رو اکھیاں نیر اچھالیاں جی
سبھے ملن نوں پیاریا کل کلدی کل مسجداں تے جوہاں بھالیاں جی !
آیاں کھیڈ بھاڑے ملن تینوں وانگ ہرنیاں مار کے چھالیاں جی
میاں قدیں نہ مار ملامتاں بھی چھیڑ گلاں عاشقاں گھیوں ٹالیاں جی
خاطر یار ہزار آزار دے ملدے ناہیں یاریاں لاں سکھالیاں جی !

لدھا پری نوں ہن آ جلد وچوں عجب قدرتاں رب وکھالیاں جی !
چھڑی اجڑوں بکری شیر بگے لگی سار نہ مول نبھالیاں جی !
آہموں سامنے بیٹھ کے درد بھنے لگے کرن گلاں دکھاں والیاں جی
دن رین جبین تے چاتینوں پھندا ان تھاندیاں ایہناں اٹھائیاں جی
لیا سنگ حضور بخشیں تدھ تائیں جی جھولی اڈ کے وانگ سوالیاں جی
تیرے اپروں لڑی ہیں نال اماں سو سو کنڈھیلاں ہنسوں میں گالیاں جی
لکھاں شکر اج رات لائیوں توں آئیں مکھ سعید کے لالیاں جی
کیتا مکر بھیں جمع سہیلیاں نوں گلاں عشق ای سب سکھایاں جی !
بازی عشق دے تے سر لا بازی عاشق کھیڈ دے ٹھیک چائیاں جی !
محمد بوٹیا پینے دی ریت اوکھی جیہیں پیتیاں زہر پیالیاں جی

دربیان جواب مرزا با صاحباں

مرزا آکھدا صاحباں عشق تیرے کیتی جان ایہ نال نمانیاں دے
کیتے غماں نے مار کے ہاڑ ٹھوکے ہویا سکھ دے وانگ میں کانیاں دے
کوئی بھیں بطریر پاس میرے کون چھیڑے حال بیگانیاں دے
کھلی ہوش تے عشق دا جوش سینے پھراں باورا وانگ دیوانیاں دے
وانگ شمع نہ بجھ پرواہ تینوں جانی جان میں وانگ پروانیاں دے
نیہوں لا کے صاحباں نال تیرے ڈٹھے دکھ ہیں کل زمانیاں دے
اج دے جواب میں گھر جاواں رکھ روک نہ نال بہانیاں دے
تیرے نال ہن ملن محال دسے پائے دشمناں زور طوفانیاں دے

لگے پلک اک پلک نہ مول میری چھین روڑ دے وچہ اکھ رویاں آنیاں دے
جیہڑے ول جاواں جھڑکاں پیا کھاواں مارن لوک تیر سینے طعنیاں دے
رو رو داں زار تے پھراں خوار ہوندا کوئی رہن نہ دسے وچ خانیاں دے
تیرے وصل دی ہے ایہ طلب مینوں ٹوراں ہور نہ مال خزانیاں دے
نیناں تیریاں پکڑ کے تیر مژگاں چھیدی جان ہے وانگ نشانیاں دے
جانے رب کی کل نوں کو نگی توں دیکھے پالنے قول پرانیاں دے
تکی سوہنی جیہڑی تنے جواب دے ہے پچھے تخت ایہ فلاں دانیاں دے
محمد بوٹیا تیغ فقیں تیز ہوندے سل ہجر دے یار بیگانیاں دے

دربیان خوشامد کردن صاحباں با مرزا

کہندی صاحباں مرزیا جان میری ذرہ جیو تے غم نہ لا واری
بندی صاحباں صاحباں نقر تیری بھاویں تیغ بازار لیجا واری

مرزا آکھدا گل نہ پچھیا سی بخت مصیبت میںوں رب پایا ئی
وانگ چوہڑاں کیتے چوڑ رگوڑے سنہہ مار نہ کجھ چرایا ئی!
دھکے مار کے وہڑیوں کڈھ مینوں وانگ کتیاں دے دورکایا ئی!
کھڑات سندا جو ہیں ویر ہوندا اتھوں نال میرے اس چایا ای!
رہی مار دی نت ہزار طعنے کدی سیس میل وتا نہ چایا ئی!
دن رات میں خدمتاں رہیا کردا وانگ کڑیاں سیس لوایا ئی
سچ ماسیاں نت بیگانیاں نی مجھ ودہترا ویر کمایا ئی!
ہوندا باپ تے آپ آساک بندا اج سکیاں نہ بھوایا ئی
دل دے کوئی پیار نہ ہوندیاں نوں ہن مہار سنسار آزمایا ئی
چکیا گیا ہن کھیوں لوں آب دانہ دانا باوتے چت ہن چایا ئی

ہویا باپ تے مرد کوں ایہہ لگے رب چا محتاج بنایا ئی!
دیکھ حال توں ہوئیاں نال ایسے میرا بدن تمام اڈایا ئی!
مار نار دی خسریاں وانگ نچی لوکاں وچہ اس شور مچایا ئی!
آیا جہاں ہماں تراں مینوں آکھوں ایہو تاں نے مار ستایا ئی
کدھی ویلے گل نہ کددی باہر وچ اپنا آپ سکایا ئی
نیکی ہوئی برباد گناہ لازم کھیا سچ اساں تیکوں لکھایا ئی
ہوندی نال تے آمدن ڈھیر کردی جس نال مصیبتاں چایا ئی
گھر ہوں سدیاں سے ساک مینوں سارے لوکاں دانیاں سچ فرمایا ئی
لیے دشمن تے پھیر معلوم ہووے کون اپنا تے کون پرایا ئی
محمد بوٹیا رزق اداس ہویا حب وطن دی شوق چکایا ئی

دربیان تسلی دادن خالہ صاحبہ مرزا را

بیبو گل ششی سے رنجور تب ہوئی کیتا قہر تے غم حیران اوہنوں
رہے خان نوں نال پیار لگی ایہہ پھیر دلاں تلاں اوہنوں
تینوں مانے والڑی کوک ہندی تیرے باہر کے توں کراں قربان اوہنوں
دو دہتر وان ناوان یتیم بچہ آیا ذرا نہ ہول دھیان اوہنوں
کہا کہا دودھ ملائیاں پاٹ پیتی چڑھیا ماس حرام دا آن اوہنوں
ہتی اکڑدی وچہ ہوا آتی آوے نظر نہ زمین اسمان اوہنوں
جیہڑا چیز ہی سرآن کے آنیاں نے کوئی چیز نہ دسے جہان اوہنوں
پھیر شے گھر ہدی شوم بجلی کبھی گولہ لگدا دیکھ جہان اوہنوں
بچھپیا آئی سی ویندی مار ودھ یا نے کے نظر محل مکان اوہنوں
مرزا اوس پاک کے خصم باجی کیتا چاچہ چلدا کردل ران اوہنوں
بھوکاں مار سکاوندی ایر نہ دیاں حکمت یاد ہے وانگ لقمان اوہنوں
ہیں ہوا اداس رسویا پھیر خاک پا چوراہا ندی بخار آ اوہنوں!
کیتوں نکھسال لکے نال بھاتی شکر کرائی گی وچہ جبلن اوہنوں

غصے نال کمال جرہال ہو کے بیری بولدی ایہی زبان اوہنوں
کہندی ردلوں ذرا کھلو بچہ بیکس کی کرساں لعن طعن اوہنوں
تیرے نال کی ویر الیں نتی لوے رہیا غضب طوفان اوہنوں
ڈھدی جبلکی الیس تے الیے بھاگے کدی نہ سیس نشان اوہنوں
ہوئے اوہدی جگہ توں اسے خالی سٹھے تیرا انہ اجہڑ انا اوہنوں
تنتی بھوبکدی پئی اسمان اوہدی جانے رب کے کا سد اشان اوہنوں
ہوا بھاگنگری لئی اوس کوں یعنی نعمتاں دا نا کھیلاں اوہنوں!
ڈبے توں تے تیر تیرلوں تے پیندا کی پیرھتے ویٹ یاں وان اوہنوں
کر سے مت دے ملائیاں نال لوکاں کدی ٹھا کرا نہ کھیوا جان اوہنوں
لوکاں وچہ شرما وندی نام اوہدا جاپے ہول نہ نفع نقصان اوہنوں
تیری کی برابری اوہدے نال [illegible] ہوست شان اوہنوں
چنگا کھاد ہندا اندر [illegible] رال [illegible] کیلیاں کھان اوہنوں
محمد بوٹیا رزق دا رب داتا کیہڑی گل دا مان گمان اوہنوں

دربیان خوشی کردن مرزا بے سکونت در خانہ خالہ صاحبہ

مرزے خان ڈٹھی مہربان ماسی خوشی جیوندے نبیے شمار کردا !
لیا ویکھ امید دا خان خانہ پیا رب دا شکر ہزار کردا !
رب فضل کیتس آپ نے آسیاں دا بیڑا شوہ دریا کھیتس پار کردا
لائے رب سبب جیہے وڈے سبب پکے ڈٹھی دسے نوں چاہ ہشیار کردا
کھیوے وچ قدیم تھے رہن کاراں نال صاحباں قول اقرار کردا

سوہنے رب دا عرش عظیم راضی دلاں پنتیاں نال جد پیار کردا
پاساں صاحباں نال دساں اینتھے دل وچ ایہ سوچ وچار کردا
دل دشمناں دے دل جد ہیندی بخت نیکیاں رب غفار کردا
لدھا آب حیات سکندر نوں مدد آن کے خضر ابرار کردا !
جب اپنے وطن دی دور کر کے وچ شہر محبوب دے ٹھار کردا

کاراں صاحباں مار بلا متاں کتیں مرزا مول نہ شرم نے عار کردا
محمد بوٹیا یار دے ویکھنے نوں دیدے زار اندر انتظار کردا

دربیان کاندن مرزا بخانہ خالہ صاحبہ بیقراری او از مہجوری صاحباں

روروآکھدا صاحباں تیر برہوں سینہ چیر دی دارین ترفین میاں
مرزا سکے بہت پیار شفقت ماسی پاس لگا رہن رہن میاں
ویر صاحباں باجھ حیران مرزا کھوے دلیئوں مول نہ چین میاں
گلی گلی پھر دا گلی جان دالا باجھ یار کر سینڈو ادین میاں !
ڈاہڈے معاملے عشق تحقیق والے شالا ہیں نہ کسے دے پیں میاں
ہویا جاندا آن دشمن لوگ روگ گلیاں کیڑاں لین میاں
عین عشق والی اعشق دور کیتی دکھا غم نکتہ اوپر عین میاں
تیرے نال وصال محالی جتے پتے ہجر دے کنک کے ما بین میاں

دس مکھ ہیں جتاں کے کراں سجدہ قبلہ جان کونین دارین میاں
بیبہ دیو ندی نعمتاں کھاونے نوں کرے پیار وانگو والدین میاں
نینیں نیند آرام حرام ہو ادہوں رو رو گزار دا رین میاں !
آوے نظر دیدار نہ صاحباں دا اونین ترسیند ڑے نین میاں
پھرے وانگ دیوانیاں ہوش وانگوں آنسو وانگ پچھاڑیاں دین میاں
سہن دخت تے پاس نہ کوئی سجن سیالے کڈ دینے ساک سین میاں
بین ہین نہ نین بحین سنیہ انتظار دیدار دے ہین میاں
محمد بوٹیا روکین خوفی پکڑ کانیاں کا بجے ڈین میاں

دربیان اظہار نمودن عشق مرزا صاحباں در جہان

مرزے کھول قوں کڈھیا یار دامی گلاں دسیاں کل جہان اُتے
منہ جوڑ کے جٹیاں کرن گلاں جلیباں گاتیاں چیک شکستان اُتے
کیتی ماں نے صاحباں جو ڑ آپوں ہن رونا کی غیر آن اُتے
ٹورے ٹیرے نگر تھا چرن بیلے کیتا دسیاں نہ اوس زبان اُتے !
اکھیں لا کے پھیر ہن پھیرن اوکھا کیتا وکھ اس عشق دوکان اُتے !
رب جھوٹ کرے نے صاحباں نوں مرزا ہوگ نتاں سے جان اُتے

کسے لوک کہن رہن کجا رہیا ماسی بیبو شے خاص مکان اُتے
رہی ٹور دی ٹھا نوں دسی آپوں آ ہا جیا اس علم پڑھان اُتے
لایاں صاحباں مرنال نیوں مرزے مامی کڈھیا ایس دھیان اُتے !
لائی وچہ سلیٹ پریت ووہاں ثابت ہین عہد پیمان اُتے !
دانا باد دی چھیڑ کے عشق عشرت ایتھے چال دالے دکھ جان اُتے !
محمد بوٹیا غضب دی ایہ گلی اج کل پوسی کھیوے خان اُتے

بیان خبر شدن دانا باد کہ مرزا جواب داون مامی و خط نوشتن بردہ بطرف مرزا

دانا ہادجا کسے نے خبر کیتی مرزے نال ماہی بریاں چایاں جی!
بھاکھا پیا سٹراراہ آتے پیار رلدا اٹھکے کھاوندا وانگ گدرایاں جی
جہنا صاحباں دالڑا مگر اوسا کے پھیر روندڑا وانگ سودائیاں جی
پچھے ذات بنا اوسدی جا کوئی پچھا تھا وچہ اوہ دردبلائیاں جی!
پھرے جہاندا ویر اسیر رلدا کیوں نہ کرن اوہ جان فدائیاں جی!
سُنی گل بھائیاں رہے تے مار آہیں کٹ چھاتیاں لال بنایاں جی!
مرزے خان دے گھر بلاں کیتی مصلحت بیٹھ کے بھائیاں جی!
رکھے دم سلامتی رب تیرا توہیں ماں ہیں وچہ خدائیاں جی!
دوکاں وسبا اسانوں آن ایتھے ماہی کیتیاں سخت لڑائیاں جی!
ٹرآسرا اوسدے پامتی کیوں محتاجیاں تدھ اٹھائیاں جی!
ودا چاسی تدھ نوں ماہیاں دا چھپائیں ایہہ کیوں کدھایاں جی
طعنے دینگے عمر تمام بالے گلاں ساریاں تدھ وچھائیاں جی
کھاندا پھریا پردیس دے وچہ دھکے دس ایہہ کی عقل دانایاں جی
تیرے ہجر وچھوڑیوں نین بھر بھر تینوں روندیاں نت بھر جایاں جی
پیاں جگ جہان تے آن دیہاں اکھیں صاحباں نال تینوں لائیاں جی
دغے داریے ذات زنانیاں دی گلاں جگ سنے دیکھ آنہ مائی جی
لکھاں لکھ گلستان شیخ سعدی خوش زبان دے وچہ فرمایاں جی
ایہناں ظالماں ظلم دے کم باجھوں کیتا کدے نہ وچہ خدایاں جی
یوسف جیہے محبوب خوبصورت بیتے قید چا دیہہ سزایاں جی
راجہ بھرتھری سنگھ الم دیکھے چالاں رنگ برنگ سکھلائیاں جی
احمق مرد جو ایہناں تے بھل جاندے ایہہ تے جم جلاد قصائیاں جی
یارے لاندیاں یارنیاں آن زوری آپ لیندیاں گھت دوہائیاں جی
لائیے دوستی نال خدا سچے جس کھنیں ملن تجھے بھلیاں ہیاں جی!
کوئی صاحباں خوب نے ہری ناہیں جلیبے جس نے پائیاں پھائیاں جی
ربا خاص شیطاندیاں ہیلیاں نی کھونا دین نوں نال ادائیاں جی
صحبت رن دی کھنیں ملن مرد نائیں بھاگن دی گئی نے بربادیاں جی
تینوں ڈردیاں رن دا الکھ واری گلاں دکھ نہ مول چرایاں جی!

گھر ولے مارکے اوسنوں کڈ سپ ہو کیتا ترس نہ دانگ قصائیاں جی
مارے شرم دے کرے نہ منہ گھر نوں ایکاں نہ وچہ پڑپیں لولایاں جی
آ دیسر کس طرح نکل کے قید دچوں زلفاں بھائیاں صاحباں پائیاں جی
جگر دانگ قصائیاں بھائیاں دے صاحباں اوسدیاں جنہاں بھلائیاں جی
مرزے جوگ نہ گھر لیتوں جدے گئی الوین بیٹھ کے کماں وڈیائیاں جی
کتھے ویردے غم دلگیر دا وڈے اکھیں خون دا وچہ ڈبوئیاں جی!
منشی سد کے لاڈلے ویر نے لکھ چٹھیاں ترت بھجایاں جی!
سُنکے حال کمال بیحال تیرا رو رو تھکیاں اماں سجائیاں جی!
وتا گھر کڈھیں اوس نکال تینوں مگر لگ کے ڈھول بھرائیاں جی!
جتنی نال نہ جاندے اسی اوہنوں گلاں جس نخیں تا ہکرائیاں جی!
کر شکر سب بھراں بیٹیاں نی واہ واہ خاطراں سب کرائیاں جی
گھر نانکے قادر نہ دو ستر بار جیوے عذر نہ گھر جوائیاں جی!
تینوں چھڈ کے تیریاں کتیاں نوں اسی کھٹے وو وو وکائیاں جی
رشہدی رات و دن ٹھیک اوڈیک تیری تھک دیکھیا جنگلیں جایاں جی
پچھے رن دا کاسنوں کمایا توں سرائے مصیبتاں جایاں جی
دلوں ایہناں دی شرم رلا مٹی جنہاں ماسیاں سکم بھتیں جایاں جی
آیا انت نہ ایہناں نوں مول ماسہ جلدی لکھ کے پھیر جلائیاں جی
لکھ ویر لیں شیخ صنعان کولوں جنے سو بریاں جا چرائیاں جی!
پوری لکھو دے نہ پہرسنا لوں نے منسے لاچیاں کوڑ لگایاں جی!
دہرشتر دیو دا ویکھ بیت رناں شہراں اوسدے سب کٹایاں جی
وانگ چھلیاں کھیا ذات رناں ایہناں وچہ نہ صدق صفائیاں جی
پوجا عشق دی سنگت دے بہو تاندا آساں رکھے نہ ایہناں کھوپایاں جی
جا کے نانکے نام گھٹا لونی لاکے یاریاں ہتے آشنائیاں جی
ایہا جیہیاں ہزار بدکار رناں گھر پھیر دیاں وانگ بلائیاں جی
دسوں باہروں سوہنیاں سیپ وانگوں پیٹاں اندروں زہر پیالیاں جی
پھیرو اٹیلاں دانگ سر جھل آنے ایہناں وچہ بیعدفائیاں جی
ایتھے آویا ہ کرسا توں آ دن روز گھر کرشنا یائیں جی!

گئی وصل دی رات ظلمات اندر زور شور وچھوڑیاں آن کیتے
اڈی باس بہار دی باغ وچوں زرد برگ بوٹے بوستان کیتے
ہجر جاگیا وصل دی رات مٹی رو رو دیدیاں نیر طوفان کیتے
شوق ہتیاں دی چاکری پیا کرنا سانوں اپیاریاں حکم فرمان کیتے
اساں عاشقاں دے سراں تے پا مٹی سب دور غرور گمان کیتے
موڑن واگ نہ لیندی داگ عشقی اوہ جنہاں نے پیر عشق میدان کیتے
شاہ قیس مجنوں کارن عشق لیلیٰ پشت خم پا ہتھ کمان کیتے
یوسف جیہے محبوب خوب صورت پھڑکے عشق ہیڑاں بند لوان کیتے
کارن عشق مجبور دی شاہزادی ہوئی نقلیں چا شور فغان کیتے
عزت ہتک ہویا کوڑا وچ گلیاں کارن عشق نہ شرم شرمان کیتے
اوہ پریشان غمناک ہر دم حال حال سکے سوختہ جان کیتے -
اوہ پتیاں دے جیہن حرام ہویا جھٹے زلف ہاہی پریشان کیتے

بیٹھ ہران ترون ہراں سوچ بیٹھے جد دن باغ ویران خزاں کیتے !
ہیجے کی آمید دی کھلی بلبل نالے سوز نقیں وچ ہجران کیتے !
سنگی وطلاند دے جیہن تے چا سارے اسی عشق نے وار حیران کیتے
کدلے ولا حکم بن وہراں اوہ پیر ٹیر تقیدی عشق جدہ جیر لدان کیتے
کوئی اساں نہ توراں نہ ٹیہوا لیا لگے کئی عاشق ریحان کیتے
جلوہ حسن دا عشق دکھال کے تے چا فقیر الکھاں غلدان کیتے
چھڈ مذہب محبوب نے عشق پچھے خوک چار نے کسب سمعان کیتے
رانجھے چاک جنگے بھیر خاک لائی جوگی ہوکے ارتھ گیان کیتے
پچھے عشق دے ذات گوا کے تے کم دھوبیاں پنوں خاں کیتے
معیار ہویا جبر کتہ رودی نقیں ڈیری جا کے وچ ویران کیتے
سوہنی سارے عشق نے ڈھنگ دتا جد دہیف منصوبیاں کیتے
محمد بوٹیا موت بن مرن عاشق سوہنی ہیٹھ جنہاں دو کان کیتے

دربیان جواب نامہ روانہ کردن بطرف برادران خود

خط لکھ کے بھائیاں طرف مرزا دانا بادشاہ ایلچی ٹور دا جی !
سہکے صاحباں نے پیا دیکھے نوں نت پیر فقیر نوں سور دا جی
گلیاں بدک کھاندے لوک دشمن چلے زور نہ کجھ کمزور دا جی
سجن تانگے جانگے بند دشمن ہویا آن کجھ ہور نقیں ہور دا جی
آیا جین دا چانا ہٹھ بدلی کا ہلا پیا دل آن چکور دا جی

قاصد گھل کے بہت اداس ہو یا بیٹھا شاہ جیویں پھرے لاہور دا جی
پہرہ رکھیا بالکان نال آ کے تے لگے دانہ جھنڈے چکور دا جی !
آپے یار دے کوچیوں خوف اوہنیں گنہگار نوں جیویں گور دا جی
پھرے ڈولدا ماریا خول نال اوہ گرڈا ڈولدا جیوں ڈھیلی دوڑ دا جی
محمد بوٹیا عشق دا اسل ڈاڈھا کندا کالجے وچ جیوں بقصور دا جی

دربیان غمناک شدن مرزا وفغان کردن در فراق صاحباں

بھلا ہسنا کھیڈنا کھرل تائیں ہر سے لدیا درد آزار دا جی !
پایاں آن جدایاں دو ہتیاں نے اوکھا جاپدا ملن ہن یار دا جی
مرض عشق دی سنگ خستہ کیتا ڈھونڈ دے دید دوا حوالدار دا جی !
نال موج فراق دی فوج چڑھ کے قلعہ لٹیا صبر قرار دا جی !
ملے دید دا بے صاحباں دی ہووے دکھڑا دور بیمار دا جی !
کارن یار ہزار وچار سوچاں ڈھاہ ڈھاہ کے پیا ادسار دا جی !

باہجھ صاحباں صبر نہ ہوول اوہنوں ہاشق ہائیں مار دا جی
فصل وصل دا خار خزاں کیتا جھور سے بجال گزار دا جی !
سکا ماس تے ساک اداس ہویا پیلا انگ جیوں رنگ دسار دا جی
ہویا قید چراغ قندیل اندر پیا انگ نینگ ٹیکار دا جی !
سکا سرے تے ڈھونڈا جھ تیجی پچھائے کنڈ دیا ادرار دا جی !
چائے راہ وچ جائے بند ہوتے بلنیاں آن کے کم لاچار دا جی

بنا روح قلوب سکوت جیونکر ہو یا تیوں اوہ نقش دیوار دا جی
اج وچہ پردیس خوار پھردا پیار اچنت دبجلی سر دار دا جی
لگے جیوں نہ صاحباں باہجہ کچھ وے درد جنگلاں مل سدھار دا جی
لالے وانگ ہو یا دل داغ بھولگا زخم سو عشق کٹار دا جی !
رکھ طاقچے بہہ کتاب بستہ لکھن پڑھن دا فکر وسار دا جی
پھرے بھولدا وچہ بازار گلیاں کوئی حال نہ جگر فگار دا جی

اوہ لبے ساہ لیلے مارے آہ دکھیں سینے سیک سو عشق انگیار دا جی
مائی باپ تے بھین بھرا باہجوں دکھ کون ونڈے دکھیار دا جی !
کرے واویلا وانگ وچھیارے موہوں صاحباں صاحباں پکار دا جی
دیکھا کت بہانڑے صاحباں نوں نت چت تے پھند چتار دا جی
دتے یار نہ ایں روندے مار آہیں نین وانگ جیوں ابر بہار دا جی
محمد بوٹیا آپ انداسی سخت سل پر بہت پیار دا جی

دربیان پرسیدن احوال خالہ صاحبہ از مرزا خاں

ماسی آکھدی مرزیا سن واری الیاں تدھ کیوں حب اداسیاں دے
سرسٹ کے گوڈیاں وچہ بیٹھوں ہو کے وار الیس اداسیاں دے
ہو یوں شک تیلا رنگ زرد ہیلا تیرا دیکھ کے حال ہراسیاں دے
دن رین ساری کریں وین زاری رو رو اکھیاں تیریاں لاسیاں دے
منڈے مرہنیاں سوہنیاں جلیاں نے چھڑن چسبیل ہناسیاں دے
رس چوپ بلغار دی اڈجان پریم مکھیاں کدی نہ پھاسیاں دے
ساری عمر رانڈیاں وچہ دردواں کرکے پلکدا وصل تے ہاسیاں دے

چنگا کھاہ ہنڈاہ تے رہو راضی بیہوں بلن تمام نے گھاسیاں دے
سنجی مل کے لیٹیا رہیں اندر پیاں بدن تمام تے گھاسیاں دے
دس دکھ دوا میں کراں تیرا پاسوں ہٹ کے دید شناسیاں دے
جیاں دھسندے کیسے نے پا بھاویں تینوں ٹھگیا دیکھے جھاسیاں دے
دل نال جہانیاں کھس کے تے فس جاندیاں ہوا کوائیاں دے
جنگن رت سر پردی داگت جوکاں وچہ پانیاں پھرن پیاسیاں دے
محمد بوٹیا دے دی دس بیٹھوں درد خواہ میں تدھ دی ماسیاں دے

دربیان سوچ کردن مرزا در دل برائے اظہار احوال پیش خالہ

مرزا خوش ہو دل نوں دلیل کردا ہو یا رب سبب بناں والا
کول اس دے دسیئے کھول پردہ ہوسی یار جو بھید چھپاں والا
درد خواہ جہاں تے باہجہ ماسی کوئی ہور نہ درد ونڈاں والا
ہو یا خوشی دیناں مرزا لدھا راہبر سو راہ دکھاں والا !
عقلمند تدبیر بلند والی کرسی پھند کوئی یار ملاں والا !
کیتا کھیت دو چکھیت تے مینہ ہولی ہو یا فرش خطا کتاں والا
بولی شاخ امید تے اک بلبل موسم جدا بہار خزاں والا
پایا پتہ گلفام نے باغ سندا لبھے گل سی نور دکھاں والا
مرزے خاں سیتی جہڑاں اسی کیتا سخن رسیل زباں والا
دلوں سوچ کردا کیہا شرم پردہ دساں کھول کے راز نہاں والا

ماسی پھر کمال دے نال آپے حال پچھیا درد فغاں والا !
مرض دسیئے جا حکیم تائیں دارو ملے ہٹ جان بچاں والا
بھید دے دوا دسیئے جا اوہنوں پردہ پاڑ کے شرم شرماں والا
دگی دا بہشت دی دوزخی تے ہو یا نیا حساب میزان والا
کھوجی رب سبب بغیر میل دتا جد بنسی دل چوراں والا
لبیا آبحیات تے خضر راہوں مردہ جاگیا پھیر زنداں والا !
لیا بچھوں لبہ انگشتری نوں بخت جاگ پیا سلیماں والا
ہو یا پھل کے خوشی دیناں دتا ہوندے پھل خمیر جیوں ناں والا
کھڑا پا کے کھول نکری ڈٹھی کوئی امر نہ رہیا ازماں والا
کرے صاحباں نال وصال ماسی ہوندے مناں معراج آسماں والا

باہجھ راہبراں راہ دی ہجوم باجھوں پینڈے چلنے نیں یاراں والا
مرزا آکھدا او کھڑی گل ماسی کجھ حال نہ مول سنان والا
ایس جیون نالوں مرجان چنگا کوئی مرزا نہ جگ جہان والا
تیرے باہجھ ہن ہور نہ کوئی دسے میرا کم ہا ہم پہچان والا
کر کم میرا ہووے بھلا تیرا پائیں رب کولوں اجر احسان والا
ڈگا آن بیمار دربار تیرے پاس دارو تیرے میری جان والا

لائیے ہیمیاں زبا بیجہ وچ لیا نڈے ہووے کہتاں نقصان والا!
چلی جان جہان کولوں جان میری لگا وکھڑا درد طوفان والا!
ہویا نال فراق دے چاک سینہ لگا تیر تقدیر کمان والا!
تیری مہر تے تک ہے تک میری تو میں دینکی خبر اس دان والا
دساں گل جے بھیت نہ کریں ظاہر قول دیہ تو ں ہر پر اینوالا
محمد بوٹیا ملے نجات غم تھیں ہووے کرم جے رب رحمان والا

دربیان پرسیدن احوال دوبارہ خالہ از مرزا

بیبا آکھدی مرزیا دس مینوں ورتی ایڈ کی تدہ ستم صدقے
جس چیز عزیز دی لوڑ تینوں ہووے سا منگ مینتھوں جم جم صدقے
دولت مال گھر بار سب ایہ تیرا ہیں بھی گولڑی نال دیرم صدقے
مشکل نبی کی آکھے ایڈ تینوں ردیں بیر نینیں چھم چھم صدقے
تیرا ویکھ کے حال حیران ہویاں پایا غم تیرے پشت خم صدقے
بیٹی شاہ دی کہیں تے کراں حاضر بھاویں کرے کوئی ظلم صدقے
ہووے خرچ بھاویں جند جان سر سے زور کیہا تیرا کم صدقے
دس دلیدا بھیت شتاب مینوں تینوں رب دی لکھ قسم صدقے
وانگ دکھدے جا لساں ویکھ سر نے تینوں کر انگی ہیں خوش دم صدقے
تیرے دکھڑے کالجہ جال ہونا تیریاں لاں بلایاں غم صدقے

سن گل تیری جل بل گیاں خون خشک ہویا سکا دم صدقے
کراں عذر انکار نہ مول بچہ بھاویں ہین اناد کے چم صدقے
وانگ تتلیاں میلٹے وس تیرے رہے ملکھ نے کیس چلم صدقے
موہوں منگتاں نعمتاں کھا ہیکے کر یا حیاں وانگ حکم صدقے
موہوں بول تے کھول سنا گلاں جائے فکر وسواس ایہ رم صدقے
خاطر تیرے آسمان اتے تارے توڑ کے کراں بھسم صدقے
سنگیں چڑی داد دے نے کراں حاضر تینوں کسد افکر تے غم صدقے
ستاں پاڑ پہاڑ فرہاد وانگوں کرساں تیرے دا کم بہم صدقے
تیر بول جو غیر نگاہ ویکھے دیاں نظریں اس دی دم صدقے
محمد بوٹیا ہوگ آسان مشکل منگ ربدا فضل کرم صدقے

دربیان احوال اظہار کردن مرزا پیش خالہ صاحبہ

ڈٹھی کول جاں قربان ماسی وچ خبر ہووے سوز وچار دا جی
ماسی پاس لو واس ہو خان مرزا بہہ بیٹھ کے عرض گذار دا جی
دتا دل میں آپ لٹا تھیں دھوکا کھا کے عشق مکار دا جی
لگی وچ مصیبت پریت میری ہویا شوق ذوق دیدار دا جی
بر ہوں چاہڑ کے فراق ملک لٹیا صبر قرار دا جی!
پڑھ کے قاعدے دلوں پیا دل نطق پیا اسم لگا وندا یار دا جی
نر کجھ دس رہیا دل پھنس گیا پیا حال سر مبر نشکار دا جی

دس لکھ دا دکھ طبیب اگے ہووے دکھ مٹ دور بیمار دا جی!
عمر بال تے پئے جنجال موٹے بھانا ورتیا رب قہار دا جی!
کیتا روح پھر صاحباں قید میرا سنگل کمند کے زلف دی تار دا جی!
شمع صاحباں میں پتنگ ہویا دہاں چکھیا ذائقہ بار دا جی!
بھلا پڑھن نے سٹ نصیب ہویا رہے سامنے نقش دیدار دا جی!
درکتب قرآن جزدان اندر پیا سبق جان عشق اخبار دا جی
ڈٹھے نقش نگار جان صاحباں دے ہویا نقش ہیں خاص دلدار دا جی

کیتی جان قربان چکور وانگوں ویکھ چمن چانن چینن ہار دا جی !
ڈکا دامنی ویکھ کے خوف آیا چڑھیا آن جیوں کٹک سردار دا جی !
کنیں ویکھ کے وٹے اساں دکھ کٹے کیتا ورج جان عشق بیمار دا جی
چمکاں چمک کلیجڑے تیر مارے لوں لوں وہنیا جگر فگار دا جی !
پریت پریم جان اکھیاں بیوسے رہیا نام نہ نیند خمار دا جی
دیاں اکھیاں چھپ کے جگ کولوں ڈنگا عشق بجیل جان مار دا جی
کیتی ورس نفیس صاحباں سندا ماں ہویا مجھ نوں یوم شمار دا جی
سن کے گل نامی جل بل گئی پہونچا سیک سینے انگیار دا جی
مار سو ٹیاں بوٹیاں کڈھیاں ہو جیہوں حال عاشق گنہگار دا جی
ہوئی آن کے کالڑی رات مینوں ہویا ہجر اندھیر غبار دا جی
آیا ہاں ہن لین مراد دلدی تقصیر نہ رکھ تیرے دربار دا جی !
سد صاحباں کو ہن ملا مینوں تینوں واسطہ رب غفار دا جی
چاہڑ ایس احسان دا بھار سر تے رہساں ہو غلام ہیرار دا جی !
کل وے نام دسیا نام ذاتی پایا پتر ہیں جگ سنسار دا جی !
جھوم جھوم کے جھمکیاں دھوم پائی پیا فکر دلنوں جھنکار دا جی
کڑے تیر دی نکل وکھڑے ڈلکے ہویا مکھ جیوں رنگ وسار دا جی
لگاں تار لے تن ستار کیتا راگ رچیا ذیل جہار دا جی
رہیا بہت سمجھا ہیں دل نائیں بچہ راہ نہ عشق بازار دا جی
رسی گل جبان تے آن سادی ونے رات شیطان لیکار دا جی
ہویا یار دبن ورس اُجاڑ مینوں لگا پھٹ کالجے تلوار دا جی
غصے نال اکھاں لال لہو ورہ تول دی کبر ہنکار دا جی !
گھروں دیہ جواب چا کڈھیا سنو کتا دروں جیوں کوئی دھکار دا جی
ہوئی تراٹ کلیجڑے وچ مینوں لگا پھٹ جان عشق دے سار دا جی !
تیرے پاس دارو میری مرض والا جیب کریں علاج آزار دا جی
ہوئی جان ہلاک فراق اندر رہیا حال نہ کجھ وکھیار دا جی
محمد بوٹیا ہوندا رب راضی کرم کیتیجے کسے لاچار دا جی

دربیان مکر کردن بیبو دردل خود

بیبو گل سنکے مرزے خان سندی کیندی پیا کی آن خیال اینویں !
باہجھ مرزے گبھرو کے صاحباں نے مٹھا درس کے حسن جمال اینویں
مرزا ناداں جیداں ہوندا نہیں نفع نقصان دی بھال اینویں !
متاں عشق دی اڈنوا رشتہ نہیں ایتھا ٹکر بی لوک چبڈاں اینویں
کھیپے وچ نہ رہن فساد اوہدا دنا بادون کراں ارسال اینویں !
لکھاں دشمناں وچ اکھڑی رہیں نکر رکھساں سانجھ سنبھال اینویں
چاٹ عشق دی لاٹ ہے اگ دالی دسیا وانگ نیلکری جال اینویں
چلیا وچہ فراق ہلاک ہوسے دیاں لیں خیال نفیس نال اینویں
وچہ بازیاں خواریاں بھاریاں نے دکھ جالنا ہوک محال اینویں
سنی گل جان میر شمیر ہوراں کرسن بکری وانگ حلال اینویں !
سخت ذات سیال سیاہ دلدی کین متاں تلوار دے نال اینویں
محمد بوٹیا اپنی گھر بیچ شالہ کھڑے خسر نفیس جل جلال اینویں

دربیان پند دادن خالہ صاحبہ مرزا را

بیبو آکھدی مرزیا جان میری کر منہ تخمین شخص شعور دا وے
کاہنوں صاحباں تے مشتاق ہویوں مشکل نہ دسو لوں ہاں اُس دا وے
جانیں نال کے گورے سیاہ کوسے عشق کھانا تیر تنور دا وے
توبہ آکھ پیکار دیوں ایتھے معاملہ سخت قصور دا وے
اوچا دیکھ کے محل نہ مار ٹکر زور لا اپنے مقدور دا وے
گل جان دیہ جان کے جان نہ دیہ کھکا مار نہ زہر دھتور دا وے
پھٹ عشق دا جالنا گھڑا اوکھا جیوں کالجے زخم ناسور دا وے
کوڑا تلخ سواد ہے عشق والا جیہیں ہوندا نیم کھجور دا وے

ڈیموں چھیڑ نہ عشق اولڑے دا ہوسی کم فساد فتور دا اے
ایس عشق دے دریوں دیکھ شعلہ گیا جل پہاڑ کوہ طور دا اے
ڈبے کئی جہاز نے عاشقاں دے اوکھا لنگھنا پار ادھ پور دا اے
عشق جالناں بھرتے لیٹناں جیوں وچ اکھیں ڈنگ زنبور دا اے
جالن انگ پتنگ پریت پچھے پھیر ماں جان دید حضور دا اے
پچھے عشق فقیر ہو گئے رب دے رہیا نام نہ کبر غرور دا اے
ٹال دے توں ایس خیال کوں ہوں جپ نام رحیم غفور دا اے

ٹے پٹ تڑٹیاں عشق ظالم کیتے سختیاں حال رنجور دا اے
رس پریم دی چکھنی بہت مشکل عشق درخت کھجور دا اے
زہر کھان سوکھا نیہوں لان اوکھا کجھ حال صغان منصور دا اے
اوکھا بہو چپنا وچ پریم نگری وہشتناک اوہ پینڈا دور دا اے
چیکاں مار چکور قربان ہو گئے ویکھے دید رچند دے لوڑ دا اے
کیتا ایس ناز ار بیمار جس نے گیا گھاٹ گھاٹ اکا دھوڑ دا اے
کر ترک بوٹیا بریائیاں نفس ڈاہڈا جاپد الیم نشور دا اے

در بیان جواب مرزا با خالہ صاحبہ

ماسی گل تیری گل گھٹ لیا پایا دکھ دونا ایتھے اوڑنے نفیس
رکھ ٹھپ کتاب نصیحتاں دی ناہیں فائدہ کجھ سمجھاونے نفیس
سر کٹ زمین تے سٹ دنا ہن خوف کی جان گواونے نفیس
ایس عشق دے پریم دی اگ میٹھی مزہ آوندا جان جلاونے نفیس
جگ توڑ دے پچھے عاشقاں دے مرڑاں مُول نہ بار منا ونے نفیس
کوچے صاحباں دے وچ جیرا کجھ فائدہ نہ ملکے جاونے نفیس
پچھے صاحباں مست ملنگ ہویا کر سانشرم نہ خاک رلاونے نفیس
جان سار گوڈہ کی عشق سندی سر بعد اسر کٹاونے نفیس

آیا ڈوا دلوں افسوس مینوں تینوں اپنا حال سناونے نفیس !
کیتے صاحباں نال اقرار تکے لیک لگ دی مکھ بھواونے نفیس !
دکھ درد مصیبتاں درد طعنے چک کے سنے بیٹ لگاونے نفیس
بُت پوجنے رسم ہے عاشقاں دی ملے یار خداہ کل پاونے نفیس
پہنچے عرش عظیم تے نظر میری سر نے یار دا اسم کماونے نفیس
مجنوں وانگ جھلل قدم کتیاں دے اوہلے مزہ بڑ کھاونے نفیس !
لٹی ویکھ محبوب دی خوبصورت حضرت عشق دی جوت جگاونے نفیس !
محمد بوٹیا دسیا عشق سانوں ملدا یار ہے شوق لگاونے نفیس۔

در بیان جواب خالہ صاحبہ با مرزا

تینوں مرزیا ٹھاکدی تھکیاں میں ایس گلنوں باز نہ آوناں ئیں
انگل گھت سوراخ پریم والی ڈیموں چھیڑ کے گل کیوں پاوناں ئیں
نال طعنیاں چھانتی بجان ہوسی چھٹ عشق دا کاسنوں بھاوناں ئیں
حسن ویکھ کے نند ڈی صاحباں دا کاسنوں کملیا جیو بھرماوناں ئیں
گرلگ پرایاں جایاں دے وچ جگ دے ناکھڑا دناں ئیں !
بنکے نیک رہ ناں نکے دیس اندر من ماہیاں دا کاہنوں تاوناں ئیں
حق چھڈ کے پیا ناحق تکیں سر بھار گناہاں دا چاناں ہیں !

ظالم عشق بری بلا داری جنہاں مار آواز بلاوناں ئیں !
بھارا عشق دا بھار پہاڑ جیڈا ہتھ پا کے زور آزماوناں ئیں
ہتھ پھیر کے شیر دی مچھ اُتے کاہنوں جان جہان گواوناں ئیں !
ایہ تے صورتاں سنگدیاں مورتاں نیں چرچا انہاں دی کاسنوں چاوناں ئیں
بھائی صاحباں دے پکڑ مارسنگے تیر لگ کیوں جان کراوناں ئیں
چنگا کھاہ ہنڈا تے رہو راضی اوپر جان دے فکر کیوں لاوناں ئیں
لٹی بوٹیا غفلتاں عمر تیری ناہیں رب دا نام دھیاوناں ئیں

در بیان جواب مرزا با خالہ صاحبہ

ماسی مت نہ میری لگی لت سینے رکھ بند زبان گفتار کولوں
کھول بیٹھیوں باب نصیحتاں دے رکھیں بار دے دید دیدار کولوں
مرزا اساں نہ نال نصیحتاں دے کدی سوہنے مڑن تلوار کولوں
پئے دہن دریا نہ مڑن ہرگز باز شیر نہ مڑن شکار کولوں !
گیا نکل زبان تھیں مڑے ناہیں اسراف نہ مڑن اقرار کولوں !
دان دین تھیں سخی نہ مڑن ہوئے زمیندار نہ مڑن اوہ بار کولوں
بجھ خاک نہ بچھڑے یار لگے ملے اجڑ نہ راز اسرار کولوں !
لگے انگ سا ہزادیاں نال سوہناں سٹاں سہے جدوں سنیار کولوں
تانبا مرے تے بنے اکسیر سونا کڈھے مل صرافہ بازار کولوں !
میں بھی مرن تے لگ بیشک بدلا لینا جیوں کے کی سنسار کولوں
منگے دان ایمان جہان والا منگاں عشق ہیں پاک سرکار کولوں
دیون لوک لا نبڑے یار ہولے مٹھے لگدے رس انار کولوں !
ہوئی اودندیاں جان حیران میری سر ٹیا عشق ہے بسم عشقدی نار کولوں

کیہنی گل میں نہ ڈھولوں مجھ سجن ہتاں دیکے تسلیاں پیار کولوں
میل صاحباں نہ ہٹے واسطے کیے عقل تے فکر وچار کولوں
شمع ویکھ پتنگ نہ مڑن مرنوں اتے بھور نہ مڑن گلزار کولوں
مڑن ڈوم نہ جگت کلیاں کرنوں ناہیں مڑن گلزار کولوں !
ہندو شاہ نہ مڑن بیاج کولوں چوہڑا مڑے ناہیں سردار کولوں
میں بھی مڑاں نہ موڑیاں صاحبا تھیں قوڑے مغز توڑے کوئی ملہ کولوں
بنے کھیر کیس کٹا تو بناں بجے بھیر ستار دی تار کولوں
خانہ خاک تے سیس تے جھکا ہوئے سبز پھیر بہار کولوں
کھلن باغ اسرار قلوب وچوں مرے من جاں ہووی ہنکار کولوں
مینوں چھلیڑ زندگی تھیں چھٹے جیندا ایہہ درد آزار کولوں !
ڈھوئی ملے نہ دین تے دنی اندر ہوئے ٹھڈے سجے سوہنے یار کولوں
نال صاحباں جوڑ پیوند میرا کیسے زر فریب دی کار کولوں
ویکھاں آ ترکیا مکھ محبوب دا جی پیواں جام میں خضر ابرار کولوں

در بیان جواب خالہ صاحبہ با مرزا خاں

کریں نال تمثیل رسیل گلاں تینوں کسں ایہہ راہ دیکھا لڑا دے !
الیں عشقدا بان کمان اوکھا جیویں ہوناں ہر بیا لڑا دے !
سولی سامنے ہین اولاد عاشق کرن خون خوراک نوالڑا دے !
ذاتی نام نہ ویکھیدا ابنا کرنی خاک ہوناں بہشت اولڑا دے
ہور دے صاحباں نوں بھالدیں خبر ناہیں آپ بنے توں یار بنالڑا دے
لا کے جھوٹیاں تہمتاں مگر ماہی لگوں اوسدا مکالڑا دے !
تکیں بیٹھ کراسیاں کریں گلاں کتھوں لگڑا اندھ مسالڑا دے
سنگے میر شمیر پھر چیر نگے تیرا خون وگان پرنالڑا دے !
گلاں کریں توں کنبدی جان میری تینوں چاہڑ لو غاندا پالڑا دے
نکل کھیڑیوں جانا بھابھنڈی ہوئیں حال تھیں منال بیچارڑا دے !

سن کے گل ایہہ وزیر میر اکھیا تینوں دیسی دیس نکالڑا دے
کھیڈ عشق شطرنج دی رنج دانی لیکھے سر اندی ہاردا چالڑا دے
پتہ لگدا وسنے جان تے جان لینا عشقدا نام وکھالڑا دے
کریں لاٹنے چادراں بنے عاشق اجہیں جھوہر ڑا یالڑا دے
ہٹی ہین نہ ملے کریں توں لپدا ابیٹھوں رانی داجن سالڑا دے
ہو کے پت نہ پت اوہدی رکھ جگ تے اوسدا جالڑا دے
دیا مت منہ وٹکے رون لگیں جیویں نلی دے آتھجالڑا دے
ہنجھ گھت نہ سپ دی کھٹا اندر رکھ جاندا آپ سجالڑا دے
چھوٹا منہ تے کریں توں گل وڈی بلدیں کنڈیاں نال دوشالڑا دے
دین سکھ سیال نہ تیں تینوں دانا بادشاہ کٹ سیالڑا دے

چلے چھوڑ وازور نہ اوس ویلے ملن باہروں جدوں دوالڑا دے
ڈریں بوٹیا اگ ہے وچہ دارو تیری جاندا رب رکھوالڑا دے

دربیان جواب آخیر مرزا با خالہ صاحبہ

متاں کرن نہ دلیلیوں اٹھ گامی چھڈ دے ایہ نصیحتاں طعنیاں نوں
جاں شہر نہ چھوڑ کے صاحباں دا کھیوے کہا وساں منگ کے خانیاں نوں

میرا صاحباں دا پیار نہ لکا ہوئی خبر تمام زمانیاں نوں !
اساں نے دوہاں نے نکاح پڑھکے ہیر رضا من کیتا دلوں قبول برانیاں نوں

ڈراں میں شمشیر بھنیں سول ناہیں کرن کیمیا کٹ جے شانیاں نوں
جان ہار ملامتاں نہیں عاشق جان شیر جیوں بیلیاں کانیاں نوں

آسے بھیڑ نوں خوف نہ خطر کوئی ناہیں مرن تھیں ڈرن پروانیاں نوں
کدوں جیندے حرص تے اوہ رہین جنگل بھون جو چھڈ کے انبیاں نوں

پچھے یار دے لون ہزار پوے آسے عار نہ اساں ہے آنیاں نوں
جنہاں سواہ ملی کے منہ تے بھنگ پیتی کیا شرم ہے انہاں متانیاں نوں

لگے عشق دی لت جاں وچہ چھاتی عقل بھل جاندے پھر دانیاں نوں
محمد بوٹیا جان گوان ہاہجوں ناہیں ویکھے یار یگانیاں نوں

دربیان رحم آمدن خالہ صاحبہ بر حال مرزا خان

بیبو سمجھیا گل ہوس ہوئی ہتیں نال ہن مڑن محال دستے
لگی اگ بارود نہ بجھدا ہے اگے تیر تقدیر نہ ڈھال دستے !

سر مرن تھیں کرن نہ خوف عاشق ڈھونڈن یار دا کیوں محال دستے
جالن آگ پتنگ کرنگ کے جدوں سامنے جوت مثال دستے

کٹھ صاحباں نال نگاہ دا مرزا دلوچہ صبر نہ رتی روال دستے
خلع جان غریب دی جان لگی دکھی حال بے حال کمال دستے

کراں شاہ تھیں مات میں صاحباں نوں کوئی عشق شطرنج دینال دستے
سٹاں عقل دی چال میں نال حکمت مچھی پھڑاں جو نیر پتال دستے

کراں صاحباں نال وصال اوہدا تدبیر کوئی وچہ خیال دستے !
کھلے بوٹیا بھیت نہ ایس گل دا حاسد اک نکھیل چنڈال دستے

دربیان طلبیدن بیبو صاحباں را بخانہ خود و طعنہ کردن

بیبو نال بہانڑے صاحباں نوں گھر اپنے چا سدایا ئی !
لگی کرن طلب اوہ سنا ندا کہیا اوس نے ڈھنگ بنایا ئی !

مرزے خان سنے نڈری صاحباں نوں آہو سلطنے اوس بہایا ئی
چھد چودھری رن بھرواں لٹی دکھو کہیا ہن سماں ایہ آیا ئی !

حاکم ہو کے کرن نیاں لگی چور حسن دا پاس کھلایا ئی
بلیہ ہس کے آکھدی صاحباں نوں تو ہر کے مار لیے تو ہر کیوں چا پایا ئی

رس روپ پریلی رس کے تے ساڈا چھوکرا چا بھرمایا ئی !
چھوٹی عمر دلوچہ پیرانیاں دا تینوں کس نے ول سکھایا ئی

بالیں ریت پریت دی نیت کیتی مرزے نال جے نیہوں لگایا ئی
دکھ درد مصیبتاں سہن سرے جنہاں عشق دا بھار اٹھایا ئی !

روندا پھرے خوار ایہ وچہ گلیاں تیرے عشق نے مار مکایا ئی !
گئیوں رجھ نوں رجھکے چین اندر ایہ دا ذکر خیال بھلایا ئی !

پچھے تدھ دے صاحباں ماں تیری گھر والیاں نے جواب دھکایا ئی
رہیا ایہن گھرے تے گھاٹے دا نہ دین دنی تھیں چا وجایا ئی

تیری انڑی چوڑی ڈیو ایہیں لاہ چمڑی بلن اوڈھایا ئی !
رہیوں صاحباں سامنے تکدی توں کولوں اٹھ نہ مول چھڈایا ئی

جند جان توں ماں دینال ایوں کڈھ کے گھروں رلا یائی !
کر حسن و اموال نہ مان ماسہ ایہ نے جوبناں بدلاں سایا ہئی !
جتوں صاحباں انت نوں نس جاناں کیہ پیار توں کا سنتو لا یائی
تیرے دیدہ بدار توں سکدائی پارے توں مکھ چھپا یائی !
ڈھوئی ملے نہ وچ در گاہ اوہنوں یاراں نال جس دغا کمایائی
بل بل بوٹیا بول کواریاں دے اساں گال کے عمر ازمایائی !

در بیان جواب صاحباں باپیو

کہندی صاحباں گھر لدے ڈھگڑیوں سب شکھڑے وار کے گھولیاں ہیں
پھوپھی دس کی بیڑے وس کی آہا پایاں ماں بیدرد وہرولیاں ہیں
ظالم ابڑی کڈھیا مار ایویں ولوں ڈولیاں نے انسو رولیاں ہیں
اوہدے ابروں اتری نال لڑکے پاڑ سٹیاں چینیاں چولیاں ہیں
بدھی ایچ پر یکڑی تندیکی گنڈھاں دنیاں مول نہ بولیاں ہیں
جچر جیوساں بھیوساں لفر اوہدی گلاں پچیاں ندھنے پھولیاں ہیں
جاناں سر بدا خان ہے خاں مرزا ہویا نال ایکان دے گھولیاں ہیں
جاناں کی ہیں درد کی ویرانے مڈھوں جھل ولڑی بھولیاں ہیں
رہی جھکدی تکدی سامنے ہیں مارے شرم دی منہ نہ بولیاں ہیں
پچھے گل دے کل کتا دیسیاں قول ہار ساں وانگ نہ بولیاں ہیں
میرا مرن جیین نال مرزے دے ڈنگا مار آکھاں جانگ نہ بولیاں ہیں
مرزے کھولدا عشق وانگ پھلاں چن چن گھتیاں وچ جھولیاں ہیں

ملی خاک تن وچ فراق ماہی زلفاں وانگ پراگناں کھولیاں ہیں
محمد بوٹیا ہویاں سک ملے کنڈھے چاہڑ کے عشق نے لولیاں ہیں

در بیان گلہ کردن مرزا بر صاحباں

مرزا آکھدا صاحباں ٹھگ گئیے نی گلاں نال نہ پٹی پڑھا ملینوں
وانگ چور نسے بنھ کے ماں تیری دتا سوٹیاں نال اٹھا مینوں
ہوندا دردی تدھ نوں کجھ میرا باہوں پکڑ بہٹھا وندیوں جا مینوں
گلی کتھ تیری سب نظر آئی دم دیے کے لیتو ئی بھرما مینوں
مجلیں چڑھ ہو بیٹھوں روپ ثانی دتو جگ تے چور بنا مینوں
سولاں نال نہ پرو نہ جان میری پیالہ زہر دا گھول پلا مینوں
جے توں صاحباں انت نوں نس جاناں اج دیہ جواب صفا مینوں
اج ہے نے جھوٹ بناں سارا پچھوں دئیں نہ مول دغا مینوں
محلیں چاہڑ کے چک نہ لئیں پوڑی گل اصل دی سنا مینوں
تیرا صاحباں اندروں سر سینہ نہ توں غماں دے وچ جلا مینوں !
کراں شکر میں کھوڑیاں دناں اندر آیا نظر تیرا انتہا مینوں
گل جاں لٹی جان لٹی پیا عمر دا رونا بھا ملینوں !
گوری گنڈھ کے ماں دینال چوری دتا گھرے نقیبیں تدھ کڈھا ملینوں
رہیو سامنے تکدی صاحباں توں ناہیں تدھ چھڈ آیا آ مینوں
ہنھوں شکر بجا لیا بھول توں دتا کڈھ جان تیندڑی ما مینوں
کریں آپ توں چین دن رین اٹھیئے دلوں درد بلا وچ پا ملینوں !
دسیاں میں انت نہ امت جو گا فتا تدھ نے موہوں لپا مینوں
جند کڈھ کے بھانویں دیر چھڈ جیئوں تیرا سب منظور رضا ملینوں !
باہوں پکڑ کے آپ توں کڈھ دیسوں ہے آس امید نہ کا مینوں
یاری لا کے پھیر نہ نس جائیں ضامن دیہ خدا رسول ملینوں
انجے کجھ نہ دگڑیا تنگڑیا ئی ہٹ جانے مکر لا نہ لا مینوں
تینوں کجھ نگاہ پرواہ ناہیں دتا عشق نے مار مکا مینوں
گلاں مٹھیاں منہ نکیں کریں ایویں دسے طور تیرا بیوفا مینوں
آہی آس گزار ساں عمر رلکے کیتا جھب تقدیر جدا مینوں

پایا وخت نصیب پردیس اللہ دور دسے بھین بھرا مینوں !

محمد بوٹیا دس کے شہر وچوں پئی عشقدی آن بلا مینوں

دربیان جواب صاحباں با مرزا خاں

کہندی صاحباں مرزیا بیچ جانیں میرا اندروں جیہو صفا ہے وے

روی اندری ادتری نال تیرے دس مجھ دی کی خطا ہے وے

جاپیں مول نہ ادس کے موتہ چھپے ہویا اوسنوں جھل سودا ہے وے

میاں ڈریں نہ مار ملامتاں تھیں ایہو عشقدی رسم ادا ہے وے

جہڑے خاک سنگار کے بارڈ ہوون اوہ پر تنہاں نہ خودی روا ہے وے

میرا گل تے مرزیا ہتھ تیرے اگے خاص جو تدھ رضا ہے وے

تیرے وکھڑے سوہنے مکھڑے تے بندی صاحباں جان فدا ہے وے

جہناں جگدا پاسداں نال سر دے کیتا دور میں شرم حیا ہے وے

پرچیاں جسم دے وچ ہے اسم تیرا جہیں روح قلبوت ہوا ہے وے

ہنے پنڈ پریت دی سٹ بیٹھیں اجے کامل شہر کجا ہے وے

سکھ چین تے نیند آرام واری اوہ پر عاشقاں کدوں روا ہے وے

تیرے نیناں ہیں جالساں عمر ساری ایہو ناں ایمان منشا ہے وے

تو بھی تساں رساں نہ تساں میں دیکھیں کس دی طرف وفا ہے وے

لوے کوٹھڑے تے ہین پران جادان میرے کل جے کجھ دغا ہے وے

رہی تھاک میں مول نہ واگ آئی تینوں جبراوہ بری بلا ہے وے

نام ربدے بخش قصور اوہدا تیری صاحباں ندی پیاری ماں ہے وے

تجھ ملک جھم مصیبتاں غم طعنے ڈھیوں عاشقاں دسے بچے بھا ہے وے

میرے دم دیناں ہے کم تیرا اپنے کسے دی قضا ہے وے

بھاویں وچ کے بازار بینوں قسم ربدی عذر نہ کا ہے وے

تیرے نیہوں لوں نیہوں سکے پھل وانگوں چم اکھیں تے لالیا ہے وے

تیرا نیہوں نبھادساں نال سر دے ضامن وچہ رسول خدا ہے وے

تیرے قول نکھڑی ہو محکم بدہا قول جیوں ارض سما ہے وے

الیس چوک چھپے تیرے عشق والے مارکٹ تے جھد وجفا ہے وے

الیس عشقدے اردو بازار اندر نت سر اندی وچ وکا ہے وے

جھجر جیوساں کفیرساں کفر تیری الیس وچ نہ کجھ خطا ہے وے

کراں بوٹیا دغا جو نال یاراں میرے وچ نہ کجھ خطا ہے وے

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا ساکن گجرات

الیس عشقدی واہ ادا سوہنی اکو جیہی دو طرف لگاوندا ئے

پاوے وچ فراق نہ فرق ماسہ چاہڑ تکڑی ہاڑ دکھاوندا ئے

اول حسن دی چاس چاہ مٹھی پھوپل کھول کے ہم طلاوندا ئے

مونرے ان دی ڈنگ کے جان بہلی پھر صاحباں نوں بھاوندا ئے

کیتی عاجزی عرض جاں صاحباں نے مرزا موم وانگوں گلی جاوندا ئے

ویوے عمر دی رمز تھیں سہلی الیویں راہ دلاندے وچہ بناوندا ئے

اول جالدا اسروں مثال نالیس کچھوں سرنگ جلاوندا ئے

اول نیہوں سکے لوناں نیہوں چوری کچھوں لیکے ڈھول وجاوندا ئے

آپے ناز نیاز سکھان پہلوں آپے منتاں پھیر کراوندا ئے

گیا بوٹیا کھول واجور دل تھیں سچا پیار اوہدا ازماوندا ئے

دربیان واپس آمدن بخانہ خود ہر روز رفتن بخانہ بیبو برائے ملاقات مرزا

کمر کس صاحباں یار دی جمع خاطر پھیر گھر بیدی طرف سدھاوندی یا

سنجیں لوک تے نال دشمن گلی دے وی وچہ چھپاوندی یا !

ویہے وچہ مرزی تی دکھ جردی ناہیں کسے نوں بھیت وسا وندی یا

بوٹیا الدی یار دے شوق والا ایہ تیں ہجواں دا پانی پاوندی یا

فرصت موقع پا کے روز مرہ ہیرو پاس اُٹھ فجر نوں جاوندی یا !
گئی اگ ولگ فراق والی پانی وصل دے نال بجھاوندی یا !
ڈری میر شمیر کنیں آن ہیرو گھڑی گھڑی جو صاحباں آوندی یا !
حاسد خلق زبلوں خیال والی مگر پوچھل چھوڑ کے لاوندی یا !
ظالم ماں بخیل ہے صاحباں دی جھڑی خار چہرہ کتنی کھاوندی یا !
یا پیار دا انت دیدار جا کے پکی نوکری عشق دی چاوندی یا
چھپ پلک دے ڈک کے جگ کولوں کنے روز اس طور لنگھاوندی یا
گل سمجھ کے وہ پاں دے پیار والی ہیرو دے وچ فکر دوڑاوندی یا
ہر دے گل نہ نشر جہان اتے میر پجان ہر آن گھبراوندی یا !
محمد بوٹیا بیٹھ کے کول ہیرو مرزے خاں نوں گل سمجھاوندی یا !

دربیان تسکین دادن خالہ صاحبہ مرزا را گفتن کہ برو وطن خود زود

ماسی گھولیاں تدھ تھیں مرزیا وے غم لا نہ اپنی جان اُتے !
کر سماں کم ہیں تہاڈے زور اکھاں رکھ کے ہتھ قرآن اُتے !
موہوں کہیں تے پری آؤں آسمان حاضر سایہ پاں ہیں جن رغلان اُتے
دساں اک میں نیک صلاح تینوں ہنے نظر کر نفع نقصان اُتے
عشق مشک تے حسن نہ رہے چھپیا اڈ کے ہوندا نشر جہان اُتے
تیرے ہن تھیں ہو گئی فساد اتنے چنگا کم نہ شان دیکھان اُتے
دانا باوڑ نہ پا ہتھ ڈی پاسیں پھل میرے سمجھان اُتے
اندر ہجر دے جگر مار جیکاں سدا دکھ نہ ٹکو انسان اُتے
سدا پھرن بلبلاں وچ باغاں سدا سنبھلاں ہرج نہ آن اُتے
سدا کھلیاں نے سدا بہار نا ہیں سدا رب نہ رتن جوان اُتے
رکھ رب تے آس اُمید پکی کار ساز جو کل سامان اُتے !
پلے عشق تھیں کدی نہ ہار پاسیں چلیں چال میرے فرمان اُتے
اکھیں میٹ پتنگ پریت پچھے جان جالدیندے شمعدان اُتے
کھولیں بھیت نہ دلبر اکسے اگے ماریں چھیڑی مہر زبان اُتے
بھیت خوابدا دسیا یوسف جدوں بھائیاں سٹیا کھوہ ڈوبان اُتے
پایا بھیت غلام قلام سند افضل علی تے شاہ مردان اُتے !
ترجمانت پلکے بھیت بیرا چاہن لوگ زبان نوں سلن اُتے !
دیکھ موقع گھلساں خط تینوں سارا لکھ کے حال بیان اُتے !
گھلیں ڈالاک صاحباں نوں لیساں آن میں عقل دی تان اُتے !

ہوسی عشق تھیں بسر نصیب داری رکھ آسرا رب رحمان اُتے !
خاطر ندھ دی ساری سحر کر کے پھوکاں صاحباں کر جی نادان اُتے
چاہیا رب نے صاحباں نام تیرا کریں دردوں رات زبان اُتے
مرے سپ تے بچے لاٹھی حال چلے سوچ دھیان اُتے
بھائی صاحباں دے ویری آن والے ماری تیر منت چاڑھ کمان اُتے
حاسد لوگ بخیل تہاڈے ہوکن لوڑھے مار کے گل اڈان اُتے
عقل مار کے شہر ہمیر دی میں زہر اوانگ اوہ چڑھ جلن آسمان اُتے
سدا رہن نہ خزاں تے خار بوٹے اڈ کے پھیر جوبن گلستان اُتے
پھیر اسدا نہ دوبھار یا ندا سدا نہ ایس دوکان اُتے
سدا ظلم تے سدا نہ حسن رہسی ہر چیز تیار ہے جان اُتے
بنھ کمر نوں صبر دی سفر اندر پہنچے جھب مقصود مکان اُتے
کرن ڈھیل نہ مرن تھیں مول عاشق ہرنا ہیر اوہ جان بچان اُتے
ڈونگا بحر سمندر دی عشق والا جھلے پھرن جہاز طوفان اُتے
پچھے بھید دے شاہ منصور تائیں سولی گئے شتاب چڑھان اُتے
وہ ہنس دے بھیت نوں مار سنگھنیا جنہوں لعل ہیں نوں وزان اُتے
کھلے بھیت دے جیت تھیں ہار دے نے بھیت رکھے قلب نہان اُتے
کر غم نہ سب اے کم تیرا کر دیوساں حبیب آسان اُتے
آویں پھیر دلیر ہو شیر وانگوں کھیوں شہر توں لے کمان اُتے
تیرا لو اسطے ظلم سنے ڈیر بھار اکرساں دے میلے کھیو خاں اُتے

کڈھ صاحباں ٹورساں نال تیرے پکادیاں ہیں قول ایمان ادتے !
محمد بوٹیا مڑاں نہ ایس گلوں کل دیوساں جان میدان ادتے !

دربیان راضی شدن مرزا از گفتار خالہ صاحبہ

بیبو دیتاں بیٹھ تسلیاں جاں مرزا خوشی دینال پھر ہسیایئے !
آہی اوڑ سیکندیاں ولاں ناہیں میہنہ دا آن کے وسیایئے
ہویا دلاں نوں آبحیات لدھا پائی زندگی نے روپ ڈسیایئے
دھن جان خان تیار ہویا لک وانگ سپاہیاں دے کسیایئے

ہدہد ہو وکیل بلقیس طرفوں سلیمان نوں حال جاں دسیایئے
ملیا پیر مرید نوں ڈھیر ہوئی دلوں فکر اندیشڑا نسیایئے
بیبو دا لڑا سخن مفید مطلب لیا من تے من وچ وسیایئے
ڈٹھا محمد بوٹیا پت بھتیں روح روندا آپے قول کرکے ہن پھسیایئے

دربیان رفتن مرزا بطرف وطن خود رسیدن بخانہ خود

لیاں ہنجھ اودو آسیاں خان مرزے اٹھ چلیا کوچ رواں کرکے
دانا باد دے راہ رواں ہویا بیلی دا جی رحجان کرکے
ڈیا وانگ ونجاریاں چھڈ نگری خالی سیالاں دے ہٹ دکان کرکے
لیکے رکھ کلاوڑے کرے ہاڑے روندا جاوندا چت حیران کرکے !
اک پند بھاروں وچا ہجر مارو ہنجھو ڈھلیاں ابر نیسان کرکے
گویا پری کوہ قاف دی ہو دلدل آئی قدرتوں جسم حیوان کرکے
آہی ذوالجناح دی ہین صورتی بھجی شاہ حسین حیوان کرکے !
مرزے پاس آبہشت نوا ہوئی اسواراں نوں لے پچھان کرکے !
دانا باد نوں وگدیاں اٹھ نیلی چائیں چاؤ نال قدم گمان کرکے
ہوئی خوشی تمام قبیلڑے نوں آ ملے انبڑی جان قربان کرکے
نیوں کے کرے سلام تمام تائیں کیتے ادب سبد اُھربان کرکے
رہن بہن لگا نال چین مرزا دانا باد دے وچ مکان کرکے !
وانگ باپ دے نسیاں وچ دلیاں حاکم کرن عزت خلدان کرکے
کرے نال تدبیر تقریر ایسی جانن لوگ وزیر سنجان کرکے !
کھیڈے شوق بھتیں جنگل شکار بیلے کرے ورزشاں تیر کمان کرکے
اوہدی کوک بھتیں جنگلوں تیر یار ہٹے نس جاندے رڑا میدان کرکے

شہر یار دا چھڈنا قہر ہویا رنا نال فراق فغان کرکے !
عاشق زار دس یار دے وچھوڑ مڑ مڑ دیکھدا نظر دھیان کرکے
لیکے نام سا ئیس بیا محمد راہیں روندے جارہے آہیں دکھی جان کرکے !
پردیس بھتیں اپنے وطنے ڈیا کوچ ڈیرے کاروان کرکے !
لی جنگلوں جاندیاں اسپ نیلی بھیجی رب نوں کھڑا نود لعسا کرکے
لکھی آپ تصویر نقاش ازلی دساں کی تعریف عیاں کرکے
سندر چال براق مثال نری جائے اڈ آسمان تران کرکے
اوہدی کنڈ تے پیر کے ستھ مرزا چڑھیا بسم اللہ الرحمٰن کرکے
مار و منزلاں چھاگ نیلی پوہتا کھڑا جا شہر جولان کرکے
آیا عمر گذار کے بعد مدت ملن یار آئے جانی جان کرکے
صاحب علم نے علم حیا دا لا مٹھا بولدا نرم زبان کرکے
ہویا چہ سردار پردار گویا ملن حکم تمام پروان کرکے
نال شغل بیلیاں ہیلیاں دے لا کے مجلساں گرم میدان کرکے
صورت دیکھ رناں تلیاں چپاٹ دین آیا جسم یوسف کنعان کرکے
پنجھی اڈدا سردل نعان دیکھدے لیاندے دیو نوں ہنجھ حیران کرکے
رستم زال سہراب دینال سنجھال لیاندے دیو نوں ہنجھ حیران کرکے

حاتم وانگ سخاوتاں وچہ کامل سخی نام سلطان ولادان کرکے !
صاحب کرم نجیب نصیب والا بیٹھے وچہ پڑھیا وڈا شان کرکے

دیکھ جل کھرل دا سپوت ہویا لوک کرن تعریف بیان کرکے !
محمد بوٹیا یار دی یاد اندر رووے وچہ فغان الحان کرکے !

دربیان واویلا کردن مرزا فراق صاحباں

باجھ صاحباں بر نہ ملی اوہنوں رو رو وچہ فراق رنجور ہویا !
ملے ہجر ہفتیں وانگ چکور چیکاں اوہلے اکھیں باجھ دا نور ہویا !
اڈ گئی گلاب جیہی وانگ لالی لگا رنگ مثال کافور ہویا !
قاصد کون جو خبر لیا دسے دیس سجناں والڑا دور ہویا
ملی بھاہ فراق دی وچہ سینے تن تپ ہفتیں تپ تنور ہویا !

کرے دین ہجیں دن رین مرزا شیشہ صبر قرار دا چور ہویا
آیا عشق حساب عذاب والا اوہدے بھا دا یوم النشور ہویا !
مارے سنت فراق سنال نعرے سینے ہجر دے زخم منفور ہویا !
اکھیں یار تے پھرے دلگیر ہوندا وانگ وحشیاں دور شعور ہویا !
محمد بوٹیا یار دے پیار پچھے سوہنی غماں دی پڑھ مسطور ہویا

دربیان فغان مرزا در ہجر صاحباں

رو رو کوکدا صاحباں ہجر تیرے مار سٹیا اساں نمانیاں نوں
تیرے دکھ نے لگھ دی ہجر یاری ڈراں دیکھ میں نعمتاں کھانیاں نوں
کیہے چندرے وقت پریت لگی لیا ہجر نہ وار سیانیاں نوں
کارن دشمناں چھڈیا دیس تیرا لدنیا ہیں ساتھ پلانیاں نوں
دانا یار تجھ باجھ برباد ہے رو دواں ویکھکے محل مکانیاں نوں
ہویا ملدتاں رندیاں وچہ دکھاں دیکھ آن کے خاک رلانیاں نوں
کدوں ہوگ ملاپ سنجوگ ہانی پچھاں نال کد ڈھا ملوانیاں نوں

آوے صبر نہ باجھ دیدار تیرے انہاں دیدیاں درد رنجانیاں نوں
کشتی نین تے دین دریا ہنجوں ڈبی جان ملاح جہانیاں نوں
عشق ٹھگ دا لگدا اوہنوں لگ پچھے آن ٹھگیا اساں ایانیاں نوں
تیری گلی دا کرن گدا چنگا لاواں بھاہ ہیں تخت شہانیاں نوں
رکھیں یاد پریت مسیبت والی جائیں بھلی نہ قول پرانیاں نوں
کوئی گھل چٹھی لکھ مٹھی آوے صبر فراق ستانیاں نوں
محمد بوٹیا آوے جے کرم مولا لگن سبزیاں بھینیاں دانیاں نوں

دربیان غمناک شدن صاحباں از دوری و مہجوری یار دلدار

دانا یار جدوں کھان گیا مرزا اوس پیغام نہ گھلیا سی
ہوئے ساتھی اداس نہ پاس ماہی درد وچھڑیاں جوان نے جھلیا سی
رندے نین نہ وصل ربت تھ جیہیاں کوئی عشق ہارے ماہ تھلیا سی
ملک الموت بن عشق نے فوت کیتی اوہدا روح رہدل وچہ رلیا سی
دل درد دم تے سرد چہرہ پلنگ وانگ بیمار دے ملیا سی

رو رو صاحباں بہت اداس ہوئی سینہ ہجر فراق نے سلیا سی
گئی اگ فراق دی لگ مینوں انگ وانگ پتنگ دے چلیا سی !
لیا یار دی ہیر نہ اوہنوں دم وانگ مہمان دے چلیا سی !
وانگ مچھلی پیچ و تاب ہوئی تن تیلی فراق دے تلیا سی !
اوس بھار نوں بوٹیا چکیا جنہوں ویکھکے عرش تھر تھلیا سی

دربیان فغان صاحباں در فراق مرزا

کندی صاحباں مرزیا مل مینوں تیرے برہوں فراق بھنیا ہیں
وانگ کونجدے پی کرلاوندی ہاں تیر سنگ بھی جدوں وچھنیاں ہیں
ڈھیموں جھیڑے عشق دا گل پایا وچ ہوریاں انگلیاں تنیاں ہیں
تیرے باجھ نہ پلک آرام مینوں رو رو اکھیاں کنیاں چلنیاں ہیں

کھلے قیس تے میلڑے دیس ہوئے پار سیٹیاں حولیاں نیں
لایا نیہوں سی آپ سینے کھیڈ ینوں سنگوں درد فراق وچ پنیاں ہیں
تیری یاد اندر برباد ہویاں دیکھو آن کے من تے پنیاں ہیں
محمد بوٹیا جان حیران ہوئی نال غماندے خوشی گنیاں ہیں

دربیان اشتیاق نمودن صاحباں در شوق یار دلدار مرزا خاں

راوی چھوڑ کے مرزیا آ جلدی دیکھ لہر جھناں دی جلدی آ
پکا باغ تے آن اوتار میرے کیہڑا بوہنا باندی رس ڈھلدی آ
تساں جاوسار یا چا ساڈوں ساڈوں یاد تیندڑی کھلدی آ
نت رل سیاں مننیں دیو میلوں تیری پیت دی گنڈھ کھلدی آ
بندی صاحباں صاحباں باجھ دیاں گھڑی جان قدیم نہیں ملدی آ
لاکے نیہوں پردیسیا نال تیرے ہو یار رل کے لکھ نے نلدی آ

جھب آ ساہ نہ زندگی داون دگدی موت ملدی آ
توں تے رہیوں جا کے وچ خوشیاں میری آب جوانی دی کارلدی آ
جنہاں ہر نیں جکیا تدھ دامیں گالی شرم ہتھن میں گل دی آ
ہو رہے کالی خلبوت دی ہیل تازی تیرے دیس دی دیاں جھلدیاں آ
جھب آ وصال دا ڈال پانی گیاں چل بھٹو رجیوں جلدی آ
محمد بوٹیا بھورد الحور ابہناں پھرن باسنگ دے تھلدی آ

دربیان فکر کردن صاحباں دردل خود برائے ملاقات مرزا

کرے صاحباں سوچ وچار دل وچ کویں یار اسا دید حضور ہووے
دساں اوسنوں چلکے گل دل دی اوہدے دوا ضرور ہووے
مرے نال وصال کرادیوے میری حاضری تساں منظور ہووے
نقد نظر تے چلکے کجھ لٹ تے اوپر اساندے کیوں مسرور ہووے

درد خواہ سے جان قربان خاطر اسیں بلیا اوس بھی دکھ ابر دور ہووے
اوس پیر دے چھپیے پیر چلکے مہربان رب غفور ہووے
گھر اوسدے دید جمال پایئے گویا اساں معراج کوہ طور ہووے
ملے بوٹیا وصل محبوب اساں نال حبیب دے بھی دور غرور ہووے

دربیان مقولہ شاعر

سوچے صاحباں لکھ بہانیاں نے نکر وانگ دریا دل وہندڑے نی
دیکھیں مول نہ گھاٹڑے لوہڑ نوں سو سوپنے نینانہ سجدہ کرندڑے نی
پچھے پیاریاں ہون بیحال عاشق رو رو جا ترڑپتے لیندڑے نی
پہلے لاں یاری نال خوشی پیاری پھر عمر ساری روندے رہندڑے نی

نال مینت دے اک پریت لائے لکھاں مکر بناوندے بیندڑے نی
ڈرن بلبلاں بھورتے قار کولوں پچھے پیت پھلنے بہندڑے نی
کر کے دور شعور تے شرم ساری طعنے جگ دے جانے سہندڑے نی
محمد بوٹیا درد بھی دور دس جھیڑے عشق سے کھلڑے اکھندڑے نی

در بیان صاحباں بخانہ عمہ صاحبہ و حال اظہار کردن

پھوپھی اپنی دے گھر صاحباں نے پھیرا غرض دلبو اسطے پایا ئی
آیا آہس کر گور دے پاس چیلا نمسکار کر سیس نوایا ئی !
بیبو پاس اُٹھ داس ہو صاحباں نے رو رو حال احوال سنایا ئی
جاندی وار نہ ویس دے گل گیا میںنوں ایہ دوگا کاڑھا لایا ئی
چھوٹی عمر تے بعدے پیے وڈے ڈاڈھا ورق فراق سنایا ئی !
کراں کی ین ولا رین نہ چین کوئی نیناں روندیاں نیر سکایا ئی
کوئی دم نہ گذردا غم باجھوں کیا تنزٹی لیکھ لیکھایا ئی
موئی بادلی وانگ بکاولی نے میرا گل گلفام چھپایا ئی !
آہی آس ہن آیاں پاس تیرے وڈا لطف تیرا آزمایا ئی !
کرکے آس ہن آیاں پاس تیرے وڈا لطف تیرا آزمایا ئی
میری طرف بخشش لکھ کے حرف گھلیں رادی کا سلنوں حیت لگایا ئی
بھائیاں نال خوشحال توں ہو بیٹھوں سانوں مار کے خاک رلایا ئی
لکھیں دکھڑے درد تمام میرے جانی کم نہ ایہ پرایا ئی !

ہتھ جوڑ کے آن سلام کردی تحفہ نقد کجھ نذر لگایا ئی !
اگے شاہ محمود ایاز جیوں کر تحفہ نذر امید لیایا ئی !
میری گیا جہاڑ تا ہاڑ مرزا دیس اپنا اوہ وسایا ئی !
کدوں آوسی پھیر ہن دس پھوپھی میرا جیوڑا بہت گھبرایا ئی !
راتیں نیند نہ آوندی گن تارے رو رو حال احوال دکھایا ئی
لاے وانگ ہویا دل لال لہو سینے عشق کٹار چلایا ئی
چنگی بھلی تے ہسدی کھیڈدی نوں الٹ برسوں فراق ستایا ئی
وانگ بلبلاں آسرے بھالنی ہاں موسم خزاں دا سر تے آیا ئی
گھل لکھ کے توں کل سنے جیویں حال میں آکھ سنایا ئی
مرنے غان وی آن جدائی پھڑ کے میرا عقل تے ہوش بھلایا ئی
ہونیاں جوبناں بہت اودھ آس میں تیری آس امید اٹھایا ئی
تیری واٹ میں تکدی تھک پیاں پاداں ادلیاں کھایا ئی
محمد بوٹیا میل وچھوڑنا نوں سینہ اگ فراق دی تایا ئی !

در بیان طعنہ کردن بیبو صاحباں را

بیبو آکھدی صاحباں چھڈ اڑیے گلاں نیر یاں ایہہ عجب دیاں نی
اوہناں لا باپ آپ نوں پاک نبیوں شرمال رکھیاں بھائیاں سیدیاں نی -
امیٹ ریہلاے کدی نہ جھات پایا ایہ غادتاں ڈرایئے کہندیاں نی
دتا آپ توں بڑا ڈاہنھو لی گلاں کریں ہن پھر نہ ڈھبدیاں نی
ہر دو وہ جے بھاگ نصیب چنگے گیاں دلناں پھیر مڑ بھیدیاں نی
تیرے جیہیاں چاتراں پھوک منتر سپ پارٹیاں بیٹھ دیہدیاں نی
تیرے واسطے روندڑا گیا مرزا اٹھ ریا من رضا میاں ربدیاں نی
پیتے تدھ کیوں جان گوا دیندا اگر ہور نہ بنائی وہدیاں نی

مرزا گھیر انبھوں پھسیا تیوٹی زلفاں پھاہیاں پا غضب دیاں نی
نیناں نال حلال کر سٹیا ئی نینوں ظالمے ایہ گلاں پھبدیاں نی !
آکھے ایڈ گمان کی جوبناں دا ایہ تے ہونیاں خراب اک شبدیاں نی
پنچھی گئے سمندر پار جھیڑے پچھاں مڑن ہن پھیر جھبدیاں نی
اسی نال نصیب اوہ دیکھ لیاں تیریاں وادیاں ہر کے کرن دیاں نی
مجنوں تساں پھڑ سکنے یادنا سوالاں جھیلاں ہم تے جمدیاں نی
راوی وگیا ڈر دیاں دشمناں تھیں دیکھے لکھیاں بدلیاں سبدیاں نی
رناں لوٹیا بگیاں مکر سازاں ہیں زیارتاں ملک عرب دیاں نی

در بیان عذر کردن صاحباں پیش عمہ صاحبہ

کہندی رہی نہ صاحباں جان جھتے یار عشق نے مار قتلام کیتا !
رہی گل نہ ملینار ہے وس پھوپھی میر اکھم تقدیر نے خام کیتا !
ہار جان نصیب لکھدے جان میری ڈاڈھا دیریاں نے انتظام کیتا
پھوپھی مہیچ نہ سکیاں تدھ توڑی راہ دشمناں بند تمام کیتا
باجھ یار لاچار خواریاں اوہدے عشق نے بدنام کیتا !
اگ وانگ پتنگ دے جا لکھیں کوچے عشق دے وچ مقام کیتا !
ہویاں نفر بردی اوسے دلبر دی صاحبا نے دا بجھ سلام کیتا
مرزے خاں دی جان قربان کیتی اساں جیونان جگ حرام کیتا
تسبیح ہنجوآں ہار پروکے نے دردے لے دردے یار دا نام کیتا

دلدار دے میں آکھ سناں کسوں مینوں خولو مینوں اس بجھے ایام کیتا
بھائی میر شمیر زنجیر پاکے قہروں قید مینوں صبح شام کیتا !
رووان بیٹھ نوں کلی وچہ گوشے اماں ماس میرا بالا بام کیتا
مرزا خان کر کوچ روان ہویا مینوں تدھ فدا پیغام کیتا
سانوں سٹ کے وچہ مینوں سولاں دانا باد جا آرام کیتا
اگے شاہ محمود ایاز دا انگوں اساں اپنا آپ غلام کیتا
خم دیکھ کے یار دی زلف والا قد الف لفا کے لام کیتا !
اک پلک نہ سکدی پلک میری کھانا زہر زبون طعام کیتا !
بت بوٹیا یار دا پوجی ہاں کافر ہو کے ترک سلام کیتا !

دربیان رحم آمدن در دل ہیبو بر حال صاحباں

سنکے صاحباں دی گل کلی ہیبو وانگ موم نرم ہو جاوندی یا
مہربان ہو کے دل جان یقین جی سارا گلہ افسوس ہٹاوندی یا
کیوں بید کے کھول ملا انہوں سو سو دلوں دلیل وڈاوندی یا

آیا ترس سو اوسدے رونے تے سچا عشق اوہدا ازماوندی یا !
ہیبو سمجھیا ہجر دے درد اندر پئی صاحبان جان جلاوندی یا
پئے بوٹیا جھر دل دشمناں دے ساعت نیک جا لبھے سرتے آوندی یا

دربیان تسکین دادن عمہ صاحباں را

ہیبو آکھدی صاحباں صبر کر توں رب میلسی پھر یں وچھنیاں نوں
چار وار گذار توں صبر اندر رب پھیر ہسا دسی رنیاں نوں
اوہ بھی گیا سی رنڈ ڑاندھکارن چاہڑی سوچ سو کھیا گھیتیاں نوں
رکھ آسرا اس خدا اتے جیہڑا دئے مراد بے لکھیاں نوں

رب قدرتاں پاک اللہ تعالیٰ کرے سبر جدائیاں بھنیاں نوں !
اوہنوں گھل پیغام سدا وساں گی دسیاں میل میں تساں غم گہنیاں نوں
تیرے روگ نوں روک کے دور کرساں مڑ ملو دساں ساہاں بنیاں نوں
محمد بوٹیا کرے جاں مہر مولا ٹلے برکتاں چائیاں کمنیاں نوں

دربیان تسکین شدن صاحباں از دلداری ہیبو ذکر جھنڈا نشستنی او

ہیبو دے دیریاں صاحباں دا دل ڈولیا پھیر ٹھہراوندی آ !
کہے سخن سوہنے سچے لعل ہیبو چین صاحباں جھولڑی پاوندی آ
سینہ صاحباں ٹھنڈا ہویا سب سرد پتہ آب وصال دا پاوندی آ !
پئی اڈھ چکور نی پار چکیاں اوہ پردہرت دے پیر نہ لاوندی آ
سوہنے یار دے اک پیار پچھے لکھاں دھندے پئی بناوندی آ

گویا آبحیات دا گھل قطرہ مویاں دلاں نوں پھیر جواوندی آ
گھل فضل دی رات بہار مولا سوہنی چڑھی چار رنگ وٹاوندی آ
لدھا پری نے جن اوجاڑ وچوں شے بھاگ برات وٹاوندی آ
چکی نوکری عشق دی صاحباں نے ہیبو پاس نت فجر نوں جاوندی آ
گھر ہیبو دے سدک نت بہاں میل ترنجناں چھوپڑے پاوندی آ !

کھچے مار کے پڑی پٹار بہیڑا بچھوکھی آ چر خرلاٹ اڈھاوندی آ !
پلونی ونڈدی پونی سنگ ہوئے وانگ ننددے تن سکاوندی آ
دیکھ گڈیاں گڈیاں وچہ بیٹھی سر پا کے بین وہاوندی آ !
پکڑ مندیاں اوسنوں بنیاسی وانگ جوگناں خاک رلاوندی آ
بیٹھی وچ بھنڈار کھلار چھوپے گیت درد فراق دے گاوندی آ
راوی دیس نوں جاندڑی وا اگے رو رو حال احوال سناوندی آ
وسنے تکدی راہاں نوں رہے رندی رات وچہ عذاب لنگھاوندی آ

لمی ماہل امیدی گھت جھنے دلوں چادیناں بھواوندی آ
پائے تک کے تکلے دکھاں والے ہتھے پو ہتھیں جند کھاوندی آ !
کھمبر پکڑ کھمبر کتیندی دیہی کھمبڑ ویکھ کا ہڈ کڈھ آ مچلاوندی آ
پائے پیر تے تاڑ کے جاگی برہوں پنی وانگ طبیو گھبراوندی آ
چرخہ کتندی تکدی واٹ ماہی پائے اونسیاں کاگ اڈاوندی آ
سنہڑ راہیاں ہو پکھیروواں دے پیارے طرف پیغام پہنچاوندی آ
محمد بوٹیا یار دی یاد اندر یاراں ماہ دا ذکر الاوندی آ !

دربیان فراق صاحباں بماہ اوّل یعنی ماہ چیت

چڑھیا چیت شگوفیاں باس چھڈی بھوئے بھوزے راج الاریاندے
پھری لوییں بہار وصال والی آئے پار کر کرم سوار یاندے
آئے نظر نہ سوہنا یار مینوں آنسو چلدے وانگ فوار یاندے

بلبل بولدی شاخ اُمید لے کلیاں جھکدیاں وانگ ستاریاندے
وسے آس نہ راس وصال والی دور دلیل ساڈیاں پیاریاندے
کیتا بوٹیا نیند نفیس ترک نیناں گلاں کراں نت نال ستاریاندے

دربیان ماہ دوم بساکھ

چڑھیا ماہ بساکھ میں بھاکھ رہی مالی بوہڑیا مول نہ باغ والا
لائی خاک پوشاک نوں چاک کر کے ہو یا دور شعور دماغ والا
جالاں انگ نسنگ پتنگ وانگوں ویکھاں نور جے اُس چراغ والا

میرے جوبناں دا رس چون لگا پیا فکر دل نے ہن زاغ والا
ململ ہنجواں نال میں دھو رہیاں جاندے رنگ نہ ہجر دے داغ والا
ڈھونڈاں بوٹیا یار نوں وانگ سسی پایا کھوج نہ مول سراغ والا

دربیان ماہ سوم جیٹھ

چڑھیا جیٹھ تے غم دے ہیٹھ آیاں عشق یار پچھاڑ لتاڑیاں میں
صبح شام تساڈڑے نام والا کراں ذکر میں شب بیداریاں میں
دانا باد جا تدھ آباد کیتا کھیوے شہر دلے چہ اوجاڑیاں میں !

اک نہ منی جند ادہ کھی دو جا برہوں فراق نے ساڑیاں میں
کراں کی نہ لگدا جی میرا ہنجے دسدیاں محل تے ماڑیاں میں
لایاں بوٹیا اکھیاں نال راہیاں بیریں ماریاں آپ کواڑیاں میں

دربیان ماہ چہارم ہاڑ

چڑھیا ہاڑ تے سٹیاں ساڑ برہوں دا وصل دی باجھ لاچار بیٹھی
صبح شام تساڈڑے نام والا کراں ذکر میں شب بیدار بیٹھی !
جب آ پیار یا یا پھیرا راہیں فرش میں نین کھلار بیٹھی !

اودھر لو لیے جھنگیا نو چہ بیٹھے ہجراں میں کوک پکار بیٹھی
ہویاں مدتاں پچھدا وڈیکدے نوں پتن ہل کے پار اوراربیٹھی
آتی بوٹیا تن جان میری تیرے دیکھنے نوں انتظار بیٹھی

دربیان ماہ پنجم ساون

ساون بدلاں آن برسات لائی اپنے بھرن وچہ ہیلیاندے !
کوئی سار نہ پارا وار سندی گئے پار چڑوکنے دیلیاندے !
دتا ہجر نے چیر سریر میرا چیرے رکھ کر یر جیوں کیلیاندے !

بند بند ہوئے ادہناں پاہنڈاں وگلے پھرن شیر بگھیلیاندے
دسّے یار دی لیاکے سار کوئی پاواں ناقصدا انوں لکھاں ہیلیاندے
کدوں بوٹیا ہیلسی پھیر مولا ڈھولڈل سانتھ میں گرب گھیلیاندے

دربیان ماہ ششم بھادروں

چڑھیا بھادروں بدلیاں پھرن ولدیں تیرں بھی بدلیاں بدلی سیاہیا وے
لدھی سار ندھ خوار کرکے گندم گوں چٹی دکھاں گامیا وے
رہیوں بیٹھ ادھر پیاں ہیں ایدھر جھب موڑ مہار ماہیا وے

اللہ دہر بھاری جھکڑ آرادی الکھ پولمیں رائیں راہیا وے
دل کھسکنے سوہنیا نسیبس گیوں وٹ دات نہ آن کے واہیا وے
نوڑے بوٹیا نساں چاقول توڑے اساں توڑ پریت بنھاہیا وے

دربیان ماہ ہفتم اسوج

اسوں آس تساڈی آ دیندی داتاں وکھدی راتدن بھکیاں ہیں
بیٹھوں بھائیا توں چہ بھلا ساڈوں تیریاں واہ محبتاں تکیاں ہیں
تیرے واسطے بھیں بھرا چھڈے توں چادر وازیوں دھکیاں ہیں

ڈکھی جان نہ نکلدی مول میری پڑیاں زہر بھتریاں پھکیاں وے
لائی پیت پیاریا نالی تیرے ناہیں میر شیر کفیں جھکیاں ہیں
ہوئی بوٹیا جان حیران میری تیرے ہجر توں چک نہ سکیاں ہیں

دربیان ماہ ہشتم پوہ

کاتک کتدیاں ستیاں ڈاہ چرخے سوہنے گیت جھناونے گاندیاں نی !
رنگیں وچ سدیاں سدیاں نال کوشاں ورہی زیوراں پا چمکاندیاں نی
چرخہ شیر ڈراوندا جان میری وکھی پیڑ ابر پونیاں پاندیاں نی

پچھی پونیاں گھت کھلا چھوپے گھت نرنجناں داج بناندیاں نی
تجھ تیرڑی دا پیا پاس ناہیں نت ماس جدائیاں کھاندیاں نی
کوئی نہ بوٹیا یار باہجوں ہنجھوں کالجے کاتیاں جلندیاں نی !

دربیان ماہ نہم مگھر

مگھر ماہ فراق نہ ٹکن دیندا اُستی پی دی نیندنی کھل گئی !
پانگ بلبلاں آمرے بھالنی ہاں ڈاہڈا خزاں دی جھل گئی !
دکھاں زدپ الوپ نوں چوپ لیا چمن جیہی دیہی مٹی رل گئی

لکھاں غم دم ہنجوں اپٹ جھم جھم جھولی موتیاں دی بھو پیش ڈھلکی
نہ سی سار تیری یار خوار کرناں تیرے حسن نے صاحباں بھل گئی !
کیتا بوٹیا عشق دا ورنج تتی میری جندڑی غماں وچہ رل گئی !

دربیان ماہ دہم پوہ

چڑھیا پوہ عذاب دا آمینوں راتاں لمبیاں مول نہ مکدیاں نی
سنجی سیج ڈراوندی بابجھ تیرے رہیاں وانگ شہیداں پیا دکھدیاں نی
کر کے سنگ لکیراں سنگ سیاں میرے حالنوں ویکھ کے لکدیاں نی

روندی رہاں میں رات دن وچہ راہاں اک پلک نہ اتھروں سکدیاں نیں
تھکے بوٹیا وینڈرے لوک متیں اپر لکھیاں مول نہ رکدیاں نی
تھکے بوٹیا وینڈرے لوک متیں اپر لکھیاں مول نہ رکدیاں نی

دربیان ماہ یازدہم ماگھ

آیا ماگھ میں روندڑی مر چکی ویکھ حال پیارا یا آن کے وے
رہیا لوک ہٹیں جان ہٹیں روک تینوں چلیا چنت سی تندہ نے جانکے وے
کبھڑی جا سو لکھنی بھاگوالی جینے جا بیٹھوں تنبو تان کے وے

وانگ جوگناں جوبناں ناس کیتا پائی سواہ میں سینتے چھان کے وے
دیس داد کا جا وسیا پائی ہے یاد نہ تندہ نوں نانکے وے
محمد بوٹیا وت نہ وات میری گیوں ہو راہی جندڑان کے وے

دربیان ماہ دوازدہم پھاگن

آیا پھل پھلیندڑا ماہ پھاگن باغیں رنگ بسنت سوہایا ہئی !
پیچھوں خار روچہ اکھیاں یار وچھوں میرا رنگ بسنت اڈایا ہئی !
جیوں بن پنجرے وچہ پکھیرو پھڑکے تینویں جیو میرا گھبرایا ہئی !

پھل آن لگے شاخاں ٹہکیاں نوں بھورا بلبلاں نے پھیرا پایا ہئی
آئے جیوڑے تے مراں میں کھا جھورا ایڈا برہوں فراق ستایا ہئی
آیا بوٹیا یار نہ دیس ساڈے اساں روندیاں سال وہایا ہئی !

دربیان مقولہ شاعر

بابجھ یار نہ قرار صاحباں نوں جیہے ہجر دے چھاپنوں پار ہوندے
گرے عشق دے آبحیات وانگوں دھند کار غبار ہزار ہوندے
آدن عشق ہٹیں لذتاں عاشقاں نوں جدوں وچہ جہان خوار ہوندے
سو کھا زہر کھانا اوکھا نہ ہوا لانا مر کے نال وصول دیدار ہوندے
نیارا مذہب اسلام ہے عاشقاں دا نہ ایہ مومن تے نہ ایہ کفار ہوندے
سکی چین حرام ہے عاشقاں نوں قسمت اوہناں دی دردمند ہزار ہوندے
اینہاں عاشقاں سن جہانیاں دے کل دردسولاں دے ہار ہوندے
الیس پیٹ پر میدی رہیت پچھے او پر شمع پتنگ نثار ہوندے

اینہاں عاشقاں دردیاں کھٹیاں نوں ویکھ درد نہ وچہ شمار ہوندے
انہے پوچھ دے سراں ہٹیں لنگھیاں دی شکل تھیاں عاشقاں بیمار ہوندے
کرن ڈرن نہ مرن ہٹیں مول ماسہ جھیڑے جھات ہٹیں جگر فگار ہوندے
دیون جانکے جان نوں جان عاشق سولی چڑھ سن تے آپ رہوندے
مولا رے جا وسدے لا ڈبرے جینے لکھ ہزار اسرار ہوندے
جان لجھ کے لجھ ہون کوئے اوہ زندگی سخت بیزار ہوندے
بھوندے بھورنت جاندے مشک لکھاں ہٹیں لا ترکھ تکا ہندے
محمد بوٹیا عجب پریم نگری سودے سرانددے ایس بازار ہوندے

دربیان بیمار شدن صاحباں در فراق مرزا

اگے ہجر دا زخم سی صاحباں نوں ہوئی آن مرض سودا میاں
سنجی ہوئی بیمار بن یار باجھوں بیٹھی کی اونتے بین چکا میاں

ہوئی تنگ نیلا رنگ زرد پیلا بیٹھی حال احوال گوا میاں !
آوے نظر نہ سوہنا یار اوہنوں نت روندڑی گھت کہا میاں
بیر دلگیر تیا برہوں چپ سیتی کرے گل نہ جلیجہ ہلا میاں !
پاوے دیکھ حال حیران ہو رہے روندے میر شمشیر کھرا میاں !
افلاطون لقمان حکیم کہے وچہ فن کمال دانا میاں !
کدھ طب طبیب تجویز کرکے نسخے لکھدے رلتے ملا میاں !
مشک بید بزوری شفا صندل شربت مٹھے رہے نت پلا میاں
زحمت ہور تے ہور دوا کردے بیٹھے عقل حکیم کھڑا میاں
جالینوس لقمان بھی ڈھونڈ تھکے دارو عشق دا ہتھ نہ آ میاں
پیا فرق نہ زحمتوں ذرہ اوہنوں رہے زور حکیم لگا میاں !
سایہ پری دا سمجھ سیال احمق سد لیاوندے کجھ علما میاں !
بیٹھا کھول کتاب حساب والی دسے موکل تعویذ دا چا میاں
پوجا پھیرے پھیر زمین اتے لکھے نقش چراغ جلا میاں !
پڑھ سیفیاں پھوک پا جھاڑ و پانی دم وامنہ چھنکا میاں
ہووے اثر کی انہاندی جلیجہ اندر جھبڑے کھان حرام غذا میاں
کرے گل نہ صاحباں مول موہوں ملاں رہیا بلا چلا میاں
جائے بیٹھی نہ دم درود اوتھے جتھے عشق بیٹھا سایہ پا میاں
بھوگ تون اوہ خون زبون والا دیوے وچہ خاک رلا میاں
آپو اپنی گئے چلا سارے ملاں وید حکیم حکماء میاں !
باہجھ صبر نہ یار اقرار اوہنوں مرے بیٹی گھبرا گھبرا میاں
اکھو بھیو نے رکھ امید والی کرے صاحباں سوچ وچار میاں
فرصت موقعہ پا اک روز بھیڑی پھوپھی اپنی لئی بلا میاں !
میری جان عذاب نے آن پکڑی ایس دکھ تھیں چھب چھڑا میاں !
کوئی گھل پیغام توں دل مرے کرکے قہر تے کرم کما میاں
بھیو آکھدی صاحباں صبر کر توں رو رو حال نہ مول ونجا میاں
ایہہ لکھ کے حال احوال سارا خط گھلی توں کھولدے دا میاں
بھیو جو ملاوے کے صاحباں نوں گئی پاس فتو نائی بڈھا میاں

چڑھی موج تیں فوج فراق والی گئے شکوہ تے چین سدھا میاں
رہی جان وچہ پران جثے رلیا روح رودھاں وچہ جا میاں !
پچے وچہ مردی پئی اکہ جڑدی چلے اکھیوں نیر دریا میاں !
دیکھ ہمت بیمار لاچار اوہنوں لیندے ترت حکیم سدا میاں
کرن مرض دی بیٹھ تشخیص رل مل ویکھن نبض نوں فکر وڈا میاں
طبا شیر گلو الائچیاں وی پھکی کٹ کے دین پھکا میاں
دلیون عرق تے فرق نہ پوے ماسہ تھوں ہووندی مرض سوا میاں
ایس مرض دی باہجھ دیدار دلبر کوئی مول نہ ہور دوا میاں
پائے قدم جے اک غمخوار مرزا ہووے صاحباں ترت شفا میاں
آخر سمجھ کے لا دوا دارو گئے دسے جواب صفا میاں
آیا میاں جی گھرے دی کر قرتی رکھے ایس تھیں رب بچا میاں
نیت نال پکا کے نان حلوہ دیہو سٹھ علما کھوا میاں !
گڑوے مار رکاپر کار وانگوں دیوے چھری وچکار کھبا میاں
ہوئے دکھ جوت مسان نہ آن حاضر رہیا بتیاں دکھ وکھا میاں
کھاون نال اثیو باندے مردہ باندا کر کے آپ تے خاص روا میاں
ہووے جس نے علم دا اثر ہووے شاید کرے شفا خدا میاں
قبر تیک نہ مول خیال چھڈے ایہا عشق ہے برسی بلا میاں
مار ڈھول تے دسدا کھول پردہ چھڈنی مول نہ شرم حیا میاں
اللہ گوجری صاحباں آس باہجھوں روئے پئی رنجور تنہا میاں
موئی صاحباں قبر تھیں جی اٹھے دیے یار جے ماہ لقا میاں
مرزا اوہنوں سد ملا دیسی صاحب کرم اوہ اصل وفا میاں
کہندی دیکھ پھوپھی مر چلیاں ہیں کوئی نہ سنگھاندیاں نا میاں
بھور روح دا آن اڈ داس ہوئیا چلی جندڑی ہو ہوا میاں
کسے فند فریب دے نال بھیو بیٹوں سوہنا یار ملا میاں
کر غم نہ ندھ تے کم اندر کرساں جان قربان فدا میاں
مرزے خاں نوں صاحباں خط تیرا دلیساں آئی جھپیاں ہتھ بچا میاں
اوہنوں پا کے طمع تیار کیتا آئی صاحباں پاس لیا میاں !

کمندی صاحباں بعین قربان واری راوی دیس نوں قدم اٹھامیاں
ناں ادبے چم کے پیر اوہدے میرا کہیں سلام دعا میاں!
بنی ترسندی آ تیرے درس کارن چل اوسنوں ملکھ دکھا میاں
کرے صاحباں بہت تاکید اوہنوں لیندی قلم دوات منگامیاں

مرزے خاں نوں خط پچا میرا کرساں تدھ نوں بہت رضامیاں
آکھیں صاحباں نوں آ بال ویکھ اکھیں اوہدے بچنا حال نہ کامیاں
کوئی دم نہ دم مہمان اوہدا دتی عشق نے مار مکا میاں
لکھے بوٹیا خط سلیقی درد دل حال مضمون بنا میاں!

خط نوشتن صاحباں بخدمت مرزا اظہار کردن حال پُر ملال خود!

لکھاں شکر تے حمد ہزار لکھاں وچہ بارگاہ جل جلال جانی!
مشفق ہم رفیق شفیق میرے قدردان بلند اقبال جانی!
تیری جان توں جان قربان جانی ساڈی خیر بد خیر نہ کہال جانی!
اُچی مہر کفیں کریں نگاہ بہوں پڑھیں حال خیال دیناں جانی
کوئی دم نہ گذر دا غم ہاہجوں ہویا سخت لاچار پامال جانی
کیتا نام حرام آرام وایس روداں نین اچھال اچھال جانی
میرا روگ حکیم نہ روک سکدے تھکے شربتاں لکھ پیال جانی
کیتا جگر دا خون خوراک بندی طعام ہے زہر مثال جانی
سخی تراٹ کلیجڑے وچہ پیندی ہویا جیونا بہت محال جانی
جل جان جہان دیوانگ میری حجب آن مجال دیکھال جانی!
تیرے ہجر اندر ساعت بنے سالاں گھڑی گھڑی گزرے سال معال جانی
ہویا بدناں آن نسار لیا کہاویں لاہ مگروں گیا ٹال جانی!
دیکے دم پیار یار گیمرا اساں دم وتے دکھیں گال جانی!
اساں جوبناں جوت اُجاڑ دنا کیتا حال فقیر کنگال جانی!
خط تکدیاں سار سدھار آویں میرے دیس نوں واگ اٹھال جانی
نیلی پیڑ کے ہو اسوار آویں کریں دیر نہ رتی روال جانی
لیاوے رب پیارا حبیب تینوں سبھ ال ہتی ہیں پیر امدال جانی
تیرے دینو ہیجکے گندھ ہپائی تیرے پیار تے ناز پیلال جانی!
لایا بہوں بار دیاں کتاں نال تیرے ہویاں تندھ دی خوار بیجان جانی!
ڈسیں نت تیرے دکھ عذاب کولوں مرساں ڈُب میں نیر پتال جانی
رنگ … گواہ تنگ ہویں گل اٹکدے کوک لیے وال جانی!

آکھاں پھیر درود محمد دا ہاہجوں اوہ نبی سرور سنے آل جانی!
زیادہ ادب آداب بجا کے تے کراں پھیر میں واضح حال جانی
تیری خیر دا خیر کولوں منگاں نت میں گھت سوال جانی!
سینے دُکھڑے درد کمال میرے دکھاں کھول میں حال احوال جانی!
تیرے برہوں فراق نے بال بہوتی من دتا میرا بال جانی!
وچہ اکھیاں رڑکدے روڑ راتیں ہووے خواہ دی خواب خیال جانی
لکھاں گنڈ تعویذ تے گرد لائے رہے گل غریب دے ڈال جانی!
تیرے پیار نے مارہ بیمار کیتی منجی ملڑی نے بیتاں کال جانی!
تیرا دید مفید دوا میرا بخش کرم کفیں ہو نہال جانی
نکھاں جھنڈیا مول رول کوئی رو رو اکھیاں کیتیاں لال جانی
بندی صاحباں صاحب چا کر توں ہیں چا کر دوستی پال جانی
اسی غمخاندے وچہ حیران ہوئے تسیں مست ہوکے وچہ حال جانی
رکھیں یاد پریت مسیت والی کیتے قول اقرار سنبھال جانی
پیال آب نے لال وصال والا ہوئی قبر کفیں آن حوال جانی
دیکھاں ول باری نت کھول باری تیری تاہنگ اٹھ بک کمال جانی!
اودھر راہ تے میری نظر ٹکھاں سہج نال آویں چال چال جانی!
کدوں ہوگ سنجوگ ملاپ تیرا پاواں نت قرآن تے فال جانی
باری لاں تے توڑ نہاں جانی جیہڑے آدمی نیک خصال جانی
جدھر ملکھ کراں دسن دکھ سولاں ہویاں سخت ملول ملال جانی
راوی والیا آپ توں لئیں چھال اُمر بال میری گیوں بال جانی!
دریاں یاد بہار وسار نہ ری میری صاحباں کی مجال جانی!

جب آن جھک نوں دشمناں بھیں تیرے سر پر آب رب کھوال جانی
دلیاں تدھ دے تل ہیں دا سی اوہڑے کھول بھی کہن ادہاں جانی
کہڑی گھڑی سو لکھنی چال والی دسیں بھاگ تدوں جد لگا جمال جانی
درد خواہ بیبو بیبا دلوں ساڈی پا ملاں ادسدے گھر وصال جانی !
تیری بیل تے نال ویل چڑھاں تیری لیکھ دے کرن سیال جانی
تیری دیا رکھیں لوٹا عید مسبول دس مکھڑا ماہ جلال جانی !

بیان رفتن قاصد بطرف دانا باد و گزرانیدن نیاز نامہ بخدمت مرزا و الپس آمدن

مہر لا لفافے تے صاحباں تے خط بند کیتا اسرار والا !
دانا باد توں یاد خدا دی تے قاصد ٹوریا تیز رفتار والا
شمس شاہ دل دگیا ہرن میرا خط لیکے نہر نگاہ والا !
قاصد پہنچیا جا مقصود منزل پینڈا چیر کے لمیری راہ والا
چڑھ کے کھیوں مینڈڑے دیس بھاویں آیا رحمتی ابر بہار والا
آئی بھور اودس لوں باس باغوں شلخوں نکلیا پھل گلزار والا
رکا یار دا ذکر دیکھ کے کھول سندا ہویا خوشی کھیں رنگ انار والا
کڈھے جیب لفافیوں خط مرزا اوس صاحباں جگر فگار والا
رناں نال فراق اچھال دیتے لوٹا جندڑا صبر قرار والا !
وگی وا فراق پھر مڑ کے بھابڑ بھڑکیا عشق دی تار والا
مناں ملے مراد مقصود والی پیر سبھیاں سخی دربار والا
مرزا آکھدا قاصدا واسطہ ای کر کرم اک وڈے بھار والا
میری طرف کھیں جوڑ کے ہتھ دونویں کریں عذر عاصی گنہگار والا
قاصد آکھیا لکھدے خط خاناں اساں عذر نہ کوئی انکار والا
آدیں مرزیا جیب توں شہر کھیوے سٹ سٹ کے کم گھر بار والا
مرزا اٹھ کے قلم دوات کاغذ خط لکھدا درد آزار والا

راوی دیس نوں سوہنے یار دے وٹا نور قاصد اعتبار والا
دوڑ دوڑ کے موڑ دے مارنے نوں باز اڈیا میر شکار والا
بھناں لٹ نے اٹھ سوار جیوں کر حکم لے کے خاص سرکار والا
مرزا دیکھ کے آوندے قاصد نوں سوچ دھیان وچار والا
بھلا دیکھیے کہا کیہڑے دیس اُتے ہوئی کرم اج رب ستار والا
وچ سوچ دھیاں سی خان مرزا قاصد آن دتا خط یار والا
خط چم کے لاوندا نال اکھیاں لیا جام سو خضر ابرار والا
پڑھ کے دکھڑے درد محبوب سندے لگا کالجے پھٹ تلوار والا
ہو گیا نیر دی نہر روان اکھیں پائی جیلدا دیکھ نسار والا !
دلوں آکھدا مرتا نکھیں ڈراں کہیا چل ویکھیے دید دلدار والا
رکھ ہتھ نے جندڑی نذر گھتھ چل یار مناویئے پیار والا
میرا خط پچا صاحباں نوں پاواں واسطہ رب غفار والا
چند روز گذار کے آملساں ایتھے کم ہے اک لاچار والا
تیرا خط پچا دساں صاحبان نوں مناں حکم ہیں تیرا سرکار والا
چنیا ستے اڈیکڑی رہے تینوں فکر وہندوں انتظار والا
محمد بوٹیا دوسنداں پیار یاں نوں دسو لکھ مضمون دکھیا والا

دربیان جواب نامہ نوشتن مرزا بخدمت صاحباں !

لکھاں لکھ ثناتے شکر پہلے صاحب کرم جو رب غفار پیارے
خدمت وچ جناب آداب پہنچے ہوئے واضح حال مذکور پیارے
پہنچا آپ دا خط در دست قاصد جیہڑا نال فراق بھرپور پیارے
جان جان کیتی جان غلام میتوں دلیویں بخش تمام قصور پیارے

آکھاں پیر درود تے نعت لکھاں اپنی رسول مغفور پیارے
ساڈی خیر تساڈڑی خیر چاہاں رہیں سدا حیات مسرور پیارے
پڑھ کے حرف تے غم الم بھڑکے ہویا جل کے جگر منور پیارے
ملکہ ملک دی منیاں اساں تینوں خاک پامیں نفر مزدور پیارے

وچہ پینڈے میت ہزیمت ہوواں میرا کی امکان مقدور پیارے
گھوڑوں کڈھیا مار کے ماں تیری ہویا خوار میں دل رنجور پیارے
ہویا ملن محال ہی نال تیرے کیتی جان فراق ہی چور پیارے
ملی لٹ کے کٹھ کے سٹ جاناں ناہیں سجناں دا دستور پیارے
اک بند آرام نہ جند تائیں ہویا ہجر دا جگر ناسور پیارے
وانگ نبی یعقوب فراق اندر گیا رو نیناں اکھیں نور پیارے
تڑفاں پیا دن رات میں بانجھ تیرے جیویں ہجر بوجھ طیور پیارے
کرکے جگ تے نام بدنام میرا نہیوں آپ توں شرم حضور پیارے
تیرا حکم فرمان زبان والا ادبر جان پروان منظور پیارے
لگے وانگ سجے کرناں ہیں نال ساڈے تاں فیر اسیں ہنگے دور پیارے

آیا نس نساڈے دیس وطنیں میں چاہیا دیر یاں جاوے دل فتور پیارے
کیتا خیال نہ ملیندڑے حال تے توں رہیوں اپنے وچہ غرور پیارے
چار وار گذار کے پاس ماسی آیا اٹھ میں ہو مجبور پیارے !
توڑی مار کے مینوں جٹیڑ مجلیس میرا کھوہ کے عقل شعور پیارے
تیرے عشق دریا نے پیا تر نالائے پار ہولا میرا پور پیارے
اک دھکھدی دھکھدی لگ اندر گئی کہ جیوں مچ تنور پیارے
تیرے پیار تے جان نثار کر کے سولی چڑھیاں وانگ منصور پیارے
چند روز گزار کے وچہ خدمت حاضر ہو وساں آن ضرور پیارے
نیہوں لان مر جان یقین جان اوکھا جیوے لٹکنا نال کھجور پیارے
محمد بوٹیا حسن دا مان تساں پچھاسی وچہ ہجر نفور پیارے

در بیان واپس آمدن قاصد بطرف شہر کھیوا ودادن خط مرزا صاحباں را

کرے خط لئے دستخط مرزا ہتھ ایلچی جا پھڑاوندا اے !
مار منزلاں مار کے جا پہنتا خط صاحباں پاس پہنچاوندا اے
لگی آس پیا بنے آو بیندی دل وچہ اڈیک گھبراوندا اے
اوہ ہر گھڑی جیوڑا پیا اوڑکل کم تے کاج بھلاوندا اے
پہنچن توڑ جا توڑ زنجیر عاشق جدوں یار محبوب بلاوندا اے
مرزا ہتھ اندا سیاں بھور وانگوں دن چار لا چا لنگھاوندا اے
نیلی کھول طبیلیوں گھت کاٹھی تنگ کس لگام چڑھاوندا اے

کر کے قصد قاصد کمر بنھ ٹریا کھیوے شہر نوں اٹھ سدھاوندا اے
ڈٹھی جدوں چٹھی اوپر گلی مٹھی صبر صاحباں دے دل آوندا اے
نت راہاں نوں ویکھدی رہے راہا کدوں ہو ہشیار بلاوندا اے
گھلے خط سنہیڑے صاحباں نے بھلا کدوں ہن رکیا جاوندا اے
کدھرے جوت جگا جاں شمع سر تیں پھیر آن پتنگ خود پاوندا اے
کھیوے شہر دا میر سو یاد آیا دانا باد یقیں چلیا ٹر جاوندا اے !
آیا بوٹیا ماں یقین لین رخصت ہتھ بنھ کے سیس نواوندا اے

رخصت طلبیدن مرزا از مادر مہربان برائے رفتن شہر کھیوا

کرکے منتاں آکھدا ماں تائیں ٹور شہر کھیوے بینوں چا اماں
ملیوں چا چروکناں ماہیاں دا ملاں ماہیاں ماسڑاں چا اماں
آیاں کھیویوں گزریا سال مینوں نیکی بدی دی خبر نہ کا اماں !
لگے جیوندے جیو سجاں سجناں نوں ہویا پھیر ملناں کس آ اماں !
بیکے سر نت میں آو ساں تڑ ٹکرے جائیں ہول ناہیں گھبرا اماں
دھوندے سگدے جیوندیاں ملک نہ پائی بھاہی حرص ہوا اماں

دیس نانکا وسدا ویکھ آواں ملیا جس تھاں پرورشاں پا اماں
نت گھل الانبڑے سدیندے آواں گلے افسوس مٹا اماں !
کھوہ دا ہندیاں دے ساک ملیاں گئے لوک دانا فرما اماں !
اہناں دماں دا کجھ وساہ ناہیں رہی موت ہر دم بلا اماں
گھر بار سندی کار کامیاں نوں جاساں سب میں سونپ سمجھا اماں
میری میری کر بندیاں چل جاناں ڈیرے وانگ مسافراں چا اماں

خواب راتدی جگدا سہل میلا ملے سجناں نوں گل لا اماں

محمد بوٹیا پھیر ناں مول ملناں جدوں جاوناں خاک سما اماں

دربیان جواب مادر مہربان مرزا را

گھر بیٹھ آرام دینال بچہ کیہیے جاوناں فرض نہ جچ ڈلوے

ماے گھل پیغام جدوں سدی گے تدوں جان سہونا بڑا بچدلوے

کرکے بین بکھیڑے لگن دسن کیہیو چھٹ سوٹن بناں چھجدلوے

جنہاں ماہیاں دا کریں چا بچہ جہنے مار دے اوہ نہ رجدلوے

دسن سبز سوہنے پہاڑ دوروں ڈھول وجدے دوروں سجدلوے

پچھے گھر بھگا ڑیوں چھڈ لگا تیر بوانگ نہ لوک اٹھ بھجدلوے

ڑیوں آپ دلوں لگا خفنے نوں ہی تیرے کوچڑے طرم اج وجدلوے

سیدے باہجھ جو آن مہمان بندے عزت اپنی آپ اوہ تجدلوے

تیرے جان بھیں مناں نسلو نکلے برے وقت جہاں نے احدلوے

ہدے رزق تے ساک آہن ادھر سکے بھکھیاں بھیں منہ کجدلوے

اینویں کریں امید دی حرص بچہ ناہیں وسدے اوہ جیہڑے گجدلوے

محمد بوٹیا بیٹھ آرام کرکے جاویں نال کدی کسے بچدلوے

دربیان جواب مرزا با مادر

لوڑ رہ ماں جی خوشی دینال بینوں نسی کا سنوں فکر دھیان کردے

میرے ملن دیو واسطے نت ماے ہتھ راہیاں خط روان کردے

مل آدساں ماہیاں ماہیاں نوں اوتھے بیٹھ نہ اسی مکان کردے

قسمت بنھ لیجاوندی ٹور پیریں کوئی کیسے نہ سد مہمان کردے

ہیں کبھی رزق نصیب دا کھا آواں تنی بند کیوں وچہ زندان کردے

کھیوے جان بھیں اج کی آن ساڈوں لیہے نا کلے نت احسان کردے

کھڑے جیوجڑ دکناں ملن کارن اسی روندیاں نت فغان کردے

کسے نال نہ ویر ہے شہر کھیو ہتھوں لوگ اوہ جان قربان کردے

کھیوے سجناں نوں کھڑ کدی جان میری یاد یار اوتھے مہربان کردے

لی چک جہاں میری تسی لوک کیوں روک حیران کردے!

چوگ کھلری جگدے پھرن پنچھی سدا اسیر اندر بیابان کردے

قید جل نے آن دی سخت اماں عاقل سگھڑ دانا فرمان کردے

اج تک نہ لگڑی لیک کوئی بال عمر بھیں بال جوان کردے

محمد بوٹیا خوشی بھیں آکھ رخصت امی سخن تیرے پروان کردے

دربیان رخصت دادن مادر مہربان مرزا را

جا بچیا رب نوں سونپیوں تو میری پند نوں دلوں بھلائیں ناہیں

جی جی تاہیں جی جی بولیں کوئی اکڑاں شان دکھائیں ناہیں

سیالے پنڈ دیاں لکیاں وڈیاں نوں اکال بھین دیہا بچہ بلائیں ناہیں

اوتھے روپ پلیاں جٹیاں نے عشق جلیاں کتنے بھروائیں ناہیں

جادو پاندیاں ولانوں نال نیناں سنبھل ہوش رکھیں دل کمائیں ناہیں

کڑی صاحباں حسن دی شمع انے اگ وانگ پتنگ جلائیں ناہیں

پھریں نال نہ منڈیاں لنڈ بائے باجھ مسجدوں ہور نے جائیں ناہیں

کھیوا شہر ہے نال کا دیس تیرا اوتھے کیہہ دینال گوائیں ناہیں!

کوئی کیسے مند اسر سہرنہ جائیں کیسے نال فساد جگائیں ناہیں

دیکھیں اپنی اصل تے نسل ولوں جٹی پگ نوں داغ لگائیں ناہیں!

خونی نین کٹار کوار یاندے ہوکے ساہمنے جان گوائیں ناہیں

نچن تیلیاں کلر دی تار نے کھیل ویکھ کے عقل گوائیں ناہیں

آویں کھیوے رب دے واسطے تے اوتھے جاکے چھاونی پائیں ناہیں

عشق بھگڑے لگدے گمگواری آپ شرم دی آب موہائیں ناہیں

چلیتا ہی اڈیکدی راہاں اُتے بڈھی مائی دا جیوڑا نہ سائیں نالیں
جابیں منزلوں منزلی چیر راتاں نیلی واہ نے تیز دوڑائیں نالیں

رکھیں گھر بدی طرف خیال بچہ آویں پرت جلدی چیر لائیں نالیں !
اگے بوٹیا سخت تکلو ڑینے باہجہ ربے ہوہ کھلے سائیں نالیں !

دربیان رفتن مرزا بطرف کھیوا و ملاقات شدن ہمراہ صاحباں

بیکے رخصتاں ماں تھیں خان مرزا کھیوے شہر نوں ہو تیار ٹردا
دھر کے لت شتاب رکاب اندر آسن بیٹھ کے ہو اسوار ٹردا
کھیوے چلیا حسن دی کھیڈ لین بنھے پکڑ کے سبھ ہتھیار ٹردا
نیلی چھیڑ دا راہ تے چھک واگاں عاشق یار دا لین دیدار ٹردا
وچہ بار دے پئی شوکار اوہدی سنگ گھت اوہدی جیوں ابر بہار ٹردا
نیلی سر کدی جاوندی سڑک اُتے موتی لڑی دا جیویں تار ٹردا
ملے سد فراق دے راہ اندر کٹھا عشق سندا نعرے مار ٹردا
جھٹ پٹ جا پہنچیا کٹ دا آیاں کر کے ربدا شکر ہزار ٹردا
فالاں پاوندی کانگ اوڈاوندی ہی منے منتاں یار کس دار ٹردا
رووے نت تڑفی یار چیکاں سینہ چیر دا عشق کٹار ٹردا
بیکے نسے سہیلیاں اُٹھ ٹردی جیویں ہرنیاں دا اول ڈار ٹردا !
ملی یار نوں روڑ ی تے دور پنڈ دا بیٹھے کوئی نہ غیر اغیار ٹردا

کاٹھی ساختاں پوزیاں گھت چھبے نیلی وانگ براق سنگار ٹردا
چھک صاحباں دی دل چھک لیا سب کھیں کبر و سار ٹردا
نال صدق سر بار مراد کارن تخی پر دے آنو دربار ٹردا !
نیلی پری دی دوڑ ہی تھیں نیلی اڈے ہنس جیوں کھنب کھلار ٹردا
نٹھے خوف کھا جنگلوں خوف پا ہڑے مار مار کردا وچہ بار ٹردا
پیا وٹے در اک سیاہ راہ اُتے جیوں لٹ نے سپہ سالار ٹردا
کھیوے چلیا سد یا صاحباں دا تے سر بھار خاں دا چاکے ٹردا
اودھر صاحباں چیاوڈ ویک بیٹھی بئی تڑفدی ہیر سدھار ٹردا !
آکھے دیاں سنیہوڑا یار نوں ہیں جانے کوئی راہی راوی یار ٹردا
چڑھ کے رنگ محل نے نظر کرتے دیکھے آوندا سوہنا یار ٹردا
ہورن کنکدی لٹکدی ہو اگے پچھے فوج لاجویں سوار ٹردا
دسے بوٹیا یار نوں درد دلدا دیکھ کس طرح ذکر اذکار ٹردا

دربیان درد ہجر اظہار کردن صاحباں پیش مرزا

سد تھجاں ہیں اجڑے وہیوں اتوں ڈھٹا ملکھ میں تیڈ ڑوسیا وے
سنیں دکھڑے درد فراق والے جھبن خان نے مار رولایاں وے
ہوئی جلکے جان منور وانگوں تیری برہوں اگ تپایاں وے
کراں دید اُمید شفا والی دے دے گرم دوا جلایاں وے
دکھاں رو ئیے اٹو پ نوں چوپ لیا برہوں ہڈیاں مک مکایاں وے
اٹھے پہر وچہ قہر عذاب گزرے تیرے دیکھنے دی سدھر ایا نوے
ٹٹی آس تے سا س او داس ہوئے نسانڈاں ایڈ و ہاہیاں وے
تیری یاد نے کیتا برباد مینوں تساں مینوں اُتار بھلایاں وے
تیرے عشق نوں بہت چھپایا سی دھماں لکھیاں آن دھمایاں وے

آیو پیار یا اوتے نوں تھیں رہیں ایہناں راہ توں گھول گھمایا نوے
تیرے درد وچھوڑے کھیں کونج وانگوں نعرے قہر دے مار قرلایا نوے
وانگ جوگناں جوبناں خاک کر کے ٹناں کھول گل پا لٹکایا نوے
جان دیلکی دار ودا میری اپنی وس ہیں آن فصایا نوے
جبس تن لگے سوئی جانداے پیڑاں جانداکوئی ہر ایا نوے
دل رین ساری کراں دین زاری اکھیں نیند تے کدی نہ آیا نوے
لائی بہت سی دصل دی نیت اُتے سجھوں پایاں سخت جلایا نوے
بندی صاحباں صاحباں بن بندی دملی باجھ بیعذر دکایا وے
لایاں تو نیاد نیاں دشمناں نے طعنے دیندیاں نت بھر جایا نوے

ہوئی میں بیمار دکھیار ڈاہڈی تیرے عشق نے مار مکایاں وے
ویری جان دے جان کیہ بیہ بہانے بریاں ماہیا چاچیاں تایاں وے
چوری نال پھوپھی ڈوری گنڈ کے میں تینوں چٹھیاں مول پایاں نوے
ہن دس پیار یار بیچ ملینوں گل رکھ نہ مول چھپایاں وے
اج نس جا پھیر تے تساں تھیں کچھوں ہوندیاں بے وفائیاں وے
ایس عشق پریم وا جہان یار جنھے وسدیاں لکھ بلایاں وے
مشک ڈبیں نہ عشق دی لشک کو سوم کھیں وانگ پتنگ رشنایانوے
دیکھیں پیاریاں ترلیاں میریاں نوں بھاویں نہ کریں گھسایا نے تے
میرے اوگناں ول نہ دھیان کرنا لطف برسے خدایاں وے

کوئی لعل نہ بچین دا مول آہا گھول پیتیاں لکھ دوائیاں وے
تیر ہینال علاج محال ہو یا کیتا قیدی ہجر کے کھایانوے
میرے حال تے کرم کمال کیتو سفر جاں آیوں اکر دھایانے
ایس عشق بغیر اساں نہ تساں تھیں تونوں بھی کریں نہ مول کتونایاں وے
دیہہ پیر پیراں دا قول ہمیں کر ساں دغا نہ وچ خطائیاں وے
ادس راہ نہ مار دے بچھی جنھے عاشقاں جگر بنایاں وے
چڑھن سولڑی تے نہیں آستانہ انوں بھی کرین جان بچایاں وے
ہوئی دکھ توڑے موڑیں مکھ نا ہیں جاڑیں توڑ محبتاں لایانوے
محمد بوٹیا مول نہ مان ملینوں ہن مار کے خاک رلایاں وے

دربیان جواب مرزا با صاحباں

مرزا آکھدا صاحباں تدھ اتوں جند جان میں گھول گھماساں گا
توڑے دکھ آزار ہزار مومن تیری یاد بھیں نس نہ جا وساں گا !
پی کے پریم پیالہ مست ہو وا لاسر وانگ سرمد کٹا وساں گا
تیرے دیس نے کر کے دیس جوگی ڈھول وانگ برگ جے بجا وساں گا
نیہنوں مڑاں نے مڑاں خداولیں کافر ہوا ایمان ونجا وساں گا

رہسی مجھ ثبوت قلبوت میرا تیرا اجے میں لغر سدا وساں گا !
دولت ملک تے مال ونجار سارا تیری گلی گدا کر جاوساں گا
اگے شاہ محمود ایاز وانگوں تیرا حکم بجا میاوساں گا
مارن تیر جے میرے شمیر بھانویں تینتھوں اکھ نہ مول بھواساں گا !
محمد بوٹیا دیا میں پیر ضامن بچھاوے نہ دغا کماوساں گا !

دربیان گلہ کردن صاحباں با مرزا

سانوں مرزیا پاکے وچ دکھاں آپو لجا کے عشق وچ رس گیوں
ساڈے دیس نکانیوں کوچ کرکے کمراں وانگ سپلیہیاں کس گیوں
دوتاں اکھیاں آکھیا بدنیاں نوں بھاؤ بدلاں دیو انگ وس گیوں
ویکھے بخت سوغات مصیبتاں دی آخیر صبر آرام نوں کھس گیوں

رادی جاکے چھاونی پا بیٹھوں کجھ آونے دا سانوں دس گیوں !
نیناں دا لڑے مار کے سانگ جیتے سانوں رعندیا ویکھ کے ہس گیوں
بھایاں وچ پھر ایہہ جا بیٹھوں سانوں لوتیاں لا کے نس گیوں !
محمد بوٹیا فضول نہ یاد تینوں وچ لا لچا اٰن کے پھس گیوں

دربیان جواب مرزا با صاحباں

گئے صاحباں چین تے چلدیرے تیرے عشق اسیر زندان کیتا !
صبح شام تساڈڑے نام والا وانگ نہ ایہداں ذکر زبان کیتا !
کٹھائیاں ماردا برہوں فراق تیرا ردوا کھیاں نیر طوفان کیتا !

بھاویں جان توں بچ جانی ہنیجھوں جان نے مال قربان کیتا
اہیں حال کے انگ پتنگ وانگوں کوچے عشق دے لیوچہ مکان کیتا
جان جان گزریا حال احوال جیہڑا لگے کسے نہ کدی عیان کیتا

وچھڑیاں دے جان حیران ہوئی گھر بار اجاڑ ویران کیتا !
تیری انبڑی چھیڑی آن سانوں لاہ چمڑی لہو لہان کیتا !
آساں توڑیاں اساں مسلماناں نے صرف رب تے آسرا مان کیتا !
ماسی پاس اُمڈا سیاں آن پایاں چھپ لک کے شب گذران کیتا
دلدار ہیا ہیں تدھ تے دیس اندر کدی ندھ نہ آن دھیان کیتا
سنگ سجناں دے خوار چھڈ ہیا دیس دشمناں دے ڈیرا آن کیتا !
تیرے دیس نوں آکھ آ دیس ٹریا جد دل ویریاں روز تران کیتا
مدت بعد جانی کر کے مہربانی میری طرف نوں خط روان کیتا !
دل بھنیاں چریں وچھنیاں داکویں میل اج رب رحمان کیتا !
رکھیں کرم دی سدا نگاہ سئیوں جیویں سد کے اج احسان کیتا

کیتا سخت عذاب قصاب برہوں سولی بیٹھ حسن آن دوکان کیتا
گھر بار ہتھیں مار کے کڈھیو سو چہرہ سخت خونی قہروان کیتا !
بکل ماری کالکل سدھار آیا صبر شکر ادیر جیند جان کیتا !
پا کے جھات نئی توں وات میری ٹھیکوں حسن دا مان گمان کیتا
وانگ بھورے روح اداس ہیا روز خزاں ایہیں باغ ویران کیتا
ڈٹھا کوئی نہ پیار ہے کرن والا ہن بار معلوم جہان کیتا !
راوی روندڑا اُٹھ کے وگیا ہیں تیرے ہجر نے مار حیران کیتا !
خط وسہندیل سار سدھار آیا وانگ گولیاں حکم پرمان کیتا !
میرے بھاگ اج سُتڑے جاگ اُٹھے تساں سد کے جا ہناں کیتا
محمد بوٹیا ادس نے دئیں پہر جیہڑا قول توں نال زبان کیتا

دربیان جواب صاحباں با مرزا

کہندی صاحباں مرزیا عمر ساری سنہہ بد ھڑے نفر سدا وسانگی !
کھارا بھار مصیبتاں طعنیاں دا نیر لیو اسطے سر تیرے چا وسانگی !
توں نے جا ہن مرزیا گھر ماسی میں اپنی گھر جیا ہن جا وساں گی
چوری چھپ کے دسیناں دشمناں ہتھیں تیرا دید دیدار نت پا وسانگی
رکھ صبر تسلیاں دل اندر ایکا ملن دا ڈھنگ بنا وسانگی

زہرے سیں نوڑے کوٹی تدھ پچھے تیرے عشقنوں توڑ چڑھا وسانگی
سانڈے دو ز خیں با خدا ابنوں تیرا پیار جے دلوں بھولا وساں گی
اوپر راہ دے جا کھلونا ہیں جیل شہر تے میں بھی آ وساں گی !
لگا ماتے مکر بنا کوٹی تینوں ابنڑی گھل منا وساں گی !
محمد بوٹیا عشق دے راہ اُتے گھوڑا عقل دا نیز دوڑا وسانگی

دربیان رفتن صاحباں بخانہ خود رفتن مرزا بخانہ خالہ صاحبہ

کرکی صاحباں عہد پیمان پکے قسم کھا کے رب غفار والی
مدت بعد سکیندیاں یار ملیا ہوئی دھروں سو جہر سرکار والی
کیتا خوشی بھتیں شروع سرو بلبل سبز شاخ ہوئی گلزار والی
لگی آن کے وصل دی واؤ ٹھنڈی کھڑی جنتوں کلی انار والی
مل کے یار رفیق شفیق تائیں آئی گھر اپنوں مست رفتار والی
اودھر خان مرزا گیا گھر بیبو ماسی خاص جوہر پیار والی
بیبو چم کے متھ پیار دیوے پچھیر خبر پچھے گھر بار والی
بیبو آکھدی مرزیا صاحباں نوں لتھی ریا سانگ دوسار والی

مرڑی اے سہیلیاں اُٹھ گھر نوں آئی اُڈدی کونج جیوں ڈار والی
بنی آس نے راس مقصود ہوئے آئی جم کے خاک مزار والی
لدھا پریمی نے جبن اُجاڑ وچوں چمکے راب شبقدر بیدار والی
لگے دھرت تے نئی صاحباں دی صورت ویکھ کے سوہنے دلدار والی
ملیا یار تے غم سدھار گئی کڈھے رنگ لائی رخسار والی
کیتا جھک کے آن سلام مرزے کرے نفر جیوں یاں سردار والی
مرزا آکھدا رب دا فضل ماسی خبر سکھ ہے سب پروار والی
تیرے عشق نے مار خوار کیتا اجڑ گئی سو خوشی سنسار والی

ہوئی گھات دن رات وچھاپ کروی پہنچی لباں تے جان بیمار والی
ڈگی کنڈ دے بھار اوہ کنڈیاں تے روندڑی جگر فگار والی !
تیرے دل سنیہوڑے گھل گھلی ہے واٹ وسہندی سنداں بار والی
نیہوں لا کے لکو بھوا جانا عادت ایہہ کمذات گوار والی
رسم ریت پریت دی بہت اوکھی عشقوں ملے سوغات آزار والی
رکھیں مرزیا عشق ایمان ثابت توڑیں تند نہ قول قرار والی
پائے خاک جہاں اپنی ذات اتے ہووے ثابت ثبوت تند یار والی

ہویا چین آرام حرام اوہنوں رکھی طلب ہمیش دیدار والی !
روز سوز پکاردی وانگ بلبل لٹی خزاں سو ہیج بہار والی
گیاں ملن تے چھاڈی پاپیٹھوں لیا سار نہ آن دکھیار والی
جالن انگ پتنگ پریت پچھے لذت جھکدے شوق نیہن نار والی
بازی عشق دی کدی نہ کسے جتی اینہے چال ہمیش ہے ہار والی
نیہوں لا کے سہن انسدا ایں جھل گلے تے ضرب تلوار والی
محمد بوٹا جان گوان باجھوں ملے رمز نہ راز اسرار والی

دربیان جواب مرزا با خالہ صاحبہ

ماسی مار تلوار نہ طعنیاں دی اگے عمر گذری دکھ جردیاں نی
ہویا جگ تے نام بدنام میرا چھپی صاحباں جا وچہ پردیاں نی !
سہندی نت جدایاں جان میری تھکے نین ایہہ ہنجواں بھردیاں نی
کارن صاحباں حال شعیفاں ہیں آیا مہر بے پیڑ دے کردیاں نی
کشتی نین تے صدق دا وجہ جیہڑا چلن عشق دے نور دریاں تردیاں نی

اگے صاحباں وچھیا میرے نوں گی ہیں عذر کیتا نہ ایساں بردیاں نی
دھی کل نے آن فتور پیا ایہنوں گیا ساں نس ڈردیاں نی !
پر لا کے اڈ آوندا ہیں ایپر رکھیا روگ کے گھر دیاں نی !
مگر ہنگ کے کھاندے وچہ بھیو ساڈاں وانگ پلاؤ تے زردیاں نی
موڑاں مکھ بے بوٹیا صاحباں تھیں رب دے ایمان نہ مردیاں نی

دربیان جواب بیبو با مرزا خاں

بیبو آکھدی مرزیا نیہوں لا کے بنوں جلنے نشان دکھائیے نہ
آدم ہوریں جے مار مصیبتاں تھیں نال سوہنیاں پریت لگائیے نہ
ہووے جیویں دشواری نہ سر تخفی جیہڑا اپنا سیس کٹائیے نہ
جیکر جان بچاون دا دھیان ہووے ڈٹھیوں عشق دا چھیڑ گل پائیے نہ

بے پرواہ ہمیش معشوق ہوندے ناز ادہناندے دیکھ گھبرائیے نہ
کریے رنج معشوق جے نال بنیاں بسمل ہو ویئے جان بچائیے نہ
مکھ سمجھ کے یار دا خاص کعبہ سر سجدیوں پھیر اٹھائیے نہ !
محمد بوٹیا مر سے جے من نا ہیں عاشق نام پھر مول سدائیے نہ

آمدن صاحباں بخانہ بیبو و گفتگو کردن ہر دو عاشق و معشوق !

ماسی کول مرزا بیٹھا کھول دفتر قصے کردیاں رات گزار دا جی
دوہاں جیلیاں جلدوں آکھیں شعلہ چمکیا شوق نظار دا جی
لین نین نہ چین تے دین چھم چھم برسے مینہہ جیوں ابر بہار دا جی
ہوئی صاحباں مست چکور وانگوں آیا نظر چہرہ جیہڑا یار دا جی
ہوئی یاد نے جان نثار جتی مرزا خان کبھی جان وار دا جی !

ہوئی صبح تے صاحباں گھر بیبو آئی لین دیدار دلدار دا جی
دو نویں کھلے حیران ہیجان ہو کے پریشان جیوں نقش دیوار دا جی
دل ہتھیاں چہیں چھڈیاں دا ہویا کرم کمال کرتار دا جی
رُت خزاں دی گئی بلبل بول پئی شاخوں چمکیا پھل گلزار دا جی
ملیا یار نوں یار کنار لیکے ہوو ہجر کنارہ چکار دا جی !

آپو دھا اپنا پھول سناں دونویں قصہ درد فراق پکار دا جی
ہوئی بیٹھیاں دیر سی ڈھیر دہاں پیا صاحباں فکر گھر بار دا جی
آدمی صاحباں فکر نہ کیتیں روند تجربیں لوے چونترا حسن دوار دا جی
جالن رین وچھوڑیاں وچہ دونویں دلے پان ہیوند پیار دا جی
ایسے حال کجھ روز گذار مرزا وچہ جیودے سوزح وچار دا جی !
مرزا آکھدا صاحباں سنی محبوب چالا دسلا برا سنسار دا جی
چارہ وار گذار مڑ آن ملساں رکھ حوصلہ صبر قرار دا جی !
کریں یا دوستی ساڈڑی رہے چھپی واقف ہووے نہ کوئی اسرار دا جی
کہندی صاحباں مرزیا ہاہجہ تیرے اوکھا جیونا ایں دکھیار دا جی !
نیں صبر تے چین نہ نین میرے عالم ہجر دا نیر اتار دا جی !
ہس کھیڈ کے جیو پر چا بیبا لہر حسن سندا چار دار دا جی !
جاناں وانگ وِنجاریاں چھڈ نگری رہسی ٹکا ٹھوا ایہ بڑا بار دا جی
رل کے عمر اکٹھیاں کٹ لیئے ہونا دکھڑا دس مزار دا جی !
مرزا آکھدا صاحباں دے رخصت کر فکر نہ کیسے گفتار دا جی
کہندی صاحباں مرزیا جان جیویں اساں منیاں امر لاچار دا جی
مرزا لیکے اذن تیار ہویا بیلی کاٹھیوں ساز سنگار دا جی
نال وصل دے ہجر ہمیش سندا پھلاں نال ہی سنگ جیوں خار دا جی

گلاں کیتیاں سول نہ مکدیاں نی ذکر طول ہے عشق اخبار دا جی
رل کے یار نوں گھر ہیں سدہا آئی خوف دے مار مکار دا جی
پلک پلک گئیں لوڈ ھر خوان مرزا طلبگار بھی صبر دیدار دا جی !
لکیا ہجر جیوں چکویاں چکویاں نوں کنڈھا بھالدا پال اتار دا جی
میرے رہن ہفتیں منتاں فساد ہووے ہووے کم نہ کوئی خوار دا جی
دانا بادشاہ کر ٹور میتوں خوف دشمناں دا پیا مار دا جی
سپ مرے ٹر سنیہڑ کفیں بچے لاٹھی پکے سہج نے مرزا اتار دا جی
دفنت ٹال خیال دیناں آواں دیاں قول ہیں پیرا ادا دا جی
کیتا چھانی کا ہجر لگے ہین مار نہ کپھٹ تلوار دا جی !
رددرد مراں گی کراں گی پچی زہر دے دلیس جراں نہ ایس بھار دا جی
ایس ہٹے خاک مدخاک ہونا کوئی بار نہ دم بھی مار دا جی !
چار دار ہے موج بہار دنیا سہر جگدے خواب خمار دا جی !
یار دس توں ساڈیاں لکھیاں تے سالوں ہجر قہر قہار دا جی
حاضر جان ہمیش توں وچہ قدماں گولا انفر جیوں خاص سرکار دا جی
ایہہ آکھ دل خیال رکھیں تینوں واسطہ رب غفار دا جی
سجن سجناں ٹھنیں وداع ہوون لگے داغ دلاں تے دیکے سار دا جی
ڈیا کھیتیوں بوٹا کہیا رونا جیویں ٹٹ کھیں روح سدہار دا جی

دربیان پرسیدن حال مادر مہربان از مرزا خان !

دانا باد جد پہنچیا جا مرزا کہیا ماں نے غضب کی پا آئیوں
گیئوں نال خوشی رنگ لال کر کے ہن پیلڑا مکھ بنا آئیوں
لایا عشق دے نے بھانویں وانگ یوسف گولا ہو کے بیس وکا آئیوں
جھلی عشق دے وچہ نشتر بر بر ہوں جہنوں اٹھے بر ہوں زخم کھا آئیوں
عشق جھگڑ فراق دے لگ پیچھے دلا چین آرام سوہا آئیوں !
باہجہ منتروں ناگ نہ ہوندا قابو الویں سکھنی ہین وچا آئیوں !

جاواں واسنے بچیا تد ھ نوں میں دکھ کی جان نوں لا آئیوں
گلاں مل دیاں ٹین تیرے جیہڑے وچہ فراق رو آئیوں
رب کرے نہ بھولڑ تے صاحباں دا حسن دیکھ کے عقل وِنجا آئیوں
سنبھل ہوش ہیں ماں قربان بچہ کاہنوں بھار برا بیڑا چا آئیوں
بھاہی زلف دلوچہ جکو رہ انگوں سنے پراندے پیر ببارہ آئیوں
قسمت باہجہ نہ بوٹیا مال ملدے صبر توڑ کیوں جیو بھرما آئیوں

دربیان جواب مرزا خان با مادر مہربان

مرزا ہس کے آکھدا ماں تائیں نقصاں کی ایہ فکر وڈھایا ماں
کوئی ہور خیال دیچار ناہیں رب کرم کمایا ماں !
خبر سکھیں نوں کوئی دکھ ناہیں لکھ مُنزلاں مار کر آیا ماں
تن لکھ کر زبون جہان اندر اساں پرکھ تے ازمایا ماں !
بند بند میرا بند کیتا وچھوڑ کیتا دوجا دھپ سنے تن تپایا ماں !
ہوتا طالع نیک سنے پھیر مڑکے گھروں لبھدا اتال گوایا ماں !
انت ہونا بجوگ جہان اُتے جیہڑا رب نے جوڑ بنایا ماں !
وساں ولیدی لکھ لیکے گل ساری رکھیا کیوں بن بھیت چھپایا ماں
بیٹھے صاحباں نال پیار پکے قسماں چا قرآن اٹھایاں ماں
کعبہ سمجھ کے مکھڑا صاحباں دا سجدے چہ سیس نوایاں ماں
سانوں صاحباں زلف سیاہ وچوں جلوہ لیلۃ القدر دکھایاں ماں
ہوئی جان قلیم ایہ نیم بسمل ایہیں عشق سنے مار مکایا ماں

ہوریا نال نصیحتاں بھال الیبا پینڈا مارہیں دور دفتیں آیا ماں
مائی بھجے نہ بھل نہیں ایویں سنے جیو نہ مول گھڑایا ماں
الستقر دستقر وکھوکاں ہیل مائی نبی وچ حدیث فرمایا ماں
پینڈا اسیل نے فرض ہے اک جیسہ دھی بھی اک بھی قہر سوایا ماں
کرنا غم سہی توں دیکھ نال میرا سخنوں طعنیاں نال جلایا ماں
چا پہیلی نے لیا دہاں صلحبا شخص میرے رب نے ایہ جے بھایا ماں
لکھیا لیکھ جے صاحباں نال میرے جائے حرف نہ مول وجایا ماں
ڈھونا صاحباں نال پریت میری کوئی فراں بھیا نہ پایا ماں !
جالی دیکھ کے زلف محبوب والی دل وچ دیوانگی پھسایا ماں
لیا یار دا دید خرید اکھیں ہتھ دین ایمان وکایاں ماں
تہندی تیرا دچہ جیوں رنگ پچھیا تیریں اسم وچہ سمایاں ماں
محمد بوٹیا دل وبوہڑا ایہ حسن صاحباندے بھرمایا ماں !

دربیان بیقراری واضطراری از دوری ومہجوری صاحباں

مرنے خاں دا ایہ جواب سن کے مائی پھیر نہ پرت جواب کیتا
با بجہ صاحباں راتاں رہے روندا انیتاں خوابدی خوابنوں خواب کیتا
بل بل بجھ گئی اگ فراق والی سینہ ساڑکے عشق کباب کیتا !
پھرے آسرے بھالدا کھوہ دانگوں خراب خزاں نے پھل گلاب کیتا
حسن یار دا چھپیا صاحباں دا نفس دور خشک دماغ دا آب کیتا

اپر تنہاں کی اثر نصیحتاں دا جنہاں وعظ پڑھ عشق کتاب کیتا
کھلے وال تے حال بیحال ہویا غماں روپ نوں چوپ خراب کیتا
دسے اج ادہ دور دیس دلبر جلیندی یاد بڑا بیتاب کیتا
آپے چھوڑ رسدا ہار یا صاحباننوں ناہیں ہجر دا اوس حساب کیتا
محمد بوٹیا بکرے وانگ پھڑکے ذبح کھر لینوں عشق قصاب کیتا

دربیان گریہ زاری کردن صاحباں از جدائی مرزا

اودھر صاحباں یار بن پئی اوو رنگ ڈرآس اداس حیران ہوئی
آئے نظر نہ سوہنا شام اوہنوں رات کالڑی وچہ جہان ہوئی
نیند بھکھ آرام حرام کیتا غماں نال ڈاہڈی پریشان ہوئی
نت ہجرے سل وچھوڑیاں دے وانگ جھیلی ادسدی جان ہوئی
دم سرد تے دردِ دل سنے زرد چہرہ اکھیں تر نے خشک زبان ہوئی
مارے درد دے نال اوہ نت نعرے اوہدی کوک جا نوڑ آسمان ہوئی !

اندر باہر دڑدی رو رووین کردی ڈاہڈی غماندے نال ویران ہوئی
پلے پا کے روندڑی رہے ہر دم اکھیں نیر دی نہر روان ہوئی
سسی وانگ گوا کے یار بلبلوں ہن ڈھونڈدی سرگردان ہوئی
روز روز پھبیں کوکدی وانگ قمری اوہدے بھادی رت خزان ہوئی
سکا تیر دیوانگ نشٹ خم لفا زبان ہوئی
محمد بوٹیا رو وینال ہیا اسلوں یاری نال پردیسیاں آن ہوئی

دربیان آمدن ہمنشیناں نزد صاحباں و پرسیدن حال

سیاں رل کے پچھدیاں صاحباں نوں دس بیت ہیں درد ازارے نی
میلا ویس تے کھلڑے کیس تیرے ہویوں ایلڑی رنگ بیمار دے نی
کیتا تاپ نے تینوں چپ چاپ ہیویوں منجی ملی آ دا تگ بیچارے نی
باب تیرے دکھ نوں ونڈ کے چکیے اسیں توڑ ہووے بھار اپار دے نی
جب رب کرے دکھ دور تیرا ایہیں بیٹھے ویہڑے جھنڈارے نی
دیکھ ڈولی تیری اسیں ڈول گیاں لگے کالجے بھٹ تلوار دے نی !
ٹُبی موتیاں ہاری ڈھلے نین تیرے تیتے ہٹ جیوں کسے دکجار دے نی
دس صاحباں کھول کے درد دل دا دیدڈھو لی کے مشتہر بازار دے نی
لگن تد دوا نہ نتر ڈاسیک دیوے ایہہ دوس تقدیر جبار دے نی
محمد بوٹیا غماں نہ رہے باقی دکھ دیکھ کے نزد وکھیار دے نی

دربیان راز اظہار کردن صاحباں پیش ہمنشیناں

کہندی صاحباں اہل سہیلیو نی کجھ پچھو نہ حال احوال میرا
مرزے خان دے باہجہ حیران ہویاں گئی جے تی نہ رتی رداں میرا
پیار وزوار وناہ بھا میرے لگا نیہوں پردیسیاں نال میرا
اوہناں دا یاں تے فرش وچھا دیئے آوے جنہاں راہیں سوہنا لال میرا
تڑفاں مچھلی وانگ فراق اندر تن من گیا جانی بال میرا !
لگی جان جہان لقیم جان بیلو کرو علاج سنبھال سنبھال میرا
دس راز اس بات دا تخت حجورا کرن ساک ڈھونڈ سوال میرا
مرزے خان دی تاہنگ اڈیک اندر ہویا جیوڑا ننگ کمال میرا
لیا روگ کولیٹرے روک مینوں ہویا جیونا بہت محال میرا
ہویا رنگ وسار دے ہار پیلا گیا یار وسار خیال میرا !
ہو گئے ساس اوداس نہ پاس ماہی چلی جندڑی تے پیاں نکال میرا
بل بل اٹھدی بھاہ فراق والی ہویا جگر کباب مثال میرا
روندے نین ہیچین نے کین ڈابو دکھاں نال بھر یا وال وال میرا
جب لیا بلا جاسو ہے نوں منتر ربدے نام سوال میرا !
شالا جیوندا جیو جہان اُتے ہیوے یار دینال وصال میرا
محمد بوٹیا کرم جے کرے مولا ہووے سخن قبول بتال میرا !

دربیان شنیدن مادر احوال صاحباں و شیر شدن میر و شمیر

کھیوا خان و ناظر کردن صاحباں در موضع چند ھڑ

سُنکے گل سیاں گھراں ول گیاں اگے ماپیاں فکر الائیو نے
گل کھنڈ گئی سارے پنڈ اندر آدن ڈھول شیطان وجائیو نے
مرزے صاحباں دی گل نشر ہوئی آن ویریاں ویر کمائیو نے !
لوکاں دور دراز دا جوڑ قصہ اوہدی ماں نوں جا سنائیو نے !
کھیوے خان بھی حال بیان سُنیا جو کجھ شور جہان مچائیو نے !
مارے شرم دے غرق ہو گئے پالے بخ صاحباں نوں جم جائیو نے
کڑیاں گلی کیتی لوکاں پکڑ لینی توڑا لاہ دو اُڈ اہیو نے
سنکے حال اکد و سے نال رل کے ایس گل دا بھوگ جا پائیو نے
عشق مشک نہ چھپیا دانیاں یقین نال عقل دے بھیت چھپائیو نے
اماں صاحباں دی دلگیر ہوئی اوہدا جان کے جی جلائیو نے !
دونویں جی ملول ملال ہوئے رو رو حال احوال وکھائیو نے
لیا نفع پلید اولاد والا ایہہ جہنا جگدا حد نوں لائیو نے !

کیہا ساڈڑا منوں جے نہ منو دیکھیں اکھیاں جگ دیاں پون تینوں

تا ہیں بوٹیا تدوں بدعملیاں نوں جدوں وڈ خان دیوں ڈھون تینوں

دربیان جواب صاحباں با مادر

لدھے تریہہ نوں کوئی نواب چنگا بٹڑ پاسے کا ہنتے پئی مروڑنی ایں
تینوں مول نہ ترس ہے زرا ماں ہری لگی پریت کیوں توڑنی ایں
طاہر ترک نوں دین براق نوری شکر وچہ پیاز نچوڑنی ایں!
کٹھی جان اپر درد وچھوڑیاں دی ہیں ہور کیوں دکھ جھوڑنی ایں
زر زیوراں ویکھ کے چندڑاں دے مرنے گھر لدے نال اجڑتی ایں
نزع وقت ابلیس دیہانگ اماں میرا دین ایمان کیوں روڑھنی ایں

بھلے گھر ال قدیم دے ساک تینوں چنگے شڑاں دھیاں جوڑنی ایں
کرے سنگ ننگ چھپا سنگ مرنے میری عمر دا بھلا جے لوڑتی ایں!
ڈر کر خدا سے قہر کولوں ملیاں دلاں نوں کیوں وچھوڑنی ایں
دسیں کفر دا راہ وانگوں کیہے جان ہتھیں مجھ نوں موڑنی ایں!
ٹھکاں مول نہ منہ تے چندڑاں دے پئی جھاندے شان تے دوڑتی ایں
محمد بوٹیا اثر نہ ابلیس ولی نوں کا ہنوں نال نصیحتاں ہوڑنی ایں

دربیان جواب مادر با صاحباں

بچی مول نہ دوس گناہ تینوں دھردں الٹ پئی تقدیر ساڈی
کہی ورت گئی تقدیر تینوں جائے پیش نہ کوئی تدبیر ساڈی
عشق گھر لدے چکیا ای تینوں کرے مول نہ اثر تقریر ساڈی
کیتا اساں نہ نواں ساک تیرا ڈھیوں چندڑاں نال ہے سیر ساڈی
کالا کرن کیوں لگیوں جلد والا اگے پٹ لاہی گھٹ ہیر ساڈی
طاہر جاں نہ وچہ پسند لیاویں سوہنا چن جو وچہ نظیر ساڈی!
پلا پا حیا دا تمنہ اُتے شرم لاہ نہ وچہ لوکیر ساڈی
مار مہر زبان نے چپ دا ہی بند ایہہ وچہ ضمیر ساڈی
آئے دیہوں اج خیر بھیں خوشی ڈلے چاہڑی نوڑ مراد اے پیر ساڈی
سن سخت کرخت جواب تیرے رہی رت نہ وچہ سریر ساڈی

کریں شرم نہ جھلک دے پویں سانوں لدا ہڈی ہوگئی تقصیر ساڈی
اجو لاگ نہ ڈھا کساں مول وہیا ہن تک نک دے نال لکیر ساڈی
شالا جگ نے تتے پھریں روندی جیہی کیتی آ جان دلگیر ساڈی
کھائیں نازدے نال پیار دھیا سیتش ٹھک گھو دودھ دی کھیر ساڈی
سڈا ابجن نے بن اشراف دھیا من ہن تے نوں تقریر ساڈی
مرزا ہج لوٹیرے چور لنڈا کھاندا رہیا جو جیوڑ پتر ساڈی
تینوں ٹوریساں چندڑیاں سنجھ باہیں کریں تغیر جاگیر ساڈی
سنگے گل ایہہ تنت سنے بتے مارے جان پھڑ میر شمیر ساڈی!
ہس ہس دیاہ دے چاندر جھاتی گھاندے نال نہ چیر ساڈی
محمد بوٹیا منت دے صاحباں نوں کر خوار نہ عمر اخیر ساڈی

دربیان جواب دختر با مادر مہربان

اینویں پئی نہ ہتڑ کھلار اماں ذرا کر توں شرم تے عار اماں
پاکے ڈنڈ نے شور لکار اماں نہ ہو جگ دے وچہ خوار اماں
نہ کھیں سنجھ تلیاں انگیار اماں پھریں سر نے پئی پیار اماں
مرنے خان توں جان نثار اماں جلیندا سوہنا جس دیدار اماں

طعنے مارنا ہیں بار بار اماں ہیں نے آپ اگے دکھیار اماں
تیری جاپاں سمجھ وچار اماں مانواں کرن نہ ظلم دی کار اماں
مار چندڑاں سر پیا پیزار اماں بھاویں نیں اوہ خلق سردار اماں
کر گئے یار ونہال پیار اماں سر پر چکیا بیت دا بھار اماں

دربیان جواب مادر با دختر

تینوں اج دھیا کیہ ارج جیا ڈٹھا بُرا نزجیا ڈاریاں دا !
بنت ادب دی پڑھن مسیت پائیو علم پڑھ آیوں بچہ پیاریاں دا
لایا بیٹھوں توں نال کنگال مرزے ڈھو ایہ قسمتاں ماریاں دا !
ٹُنکے پیر شتیر بھیر چیرنی سگے آپے چاکھیں مزہ کٹاریاں دا !
ٹکر پیو جح فقیر حقیر مرزا مالک کیدروں سی اوہ سرداریاں دا !
تیرا گھبرو سوہنا سردار وسنے مالک ہے اوہ صورتاں پیاریاں دا
گھر چندھڑاں دے کجھ اپار ناہیں لاہ چاچا سدہراں ساریاں دا !
نال خوشی گھر جام دے جا دھیا پیویں جام شراب خماریاں دا !
بے قرمان ہتاں جو مائیاں نوں پاسن دوزخیں مرزا انگیار ندا

چار چشم نے دیدہ ہو لیویں اگوں اگھ ماریا تدھ کواریاں دا
ماری بھکھ دی پیلڑی ہنگ ہو یوں ڈھلا انگ تے رنگ بچکاریاں دا
کیہڑے خان دا مان کے راج دھیا برا منگیا ای پیاں بھاریاں دا
گئی جان دیئی نی گل جان دیئی اوہدی کالا ادت جیویا دت بھٹیاریاں دا
کیہ عقل تے روپ نہ شکل اوہدی کالا ادت جیوں دت بھٹیاریاں دا
پھرے کھبڑ دا دونتاں ناظر پتر لاڈلا لکھ ہزاریاں دا
لاتے رب نے نیک سبب تیرے کر سر جا قبیل تماریاں دا
رہیا ٹھاک ہیں وچہ واک آدیں اگوں کریں جواب ہزاریاں دا
محمد بوٹیا پھریں خوار ہوند الیکھا عاقبت انت بدکاریاں دا

دربیان جواب دختر با مادر

مائی نام نہ لے توں چندھڑاں دا ایس گل توں زہر کھا مراں گی میں
کدی چھری دینال جے گل میرا ایہ قبول قبول نہ کراں گی میں !
لائیں زور بے لکھ کروڑ بھادیں ڈولی چندھڑاں دی نہ چڑھانگی میں
کوڑے جہان جہان دیراں ہوئے قول بار تیں کدی نہ ہٹانگی میں
وانگ ہیر دے گوشہ گئی کھاری طعنیاں ندی نہ ڈرانگی میں

پاواں اگ ہیں جگدے زیوراں نوں فاقہ فقر محبوب دا جراں گی میں
مرزا جھڈ کے سوہنا پریا زیوطاہر ترک دینال نہ ٹراں گی میں !
دساں گھر لدے نال اوہ حال ہو سکے ناہیں جگدے مہنیوں ڈراں گی میں
ایس عشق دے بحر طوفان اندر تاری وانگ مرغابیاں ترانگی میں
محمد بوٹیا عشق تحقیق اندر ایس جھنڈ امعاملہ بھراں گی میں

دربیان جواب مادر با دختر

کر چپ نے چپات نہ بلاک ناہیں آپے پٹنے تے پیو کھانے نی !
دتی چندھڑاں تاکے بیج تینوں اینویں پاکے ڈنڈ چکلانے نی !
بھکھے گھر لدے وکیھ کے ہاتک ٹکیاں گیوں بھل توں ہال اماننے نی !
جا کے گھر لدے نال اوہ حال سچیہ ایس گل نوں سمجھ سیانے نی
نادی جہان جوسک دہ ہر پاہم کوئی وکھیں روٹیاں نت چھپانے نی
بھکھے گھر پیالے ننگے پچے دینلا قرض نہ اوہناں نوں بانٹے نی
چار دار جیہ موج بہار دینال خوشی دے عمر نوں ماننے نی !

ٹُنکے طاہر دا نام ناگ ڈنگے مرزے ایہ دل جان دکانے نی !
پھٹی خواب دے وچہ عذاب ہیوں موجے لاہ نہ تجھ پی پانے نی
کھاندا رہیا ہمیش اوہ جوٹھ ساڈی ایہیں لوسنوں اج کی جانے نی
ڈنا گھبرو ونڈ بھال راجہ مان راج جا چندھڑیں راننے نی !
دانہ بادشہ کجھ سوا دھیا اوس دیس تے خاک پرانے نی !
وچہ ٹھاندے گال دوہاں نائیں بچیا گھر لدا چھڈ ٹیٹر جانے نی
کیہڑی گل تے تتے بھرم ہیوں کر شرم کیوں عشق نے جانے نی

سن کے دیس نکالڑے پیو دیسی پھیر منہ نہ کسے نے لائیے نی

محمد بوٹیا بہت سمجھا رہیاں نہیں اکسا نہ جیڑ سو آئیے نی !

دربیان جواب دختر با مادر !

دیس رکھ زبان نوں دس اماں متیں وس ناہیں اُنی انبڑ ئیے نی !

اساں ساتھ وچھنیاں پردیسیاں نوں ویکھ ہسن ناہیں اُنی انبڑیے نی

وانگ سوکناں لڑیں کیوں لا متھا کریا بس ناہیں انی انبڑیے نی

تیرے جیدڑاں دے سرے طاہرداں ہس ناہیں انی انبڑیے نی

دسیں تھوڑ جے چندڑ ہیں زور سر کے کھٹیں جس ناہیں انی انبڑیے نی

زری زلیوراں ویکھ کے چندڑ اوئے ہیں ہس ناہیں انی انبڑیے نی

کریں دیر کیہوں دس کھاں نال میرے نیزی انس ناہیں انی انبڑیے نی

لکھن وار لکھیا لیکھا ہیں بیا میرے وس ناہیں انی انبڑیے نی !

دکھاں وانگ کما دنپیڑیاں ہیں رہی وس ناہیں انی انبڑیے نی

شربت دیہ نہ کھول نصیحتاں دے سالوں تشیں ناہیں انی انبڑیے نی !

مرزیا مور تیا چھل رودیل چنبا سیتو کھس ناہیں انی انبڑیے نی

ڈر رب تھیں بھنڈڑے خون اُتے کر کس ناہیں انی انبڑیے نی

مرزے خان دے سنگ تھیں سنگھ تول ہن نس ناہیں انی انبڑیے نی

محمد بوٹیا جیہڑے سوال سینے لیاں ہس ناہیں انی انبڑیے نی

دربیان مادر با دختر

ایڈا عشق نے چکیا آن تینوں کریں شرم نہ باپ تے ویر دانی !

دھیا جان ایہ دا عشق ویری کیلے تدھ جیوں رکھ کر بیڑ دانی !

پچھوں عشق کمال دا منہ لیئیں پچھ حال پہلاں پھوپھی ہیر دانی

کیس کھونیاں گلیاں عشق ظالم بڑا ظلم ہے ایس شریر دانی !

ڈبی عشق جھناں دیں وچہ سوہنی راہ مار کے عقل تدبیر دانی !

سستی ہوتسی موئی عشق پچھے ہویا گھٹ نصیب نہ بیڑ دانی !

ایس عشق قصاب کی باب کیتا چندر بدن نے بدن ہمیر دانی

مرزے کھرل دی نفر غلام ہویوں صوبہ نہیں اوہ ملک کشمیر دانی

ایس عشق تھیں منگ پناہ دھیا ڈاہڈا جیہڑے عشق دے تیر دانی

کھائیں دال مسور مسرور ہو کے سیس تھال بھریا پر ہاں کھیر دانی

ہون تلی دیاں تاں جانیں تجھ نوں کریں ننگ نہ عشق بے پیر دانی !

عشق گھیر کے شیر دلیر وانگوں ہوئے شیر تمام شریر دانی !

ساری عمر کریندڑی رہی زاری ہویا زہر نصیب آخیر دانی !

کٹھا عشق جلالی نوں منے ہلکی پڑھ کے اسم فناہ تکبیر دانی !

باہج غماں دالی ہیٹھ تاہلی ہویا میل نہ جان امیر دانی !

شیریں تئیں ہو عشق تے جان دتی لہو ریبا فرہاد کوہ چیر دانی

لیلاں وچہ محلاں دے روکے لیلاں دکھ درد مجنوں دلگیر دانی

طاہر عشق نہ وچہ سیند لیاویں پیا پھیر کہیا ایہ تفقہ پیر دانی !

ملکھے باپ دی آپ توں ویکھ عزت جھنیاں لا نہ نگر لوکیر دانی !

محمد بوٹیا پھیر مغرور ہو کے کریں خوف نہ رب قدیر دانی

دربیان جواب دختر با مادر

شان عشق دا بوجھ توں بڑا بوجھیں ہو لیوں ایس گلوں گنہگار اماں

اچا شان تے مرتبہ عشق دا ای ایہہ ذکر کیوں کل نیسار ! اماں !

عشقوں لے مراد مقصود والی کھلن وچہ قلبوت اسرار اماں

بخشا نوں خدا کولوں حبیب آکھ مرسوں استغفار اماں !

ولی غوث ابدال نے قطب سبھ ایس عشق سندے سیو ادار اماں

جاگے جوت پریم دی شوق تھیں جاں ملے محبوب دلدار اماں

سسّی ہیر لیلیٰ چندر بدن شیریں کیتا عشق دا دیکھ بپارا اماں
پھوپھی ہیر دی بود تک بیں چیرا جاساں یار دے نال سدھار اماں
تیری پند نصیحت کن ایہ بند میرے ناہیں ٹھگ سے ملیوں بار بار اماں
بچہ جا پربت پتنگ کولوں جھڑے شمع تے ہون نثار اماں
ہمت عاشقاں دی دیکھ نہ کوہی جانجھناں نے عشق سے بھار اماں
لگی بودیاں نال پریت میری کراں کی ہن سوچ وچار اماں
میرا روز میثاق دا ساک مرزا کوئی لیجدا نہیں بپارا اماں
سوہنا چھڈ کے جاں نہ چند ہریں میں لائیں نہ دوجے لکھ ہزار اماں
اوہ دلبری ہویاں لفر بری بری وانگ ہیاں ہیاں دار اماں
دیکھ لکھیاں ہیریاں نال ذرا مرزے خاں سلطان سردار اماں
تیری نظر دیو چہ حقیر مرزا مینوں خان سلطان سردار اماں

چڑھ کے عشق جہاز نے نار سیتی ہویاں نال ہیاسے مار اماں
مڑاں مول نہ پیار دے پیار ولوں بھاویں گلے تے دھریں تلوار اماں
جس تن لگے سوئی تن جاندا ہی جانے توں بیدردی سار اماں
انا الحق منصور پکار یاسی خاطر عشق چڑھیا سولی سار اماں
ہیں کٹھیاں درد وچھوڑیاں دی رو راں نت آہیں ڈھائیں مار اماں
کافر ہو کے دین ایمان رو ڈھراں توڑے جا جے قول اقرار اماں
بُت سب جہان رب تہار کیتے تدوں ملیا میں مرزا یار اماں
ناہیں لکھ کروڑ دی لوڑ مینوں مرزے یار دی بھکھ دکار اماں
سٹاں وار سپردا میں یار ولوں کل چند ہزاراں دا پیوار اماں
محمد بوٹیا ویکھے دین دنیا لیا کھرل دا اک دیدار اماں !
محمد بوٹیا ویکھے دین دنیا لیا کھرل دا اک دیدار اماں !

در بیان جواب مادر با دختر

کرشمہ کوہنیے بچے تیں کاہنوں جگ نوں ناچ دکھا وناہیں !
دیکھیں وچہ جہان حیران ہو کے تدوں موناہیں لال رنجاوناایں
لگے دہرت تے مول نہ تلیاں تیری آکھے ایڈ کی عشق کماوناایں
ہوسی خبر جے تیرے آن بھایاں نوں اوہناں کھرلیوں مار سکاوناایں
کینا جایاں بھانگے ساک تیرا خوشی ہو کے من مناوناں ایں
راضی ہو کے آکھیا من ساڈا ایہ جگ دے سکھ جے پاوناں ایں
ہائیں پیچ دوہائیاں لکھ بھاویں اساں چند ہزاراں جا پرچاوناایں
ایہی کاسنوں میلیوں حسن انے کے روز دا روپ سماوناں ایں
رہنا سدا نہ حیات نہ جگ اندے خاک دے وچہ سماوناں ایں
چوپڑ بدن جو آہی نال دیکھیں وچہ گور دے کیڑیاں کھاوناایں
دم غنیمت قیمتی لعل گوہر ایسے ان ملکیاں ہتھ نہ آوناں ایں !

دیویں اک دے دس جواب اگوں دین نینڈریاں کرنیاں وناایں
تا یا جنہاں نے کالجہ باپیاں دا دوزخ تھا سنوں رب جلاؤناایں
مرزا العہدڑا تدوا امیر زادہ حسیندے گھر نہ لیف وچھاوناں ایں
ٹل جا جیا نفس ایس گلوں اوہ امصنت کیوں خون کراوناں ایں
طاہر چھڈ کے کریں قبول مرزا انتینوں متہ نہ کسے پھیرلاوناں ایں
ڈر رب دے قہر تے غضب کولوں مائی باپ دا برا تاوناں ایں
لیا دیں کھرل حمایتی اوس دے لیے دھکے نال حدوں سالوں ٹورناں ایں
دنیا شام سرا مسافراں دی کر کے شب گذران بعد جاوناں ایں
جائے دوڑی چھاں جیوں بدلاں دی نیتیں عمر جوانی نے جاوناایں
گلاں جگدیاں راتدی خواب تکیہ جیو نکر غافلا عمر وہاوناں ایں
محمد بوٹیا عمل کما کوئی ایس ویلے نوں پچھوتاوناں ایں !

در بیان جواب دختر با مادر

پرہاں جا جا جے لوڑنی ایں مینوں شان نہ ایڈے دس اماں کھاہدا مغز توں کانگ دے وانگ میرا کر جھگڑیاں نفس ہن بس اماں

مِٹنے مار کے جان نہ مار میری جا ساں کپڑے پاڑ کے نس اماں
ٹور چندڑ ہڑ دیں ہور کوئی دھی اوجی ہو ہی جگ تے وڈا جس اماں
دسیں پیر شمیر دا خوف مینوں لیناں اوہناں کی مجھ دا کھس اماں
مرزے خان توں مڑن محال میرا بھاویں مار مینوں نیزہ کس اماں

ڈولی چندڑ ہڑاں دی نہ پیر دھرساں بھاویں رو بیٹھی بھاویں ہس اماں
مینوں یار توں ٹور وچھوڑنی ایں نیڑے چندڑ ہڑاں دے مرہیں پھس اماں
لیا دیں بوٹیا سد لقمان بھاویں گل ایہ نہ ذرا دسی رس اماں
لیا دیں بوٹیا سد لقمان بھاویں گل ایہ نہ ذرا اوسی رس اماں

دربیان جواب آخیر مادر با دختر

نچیں صاحباں پری دی وانگ تو نے باراں آسماناں تے پئی کھیلنی ایں
ہولیوں تاک چالاک چتراں تھیں سنے دے چھڈ کے دھپیاں میلنی ایں
پانی وچ کپاہ دے تنے ملے اُنّ ولنی واہ کے ویلنی ایں!
تیرے دیدیاں وچہ نہ دید کوئی دنی دی پرچھ بشرم دھروہنی ایں

مستی چڑھی حرام دی آن تینوں وانگ ہاتھیاں دے پئی پیلنی ایں!
تیرے تاریاں اگ دی لاٹ اُٹھے تے بیڑے اگے ریت دے ٹھیلنی ایں
آدے ڈورن جلیتراں تیریاں تھیں پھوکاں نال پہاڑ دھکیلنی ایں!
محمد بوٹیا ٹھاک ہن صاحباں نوں ہولیوں کھڑدی کیوں دھیلنی ایں

دربیان جواب آخیر صاحباں

پچھا مجھ دا اُٹھ نہ چھڈنا ایں مگر لگیوں وانگ چڑیل مائی
چندڑ ہڑ کرم سہیر کجھ بھیری آیوں خوشی لکھیں وچہ اپریل مائی
ظاہر خار تے پھل گلاب مرزا بندی صاحباں کل رویل مائی
ظاہر گرد تے کرم دا مینہ مرزا ہیں ہاں صبح دی بوند تریل مائی
مرزے خان توں کراں قربان ظاہر ہو دیں جس تھیں تلخ کڑیل مائی
سوہنے یار دی بھکھ درکار مینوں بھٹھ چندڑ ہڑاں ہار حمیل مائی

نی ہاریں وانگ سرکپ برجے ہن جھگڑیاں چاپ کھیل مائی
مرزے خاں نوں چھڈ کے دیں طاہر کریں دیو تے پری دا میل مائی
ظاہر کھنب کھٹیک دا مشک والا مرزا عطر تے ہیں پھلیل مائی!
مرزا ملک تے حور بہشت دی ہیں ظاہر بھوتنا ہیں مرلیا مائی
سناں نام جاں اوتراں چندڑ ہڑاں دے پلٹے تلڑ کلیجڑے سیل مائی
ٹھکا بوٹیا منہ ہیں چندڑ ہڑاں دے سوہنے یار دی چڑھانگی بیل مائی

لاجواب شدن مادر از جواب دختر و مہیا ساختن سامان شادی و بیقراری صاحباں

سنکے بول کوڑے صاحباں دے مائی بند جواب سوال کردی
دیکھ دھی دا مندڑا طور اماں وچہ جیو دے پھیر خیال کردی
سمجھی ہار مت صاحباں یار پچھے دانا بادجاوے چال چال کردی
رنگ داج تے کاج رچا یو سو پھیر دیر نہ رتی رواں کردی
دیکھ ساز سامان ویاہ والا رو رو صاحباں دیدڑے لال کردی

گالی کڈھدی ویلڑا دوہدی ہی غصہ جیو دے وچہ کمال کردی
چڑھی چڑھی اوہنا چڑھی ناہیں اپیر مرزے توں جنگ جدال کردی!
دیئے چندڑ ہڑیں ویاہ کے ٹور اینویں بھانویں پئی روے حال حال کردی!
دشمن چمبڑی اینڈی صاحباں نوں اوہ اجیہو ملول ملال کردی!
محمد بوٹیا یار دی یاد اندر نعرے درد فراق دے نال کردی

دربیان فغان اول صاحباں در ہجر یار دلدار مرزا

سدرو دکھاری بجناں آ جلدی میرا کالجہ آ گیا پھٹنے تے !
لگے نویں سرغاں دے سل سینے اگلے زخم نہ آوندے چھٹنے تے !
نال شیاں دے ملی سمھال اپنا ڈھکے ڈھاروی ان لٹنے تے
دشمن ابنڑی چھبڑی دیمیں واگوں لاہنے چھبڑ ہوے پہرے کٹنے تے

بیٹھی آس ملکائیں جیوندی آئی جان میری ہنا ہٹنے تے !
لگے دلیس نکاڑے دین ماپے نیت بھایاندی دور سٹنے تے
لایا باغ سی تدھ جو شوق کارن ویری سے کیبیاں اٹے پٹنے تے !
محمد بوٹیا لال نہ ساہ آ چا میری گلی آئی گلی گھٹنے تے !

در بیان فغان دوم صاحباں

کراں کی نہ لگدا جی میرا تیرے باہجھ ہنا بہت گھبرائیاں میں
پاسا کوئی نا دسدا نسنے نوں گھیرے دشمناں دے وچہ آیاں میں !
سچی ماں نہ منندی گلی کوئی روندیاں نکہ دہائیاں میں
طعنے مار بھرجائیاں جان جالن ڈاڈھی چاچیاں تایاں میں
جائے روندیاں دن تے رین میری اکھیں خواب نے کدی نہ لایاں میں
لائی پیت سی ہسکے کھیڈدے نوں سجنوں درد مصیبتاں پایاں میں
وکھی دے وے سنان دکھ کسنوں ہو یاں چور راج وچہ خدایاں میں
دوتی وڈا نے دشمن بنے پاپے جھیڑے تا تا وچہ خدایاں میں
ہوئے سانس نراس اوداس تیرے ویکھنے دی سدا ہریاں میں
گلی گلی لالا ہنڑے ملن میہنوں دوتی دشمناں بہت اکایاں میں
کوئی سندرہ صاحباں طرداں باجھ غلام کڈیاں میں

دن رین ساری کراں دین زاری تیرے برہوں فراق ستایاں میں
کوئی جلدا وس نہ مول میرا وس پئی جلاد قصائیاں میں !
دئیں دوش نہ کر افسوس کوئی زور میں چندہڑیں ونیاں بھایاں میں
توڑے سنگ چا انگ سہیلیاں نے تیرے عشق بدنام کرایاں میں
تیرے ہجر وچھوڑے دے جگر اندر پھوڑے وانگ کر نج کرلایاں میں
بابل ویر دی کجھ تقصیر ناہیں بریاں چھٹیاں دہروں لکھایاں میں
دیکھے جم کے غم والم لکھاں بخ تتڑی ابنڑی جایاں میں !
رب کرے جگ بھتیں مرے ظاہر منگاں راتدن پئی دعایاں میں
جھب آ پیار یا دیس میرے اکھیں راہ تے فرش وچھایاں میں !
آدن اگھ گیھوں آیوں وت ناہیں ترساں پیاریا داہ ازمایاں میں
محمد بوٹیا فضل دی آس اماں کوئی مان نہ نیک کمایاں میں

در بیان فغان سوم صاحباں

دے میر شیر نوں صبر میرا جیبیاں نال میرے اتناں کیتیاں نے
لکھے پاک نے صاف خدا میں نوں مگر لگیاں آن پا بیتیاں نے
زی کو نجدے گرد آ کانگ ہویا وانگ بازدے اکھیاں سیتیاں نے
دولت کینوں کھول بیہوش ستوں بھنگاں دی انگ مست آسا بیتیاں نے

پانی بھنگ نے ساڈڑے سنگ اندھیر کیتا چندہڑیں بدنیتیاں نے
پیا فکر امانتاں رکھنے دا سنہاں لاوندے چور چیتیاں نے
آ جا مرزیا آ جا کوئی گلاں ساڈے مانندے بھتیں بیتیاں تے
ہویا بوٹیا کھیت ویران تیرا چڑیاں جگ اگھور کیتیاں تے

در بیان غمناک شدن صاحباں در فراق مرزا

نکے صاحباں گل ویاہ والی ڈب مرتیاں دے ہنجوں رولدی اے
دے اونیاں بہت اداس ہوئی واٹ ویکھدی یار نہ ٹھولدی اے

تورے ڈور امید دی ابر ہوں پئی وانگ تپنگ دے ڈولدی اے
گیٹے شوق دے مکڑی نیں کرکے عشق یار دا پھنکے تولدی اے

دیکھ کاج دا اوراج اسباب بند الچ کا غماں وا آپ ہی کھولدی اے
بچے دیہ مردی پئی دکھ جردی اگے کسے دے حال نہ پھولدی اے
چپ چاپ چھاپ بیٹھی سوہنی کسے نال نہ گھر یوچہ لولدی اے
محمد بوٹیا عشق کمان اوکھا جگ جاندا اگلی کھول دی اے!

دربیان مقول شاعر میاں محمد بوٹا

آودے رمزیاں صبر نہ صاحباں نوں ہیلنے تیر فراق دے لگدے جی
دلوے سوہنیاں تھاں ملا ہیلوں جلیندا ہجر اندر رگ رگ دے جی!
سوہنے یار دے اک نہ یاد رکھے تے نے لکھ کرنے پیپیے جگدے جی
جانے پیٹ دی ریت پتنگ پئی جان جال دا اخطا بر لگدے جی
دلوں آکھدی چالکے پاس بیبو کراں مشتاں مگر جیوں ٹھگدے جی
دیکھو عشق کرینداڑا کہیا عاجزے گالے ماں جناب جیوں جھکدے جی
خاطر عشق دے مجلسوں اٹھ مجنوں قدم چا تقیں جھکدا اسنگر دے جی
محمد بوٹیا چھٹے کے عیش عاشق او براہ فنا دے وگدے جی

آمدن صاحباں بخانہ بیبو و مشورہ کردن او برائے نوشتن نامہ بخدمت مرزا

آئی صاحباں آس کر پاس بیبو دے حال پھوپھی مہربان نوں نی
مرزے خان دے باجہ ہیراں ہویاں کرکے جیو میرا جہرہ کھان نوں نی
مائی برہاں سر تے اگ ڈاہڈی نکل کے ترت آسمان نوں نی!
اندر جگ نکمیاں جمیاں میں کھان نوں خون تے دکھ پان نوں نی
جھوٹی ہوواں نہ یار دے ستھ دلوں رکھے رب ثابت ایمان نوں نی
جب تے دیو اسطے میل مرزا کوئی سوچ کھاں عقل دھیان توں نی
بیبو آکھدی صاحباں صبر صبر کر توں چھڈ رونے تے کرلان نوں نی
کرے ناز تھیں سبز گلزار گلشن سب قدرتاں رب رحمان نوں نی
خط لکھ کے کھول تو دل را دی قاصد بھیج جلدی مرزے خان توں نی
سن کے صاحباں ہال خوشحال ہوئی لیندی پکڑ کاغذ قلمدان نوں نی
کہندی دس کی کراں صلاح پھوپھی حالاں ستیں درد طوفان نوں نی
کیتا ماپیاں چندڑیں ساک میرا لگا تخت ایہ جھوٹا جان نوں نی
چور زور کرکے لگے آن ٹھگن مرزے خان امان نوں نی!
اینہاں ماپیاں قہریاں بیریاں نے بدھا لک ہے ویر کھان نوں نی
ملے آن اندر آن خان مرزا سیواں پئی میں شاہ جیلاں نوں نی
نیکی نام دے کریں پھوپھی سروں لاہاں نہ ایس احساناں نوں نی!
مولا میلسی پریں نہ چھپنا نوں دیہ حوصلہ جان حیران نوں نی
کر صبر تے رکھ امید محکم منیے میرے فرمان نوں نی!
آہی مار اڈاریاں باز وانگوں سنے جدوں اوہ اکیں بیان نوں نی
لکھے بوٹیا یار نوں خط جھٹی کرکے یاد فریاد فغاں نوں نی

دربیان نوشتن نیاز نامہ دوبارہ صاحباں بخدمت مرزا

اول ربدی سب تعریف آکھاں جنہوں قدرتاں سایاں سوہنیا وے
تاں عشق دی پھر تعریف اچھی جلیندی نظر تھیں تاریاں سوہنیا وے
تیری خیر دا خیر خدا کولوں منگاں وانگ بھکاریاں سوہنیا وے
میں عاجزی عجز نیاز میری دساں درد بیماریاں سوہنیا وے
نالوں یاد تساڈڑی یاد ہردم تساں کیوں وساریاں سوہنیا وے
پھر لکھ درود رسول اکرم جنیدے نام سرداریاں سوہنیا وے
پہنچے فیر سلام غلام طرفوں تیرے نام توں واریاں سوہنیا وے
ہووے خضر تھیں عمر دراز تیری صدیاں لکھ ہزاریاں سوہنیا وے
تیرے بلجہ آرام حرام بندی کراں رات دن زاریاں سوہنیا وے
رکھیں یاد پریت مسیبت والی جدوں لائیاں یاریاں سوہنیا وے

شرم حیا میری ساری اج تینوں توڑے لج لکاریاں سوہنیا وے
منصور وانگوں سولی عشق دی تے اساں لیاں لولاریاں سوہنیا وے
پھراں وانگ بیراگناں ہو کملی زلفاں کھول کھلاریاں سوہنیا وے
اک جان تے درد ہزار لکھاں دکھ لین نہ داریاں سوہنیا وے
کرساں جان ہلاک فراق اندر بیٹھی بکر کھاڑیاں سوہنیا وے
گیوں آکھ کے اوہناں آئیوں نہ داہ ولبے اعتباریاں سوہنیا وے
تیری صورتی ویکھ بے زورنی تے کسے تیر شکاریاں سوہنیا وے
زور ورہیاں ہنجواں دہنیاں سماں دین دیریاں سوہنیا وے
تیرے وسیدی دا بہشت چلے بھوکاں کھر لگے ہاریاں سوہنیا وے
ویر میر تیرے نال میرے چایاں محنت خواریاں سوہنیا وے
بھایاں منگیا چندڑ ہن چاسیوں کیتا قہر قہاریاں سوہنیا وے
دنا ہیاں کاج رچا میرا جو کرن داج پھلکاریاں سوہنیا وے
پہلے شام ہتھیں کریں مقام کھیوے اٹریں مار اڈاریاں سوہنیا وے
چاڑ ہیلی تے کڈھ لیجلی راوی دسیں زور بدکاریاں سوہنیا وے
اُچر تیک آ ٹیک ہے ٹھیک پکی سجیاں کواریاں سوہنیا وے
یاداں اگے تنوں دی جھنڈراں نوں توڑے دین عماریاں سوہنیا وے
گانا دھیو نوں کے سٹیا میں لائی اگ پٹاریاں سوہنیا وے
رکھیں صدق تسلیاں مجھ دلوں میں ہاں نفر دچاریاں سوہنیا وے
تیرے واسطے طعنیاں والیاں میں سر چکیاں کھاریاں سوہنیا وے
آن گھیریاں دونیاں دشمناں نے پاکے گرد غباریاں سوہنیا وے
چار وارو اقول اقرار کر کے گیوں دے دلداریاں سوہنیا وے
آویں جھبدے رب دیوا سطے تے کریں نہ انکاریاں سوہنیا وے

تیرے پیار تے قول اقرار پچھے شرماں سب اتاریاں سوہنیا وے
لگی خاک پوشاک نوں چاک کر کے پھراں واگ ازلیاں سوہنیا وے
تیرے ہجر فراق بجر اندر بکرے عشق نگھاریاں سوہنیا وے
تسبیح ہنجواں دی ذکر نام تیرا کراں شب بیداریاں سوہنیا وے
چلی جان جہان ہتھیں جان میری لدھے بھلا بیماریاں سوہنیا وے
وت وات نہ داہیا آن میریاں ہوئیاں مدتاں بھاریاں سوہنیا وے
جھب آ تے بند چھڑا میری پھاہی وچہ لاچاریاں سوہنیا وے
ساتھوں چکے جھیوں وچہ چھائیاں کاراں کول سواریاں سوہنیا وے
جنوں تیر ہیں آملی جنج میری چند ہر کرن نیاریاں سوہنیا وے
تیری مٹھڑی بات نبات اتوں لکھ واریں واریاں سوہنیا وے
میرے وس ہتھیں گل ہیوس ہوئی لیکھاں بنھ کے ماریا سوہنیا وے
او برنیلیڑی سٹ کے زین کاٹھی آویں کر اسواریاں سوہنیا وے
باہیں کھیچ نہ جنج دے موقعہ ہتھیں تینوں آکھ پکاریاں سوہنیا وے
بیٹھا ہیں تے اُٹھ کے پورا ایں چھڈ کار کرواریاں سوہنیا وے
ماہین لگن دستگن میاں جیوں جیوں تیوں تیوں ہن تلواریاں سوہنیا وے
تیری ننگ تے بھلکہ منظور ہیں سارڑاں زرہی کٹاریاں سوہنیا وے
کس پہنچاں کول میاں دے اہو وار ہے واریاں سوہنیا وے
تیوں چھڈ کے ہو رجے انگ ٹلواں پواں دوزخیں تاریاں سوہنیا وے
آیا لکھ مصیبتاں ہنس بھادیں صدقوں مول نہ ہاریاں سوہنیا وے
ہوئیاں مدتاں وت وات داہیا حرصاں تدھ اتاریاں سوہنیا وے
رتو روندیاں اکھیاں نال دکھاں ہوئیاں لال انگیاریاں سوہنیا وے
پھر والوٹیا مال تے چور دشمن ستوں وچہ خماریاں سوہنیا وے

طلبیدن صاحباں مشرراموں را خط و پیغام دادن بطرف مرزا

خط لکھ کے صاحباں بند کیتا اوپر مہر نشان لگا وندی یا!
اندر وٹے کے اسدے کرنے ترے گویا رھوڑا ابیر منا وندی یا
دکھیں جان ویناں ایہ بیت میرا قسم گوراں دی ہتاں یاوندی یا

پھو پھیی نال صلاح تجویز کر کے راموں مشر نوں سدلیا وندی یا
پیا کم اک مشر جی سخت تیلوں چلیندی تک تیرے اتے آوندی یا
مشر آکھدا آکھ بیشک دھیا جیہڑی گل تیرے من بھا وندی یا!

گل دے وچہ پا چھپا دہر سال سچا قول زبان ٹھہراوندی یا
اوہدی ایس گلوں ہس صاحباں جی گلاں ہس آنا پھڑاوی یا
ہر وچہ یقیں جی جما جپی گل مشر نوں گل سمجھاوندی یا
نام رب یقیں تمام پیغام دیویں اکھیں باہجہ تیرے کرلاوندی یا
صبح شام تساڈڑے نام والا وانگ زاہداں ذکر کماوندی یا
اکھیں آپ توں چل کے دیکھ اکھیں دم آخری نیر چلاوندی یا
پنچھی پھڑ کدا پنجرے وچہ جیونکہ تیویں جان اوہدی گھبراوندی یا
دسیں ہور بھی گل جا چندڑاں دی جتھوں جان میری غوطے کھاوندی
دیکھے صاحباں خط پیغام اوتھوں پلے راہ دا خرچ بھاوندی یا
سلیمان نوں جیوں بلقیس رانی ہار ہتھ جا خط بھجاوندی یا

دس کم نوں غم نہ کریں با کوئی دیکھیں آس جناب پہنچاوندی یا
پانے اوسنوں ہور بھی لبھ وڈا دل مشر دا چا بھراوندی یا
مرزے خان نوں خط پہنچا رادی اکھیں صاحباں پئی بلاوندی یا
اوہدی خواب دی خواب ناہیں تارے گندیاں رہن وہاوندی یا
نیر اپندھ اڈیکدا تھک پیا نالے اڈسیاں کانگ اڈاوندی یا
توڑے سنگ چا انگ سہیلیاں دے دشمن امبڑی نت ستاوندی یا
جھب آکے گل لگاوا ری چوچو جوبناں دی رس جاوندی یا
جھب بوہڑ ایہ وقت نہ پھر ملسی ہتھوں گل وہاوندی جاوندی یا
ہوندی غرض ایہ بری بلا یارو مڑ مڑ ہتھ پیراں اتے لاوندی یا
نیویں بوٹیا صاحباں طرف مرزے خط مشر نوں دے دوڑاوندی یا

در بیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا گجراتی !

طمعے واسطے مشر تیار ہویا لے پندھ اٹھا کے یار دے جی
طمع واسطے نت پلٹ دیہی چڑھ بانس تے بازیاں مار دے جی !
طمعے واسطے بچھڑے چھڈ کونجاں پھرن وچہ پردیس خوار دے جی
آتشباز ایس طمعے جلا دیچھے سڑ نوں ڈرن نہ وچہ نار دے جی !
طمعے واسطے چھیباں لال ٹوبے چند جان دا خوف اتار دے جی !
طمعے واسطے آہلنے چھڈ پنچھی اٹھ جنگلیں صبح سدھار دے جی
طمعے واسطے چور جا چڑھن محلیں مرن دا خوف وسار دے جی
طمعے واسطے وعظ علما کر دے سنگھ پاڑ آواز سنوار دے جی
طمعے واسطے پھڑ کے مدرسیں ہتھیں مار کے خاک نکھار دے جی
طمعے واسطے رات نوں جاگ جھلیں جھل سردیاں کھوریاں چار دے جی
کارن طمعے دے سوداگراں دیس چھڈے خوار ہوندے وچہ بیپار دے جی

پیچ طمع ہے پاپ دا مول یارو لوک طمع نوں جانیوں مار دے جی
طمعے واسطے کٹک سپاہیا نالے مرن جا کے ہتھ تلوار دے جی
کارن طمعے ملکار ڑے سر تے راتیں وچہ مینہ اندھیر غبار دے جی
طمعے واسطے وچہ ملاح پھڑ کے ڈونگھے شوہ وچہ کشتیاں تار دے جی
چوکیدار بھی طمع خوار کیتے راتیں ہال تے ہال پکار دے جی
طمعے واسطے راج نہ ڈرن موتوں بنھ سیڑھیاں محل اسار دے جی
طمعے واسطے پھل تے بھور پھڑے جھلن بھٹ بہر پر چینار دے جی
طمعے واسطے پا ن افتر چلی لٹاں ہمیاں کھول کھلار دے جی
اندر طمعے دے قید جہان ہویا سب طمعے دے سانگ کھلار دے جی
طمعے واسطے رچھ لنگور باندر نچن نال اٹھ تال تے تار دے جی
طمع بوٹیا شاہ نواز دیندا طمع پیر ہے وچہ سنسار دے جی

در بیان رسیدن مشر دانا یا دو خط دادن مرزا را

طمعے واسطے مشر ہے بیپاری ہیں دانا یا د نوں اٹھ سدھاوندا ئی
جاتے نال اوہدا غمے ریل دانگوں پچھے چھڈ ہوا نوں جاوندا ئی !

اٹھ ڈگیا یار نوں ہرن سیر ا ہتھ چوکڑی چو نگیاں چاوندا ئی
چوہڑا ڈوم جیوں دوڑدا شوق اتے تیویں دوڑدا قدم اٹھاوندا ئی

ے ساہ نہ وڈھ دا راہ اتے وانگ قاصداں بھیس وٹا وندا ئی
دانا باد جا چا بھنچیا مشر دانا دانہ پانی کر قید کریجا وندا ئی
راہ دلانڑے دلاند لوچہ عاشق یا سچ مچ ایہ عشق بنا وندا ئی
کرکے شوق بھیس دلدا مرزا جا ملدا نال ادب سلام بلا وندا ئی
مشر آکھ کے خیر تے سکھ موہلاں پھر کڈھ کے خط پھڑا وندا ئی
مرزا لیکے لکھیا صاحباں دا چم اکھیاں نال لگا وندا ئی
سکا باغ دلدا ہویا پھیر سلوا مولا کرم دا مینہ برسا وندا ئی
خط کڈھ لفافیوں پڑھے مرزا مطلب کل [illegible] پڑھ وندا ئی
سُنکے چندر ہڑاں دی گل گیا وچہ گل دے ساہ سکا وندا ئی
وانگ تیر تحریر سی صاحباں دی جیہڑی دل تے جس بھیس کھا وندا ئی

چکی پینڈ سو کنڈ اتے عاشقاں دی راہ رب دے جان دکھا وندا ئی !
مرزے خان نے جان پچھان لیا مشر کھیوں لوں وگدا آوندا ئی !
جانے رب پرکھیا صاحباں نے مرزا دلوں دلیل دوڑا وندا ئی
پھر نال تاکید دے صاحباں دی خیر سکھ دی خبر پہنچا وندا ئی !
جو جو ہور سنیہور کہے صاحباں دے اوہ بھی کھول زبان سنا وندا ئی
ملیا آبحیات تے خضر اراہوں مردہ قبر وچوں فیر جگلو ندا ئی
آئے سجناں دے پیتے سجناں نوں پئی ٹھنڈ رب خوشی دکھا وندا ئی
لکھے فکڑے درد جو صاحباں نے پڑھن سار سب سار بھلا وندا ئی
ڈھکا وقت قریب والا آن جان نوں ہجر ڈرا وندا ئی
محمد بوٹیا عشق دا ساڈا اہڈا سوئی جاندا جوازما وندا ئی

در بیان طعنہ زدن مشر مرزا را

مشر آکھدا مرزیا آئہ جلدی اپنے کا سنوں پھاوتی ملیوتی
چندر ہڑ مرپاہ لیجان گے صاحباں نوں اچھی مردی چا دکھایو نی
تیرا ملن محال مڑ نال اوہدے جدوں ماپیاں چا پرنا یو نی !
وانگ ماسدے اکھیاں سنتیونی کوچ بھینچوں چا اڈایونی !
ہوئی تدھ نوں بھیس پھیر بہادری کی جدوں ہتھوں کل دہایوئی !
تیری واسطے صاحباں لے نزے کبی بھگتی اوستوں لائیوئی
مہنا لاکے جگ لا مگر اوہدے عزت اپنی چا بچایوئی
پچھا انت نوں تدھ جے دیوناسی یاری کا سنوں پھیر لگایوئی
غافل ہوکے مہر طی نیند ستوں یار یاردی منوں بھلایوئی

بن مرد تے ہمتوں ہار نا ہیں پنڈ عشق دی سر تے چایونی !
آئی مجھ دی مول نہ لاج تینوں داہڑی روہنر ہے ہتھ پھڑایونی
پچھے گل دے گل کتا جٹا کاہنوں جان عزیز بنایونی !
گھنڈ کڈھ کے دو ہٹیا نوانگ بیٹھوں اینویں سنتیاں ٹھک لایوئی
چل ہل کے کڈھ لیا جٹی اساں اصل گل سمجھایونی !
لاڈ دیب دا لیا آپ نزول ہیں چھاواں اوہنوں اگ دیلوچہ جلایوئی
کوئی گھنٹ کے سحر سان جادو ندھی صاحباں چا پھر مایوئی
اوہدی عمر جوانی دی عجب بانکی خاک دے چا ملایوئی !
محمد بوٹیا فکر کر چلنے دا دا خبر بہت اونارہ دلی آیوئی

در بیان جواب مرزا با مشر

مرزا آکھدا الکھ جے جان ہووے سوہنے یار توں کھول گھما دساں ہیں
پچھے صاحباں مرن منظور مینوں جان مجھ کے جان وچا دساں ہیں
سنگ صاحباں کراں جے عذر ذرا پھر ذات کمزادی ہووا دساں ہیں
کرساں چل مقابلہ چندر ہڑ انداں ایس گل تے کل کٹا دساں ہیں

توڑے جان جہان ہووے نا ہیں عشق کنیں ٹکھ بھوا دساں ہیں
مرزا چھیڈا ایجاں جہان وچوں ایس عشق نوں داغ جے لا دساں ہیں
کر کے یار نہ بخیر اسیر کوئی پھیرے جان ہیں مانہ آ دساں ہیں
بار بار نہ جمنا ماں مینوں اکوار تے ہتھ دکھا دساں ہیں !

ہورے جاوے کوئی صاحباں نوں کھتوں حوصلہ اڈ لیاوساں میں
مارن میر شمیر جے تیر بھادیں چھاتی ڈاہ کے بیلنے کھاوساں میں
رنجل کھرلدا بت ہیں خان مرزا تیغ بے دریغ اٹھاوساں میں

جتی چھڈ نہ آواں وچہ کھیوے چھٹ بار وپوانگ لگاوساں میں
اکے صاحباں کڈھ لیاوساں میں آکے جان ہلاک کراوساں میں
محمد بوٹا آبہو گ جو رب کرسی خوف دشمناں بھیں نا ہیں کھاوساں میں

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا

اٹھی جب حبیب دے وچہ سینے جاگی جوت پریدی آن جدوں
لیاں بھو ادلیاں خان مرزے کیتے صاحباں خطرران جدوں
عاشق سر دیوں کٹ کے سٹ دیندے کرن یاد محبوب فرمان جدوں
پاون رمز معشوق دی غمزہ والی اگے مرن جسم اوہ مرجان جدوں
ہو وے نظر منظور معشوق دی تاں کرن دور غرور گمان جدوں
مرزا کھڑا اٹھ کے جاں کھیوے آوے صبر دکھیاں جانی جان جدوں
کھیوے خان نوں خان تیار ہویا کیتے شوق نے عہد پیماں جدوں

سہاڑن انگ پتنگ تیار ہویا کچھ گیتی دلوں شمعدان جدوں
واحد جان جدوں وچہ دشمناں جان لگا کیتا عشق نے ترا جدوں
آون لذتاں وڈیاں عاشقاں نوں جہنے دیوندا جگ جہان جدوں
کرن نام حرام جان عاشق سندا نال سوہنیاں پریت لگان جدوں
پاون راز تدھ عشق مجاز والا کھڑاں رہبر پیر مغاں جدوں
جھے خار دے خار سر وچہ سینے پڑھدا اکا جدا حال بیان جدوں
محمد بوٹیا پھیر کدرہن ہندا جنے پیارے آپ جاں گھر بلان جدوں

دربیان تیار شدن مرزا بسوئے موضع کھیوا برائے صاحباں

نیلی پیڑ کے شوق بھیں شہر کھیوے کارن صاحباں دے مرزا خان چلیا
اگے بھجدے میر شمیر دشمن عزت جنہاندی نوں ہتھ پان چلیا
چڑھیا اک اکلڑا چیندہڑاں نے ویکھو عشق کر کیہڑا تاں چلیا
مرزا کھرل سیالاں دے باغ اندر گل وانگ گلفام چہ ران چلیا
پری کھوہ جاں میر شمیر دیکھیں خم مار رستم پہلوان چلیا
پیچھے عشق دے شاہ منصور زاہد سر سولی دی نے ٹنگان چلیا
یوسف کنعان داہو گو لامصر اپنا آپ ہکان چلیا
گویا شاہ ادہم فقیر ہو کے طرف جنگلاں چلہ کمان چلیا!
پی کے عشق پریم دی مدیا رو سر مدہن سرستان چلیا
چھڈ سکھنے کوٹ سرماڑے ڈیرے چک کے نے کاروان چلیا
وانگ خادماں ناز نیاز کر کے گویا رکھ طاہیر مستان چلیا
لت رکھ شتاب رکاب اندر آس بیٹھ کے ہو روان چلیا

بچے وچہ بچے ہتھیار پھڑ کے یاد علی مردان چلیا!
ترکش کافی گھٹ وچہ ترکش کمر کس کے شیر جوان چلیا!
ہرنی مارنے نوں رہبر راجپوت سو ہندے پا کے تیر کمان چلیا!
پیا اڈ چکور شکار ہو کے اوپر چین دے ہون قربان چلیا!
سوہنے یار دے پاک دربار اندر گنہگار گناہ بخشان چلیا!
روشنی شمع محبوب دے مکھ اتے دیکھو انگ پتنگ جلان چلیا
من شاہ حسین تغذیر ربی کو فے شہر نوں بے سامان چلیا
گوپی ناتھ تیاگ کے راج دنیا جوگی ہوا لکھ جگان چلیا
آیا خط پیغام بلقیس والا سندا اللہ نال جلدی سلیمان چلیا
ہو بیار تی کھرل تیار کھیوے دا تا باد دے چھڈ مکان چلیا
چھڈ عیش جہان دی خان مرزا پچھے صاحباں جان گوان چلیا
آیا بوٹیا عشق ادبیل انے کر کے جگ دی حرص ویران چلیا

دربیان منع کردن ہمشیرہ مرزا راکہ مرو بہ کھیوا

واگوں پکڑ کے کھرل نوں بھین کہندی کھیوے شہر نہ چلیو این ویرا
اوتھے وبر شریر جو صاحباں دے ویری جان تسند ویری ہین ویرا

کھیوے جاہ نہ جانکے ناگے نوں چنگے انہاں تھیں ہو ٹر بہین ویرا
تیرے دے نوں رات دا چوبر پیا کھیوے ول نہ دیوساں رہن ہاں ویرا

ڈٹھی خواب خراب نے لوں راتیں سنگھے دے تھیں جاتے بھین ویرا
کیتا ویریاں قتل ہلاک تینوں نہ اوہ ربا خوف کرین ویرا

تیری لوتھ رلیندڑی وچہ گار دے جیویں کربلا شاہ حسین ویرا
گلی گلی اندر پیا سوگ تیرا روندے مار نعرے ساک سین ویرا

تیری گردنوں دیکھ کے خون وہندا کراں نال تجھاب میں وین ویرا
تیرے انگ کر نگ تے کانگ لیندین گرجاں آنکے اسنوں کھان ویرا

ہو بہاں دیکھ کے خواب بیٹھاں تے اٹھڑی انسو خون روندے میرے نین ویرا
محمد بوٹیا اج نہ جا کھیوے کہیا من میں گھولیاں بھین ویرا

دربیان جواب مرزا خان باہمشیرہ چھتی

ہو یوں عقل شعور بھتیں دور بھیناں گل کریں توں وانگ دیوانیاں دے
خواب سیاریاں سچیاں ہون ناہیں ہوندے علم خیال زمانیاں دے

جچر زندگی او چر نہ غم کوئی دشمن لاں بے لکھ ترانیاں دے
جہڑی آونی رات گور اندر ناہیں رات اوہ وچہ آستانیاں دے

مینوں روک نہ دیاں بھیں جھٹا بھیناں مگر پو نہ اساں دیوانیاں دے
کریں بیٹھ دعائیں مسافراں نوں چلے دور جو دیس بیگانیاں دے

مینوں سدیا صاحباں گھل چٹھی لکھے حرف سو ڈیاں طعنیاں دے
کھیوے جاوناں اج ضرور میرا ترہیں کوئی اساں تے آمیاندے !

ملساں صرف میں جاکے صاحباں نوں ناہیں ڈنڈے ہو خزانیاں دے
جنج جیندڑاں اندی ڈھکی آن کھیوے میں بھی سنگل چلی شور شادیانیاں دے

بن وتیاں رہوں دریا ناہیں عاشق رہن نہ نال بہانیاں دے
لگا نیہوں نہ چھپیدا جگ اندر چھپے اگ ناہیں وچہ کانیاں دے

لگے عشق دی لت جاں وچ سینے عقل بھل جاندی تندوں دانیاں دے
سد تے یار تے پھیر انکار کہیا ہوندے کم نہ ایہ پروانیاں دے

شمع سمجھ کے مکھڑا صاحباں دا بھین جاساں وانگ پروانیاں دے
محمد بوٹیا ختم اصیل جہڑے پچھے مرن جا یار بیگانیاں دے

چھوٹی بھین اک کھرل دی نام چھتی دوڑ کے آسوں آکھیا او
گھوڑی پکڑ لگام ہتھیں کہے رو رو کدھر چلیوں میریا بھائیا او

جا ہانڑہ بچہ خواہ مخواہ آہا شادی مجھدی کیوں رچائیا او
تینوں اجدی گھڑی ہیں جان چنگا دے میل نے دھوم مچائیا او

کل رات جنج برات میری تد تھہ بات تمام بھلائیا او
بھائیاں باجہ نہ کاج سہاوندی اج وچ نہ بھین گھمائیا او

میرا کاج خوار کر چلیاں ایں ویرا ایہ کی گل بنائیا او
آن ڈھکناں بھٹیاں گھر تیرے تدھ سفر تے کر کیوں نسیا او

ہتھیں اپنی ڈوڈڑی پا کے تے میری جنج نہ دواج کرائیا او
نوڑے اج میں ماں گمان سارے میری گل تمام گوائیا او

تیرے باجہ ہویا ماتم کاج مینوں وچہ غماندے خوشی رلائیا او
جیویں جگ تے بھین گھمائی ویرا مینوں اج کنڈ وکھائیا او

ہوندے ماں بھیناں ویہو پیاریاں تے نزں حرص میری مینوں چائیا او
تیرے باجہ مرساں ڈب نیر ڈونگھے میری جان ڈاہڈی گھبرائیا او

جائے جگ توں صاحباں ڈشالہ جلیندے واسطے واگ اٹھائیا او
تیرے راہ تے روندڑی رہاں گی میں سینے سانگ غماں دی کیہی لائیا او

مینوں چھڈ کے چلیوں شہر کھیوے کیہی صاحباں نے پھاہی پائیا او
محمد بوٹیا من خدا نائیں کوئی آس نہ توڑ چڑھائیا او

دربیان جواب مرزا با ہمشیرہ چھتی

مرزا اکھے بھین نوں نال گلے سر چایا بہت پیار کر کے
راضی ہو کے رب تے سونپ مینوں رخصت دیہ دلوں ہوشیار کر کے
گھنا گزر ٹلا داج دہاج سارا اساں رکھیا سبھ نیار کر کے
تیرے کم سواری رب سارے میرا راہ نہ روک لاچار کر کے
مینوں صاحباں گھل چٹھی لکھے حرف تاکید ہزار کر کے
مناں حکم فرمان نہ صاحباں دے مارے رب عاصی گناہ گار کر کے
نام صاحباں چراندی ہینٹ میری توڑاں اج کیوں عذر انکار کر کے
چھڈ لگ بھیناں تے میں نہیں رہنا تدھ کی لینا آواز کر کے
بچھوں کریں دعا درگاہ اندر دیوے فتح رب کرم کبار کر کے
لیاوے زندیاں پھیر خدا مینوں ایس نیلڑی دا اسوار کر کے

کہندا چھڈ لگام وربہ جان بھیناں کر غم نہ فکر وچار کر کے!
اینویں رونہ ہو دلگیر کر کے بھیناں رکھ حوصلہ صبر قرار کر کے
لائق کار جو چار پہر اٹھدے پچھے چار یاہاں مختار کر کے!
چاہیا رب تے جھب میں پرت آساں دل تے رکھ آسان نیار کر کے!
کھیوے جاونا اج ضرور میرا وانگ بازدے تیز رفتار کر کے
میں وانگ صیغاں وچہ کفر دیاں اوہدی زلف دا پاک دیدار کر کے
رٹھا یار مناونا چل کھیوے جسم جان قربان نثار کر کے!
دیکھاں جا کے جنج میں چنار ہاڑاندی آپے میں جون شاہکار کر کے
دلیں دشمناں دا اگے مجھ دانگی جھنڈے چلیا ہاں میں بلکار کر کے
محمد بوٹیا بار نہ زندگی دا سدا سدھ دی موت پکار کر کے

دربیان عجز و نیاز کردن دوبارہ ہمشیرہ چھتی پیش مرزا

رو رو کہے پھر کھول اتوں بھین چھتی مینوں چلیوں کہندو کھال ویرا
وداع کر دیاں کالجہ منہ آوے میرا امر لاچار کمال ویرا
ہوندی بھایاں دی وڈی اوٹ بھیناں ٹبھے تدھ میرا اوتال ویرا
میرا کاج سوار سدھار جاندا ہوندی عمر تیں پھیر نہال ویرا
گل لگ سن کراں گھایاں میں روواں نے دا کڈھ ادبال ویرا
منہ کج توں نے اج بھیج ڑلیں نوں ہاڈا تج کے منوں خیال ویرا
وداع سجناں تھیں جدو ہون سجن پھر جیونے دا ایہو حال ویرا
ہو کے نیلی دا اسوار شالہ آدیں پھیر دیس چال چال ویرا
تیری راہ دا بنہ کے خرچ پلے ہوسیں تنگ نہ پھیر روال ویرا
کھیوے وچہ دیری تیری جان بیٹھے دو توہیں میر شمیر سیال ویرا
تیرے ایس وچ جواب دا تاپ پیدے رہندی رہانگی نیر اچھال ویرا
بھبیں پنج ہتھیار تے ترپہ ترکش یہ رہیٹھ کافی کھڑینال ویرا
شالا رب ڈیہے سبب لائے پائیں صاحباں نال وصال ویرا

اچھا جاوہ خدا اپناہ تیری مدد ہو ہون فی پیر ابدال ویرا!
دتی توڑ توں توڑ دی آس میری دبکے دم ٹرلیں دم نال ویرا
تتی بولیا کدی ہنکار کیدی کوئی پیا جیسدا اج زوال میرا
تیرے ہاتھو اس کاج دا واج رتہ اگ لا کے دیاں میں بال ویرا
رہسی تاں چٹردہ ڈولڑی وکھیا نہ ہیں سوہنا حسن جمال ویرا!
راتاں ملیاں تیریاں وکھدی میں جاں جان دلیاں وچہ اجال ویرا
آدیں جھبدے رید کے واسطے نے کراں منتاں کھنت دھمال ویرا
اماں جایا دیس پرایا ادہ جھنجے چلیوں گھنت دھمال ویرا!
بندھ دوستے تدھ ضرور جاناں کوئی نال نہ تیرے محرم حال ویرا
تینوں ویکھ کے اتھاں تے نال [illegible] آپ کے قبیلوں لال ویرا
کیونکر سدھا ندہ نوں صاحباں نے تیرا رہن ہن بہت محال ویرا
کریں جنگ نہ سنگ چاچا نال سیالاں دے پھیر دے تیر تلوار تے ڈھال ویرا
جیندہ لیا سطے چھڈ کے سب دعوی ٹرلوں ہتھ کنگال فقیر کنگال ویرا

شالا پھیر مڑ دیس نوں ٹریں خیریں منگاں دعائیں کھلاڑ تھاں ویرا
محمد بوٹیا ڈریں نہ دشمناں تھیں لیا دیں صاحباں نال لکال ویرا

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا گجراتی

وداع ہو کے بھین تھیں خان مرزا ٹریا یار پیار سہیڑ دا اونویں
مرزے سمجھ لیا دل بجھ گیا آئے ساہمنے موت قضا اونویں
لدھا بھار کروان دے ہار مرزا چھڈ چلیا خام سرا اونویں
آکھے ایس پیارڑے دیس تائیں وت دیکھناں اساں نہ آ اونویں
ہو بارزق اداس تے اٹھ ٹریا پیارے دیس نوں کنڈ دیکھا اونویں
بھایاں دیکھیا گھوڑ اسوار ہویا پیا ملن نتے گئے گھبرا اونویں

بھور اڈیا غول دی باس کارن ہوئی خزاں دی دمدمہ ہوا اونویں
لے پر جاوناں اج ضرور ہویا پچھے صاحباں خط لکھا اونویں !
دیکھ بنگلے بیٹھکاں بام اوچے رناں اکھیوں نیر وہا اونویں !
اوناں اساں ناہیں پھیر بہنیں جائیں بہناں دوستاں مجلساں اونویں !
ساکھا رب ہے ایس اینہاں راہیاں نہ ٹریا سفر نوں تن تنہا اونویں
محمد بوٹیا ٹھر ٹھرے دیر پسترے پگڑن دوڑ کے داگ بھرا اونویں !

دربیان پرسیدن حال روانگی برادر مرزا را

بھائی پچھدے مرزیا دس سانوں کیہڑی طرف توں اج سدھار ٹریوں
کیہڑے دل ملکا پئی مہم تینوں بگھ تیر کمان تلوار ٹریوں
کرکار خانہ تھیں آپ جاناں سویہ جگدی کیوں نگھار ٹریوں
ایڈی کار لاچار دی کی تینوں بیلی بیڑ کے ہو اسوار ٹریوں !
ہوون بھائیاں مرزیا ویرپیارے باہیں بھن ساڈیاں مار ٹریوں
جاوے نال خیال وکھال تیرا بھانویں نانکے ہو تیار ٹریوں !
پچھے رن دگل کے تن بھائی اینویں کرن فساد تکرار ٹریوں
لکھاں دشمناں وچ اکیلڑا توں خم مار کے تے للکار ٹریوں
پچھے جنگدے پھیر زیادہ دانگوں کسٹں کیوں پہاڑ دی دہار ٹریوں
نال جنہاں ہو دسی جنج بھاری کاہنوں مرزیا کر بدکار ٹریوں
آوے صاحباں مرزیا نال تیرے ایس گل دا کر اعتبار ٹریوں
اگے پیت اُتار یا ماہیاں دی مڑ کے اوہناں نوں کرن بیزار ٹریوں

اکھیں پیر تے رنگ تغیر تیرا کہیا جان نوں ہے آزار ٹریوں
تیری بھین دی آون جنج بھلکے پچھے کس نوں کر مختار ٹریوں
کنڈ بھین لگ کے رونڈری بھین تیری کاج جھمیلا کر خوار ٹریوں
دس آہی بھی چلیئے نال تیرے ٹرن نال جے کیہے سردار ٹریوں !
کٹھا صاحباں اندروں دل تیرا تاہیں اوسدا کیں دیدار ٹریوں
تینوں ترس نہ ساڈیاں تریمتاں تے ساڈوں سٹ کے منہ دے بھار ٹریوں
سنگے ویاہ پیارڑی صاحباں دا لوکاں وچہ کیوں کھنب کھلار ٹریوں
پکڑ کے چھوکی چلھ سیتہ اندر کرن شیر دا مار شکار ٹریوں
محل جھین کے رات نوں بادشاہی دس صبح نوں وچہ بازار ٹریوں
جاسیں مرزیا ماریا مفت اوتھے جان بجھ کے ہوون مردار ٹریوں
بھاروتی کیوں آن اسے جان تینوں سمجھی ساڈے لبن اولار ٹریوں
محمد بوٹیا اج دیں تو بہ چھکن پھیر گناہ دا بھار ٹریوں !

دربیان جواب داون مرزا برادران خود

مرزا مڑ کے آکھدا بھائیاں نوں ایہہ ساڈے نوں بھو کہ جلایا جی
کیہے تکی تک جداں کی کم آنساں ہے نوں غم کیوں لایا جی !

ہیں اے چلیاں کم ضرور دے نال نشاں ہور کجھ فکر وچ آیا جی
اندر مار ہتھیار در کار تھوڑے بیٹوں دلوں خیال نہ آیا جی !

بھائی بھاباں دے بخیر خواہ ہوندے تساں طعنیاں نال نیایا جی
میرا اگلناں کسے سبب ناہیں میں ہنتے ہو لاچار سر ہایا جی
شاید جنج دیلوقت ہیں آ جاساں اگے جو تقدیر نوں بھایا جی
تساں ہوندیاں کی ہے لوڑ میری تسیں آپ وچہ بجھ سمجھایا جی
ہتھیں ونڈکے لاگ سب لاگیاں نوں ڈوم ڈلڑا چا پرچایا جی
بینوں دیہو ہن خوشی دیناں رخصت ملساں آن جے رب ملایا جی
پنچھی وانگ اداسیاں بنھ کے میں اٹھ دیس پیار یوں دہایا جی

چل آدسی صاحباں نال میرے جبکر وچہ تقدیر لکھایا جی !
ناہیں رکھیو ٹھیک اڈیک میری بھیڑی بھین نوں چا پرنایا جی
لائق کار ہو چار بھرادڑے اج تساں نوں ایہ وڈیایا جی
کرنی جنج دی پچ کے ہمت واری کسے گل بھیں نہ دلایا جی
چھینی بھین نوں واج دہاج دیکے جنج دیس وداع کرایا جی !
اساں تساں ہن نال میلے میرے حق دعا منگایا جی !
سوہنیو بوٹیا رب نوں بانہہ میری وہ چلیا ماں واجایا جی

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا

مرزے خاں دا روک کے راہ بھائی کھیوے جان تقیں پچھاوندے نی
کدوں ہون اوہ کسے تقیں منع یارو سر جنہاں نوں یار تقیں آوندے نی
الٹی رسم تے ریت ہے عاشقاں دی پچھے یار دے سیس کٹا دیندے نی
جمقول ملوق الانبر ہے یار دے مڑ مڑ پھیر اہے گلی جاوندے نی
منجے لاکے داغ سیاہیاں دے بوہے یار دے تے دھواں پاوندے نی
کرن کھول تول عشق تقیں منع بھائی الٹا ندی دا نیر چلاوندے نی

منی اک انہاں دی لکھ وچوں اوہ تے زور بہتیرڑا لاوندے نی
ہندے جا جیوتے عشق والے سودے نیناں دے دل چکاوندے نی
کرن انت نصیحتاں انہاں نوں کی جیہڑے جانکے عقل دبجاوندے نی
چھڈ دو تناں حکم تے بادشاہیاں ننگ شہر معشوق دکھاوندے نی
سا کھ اگے سنگ تقیں سنگ کے تے نام ہنگ تقیں لنگ سداوندے نی
محمد بوٹیا درد کی اوہ جانن جیہڑے جنہوں نہ لا ازماوندے نی

دربیان جواب مادر مہربان با مرزا

مرزے خان نوں ٹردیاں ماں کہندی بچہ دیس تقیں کیوں چھٹ چلیا ای
مرجاوساں وچہ فراق تیرے کہیا تیر کلیجڑے لائیا ای
ہو ودکھاس نراس وسواس پیا کے مارنے قدم اٹھایا ای
وقت کم دے تدھ بے تساں سی کماہوں بھین دا کاج پچھایا ای
نتی صاحباں جگ توں مرے شالا جس چھیٹیاں گل بولایا ای
نیہوں لان کواریاں نال مندا طعنہ جا جو دیس پرایا ای
چھڈ دیہہ خیال توں صاحباں دا کاہنوں جان نوں روگ لگایا ای
ڈوبی وطن تے اپنیاں نوں دین گالی نیہوں جنہاں دے نال لایا ای
کدے آدی جنج ہے صاحباں دی وڈا دھم ہجوم مچایا ای
وڈا دیر شیر جو صاحباں دا تیری رت دا اوہ ترہایا ای !

تیر اکس طرح جان تے جیو کردا ڈبدھی ماں دا ترس نہ آیا ای
سنگلے گل تے کھیاں بل پیاں میں نوں جگ اندھیرڑا پایا ای
بھانویں چلیوں نور امید میری ابھا ماں نوں کھٹ کھوایا ای
لاسن لیک شریک کو لیک تیوں چھڈ بھین نوں وبر سدہایا ای
اس کلہ دی نیلی ناچ کر کے تیرے دے نوں چا بھرمایا ای !
کھاتے جڑیدہاں تیک بھی ایں ایہہ کدوں اینہاں کوئی قول نبھایا ای
کوئی نفع نہ زن دی دوستی تقیں سارے جگ جہان آزمایا ای
دیکے نہمتاں جا مرداں یاراں کدی انت نہ کسے نوں آیا ای
ادھے جاوناں اج خیال تیر اجیہنے دشمناں حکم چلایا ای
کیہڑی ہتھیلی پھیر یوں بچیا شے جانوں مار جے کسے وچایا ای

آکھے لگ تے وگ نہ مول کھیوے بجھ جا تینوں سمجھایا ئی
محمدؐ بوٹیا کڈھ نہ پیر باہر میں تے رب دا واسطہ پایا ئی

در بیان جواب مرزا با مادر مہربان

مرزے آکھیا رب دا واسطہ تے تینوں موڑ نہ کھیوے پوں جان بخشیں ما
ماساں تیریاں رہناں اُٹھو راہ پیّیاں تینوں نفع نہ کجھ بجھان بخشیں ما

چند ہڑ کھوہ لے جانگے صاحباں نوں جا دساں ورد طوفان بخشیں ما
جائے جان تے ایہہ دکھ جریا کوئی دس علاج دعیاں بخشیں ما

کھیوے جا کے لیا دساں کڈھ جٹی کرساں خوف نہ جان وجان بخشیں ما
کوئی فکر نہ دوتیاں دشمناں دا منگاں فضل اوہ رب رحمان بخشیں ما

ہو کے سامنے میر شمیر نوں بیں کھچ ماریساں تیر کمان بخشیں ما
سدا جیونا نہ ایس جگ اتے چل جاوناں ایس جہان بخشیں ما!

پچھے صاحباں موت قبول کرساں دیتے ہتھ اسان چند جان بخشیں ما
پئی کریں دعا درگاہ اندر دیوے فتح خدا امیدان بخشیں ما!

دیکھیں مول نہ نفع نقصان دلوں سودا لین جو عشق دکان بخشیں ما
کریں ناں تدبیر ایہو جنہیں نوں جا ساں توڑ زندان بخشیں ما!

ادبر ماگوڈہ محبوب پتنگ وانگوں کرساں سنگ نہ جان جلان بخشیں ما
اگے صاحباں نوں کڈھ لیا دساں ہیں آکے دیوساں جان پران بخشیں ما

بخشش شیر تے ہو دلگیر ناہیں رخصت دیہہ ہن چا زبان بخشیں ما
محمدؐ بوٹیا ملاں میں صاحباں نوں بجا ہووال اوہلے فرمان بخشیں ما

در بیان رخصت دادن مادر مہربان مرزا را

اداں سمجھیا مڑے نہ مول مرزا منتیں دیاں بے لکھ بجھا کے تے
باہجھ صاحباں رہن محال اوہدا کیتا عشق اودامن گھبرا کے تے

عاشق باہجھ معشوق نہ رہن موئے کر دیئے زنجیر جے پا کے تے
اون باز نہ باز تے شیر کدی جاون مگر شکار دے دھا کے تے

مائی آکھدی مرزیا جا جیویں رکھاں مول ناہیں اٹکا کے تے
راضی ہو کے دیاں رضا تینوں کھیوے جا توں واگ اٹھا کے تے

بدو ہون پنج پیر کھندیں ورنج رب دا نام دھیا کے تے
الیس نیلڑی دا اسوار ہو کے ملے تھیر بیٹوں شالا آ کے تے

تینوں کراں سپرد خدا دے میں رکھے دشمناں رب بچا کے تے
کر کے یاد سائیں اللہ پورا ہیں مل صاحباں نوں جیب جا کے تے

میرا دودھ حلال ہے تدھ اتے لیاویں صاحباں میل چڑھا کے تے
ڈریں میر شمیر بخشیں نہ منتاں بھاگ آویں بھانج کھا کے تے!

دودھ جی وار نہ تدھ لوں جمنا ہیں آدیں مردی خوب دکھا کے تے
دیکھیے کنڈ نہ چھڈ میدان آویں ماریں دشمناں خاک رلا کے تے

رہے نام مدام بہادراں دا مرن آپ جو جان گوا کے تے
جاویں بہشت جے میت دی پیت اندر لیاویں شکر ہزار کرا کے تے

سدا جیونا مول نہ جگ اتے مرنا خاک سے خاک سما کے تے
پنج روز ہے بوٹیا زندگانی ناہیں بیٹھ توں بھلا کے تے

در بیان رفتن مرزا بطرف موضع کھیوا برائے صاحباں

رخصت مائی بخشیں پیکے خان مرزا کھیوے شہر نوں اُٹھ سدھار دا جی
پیارے دیس نوں آکھ کے دیس ٹریا ایں چلیا دید دلدار دا جی

چھک یار دی نے لیاں چھک واگاں ٹل راہ ٹریا صندل بار دا جی
سیوادار مرید مراد کارن پوجن چلیا چوہنڑاں یار دا جی!

ہویا گھرا نوں شگن نہ بوں اگوں تتر بولیا کوک پکار دا جی
نیلی چال چالاک ہوئی جُڈی کرے بھیت معلوم اسرار دا جی

دم گھٹ بدوے ایس گلوں نیاں کال میرے اسوار دا جی
پورے قدم اوسدا مول اگے لگے کھلی جیوں نقش دیوار دا جی
آہیں الھڑیاں جگر ہتھیں شیلڑی نوں ویکھے منہ پئی موت پکار دا جی
ہونا پھیر نہ تدھ اسوار ہیں نے ایہو میلڑا آخری وار دا جی
کرے منہ پھیر دل آسمان نیلی ویکھے بھائی نہ رب قہار دا جی
کھلی کھوبے سنب زمین اندر لگا کل جیوں کسے لوہار دا جی
سمجھی تار نیلی وفادار دی نہ کرم بیٹھوں کھڑی اج ہار دا جی
رہی اٹک اوہ پٹک دی آنسو وسے مینہ جواہر بھلد دا جی
آہا بدن رنگیلڑی نیلڑی دا جیوں گل گلاب گلزار دا جی
نیلی حد براق بہشت دی نوں ملیا سنگ سہی جٹ گوار دا جی
اگے پھلدی کدی نہ اک گھاہڑی اج نت نہ لکھ ہزار دا جی
پچھے پیار دے کھاوندی بلد نیلی واقفکار نہ کھڑ الیس کار دا جی
اگے مالکاں عذر ادہما ندڑا کی جنہاں منہ کرڑیا لڑا اسار دا جی
موتی سر کدا ٹپ دی تار تے جیویں نیویں چلدی قدم رفتار دا جی

کرے بے زبان بیان کیونکر جلینوں دہروں نہ حکم گفتار دا جی !
آہی اودو سنی اوسدی نال مرزے ہن وسدا غم غبار دا جی !
دلو چہ اگھدی مرزیا پرت پچھے کھبے گیوں نے کم خوار دا جی !
دال دال بیراہال ہال کردا جانا فرش نوں چھڈ سفار دا جی
آکھے صاحباں واہ رضا تیری تیریاں قدرتاں کون جتار دا جی
دنی وات اوہی اوہ پرگھاٹ نیلی لبھے دور دسے دلیس یار دا جی
پیا کرے اوتا نیلی جاوئے نوں مار اڈیاں اتنے بچکار دا جی
ویکھ چال نے غضب وہیناں مرزا پکڑ چا لگان ڈاٹھیاں مار دا جی
لاسا پٹیاں ہتھیں لال لاساں ہویا بدن لہو لہانے دار دا جی
بیقدر وہیناں ہے حال اینویں نال پھلدے سنگ جیویں خار دا جی
ایہنوں وسدا مرلگا کھل کھیو پھٹ کھا کے نیزہ تلوار دا جی
اوڑک سمجھ کے خان دی عین مرضی ٹرے من کے امر لاچار دا جی
رہی اڈ سوا دیوانگ نیلی پیا شور کا رہ چہ بار شو کار دا جی
جاں بوٹیا منزلیں ٹور مرزا حال وس صاحباں دے کھبار دا جی !

دربیان حیران شدن صاحباں در انتظاری مرزا

لگن تیر کلیجڑے صاحباں دے جیوں جیوں کاج دا ساز سامان ویکھے
ہو یار و نا وچہ نصیب اوہدے سکھی وسدا جگ جہان ویکھے
دتے دکھڑے پھولاں کے کول کسدے دو دقی اوک ملے قہروان ویکھے
ہویا کھاونا طعام حرام اوہنوں وانگ زہر پیالا تے نان ویکھے
نئی آس امید تے جیونے دی دکھی ساس اوداس حیران ویکھے
کھلی کانگ اوڈاوندی من منتاں کردی فال با قرآن ویکھے !
چڑھکے بریوں وا فندی سو لڑی نے پئی یار دے ناز گمان ویکھے
پلے پاکے روندڑی ڈھیں بن دا داج جاں وچہ مکان ویکھے
پاسہ کوئی نہ اوسدا سنے نوں چارے طرف اوہ ور طوفان ویکھے
سکا تیر دیوانگ سر برا اوہدا پشت خم مثال کمان ویکھے
چلے وس نہ اوسدا مول نا ہیں طرف قدرتاں دہار دہیان ویکھے
مرزے یار دی ٹھیک اوہنوں اوڈیکدی نت طرف جنگل بیابان ویکھے
بلبل وانگ ہن گل نے کرے نالے باد خزاں لتھیں باغ ویران ویکھے
ہو دے عشق دا بوٹیا مصدقی نال اج حال اوہدا مرزا خان ویکھے

دربیان پرسیدن احوال ہمنشیناں از صاحباں

سیاں آن کے پچھدیاں صاحبانوں بے موتیاں نین کیوں کیر دے نے ! کسدے غم سکایا جم نیرا لین دم توں بہت اوکھیر ڑبے نے !
لکھ لکھ مبارکاں بہن نینوں رب خوشی دے دیہوں اج پھیر ڑبے نے گھر ور دناں چنگا رب تینوں تیرے جاگ پئے بھاگ بھلیر ڑے نی

بیڑا گھبرو سوہنا جیوں جیہا لو اگدی وچہ جہان اندھرٹے نی
ایدھر مایپیاں تیریاں تدھ کارن دھرے جو اسباب ہنیرڑے نی
سلے سالہو سے پیکرٹے نیک تینوں ہر دیہروں نصیب اچرٹے نی

بیٹھی راج کماو ساں عمر ساری تیکھیں بینڈے ساہو یے بیرڑے نی!
دہین پہکرٹے رہے جکے دان تینوں جہیں گائیاں اوٹھ چھیرڑے نی
محمد بوٹیا کرم جاں کرن یاری ڈھوڈھکے سکن جنگیڑے نی

در بیان درد دل اظہار کردن صاحباں پیش سہیلیاں

بولی صاحباں سڑے نصیب میرے روواں پئی جنم سیاہ نوں نی
ناہیں دیو مبارکاں آن مینوں ناداں بھلا میں ایس ویاہ نوں نی
وڈی تاہنگ رنج یار دے آونے دی ویکھاں پئی دنرات میں راہ نوں نی
کیہڑی اگھڑی سولکھنی بھاگوالی ویکھاں جلدوں پیارڑے ماہ نوں نی
سنکے گل ویاہ دی جل گئیاں لگے اگ جیوں رون کپاہ نوں نی
لایاں روز مشتاق مرزے نال مرزے معاملہ رب گواہ نوں نی!
مرزا چھڈ کے ہور نوں ولی ویکھاں سانوں رب چا ایس نگاہ نوں نی
رب کرے موت بن کرے طاہر جہیڑا چھر ویاہ دے چاؤنوں نی
دوتی جگ دے چا دشمن جے پائے وساں حال کیہڑے درخواہ نوں نی

اک دم نہ وکھرے غم لکھاں بھری جان عذاب گناہ نوں نی
کوئی خوشی نہ دے نوں یار باجھوں آکھ پہنچیاں حال تباہ نوں نی
ہووے میل اج جیویں وچھینیا ندا سب قدرتاں پاک اللہ نوں نی
چلی جان جہان تھیں جان میری کوئی سار نہ سار ہنیا گمراہ نوں نی
گھر چندھڑاں جا وساں میں لیاواں چاہڑ کے فوج سیاہ نوں نی
میرا مرن جیون نال لال مرزے جانا ہور نہ کسے ہمراہ نوں نی
دیس چندھڑیاں نوں رج زور کرے مرساں گل لیکے گلو چہ پھاہ نوں نی
ملے آن وچہاں دے خان مرزا سیواں پئی بغداد دے شاہ نوں نی
ہسی بوٹیا تخم نہ چندھڑاں دا جے تے رب سنیا میری آہ نوں نی

در بیان تسلی دادن ہمنشیناں صاحباں را

سنکے گل سہیلیاں کہن اوہنوں اینی صاحباں مول نہ چھوکرڑیے
ان مع العسر یسرا ان مع العسر یسرا وچہ قرآن مذکور کرڑیے
ویکھاں رب راضی کیہڑے کم اندر راجے ویاہ دے دن دے دور کرڑیے!
کوئی وس نہ ہیر شمیر تائیں تیری ماں دا سب قصور کرڑیے!
شالا رب تھیں پان اوہ جہناں پایا تیری دوستی وچہ فتور کرڑیے
کر شکر تقدیر تے ہو شاکر ثابت رکھ توں صبر شعور کرڑیے!
مرزے نال جے لیکھ نصیب تیرے کڑے کی اوس مقدور کرڑیے

ایویں رو نہ ہو دلگیر دل تھیں کر حوصلہ عقل شعور کرڑیے
دکھ دس کے شکوہ کھائے اللہ دکھی رہن نہ رنج رنجور کرڑیے
چاہیا رب تے میلسی حبیب مرزا دلوں رکھ امید ضرور کرڑیے
تینوں منگ چندھڑاں نال ظاہر کھچیاں ماردی ہو سرور کرڑیے
چندھڑ کون بلا جو کھڑن تینوں جے رب نوں نہیں منظور کرڑیے
دیسی صبر تھیں اجر درگاہ وچوں جیہندا نام رحیم غفور کرڑیے!
ہتھ رب دے بوٹیا سب گلاں ایویں آدمی کرن غرور کرڑیے

در بیان اسباب تیار کردن سیال برائے شادی صاحباں

لگے سیال ویاہ دے فکر اندر رنگ داج سب کاج رچایو نے
زری بادلے تے کمخواب سندے تھان پاڑ کے داج بنایو نے

کڈھ چکن پھلکاریاں چوک لتے چھاپ کرتیاں نال لوایو نے
کر کے سکھنے ہٹ بازار بیٹھے کل کپڑے اندر پایو نے!

کنا دیز دریائی تے پٹ مشروع بین نقان گلبدن پڑے والیونے
پگاں ریشمی لنگیاں کھیس لاچے سر وہ بادیناں علا ئیونے!
گھر میں سد سنیارےیا ساریاں نوں گہنا گھڑ دا چا گھڑائیونے
چام کلی تے چوک پھلکار ہالاں نام چونیاں نال جڑائیونے
عطر دان جگنی کان پھول چھپے دائے وداہ تیار کرائیونے
چھنے آرسی لوچیاں لونگ بسکی ماڈاں ڈان لکان دابھائیونے
طور تخیاں سہر اسباب عمدے ہر شہر تھیں چا منگائیونے
کپ جھنگیاں چنگیار نالعاں دا اوپر چراں دے ڈھیر لگائیونے
گویا آدمی جنج ہے فوج شاہی داوے ہو بجہ کے صاف کرائیونے
شطرنجیاں اتے گلچیاں دے عجب سوہنے فرش وچھائیونے
میدا کھنڈ تے گھی خرید سبھو کوٹھی چاولاں نال بھرائیونے
لگے ڈھیر مٹھیائیاں بوندیاں دے قلاقند جلیب تلوائیونے
اُٹھی خوشی تھیں لہر وچہ شہر کھیوے وڈے چین تے چا سنائیونے
کر کے کل سامان ویاہ والا نائیاں صاحباں نوں پھیر پائیونے
روندی صاحباں ترپھلی مار چیکاں اوہلے دیاں پھوک جلائیونے

چوک چولیاں ڈوریئے باغ رتے گویا باغ گلزار کھڑائیونے
کوئی انت نہ ہیوراں تیوراں دا جوڑے ہور ہزار سوائیونے
بازو بند تے سجد بلاک کڑیاں ٹکا دامنی سن بنوائیونے!
پری بند بنجا نگلا جٹ چھلگاں ٹاڈاں چوڑیاں چالوائیونے
چھلکاں والیاں ہار حمیل کنڈی کھٹے توریاں چالپوائیونے
گہنے نال ناہیں گنن ہوندے ڈبے ہور صندوق لکائیونے
آندے لیسوں دیچے تھال چھنے پیڑ پلنگ رتہاس منگائیونے
گنڈھیں پھیر کے یار ادرار سارے کل چوہدری میل سدائیونے
نال چانی لال کناتاں دے گویا چاندنی چوک سجائیونے
کیتے جھاڑ فانوس قندیل روشن شاہی سلسلہ ساز وچھائیونے
سوہن پٹ مشکن بار نیلگی جیو جند رچا ہر سگدا اس چھوڑائیونے
دہن ورہن شاباش کر کے میرزادیاں آن دڈیائیونے!
ہوئی عید وچار یاں کمیاں نوں اج کھٹنے دے دنیوں آئیونے
لمن ڈاہینا اشنا چاہڑ باہیں گھول مہندیاں تیل چوہائیونے
محمد بوٹیا کی بید ردجانن کدروں بھول نہ لا آنہ جائیونے

دربیان تعریف کردن بحران حبا

آئی رات سنگیلڑی مہندڑی دی سیاں گیت گاون گھل مہندیئے نی
ساتھوں صاحباں اج نکھڑ ویڑی تساں پئے غم کھاون گھل مہندیئے نی
آپے دیس لکاڑے دین ماپے دلوں چا چاوندے گھل مہندیئے نی
چک گاگراں سراں تے آسی آیاں تینوں ٹھنڈیاں گھل مہندیئے نی
بیڑے بابچہ کاج کوار یاں دے ناہیں جگ اٹھادن گھل مہندیئے نی!
اسپچ میرنوں دھونڈہ کے ویسلڑے تینوں لین جاون گھل مہندیئے نی

آیاں سبھے سہیلیاں اسی رلکے تینوں رنگ لاون گھل مہندیئے نی
چڑیاں اڈیاں تے مڑیاں گئیاں سوہرے قسمت نال آون گھل مہندیئے نی
ویسیاں دھن سہاترا الگ اگے ہوبے عذر دہاون گھل مہندیئے نی
آیاں آہنڈ گواہنڈ نال گون تینوں کران گن گاون گھل مہندیئے نی
کڈھ رنگ رنگیلڑا نزاں نوں سیار دپٹ انجو پیار لوں گھل مہندیئے نی
بیکھے ربکے لبوٹیا تیر اسدا ساداوت ماہ ساون گھل مہندیئے نی

دربیان حنا کردن سہیلیاں صاحباں را

آیاں سبھ سہیلیاں لال مہندیاں گھیر اگھت بہاندیاں صاحباں نوں
ویلاں دین تے شگن منان سبھے تیل چوہاندیاں صاحباں نوں

روروناں ورلگہ سہاگ گاون چھاتی ہاتھ لاندیاں صاحباں نوں
دتے یار ناہیں رو رو مار آہیں سینے کانیاں جاندیاں صاحباں نوں

ایس مہندڑی سول نہ کریں اینویں پیائی سہیلیاں بھاندیاں صاحباں نوں
ہویا کاج ایہہ مرگ سوہاگ جہنوں خوشیاں ہوئیاں ماندیاں صاحباں نوں
جھرمٹ باں دوالڑے آن ہیاں گھبر اگھت گھرالیاں صاحباں نوں

دسّے یار ناہیں روئے مار آپس سیئے کانیاں جاندیاں صاحباں نوں
مہندی رنگی یار بن رت دلدی دس رنگ رنگدیاں صاحباں نوں
روکے چپی تے لبی مار چیکاں انسو نیر ڈھدیاں نیڈیاں صاحباں نوں

دربیان تیاری کردن چندھڑ برائے برات

اودھر چندھڑاں جنج تیار کیتی سہرا بنھ معراج سنگاریا نے
بگڑ واگ بھیناں آکھن لاگ لینا منگن روک کے رو کھلاریا نے
لگے ورت تے نلی نر چندھڑاں دی رب کرم کمال ہی تاریا نے
جنج واسطے کل برادری نوں نال منتاں آکھ دلگاریا نے!
ہوئی خوشی سیالاں تے چندھڑانوں بینے صاحباں دے پھٹ ڈھلیا نے

حقہ رنگ دا اچن بھتیں لیا لاڑے گویا فلک توں ملک اتاریا نے
سہرے جھلدے پت نی ماں ویکھے وڈا رب دا شکر گزاریا نے
خوشی کھلدی اوس زمین اندر اللہ دیس دیتیں غم سدھاریا نے
بنھ ہتھیلیاں الدو دے چھڑاں تے کھول کے فکر درباریا نے!
ویکھ بوٹیا پیاریاں قدرتاں نوں اوپر دلیو سے ہری انوں واریا نے

دربیان تعریف برات چندھڑاں

جنج چندھڑاں دی چڑھی اللہ دیسوں وجے ڈھول ہنبور سرناہیاں جی
رنگ گنج ہو کے چڑھی جنج بانکی گھوڑیاں گاندیاں نے دگر آیاں جی
تینوں کاہڑا خبرہ لال ویر اتیرے نال نے جوڑیاں بھایاں جی
نینوں گھبر ڈھیلیا جوان بانکے بنجے چڑھے کر خوب صفایاں جی
پٹکے پیٹ تے سہنے سریں سوہن لال جھالاں جوڑ ٹکایاں جی
کنٹھے بنٹھے تے بازو بند موہرے گل ہیکیاں یا چہ کائیاں جی
سوہنے مکھ سفید خورشید روشن چمکاں ملک تے پین سوائیاں جی
تابش حسن دی جائے نہ مول جھلی نین کانیاں شان جڑائیاں جی
چڑھتل جنج دی ویکھ کے عجب ہی حوراں ہار کے ہوش گنوائیاں جی
نگیں گھوڑیاں دے ہار جھیلاں ساخت پوڑیاں پا بھجایاں جی
گھوڑے بھجدے ذات پرند بانکی شاعر کرے کی صفت دنایاں جی!
نھرے شرتی پنج کلیاں نقرے ویون چین دیلوانگ تشناں یاں جی!
ابلق رنگ کمند سو رنگ شکی قدم چکدے نال ادائیاں جی
پنڈ وبند گرو جھینے جان مجرے آسمان رب نے آن پچایاں جی
ڈھکے شہر سیالاں دے آن جیا ہر ولیاں وچ دی چھایاں جی!

پھڑی اصیل کھٹر گشت پیر والیاں نے پڑی مگر پچھے بدہی ناہیاں جی!
تیری چڑھدی جنج سماں لایا لالہ اگے بھیناں پچھے بھرجائیاں جی
نکھیا جان بابل تیرے نال ہوئیاں مان بوریاں تیں بھوائیاں جی
زری بادلہ تے کمخواب اطلس انگ پین پوشاکیاں لایاں جی
نکیں لنگیاں تے گلیں سرج جامے پیرین چاننی جتیاں پایاں جی
نازک طبع ملوک امیر زادے دھن جمنے والیاں مایاں جی!
لاڑے گرد سوہان جیوں چن دوالے پالاں تاریاں لج سوہایاں جی
پیر گھوڑیاں اتے سوار ہوئے وانگ پٹھاناں صفاں بنایاں جی!
عجب سوار بانکے عجب گھوڑیاں نے عجب صورتاں رب بنایاں جی
سندر گھوڑیاں ولدل شاہ پریاں اڈیاں جو وچہ ہوائیاں جی
نسل ادی اصل تازی موزناں کسے لکھوائیاں جی!
لگے بوز سند بلند بگے پچھے سنگدے گھت دوہایاں جی!
چڑھی فوج جیوں شاہ سکندر دی کرن آبجیات تے دہایاں جی
دولت لٹدے سٹدے لوک شودے جگ ویکھ کے کرے وڈیایاں جی
محمد بوٹیا جنج دی خوشی کارن آتشبازیاں بھر گڈ دیایاں جی!

دربیان تعریف آتشبازی

دار وگر دبریاں کر کے تے تڑکے لا کے قلعہ اڈاوندے فی ۔
کرن روشنی دن مہتاب رن وچہ گھاراں تھیں دلیلاں بھڑکاوندے فی !
بوہڑاں چادراں آن گرگیج پائی گولے زش زمین ہلاوندے فی
چکر چاپڑے بنھ کے سوہنے نال چرنیاں چمک دکھاوندے فی !
ساون بھادروں چلدے نال لہراں پالاں بنھ انار چلاوندے فی
شوں شوں کرن ہوائیاں چڑھن بالا دہنکار غبار اڈاوندے فی !
چھٹی بہت آتشبازی چند ہزاراں دی لوک دیکھ کے ہی بہلاوندے فی

ہتھیں اگ چلاوندے ہاتھیاں نوں شیر ببر تاں مگر دوڑاوندے فی
باراں دری تے بنگلے موج لائی ساتیاں لبی ہنڑ ابناوندے فی !
تڑ تڑ اک ہوئی تیاں کیاوی پوستاں دی برج طرف آسماناں وے جاوندے فی
علی سنگلے مٹیاں نال جھریاں مغل پھرن تے شہر جاوندے فی !
چکچوندراں نڑں چمک نال سیکیاں رکھ وچہ میدان چھڈاوندے فی !
چھٹے ہومنیاں دے جھیڑے وچہ شمار نہ آوندے فی !
محمد بوٹیا چند ہزاراں آکھیں لدہاو ڈے جہاں تے چا مناوندے فی !

دربیان ہار سنگار کردن دختران برائے شادی صاحباں

کڑیاں پنڈ دیاں جنج دی خوشی کا من سوہنے سوہنے کپڑے لاندیاں فی
کئی پان کناریاں وار کرتے کئی چھاتیاں نوں مٹکاندیاں فی !
کئی پاندیاں گوناویں گل موتی کئی جگنیا پا لٹکاندیاں فی !
کئی پان اشناک بلاق جھمر کئی جھانجراں پا چھنکاندیاں فی !
ہو کے جھنڈیاں چھپیاں ماہ گلوچہ ہنسے گیت چھناوندے گاندیاں فی
چڑھی جنج دی خوشی جٹیاں نوں کا من پا ندیاں شگن مناندیاں فی !
چھٹے آن جو مرگ میدان اندر تھوہاچوکڑی قدر اٹھاندیاں فی !
پھرن جٹیاں میل دے چا اندر وانگ پلٹناں صفاں جماندیاں فی
کوئی حسن دی کان اشناک سجے وڈے ناز انداز دکھاندیاں فی

کئی بھضیاں لنگیاں کئی لاچے کئی تنگاں شہریاں پاندیاں فی
کئی باہمنوں لین تے کئی پھو جھمن کئی کپڑے سرخ رنگاندیاں فی !
نال زیوراں ہار سنگار کر کے سندر صورتاں صیقل کراندیاں فی !
کئی پان پریاں پڑ کا بند چوڑا کئی بندی دہری لگاندیاں فی !
باغوں تور کے پھل رویل مرد اچھیاں سہرے لئی بناوندیاں فی
پا دن موڑیاں کلنکلی لڈی اتے تاڑی مار کے ٹھہر نچاندیاں فی
اٹھ دوڑیاں دل لال قلعے وچوں سفید مار کے زور ازماندیاں فی
اکھیں کجلا انگ لباس چمکے سورج چن دی جوت جھڑاندیاں فی
آیاں جنتوں بوٹیا حور زادی کرن زیارتاں خلقتاں عاشقاں فی

دربیان کا من سرائیدن دختران واستقبال کردن برات

جنج آوندی جٹیاں ویکھنے نوں رل مل سہیلیاں ساریاں جی !
ہتھیں تھالیاں بالو وچہ ڈیرے ویکھیں جنج نوں دوڑ سمد ہاریاں جی !
کوئی حسن نہ حد حساب اندر نال زیوراں ہار سنگاریاں جی !
لال کھیس چھینیاں کرتیاں انگیاں دے چمکن سرخ سفید کناریاں جی
ہوئے دید تھیں لکھ شہید غازی تکھے نین دو شاخ کٹاریاں جی !

اکو ہان جوان جہان کوڑیاں کجھ دیاں ہاں سنے کجھ کواریاں جی !
بیج سالیاں چنبے دیاں ڈالیاں نے عجب صورتاں نور پیاریاں جی !
نکیں پھنڈاں گل زری کرتے سر تے پھنیاں چمکن پھلکاریاں جی
چڑھیا غضب وا روپ جٹیاں نوں مست نین جیوں وچہ خماریاں جی
بھلا ذکر کتھیں فکر فرشتیاں نوں حوراں عرش تے جھڑ لٹکاریاں جی

ووڑن بجھ قطار مٹیار کڑیاں کونجاں اڈیاں سنجھاں تاریاں جی
سلیمان سلطان جیوں آن لتھا پریاں کردیاں اٹھ تیاریاں جی!
کڈھن چھانیوں نویں آواز ہاکے باجھیں کوئلاں جیوں پکاریاں جی
گھیر اگھت معراج دے گرد ہویاں مٹکن سالیاں لونگ سپاریاں جی
اماں وچ کے لیاوندا وام پلے ابھیقے دھاں لے باہجہ خواریاں جی!
بیٹھک جام دی چھوڑ تے ماں ساڈی کر وچہ سیالاں سرداریاں جی
گلے ہار پاندے ورتے بار تھیں جیوں ودھن تینوں اکساہ اکساریاں جی
نینگے پاندیاں نے چھاتیں جاندیاں نی کھیڈن نیکیاں جیوں مدلیاں جی
کامن پاندیاں قدم اٹھاندیاں نے پریاں وانگ اوہ لین اڈاریاں جی
چھٹیاں مار جگاندیاں نینگر نے نوں کامن پاندیاں روپ سواریاں جی
ہیں ویکھ لاڑیا بھین پڑاء رباب دے بھیناں وچہ کرنا او دھاریاں جی
آیوں ابوٹیا ساڈڑی جوہ اندر اسی سالیاں ساریاں واریاں جی

دربیان روانہ شدن مردمان کھیوانزد برات

رل کے چوہدری پنڈ دے پنچ سارے جنج لین نوں اٹھ سدھاوندے نی
بلیاں شمع تے ہویا میدان روشن گویا رات تھیں دیہوں چڑھاوندے نی
چڑہی موج تھیں اُن کے جیوں فوج شاہی گھوڑے قدم قدیر اٹھاوندے نی
بانکے سوہنے گبھرو چڑھے پنجے وڈے شان گمان دکھاوندے نی!
اگے جنجدے چلدے جان گئے جیہڑے فرش زمین ہلاوندے نی
وڈی جنج دروازیوں جا جدوں تبل وچہ دہلیز چڑھاندے جی!
دریاں اتے شطرنجیاں جا رماندی خاطر جنجدی فرش وچھاوندے نی
نال کھنڈ دے پور کے تھال نائی مٹھا منہ کرا ورتا وندے نی!
لک بنھ کے لاگڑی وچہ چونکی کھانے سراں تے چالیاوندے نی!
لنج گنج ہو کے ٹری جنج بانکی گھوڑا اگے معراج دا لاوندے نی
باجے ترم تے دکھنی بین باجے دفاں مرلیاں ڈھول وجاوندے نی
نچن طائفے کنجراں بھگتیاں ندے ویلاں میٹھے دیو انگ وسا وندے نی
وہر ہر دوہر نہ جنجلی مول کوئی ویکھن والڑے ہوش بھلاوندے نی
چڑھ ہکے مرد زنیاں کالٹیاں تے جنج ویکھدے شور مچاوندے نی
کھیوے خان نے میر شمشیر سندی ملنی جام دے نال کراوندے نی
پردے تانکے سرخ کناتاں دے جوڑ میل کے جنج بٹھاوندے نی!
جھیو رماشکی بکڑ کے ووڑ کوٹے آن جنجدے منہ دھواندے نی
محمد بوٹیا ساہن ہر قسم کھانے جیہڑے گنن دے وچہ نہ آوندے نی

دربیان تعریف طعامہائے رنگارنگ برائے برات

کھانے جتنے اترے عرش تھیں جیوں اگ جنج دے ملک لیا دھر دے
کرن لاگڑی جھولیاں وچہ چونکی بھر بھر تھال کئیں قسم پلاو دھر دے
یخنی کورماں ہور متنجناں دے لیا لیا تھال اوہ بھی بھر پا دہر دے
حلوا پوڑیاں نان کباب شامی قلاقند جلیبیاں چا دہر دے
باکر خانیاں کے شاہوہ شیرمالاں ماہی کوفتے چا جدا دہر دے
بھر بھر لیاوندے بالٹے پا بیاندے وچہ برف گلاب لیا دہر دے
رج رج کے چونکیاں اٹھ گئیاں جانجی بہت تعریف ثنا کر دے
خدمتگار اکھڑے ہزار کمیں پکھے پکڑ کے پیئے ہوا کر دے!
کی کجھ کراں بیاں زبان تھیں میں جو جو نعمتاں طعام لگا دہر دے
زردہ ماہی پلاؤ شب گیر پھرنی اتے بریانیاں جا بجا دہر دے
ترمرغیاں روغنی بیل انڈے وڈے ڈھیر مٹھیائیاں آ دہر دے!
بھر بھر سینیاں تھال سمو سیاں دے کارن نقل نبہ دھر دے!
لڈو مٹھیاں گلے کھجور لونگی پیڑے وچہ کٹوریاں چا دہر دے
ڈھکی آن چو فیریوں کمان منڈے شور دا عام نے آ دہر دے
کھیو خان دی رب نے پت رکھی پت اوہدے شکر ہزار کر دے
ملیاں روٹیاں رج کے منگتیاں نوں جاندے بہت سیس دعا کر دے

جنج بیٹھدی آن مڑ وچہ ویڑے اوہ پرجیاں شوق تے تا کر دے
ایسا کدی نہ کتے ویاہ ہویا دل ذکر ضعیف دانا کر دے!

اٹھ نچدیاں کنجریاں نال نالاں نقلاں بھگتیے سبھ کر دے!
محمد بوٹیا دس ہن گل اگلی پچھے حکم محبوب اشنا کر دے!

در رسیدن مرزا در شہر کھیوہ و دیدن برات چندھڑاں و غمناک شدن

جنوں تیرہویں جنجدے وقت اتے آیاں خان مرزا کھیوے دہا میاں
وجن مرلیاں ڈھول طنبورہ باجے آتشبازیاں دہن شعا میاں
دہرہ دہر نہ جنجدی ہول کوئی نہیں فوج جیوں دلیوں آمیاں
دیکھ جنج تے سبھ پچھیا رنج اوہنوں رنا مار آہیں ہائیں چا میاں
چبھے خار شہے خار سو وچہ سینے وتا غم نے چم سکا میاں!
کرے آپ جہارٹ دا ویلا اڈی ہوش تے ہویا باڈرا میاں
ایس دشمناں نے بیا کم میرا ایتھے کوئی نہ یار آشنا میاں
ہوئی پھیر سرکار تھیں ہار دینوں وتا تھکے تھیں لعل گوا میاں
ڈولی پاے جانگے صاحبا نوں ہن مرساں ہیں کرلا میاں
چھری مار کلیجڑا پار سٹاں ایس جیون تھیں مرن بھلا میاں
اسی چور ہوئے مالک ہور ہوئے دیکھو ربدی ایہ رضا میاں
ماسی پاس ہیں جا فریاد کوکاں صاحب کرم جو اہل وفا میاں

دیکھ جنج دوراڈیوں چندھڑاندی لوک برلدے شور پا میاں
لبن شمع چراغ قندیل لکھاں کیتا روشنی نور کھنڈا میاں!
نچن کنجریاں کھنڈ کلال بھگتی نخرے ہوندے جا بجا میاں!
ہویا اندروں جگر کباب اوہدا چینا دتری نچہ بلا میاں!
گیا ہو اک زمین آسمان اوہنوں ہویا حشر دا وقت برپا میاں
رو رو نار نے کرے وچار مرزا آکھے بنی اوکھی میرے بھا میاں
اوکھا جاپدا کم ملاپ والا میری نہ جاندی کا میاں
بھاگ جاگ پے اج چندھڑاندے آئی جنج دینال چڑھا میاں
پاسی صاحباں نال وصال ظاہر میرے بھا ایہ قہر خدا میاں
بھری عمر دی لاد و ستی گئی اینویں ظاہر مالکی رہیا بنا میاں
پھل ہیجیا واسطے پاس ٹے ہیں جھگی خزاندی آکے وا میاں
محمد بوٹیا راہ نما اوہو دسیں یار محبوب ملا میاں!

در بیان رسیدن مرزا بخانہ بیبو خالہ صاحبہ

مرزا دیکھ جنج ہن صاحباں دی بیبو پاس اداس ہو آیا ئی
ماسی ویکھ کے بہت نہال ہوئی اٹھ نال کلیجڑے لایا ئی!
سہرے بنھ کے ڈھکا آن ظاہر نال شان دے جنج لیا یائی
تینوں صاحباں بہت اوڈیکدی سی رو رو وادس نے حال گوایا ئی
دانا باد دل شاد ہو جا بیٹھوں ایس دیس نوں دلوں بھلایا ئی
ہو مردنے موت نوں جھاک ناہیں اودے نال جے نینوں لگایا ئی
جیکر کیمیں نے خبر لو پچادیاں تیری محرم سوہنیاں دلانی دا آیا ئی۔

سنجھ جوڑ کے آن سلام کردا اونگ گولیاں سیس نوایا ئی
کہندی دس مرزیا کی کرسیں ہتھوں ویلڑا وقت دہایا ئی
اج خوشی دی رات ہے چندھڑانوں کم جنہاں دا رب بنایا ئی
تینوں چھڈ نہ چندھڑاں نال جاسی انیگلنوں اسمان الٹایا ئی
کیتا تدھ کوئی فکر نہ دشمناندا اینویں ستیاں سانھ لٹایا ئی
چار صاحباں پھلے جا راوی ایتھے کا سنوں حکم پایا ئی!
محمد بوٹیا آدسی ہن جتی تیرا جدوں پیغام پچایا ئی!

در بیان عجز کردن مرزا پیش خالہ برائے ملاقات صاحباں

مرزا گھدا جوڑ کے ہتھ دونویں بیڑی تار کے پار لگا میری
جیخ دیکھ کے شہریاں چندڑاں دی عقل ہوش نہ رہی بجا میری
نال صاحباں کس ہن ملن دیندا وتی رب نے ساجھ ونجا میری
پیالہ صبر دا پیونا پیا مینوں ہن پیش نہ جاوسی کا میری
آباساں ہیں سد یا صاحبا نسلا اچھے ہور نہ ونڈ ونڈا میری
گل کتھ سلدی ہتھ وس تیرے کوئی سوہج تدبیر بنا میری !
کرہی کرم تے ویلے داد رم جلدی تیرے پاس ہے خاص دوا میری
کر ربّ نام احسان رتی خبر صاحباں پاس پہنچا میری !
گئی صاحباں چندڑاں دے گھر جیکر ناہیں زندگی پھیر رہا میری !
بدھ صاحباں ٹور توں نال میرے اگے جو تقدیر رضا میری
لڑساں نال سیالاں تے چندڑاں اندر پھیر دی واگ جے راہ وچ آ میری
ہتھیں باجھ نہ دیوساں صاحباں دی منڈی کٹ بے کرنا جدا میری

نال صاحباں نام خدا ماسی ملاقات اک وار کرا میری !
چلی چندڑیں صاحبا چڑھ ڈولی لٹی جان اس فکر نے کھا میری
پیے ہجاں نے سل وچھوڑیاں دے جاسی روندڑی عمر وہا میری !
ظاہر پہنچ نہ مان ہی صاحبا ندی کسے کوک بے پاک خدا میری
ملاقات زد چہ نصیب ہوئی پٹی الٹ تقدیر قضا میری
جھب دے پیر مراد مرید کارن تو ہیں پیر کامل راہ نما میری !
تیری آس تے بہت بھر داس مینوں توں ہیں نال ایمان دے ما میری
ملی لیے ہو رہی چاہ ادہنوں ذرہ گل ایہہ توں ازما میری
بھنڈی روز ویہاڑ یدی بہت مندی کر کے قصد توں گل مکا میری
رانقو رات ہیں جاوساں وچ راوی نیلی آڈوی وانگ ہوا میری
کرساں میر شمشیر دے چیر ٹوٹے ستی گل توں جگ بقیں جا میری !
محمد بوٹیا مراں بے یار پچھے ہو دے عاقبت پا صفا میری !

دربیان جواب بیبو با مرزا !

بیبو آکھدی مرزیا ہنے تیرا گھل میں پیغام دے جاونی ہاں !
آپے ویکھسیں عقل تدبیر میری تیرا کس طرح کم بناونی ہاں !
لیاواں توڑ کے تھیں تاریاں نوں ٹاکی جا آسماناں نوں لاونی ہاں
گبراں کلر دا کھوہ ہوا اندر سرسوں تلی تے رکھ اگاونی ہاں !
وساں برخ کے تار تے نال چھیتی دکھو دکھ دے راگ سناونی ہاں
گلیں لاؤ لاکے صاحباں نوں تیرے کول میں ہنے لیاونی ہاں
بیکھ صاحباں راتوں نکل جائیں ستیں دے تینوں سمجھاونی ہاں
جائیں بار تھیں پار سدھا روا ری مڑ مٹی میں پکے لیکاونی ہاں
تیری جاندے میر شمشیر دشمن ابلیس گل کتنی خوف میں کھاونی ہاں

کل حال حقیقت دے تیری پاس صاحبا ندے پہنچاونی ہاں !
بیٹھوں گل بنا ندا دل چنگا ابلیس دی عقل بھلاونی ہاں !
سٹاں چھیٹ سمندراں جھٹ اندر بیبو کاں مار پہاڑ اڈاونی ہاں
سکھیں سحر بنگالیوں آن بیٹھوں وچہ مکر استاد سداونی ہاں
تیرا من کہیا ہنے دیکھ کہیا نال دیر دے دیر کماونی ہاں
کڈھ ٹورساں اوسنوں نال تیرے قسم کھا قرآن اٹھاونی ہاں
وہیں راہ تے ساہ نیلڑی نوں تینوں رہدا واسطہ پاونی ہاں
چاہڑ داہراں دیریاں آونائیں رکھیں فکر میں دار تے جاونی ہاں
رکھے رب جے بوٹیا دیریاں تھیں تیری خیر دی خیر مناونی ہاں

رفتن بیبو بخانہ برادر خود و پیغام دادن صاحباں را

کھیوے خان دی بھیں اوہ ڈین بیبو چلی جھگڑا کرن دیران ادہا !
بیبو جا کے صاحباں کول بیٹھی چھے پیار تھیں سیس دہان ادہا !

چھالیں ماردی صاحباں پاس آئی پوے پیر پیا اتے آسمان ادہا
گلاں مٹھیاں دیسیاں واتگ کردی وچوں دل آہا بے ایمان ادہا

غلبہ پاسی وانگ شیطان ہیبے لگی آن وچ جان ایمان اوہدا
طاہر خاں دی بہت تعریف کرکے لگی انند دل جیہ ازمان اوہدا
یاداں نعمتاں وانگ شیطان طاہر ہیوے نام جیکر کوئی آن اوہدا
تسیم رہندی ہیندڑا خصم مرزا مینوں جگ تے مان تران اوہدا
بیوہ بچھیا کھول توں فدا جیہی لگی فیر مڑ تیبہ دلان اوہدا !
جیوے جگ تے تیندڑا خان مرزا کرے رب نصیب ولان اوہدا
تیرے ملن دیوا سطے پھٹکدا ای سن چل کے درد طوفان اوہدا !
گیوں صاحباں رجھ توں وچہ خوشیاں تینوں ذرا نہ فکر دہیاں اوہدا
آکے دیہ جواب اوہ چھپاں جاۓ اکے ساتھ کر دلوں پرہان اوہدا
جاٹ لا کے عشق پریم والی تدھ ماریا جپا جہان اوہدا !

پوری پیر استاد فریب اندر ہویا آن شاگرد شیطان اوہدا
بولی صاحباں چھڈ ایہ گل پھپھکٹی نام لے نہ نال زبان اوہدا !
مرزے دلبر دا کیتا دل بردا اینہوں پا لساں نال ہیں جان اوہدا
طاہر کون بلا کی جانی ہاں سٹاں وار بیزار توں شان اوہدا
طاہر ترک براق بہشت دے توں نیریاں کی پھبدا ہان اوہدا !
آیا شام دا اج اوہ شام نریا آیاں تدھ پیغام پوچان اوہدا
پوہنا آن اقرار تے یار تیرا سچا دیکھ لے عہد پیمان اوہدا
گھر ہیں چند ہزاں جاتوں اج کر سیں چھوڑ ہو وسی حال ویران اوہدا
سنی سو جو نت جواب دیوے نال لاریاں روک نہ دان اوہدا
محمد بوٹیا رب نوں جان نیڑے من من نے حکم فرمان اوہدا !

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا !

ہوئی صاحباں فخر تھیں اٹھ بیٹھی جدوں سنے پیغام دلبراندے جی
ہوئی صاحباں شاد مراد ستی سجن آن کھلے وچہ دراں دے جی
ڈنگے سپ دے آبحیات پیاسیاں نوں خضر آن کھلے وچہ دراندے جی
ڈنگے سپ دے نوں تریاق ملیا لدھے گنج کنگال نوں زراں دے جی !
کیتا کرم تقیں ابر بہار مولا جمے کارن کھیت آتراں دے جی

چمکے نین رخسار انار ہوئی گئے دکھ پرانی دراں دے جی !
عجب ڈھنگ دے رنگ ہن بنن لگے سنگ جوڑ کے مادیاں زاندے جی
آئی باغ تھیں مست خوشبو گل دی بلبل کھنب سواردی پراندے جی !
لدھا پری نوں جھولیوں چین بالا دیکھ معجزہ ایہ عجب ملرحاں دے جی !
ہے تے بوٹیا ربدیاں قدرتاں نوں آئے پنچھی مر سراں دے جی !

دربیان جواب صاحباں با بیبو

بولی صاحباں ربدا شکر بھوپھی جس آجڑی پھیر وساٹیاں ہیں !
آیا جنہیں راہیں میرا یار سوہنا انہاں راہاں توں گھول گھمایاں ہیں !
! ہجر یار نہ صبر قرار مینوں رو رو اکھیاں بہت سجاٹیاں ہیں
من کیتیاں بھاٹیاں بھابیاں نے زور ہیں چند ہڑیں چا رچایاں ہیں
ڈھکی آن جلو کنی جنج ایتھے پھراں تد کنی وانگ سوداٹیاں ہیں
سٹھاں دشکے ہیں بہ گیاں پیاں بجھدیاں سخت جداٹیاں ہیں
چھری مار کے آندراں ڈھیر کرساں ڈولی بجھ جے ماپیاں پایاں ہیں !
اکو رب نے اکیا میرا اکو قول جس بجھ بہایاں ہیں !

اج گھڑی سو لکھنی بھاگ والی بھاگ دے کے رب ملاٹیاں ہیں
دکھ جالدی تے واٹاں واہیاں ہیں الویں مدتاں بہت دہاٹیاں ہیں
پئی بنی تے دکھڑے درد بندے بڑیاں چٹھیاں وہراں لکھوایاں ہیں
ہویا بھج کے جگر کباب میرا لگ غماں دی اگ جلایاں ہیں !
میرا مول نہ چلدا دس کوئی وس پئی جلاد قصاٹیاں ہیں !
اڈے تخم زمین تھیں چند ہڑاندا منگاں رب توں ایہ دعایاں ہیں
ایس ظلم نے قہر تھیں زہر کھاساں جان جھک کے مرن تے آیاں ہیں !
اوہنوں چھڈ کے ہور نوں انگ لاساں شالہ دوزخیں پان سزایاں ہیں

سر دسے پچھیا سو ہے یار اگے ہن ہو رہے کدوں دکائیاں ہیں
صاحب سر ید اسمجھ کے خان مرزا بندی صاحباں نفر سدائیاں ہیں
پھوپھی چل شتاب بلا ماہی جیندے ویکھنے دی سدھرائیاں ہیں
پاساں چندہ ڑیں پیر نہ مول پھوپھی باہیں چا کے دیاں دوہائیاں ہیں

پایا یار یقین نور کوہ طور والا جلوہ دیکھیا وچ خدائیاں ہیں !
پچھے یار دے جان کے جان دلبیاں جینیدے نال محبتاں لائیاں ہیں
پیارا انگ لا دل ٹھنڈ پاواں ڈاڈھی برہوں فراق ستائیاں ہیں
محمد بوٹیا یار دی ہیل چڑھ کے دانا باد توں کراں گی دہائیاں ہیں

اجازت طلبیدن بیبو برائے صاحباں بخانہ خود از ننگہ صاحبہ !

بیبو اندروں جرہ نے صاحباں نوں نال خوشی دے رنگ وٹا آوے
گھل گھر بیبو ذرا صاحباں نوں جاندی وار اک پھیرڑا پا آوے
کردی صاحباں اج اوراس ڈاہڈی ذرا چل کے جیو پرچا آوے
دسی اوپری دہیان خانیاں ندی جیوں رات دہاں سرا آوے !
جاوں نال بے عذریاں نال اوہدے بابل جسنوں باہاں پھڑ آوے

اوہدی ماتوں آکھدی بھائی میرے وسے دے وچ اپیہ چا آوے
اوہدے واسطے چور مال کٹیاں میں پوسے ٹھنڈ پوسے ٹھنڈ دوبرکیاں کھا آوے
چلی ساہو دے دُور دے دیس جیہڑے جانے رب کدے ساڈڑے دا آوے
دعویٰ ماپیاں نال نہ کجھ ایتھاں حصہ داج دا برا خدا آوے
ٹھکے بوٹیا حال ویہانیاں دا خون دے دا اکھیوں دھا آوے

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا ساکن گجرات

مکر سازاں تے دغے باز بیبو ڈدی جھوٹھیاں دی سردار ہے جی !
گئی بھل بھولی ماں صاحباں دی اوہدے دغے دی اوس نہ سار ہے جی
ناں ویر دے ویر کمان کارن جتی اُٹھ کے ہوئی تنیار ہے جی
ماتواں ماپیاں پھوپھیاں ہون ویتیاں اج جگدا ایہ اوہار ہے جی
باہجھ دے فریب تے باہجھ مطلب نہ کوئی یار نہ کوئی رشتہ دار ہے جی
بھلے آدمی نوں نہ کوئی جاندا ہے وچ لنڈ سب دا کوئی یار ہے جی

لاہے دُودھ لپھا کے سنڈ دیاندا دیسما رن پیش کار ہے جی !
بجن ہو کے دغا جو کرے دل یقیں چور ربدا اوہ گنہگار ہے جی
ایہ مثل مشہور جہان اندر ویری جید دا جیڈ سنسار ہے جی
چور چوہدری رن بھرواں لنڈی اشرف دی گل خوار ہے جی !
بجن ہو کے زہر پلاوندے نے اج کل دا ایہو پیار ہے جی !
محمد بوٹیا سمجھے نوں موج مانی کل خلق ہوئی دغے دار ہے جی !

دربیان اجازت دادن مادر صاحباں و ہمراہ رفتن بیبو !

ماں صاحباں دی کہندی جا بچہ جم جم ایس ٹھا کیا مول نہ جاوَنے نوں
بھولی ماں نوں سار نہ ایس گل دی بیبو آئی ہے دغا کماونے نوں
پائی صاحباں آس مراد دل دی چلی پیرنے نذر چڑھاونے نوں !
رانی سندراں حسن دے حسن تابش چلی مہ بنیاں چوگ چگاونے نوں !
مٹھی جان فراق نے آن اوہدی چلی یار نوں درد سناونے نوں
پچھی دس سو دھل دی اجر سندی چلی ہجر دی اگ بجھاونے نوں !

ڈری لیکے صاحباں نال بیبو دیکھو رب رحیم دے بھاونے نوں
ماں چور دے ہتھ پھڑائیو سو کجھ نہ دسی وقت دہاونے نوں !
پئی اڈ چکور نی مار چیکاں چلی چن دا دیدنا پاونے نوں !
راجہ اندر دی سبھا وچہ سبزی چلی ناچ ادا دکھاونے نوں
نال جوبناں نین سنگار بھی چلی یار نوں انگ لگاونے نوں
محمد بوٹیا گلے وچ پا پلو چلی رٹھڑا یار مناونے نوں !

دربیان ملاقات شدن مرزا و صاحباں

کرلی صاحباں نوں سے ٹری بیو اٹھ دوڑیاں تیز رفتار دوویں
کوئل آڈوی لیکے نال بلبل دیکھن چائیاں باغ گلزار دوویں
نال فند فریب کمال بیوڑ کے میل ادلیل ہویں ہیں یار دوویں!
دل بھنیاں چرین پھپیاں نوں آدے صبر نہ بند ڑے دوویں
پایا ویدڑا رسکندراں نے ہو گئے رب دے شکر گزار دوویں!

پہنچ آس مراد نے دلاں سندی چار چلیاں نظر دربار دوویں
پہنچ آس مراد دے دلاں سندی چار چلیاں نظر دربار دوویں!
مرزا صاحباں نال فراق ولدے ملدے گل گلو بخیری مار دوویں
نال پیار دل سینہ کھار ملدے چان جان ہتھیں ہوشیار دوویں
محمد بوٹیا روبرو بیٹھ کے تے کھولن ولاندے درد آزار دوویں

دربیان گلہ کردن مرزا با صاحباں!

مرزا آکھدا صاحباں غماں اندر میرا جگر کباب ہویا!
ریکھ چنگ پڑھ دیچ دکھی جانے رب جو بیند ڑے باب ہویا
اسیں مال ہوہاں کے چید ہیے رانی توں نے طاہر ثواب ہویا
تینوں ہے نہ واردرہایاں دا ساتوں تویں سر قہر عذاب ہویا
بیادات نہ مار کے کات سینے ہیں نے روندڑا بہت بیتاب ہویا
طاہر نال آکھ چلیوں پا برقعہ ہن اساں ہتھیں بشر حجاب ہویا
تینوں لاکے دغا کماؤنی تیرا جنم معلوم قصاب ہویا
ساڈی عاجزی ولاں نہ دھیان تیرا بھار جو بناں اندہ تاب ہویا

دتا پیاں چندڑیں چاہنیوں ساتوں دہروں لج صاف جواب ہویا
چھڈے نال گلے کھلنے نہ دھرپچے بدنام تمام پنجاب ہویا!
اسیں خار تے کلی ردیل دی نوں طاہر باغ دا پھل گلاب ہویا
پھر چھنکدی جا دچہ چیندڑا بندے تیرا رنگ جیوں سرخ مہتاب ہویا
سینہ چاک ہلاک فراق کیتا میرا جیوناں جگ تے خواب ہویا
اسیں سیو اکرنیندڑے رہے خالی مفت رہیاں اج ثواب ہویا
پیچ نفع نہ رندی دوستی ہتھیں فکر درج ایہ وچہ کتاب ہویا
محمد بوٹیا موج نہ یاد تینوں بست جیوں نشہ شراب ہویا

دربیان صاحباں با مرزا

کہندی صاحباں مرزیا پیار یار دشاں تند ھو توں جندڑی وار میں تے
نہیں کرم دی نظر قدیم ادجی وڈی کوبھڑی ہاں گنہگار میں تے
تیری صاحباں صاحباں سدیاں این ایس گل توں چاہ ہساں ہار میں تے
ثابت سچہ پریت ہے نیت میری یاراں مول نہ قول اقرار میں تے
مار ساں ہین نہ یار طعنیاں دی اگے ہجر ہتھیں جگر فگار میں تے!
ہوندا جان نے جیوے نال طاہر نینوں لکھدی خط نہ یار میں تے
ڈھکی آن جد وکنی جیچ لیئے رو رو مار آہیں ڈھائیں زار میں تے!
ابھنوں کڈھ ہیچی شلب بینوں کھلی ڑن تے ہاں تیار میں تے

توہیں صاحباں دا سردار صاحب تیرے گھتیاں دی خدمتگار میں تے
پائیں خیر خبر ایہوں ویدوالا کھلی آن تیرے دربار میں تے
تیخفو لسنگ جے عزدا سنگ بوڑاں ہیں عرش ہتھیں سنگ ہزار میں تے
تیرے چھدیاں جتیاں کریں بھاویں کراں عذر نہ انکار میں تے
تیرے قول اقرار دی بدھیاں ہیں چکے پیا ندے سر بھار میں تے!
توڑے کیے جہاں اوہال بینوں الیس گل دی شرم نہ عار میں تے
نینوں چھڈ کے کراں قبول طاہر لکھ توبہ استغفار میں تے!
جاناں تند ھ توں نہ ہن ہتھیں کعبہ یاراں چندڑاں ہریٹ پیر امیں تے

ہیکے ووس نہ کریں افسوس پچھوں بیٹھوں کساں لگار لگار ہیں تے

محمد بوٹیا پھیر نہ بیٹھ جاسی جاسی چندڑیں جلد سہار ہیں تے

دربیان جواب مرزا با صاحباں

مرزا آکھدا صاحباں حکم تیرا مناں تن نے جان قربان کرکے
داماں با ہجہ غلام کرلیا سانوں ماسی بیبو نے بہت احسان کرکے
بیبو کم سواریا سب ساڈا دل اپنے توں مہربان کرکے !
کریں جنگ بدنام تمام اوہنوں چاہیئے ایس دا نہ نقصان کرکے
گل چل سیال لائیے باغ اندر ہیں تے بیٹھیاں خاص مکان کرکے
بنج چندڑاندی ہیں ویکھ لراں جھٹ آئے نے وڈا اشان کرکے
کہندی صاحباں جویں رضا تیری تیریں مناں ہیں پروان کرکے
کریں فکر توں کیویں چلنے دا دشمن پھرن نہ تنگ میدان کرکے
رادی دیس نوں چلساں نال تیرے ماں باپ دی شرم ویران کرکے

ایہہ کراں اک عرض اُتے سُنیں توں بھی سوچ دھیان کرکے
کریئے بھلا بھلا ہے جیڑا اوہ مارے رب سانوں بے ایمان کرکے
گھوڑاں ایہہ لیو جانس گئے رسیں ماراں ٹیوں سیال حیران کرکے
آکھے لگ تے اَج توں جا گھر نوں بھلکے چلیں گوج روان کرکے
آویں شام نوں شام توں باغ اندر لکاٹرن دا ساز سامان کرکے
ذرا اپنا آپ ویکھاں ہیں بھی پچھوں دیں خلاف گمان کرکے
ایہہ ویکھ کے جنج شتاب آویں لاویں دیر نہ شان گمان کرکے
بیٹھیں کل توں چل کے باغ اندر ہیں دی آ دساں روپ پنہان کرکے
محمد بوٹیا آ گھر انہوں گئی جٹی نال یار دے قول زبان کرکے

دربیان تیار شدن مرزا برائے تماشائے برات چندڑاں

ہوئی صبح تے اُٹھ کے خان مرزا نال دھیاندے رب دھیان لگا
چھوڑ ویکھ سنتیاں پار ہراں نوں ڈھول مار کے کرن جگان لگا
خم مار کے وانگ جوان رستم دلیاں نال اڑ جنگ مچان لگا
فرعون نمرود شداد وانگوں دعویٰ اینجھ خدا کہان لگا !
علی علی کردا وانگ علی اکبر لشکر وچ اکلڑا دہان لگا !

ہویا شوق سو جنج دے ویکھنے دا نیلی پیر ہتھیار لگان لگا
گھت انگلاں موریاں وچ مرزا ڈبیوں چھیڑ کے آپ گل پان لگا
ڈٹیا وانگ فرہاد پہاڑ کپن پچھے عشق دے زور ازمان لگا !
کہا کے صاحباں دی دلوں خار مرزا ویکھیں جنج چندڑاں دی جان لگا !
آیا بوٹیا عشق ادلیل اُتے نشر آپنا آپ کران لگا !

دربیان منع کردن خالہ صاحبہ مرزا را

بیبو آکھدی بیٹھ آرام کرکے ایہہ جنجدی جاکی آندڑے نی !
کھیو اتھے ہے تدھ دے تھر بہیا اَج کاج ایہہ گھریں جنہاندڑے نی
آپے جنج اوہناندڑی وچ جاسیں کیس لوک کی پنڈ اوکھاندڑے نی
باجھ سدیاں بے مہمان مکھی جنہوں دور کر لوک ہٹاندڑے نی
جاسیں جاریا مرزیا مفت تیرے نال اوہ لڑن نوں چاندڑے نی
آکھے لگ میرے اٹھ وگ نہیں پچھے بخت کجنت کھلاندڑے نی

تیرے جان لئیں بہت نقصان دسے چندڑ کھلا حرکتی کھاندڑے نی
ہوندی چاہ جے اوسنوں کجھ تیری تینوں گھل کے گنڈھ بلاندڑے نی
سدے باجھ جو ویں مہمان آپے عزت خاک تے اوہ رلاندڑے نی
تیرا اوہناندیوں پھیر نہ جان چنگا ویری تدھ دے اوہ سداندڑے نی !
لڑکے دشمناں پاس ہے جان مندا صاحب عقل دانا فرماندڑے نی
گلاں بوٹیا کرے ہزاریاں جو پچھوں انت نوں اوہ پچھتاندڑے نی !

دربیان جواب مرزا با خالہ صاحبہ

مر ہوں خیر خدا دی منگ ماسی ایس گل نے رکھو دھیان ناہیں
پوسے دہروں نہ اُلٹ نصیب میرا جانا وچ سے داشان ناہیں !
ابابیل یقیں قبیل کوہاں اللہ قدرت وچ شمار بیان ناہیں !
کرے آکے ساہمنے وار میرے ماں جمیاں کوئی جوان ناہیں !
دیساں چنہ سڑاں دسنے ویکھیاں تارے سوکھی صاحبان ویاہ ہیجان ناہیں
جنج دیکھ آواں ویں بھی صاحبا ندی رہے دلیو چہ ارمان ناہیں

سخن اک جے پاک خدا ہووے دشمن لکھ یقین لگھ نقصان ناہیں !
رکھیں یاد جے کرن فساد چنہ ڈر مزہ چکھیں رکھی رکھان ناہیں
چن چن مارساں تخم چنہڑ اندا دیساں اکنوں زندیاں جان ناہیں
میرا تیر ہے وانگ تقدیر ماسی کدی کنجدا جھنڈ نشان ناہیں
جنج ویکھاں ہاں ضرور ماسی مرطرح مشاک توں نال زبان ناہیں
محمد بوٹیا سر والے رب راکھا چھڈ فکر توں ہجران ناہیں !

دربیان جواب خالہ صاحبہ با مرزا خان

بیبو اکھدی رب جبار ڈاہڈا لافاں ایڈ نہ مار مرزیا مار پیا
خودی بابچہ خدا نہ کسے چنگی کرے نت ہنگار خوار پیا
کیتا حسن وا مان جاں شاہ یوسف گولا ہو کے وکن بازار پیا
کیتا مان جا ہضوان جاپیاں دا وچہ جنگلاں سور ہو چار پیا
فرعون نوں چوڑ غرور کیتا لشکر وچہ دریا نگھیار پیا !
کھادا اکٹ نمرود دا مغز مچھر پلے کسے نہیں ہنکار پیا

ناہیں خودی منظور حضور اندر کر عاجزی تے استغفار پیا !
عزرائیل ذلیل غرور کیتا گل طوق لعنت پھٹکار پیا !
سلیمان جاں حکم دا مان جھوکن بھٹھے اوہ پاس ہتھیار پیا
پچھے خودی شداد برباد کیتا جیہڑا ساز بہشت اوسار پیا
دہشر ماریا خودی گمان پچھے سرکٹ کے رام اوتار پیا
محمد بوٹیا خودی گواونیں دس نہ زور بلکار پیا

دربیان جواب مرزا با خالہ صاحبہ

ماسی کراں گمان نہ زور تے میں دیجا فتح رب فضل کمال دینال
اسی کون تقدیر یقیں پھرن ٹلے لگی درت بنی دی آل دینال
ٹٹے توڑ نہ تقدیر تدبیر ایس ناہیں مڑے ایہ زور تے مال دینال
کرکے زور نہ مجھ نوں موڑ ماسی نہ دیکھاں کنجریاں بچدیاں تال دینال
رکھیں یاد جے مجھ فساد ڈٹھا کرساں جنگ شمشیر سیال دینال
کراں کی علاج کباب ہویا آہی صاحباں دیا ہی اقبال دینال
جاں جہان نے ملاں نہ جان یقین میں ناہیں ٹھاک ہینوں خیال قال دینال

جیکر رب نے لکھی تقدیر اینویں پھر عذر نہ زور روال دینال
ڈاہی نہ تقدیر دے ہتھ اندر گھڑی ٹور بھلاویں کسے جال دینال
دنیا چھڈ کے انت نوں خاک ہونا بھانویں عمر گذرے لکھ سال دینال
جنج ویکھ کے پرت شتاب آساں کر فکر نہ فدا خیال دینال
خودی مال اہلا دیں مست قال چنہڑ مستکھی ہاں اپنے چال دینال
میرے اندر دل دیکھ کے پار سینہ بھجا کالجہ لم ابال دینال
مرساں بوٹیا یار دے پیار آتے جیویں مرن پتنگ مشال دینال

دربیان جواب خالہ صاحبہ با مرزا خان

چندہڑ گھن گیا ہے نس چوری اساں چور نہ مول سداونا ایں
جچر زندگی اوہ پرنہ کم کوئی اِک دم نہ کسے گھٹاونا ایں
ہودے جان قربان جے یار پچھے اساں شکر بجالیاونا ایں

جیہڑی ہوگ اخیر سو بھاگ میرے خوف دشمناں تھیں نہیں کھاونا ایں
کس سیوناں مائیاں بدلانوں آئی موت تے کسے گھڈاوناں ایں
محمدؐ لوٹیا مرن تھیں ڈرن کیہا اوڑک خاک دے وچ سماوناں ایں

دربیان مقولہ شاعر میاں محمدؐ لوٹا

اینویں مغز کھپا دندی پئی بیوا ایتھے اثر نصیحتاں کرن کدوں
ہوئے یار توں جان نثار جیہڑے اوہ تیر تلوار تھیں ڈرن کدوں
ڈبے عشق دریا دے وچ جیہڑے اوہ لگ کے کنڈھڑے ترن کدوں

بیٹھے اپنی مت نوں گل جیہڑے اوہ کسے دیاں تے دل دھرن کدوں
کیتے شوق معشوق مشتاق جیہڑے اوہ سنے دکھ جدائیاں جرن کدوں
خالی حرص تھیں بوٹیا ہو جیہڑے اوہ دونناں تے دل دھرن کدوں

رفتن مرزا برائے تماشائے برات صاحباں و مسخری کردن چندہڑ مرزا را

رہی دے نصیحتاں ملکہ بیبو مرزا اِک نہ دے تے لاوندائی
کرکے یاد لغداد دے پتر تائیں نیلی پیر ہتھیار لگاوندائی!
پنڈروں نکلیا نال گماں وڈے جویں جھل تھیں شیر سداوندائی
چڑھیا اِک اکلڑا چندہڑاں تے جیہدا خوف دِکھایائی
جا جی اِک لنہانڈی جنج وچوں طعنہ کھڑ لسوں مار چلاوندائی
جائیں مفت لٹا ڈیا سیٹھ پراں ملک الموت کیوں راہ بھلاوندائی

ایہہ صاحباں دی جنج ویکھنے نوں اوہ اجیہڑا اندروں چاہوندائی
موہڑے تیر کمان تے بہ برچھا گلی گانا تیغ لے پاوندائی
کھاکے خار تے ہوا سوار ٹُر پا دیکھن صاحباں دی جنج جاوندائی
جنج کول نخول دیناں مرزا نیلی ناز تھیں پیا دنجلوندائی!
ساڈے گھوڑیاں تھیں ٹُر کر باہر اینویں مرن جیہہ کیوں آوندائی
محمدؐ بوٹیا اکڑاں کریں اینویں رب نعمتاں بھیج آوندائی

دربیان جواب مرزا با چندہڑ

مرزا آکھدا ایڈ نہ کبر چنگا غضب رب دا نظر اٹھا دیکھو!
عزازیل ذلیل غرور کیتیا پھڑے طوق لعنت گلی پا دیکھو!
رب تخت بیٹھاوندا گھاٹیاں نوں بادشاہ پئے گدا دیکھو
ابابیل تھیں فیل مراسٹے قدرت رب دی بے بہا دیکھو
پچھے رہ جوانی پگ لاہنی پنج کوڑے بھی شرط لا دیکھو!

کرے خودی گمان ویران کرکے فرعون نمرود دے وار دیکھو
دم مارنے دا کوئی تھاں ناہیں بے پرواہ درگاہ خدا دیکھو
باہجھ عاجزی عمل قبول ناہیں بھانویں چلے ہزار کما دیکھو
کدھو نستی بھی ولاندے بجل باہر تانی ٹاہر دیناں دوڑا دیکھو
دلوے بوٹیا فتح خدا جسنوں میرے نال نہ دور آزما دیکھو

دربیان شرط بستن مرزا با چندہڑاں و پیش دستی مرزا را بازی ہائے دیگر گرفتن عمامہ چندہڑاں

مرزے خان دی گل نوں سن چندھڑ لگے کرن الٹ تحت تکرار سارے
مار کوٹڑے پگ آتار لیسی بھن شرط ایہ نال اقرار سارے
وانگ پلٹناں بھلہ پریت چندھڑ کھلے آن میدان وچکار سارے
اودھر خان مرزا خان مرڑ علی کردا آیا ساہمنے پہن ہتھیار سارے
جائے اڈہ ہواہ دیوانگ نیلی پچھے تکدے ہن اسوار سارے
لگے لگ کے وگیے وانگ بھیٹاں کیتے شیر نے گھیر شکار سارے
پنج پنج گھوڑے کھا کے پشت اتے پگاں لاہ کے دیندے وار و وار سارے
پگاں لتھیاں ہتھیاں سروں ننگے ہوئے بھوتنے چھنڈ کھلار سارے

ہویا گل دا آن گلاں وڈا اوپر شرط دے ہون تیار سارے
پاکے کاٹھیاں لاٹھیاں تھیں آکے گھوڑیاں خوب سنگار سارے
کر کر شان تے پتے ٹپیان گھوڑے لافاں ماردے نال ہنکار سارے
وار و بار آئے گھوڑ دیناں چندھڑ گھوڑے رشکدے نال پلکار سارے
مرزے جت بازی گیتے چا بازی گئے شرط میدان تے ہار سارے
لگا حشر دا آن میدان گویا پریشان ہوئے گنہگار سارے
چیر ملاہ دا سنے سہر کرے تو ڑکے کھیل خوار سارے !
محمد بوٹیا جاہ نہ بولنے دی دتے خودی نے عمل نگھار سارے

در بیان واپس آمدن مرزا بہ نزد خالہ صاحبہ

پگاں لیکے ساریاں خان مرزا بنھ کے چا تیار کیتیا !
پگاں پلیوں کھولکے کول ماسی وانگ بوہلے ڈھیر انبار کیتیا
لیاں جا بچیاں سر دل میں لاہ پگاں جتی شرط سبھنوں شرمسار کیتیا
ہوئی فتح میدان یقیں نام میرے ڈاڈا اکرم جناب سرکار کیتیا !
بیبیو سغریاں سار نثار ہوئی سر چم کے بہت پیار کیتیا !

آیا خوشی یقیں دوڑیا پاسی ماسی ہوہنٹ ہسدے رنگ انار کیتیا
کہندی ویکھو جنہاں اخوف سانئی اج انہاں نوں رب خوار کیتیا !
سہرے سروں اتار کے منڈھیے نوں مار کولڑے چا مردار کیتیا !
کارسازے دیکھ لے کارخانے چڑی باز دا چا شکار کیتیا
صدقے بوٹیا ذات خدا دی توں جس دشمناں نوں جھنڈے بھار کیتیا

در بیان عجز و نیاز کردن مرزا برائے صاحباں پیش خالہ

مرزا خان ماسی مہربان اگے ہتھ جوڑ دا عرض گزار کے تے
رہنا چندھڑاں اج دی رات ایتھے بھلکے جاونا جنج سدہار کے تے
جمدیں کھویں جانی کڈھ صاحباں نوں کر کلایہ جان نوں وار کے تے
میرا کم ہم پہنچا جلدی تینوں کہاں ونگار و لکار کے تے !
بیبیو وانگ لقمان لچھیاں رحمت وارو دسدی عقل چتار کے تے
اٹھی گل کی مرزیا صاحباں دی یاداں عرش تھیں آنا کے تے
چلی بیٹھ سیالاندے باغ اندر ہنچے صدقا دل تھیں ہار کے تے
چھب لیکے نکل جاویں اتھیں بیٹھ نہ پیر پسار کے تے !

وانگ خضر دے آسیاں اساں دا توں بیڑا پار اوتار نوں تار کے تے
گئی صاحباں نے میری جان گئی مر ساں ہیں ولیاں ٹہکا کے تے
جاسی پھیر پیش تدبیر ماسی گیا باز جاں کونج نوں مار کے تے
بھٹی جگ ملیں رد سر کیپ دے انگوں ملے جیت نہ بازیاں ہار کے تے
کہندی رکھ یقین خدا اتے بیٹھ فکر تمام وسار کے تے !
کرساں دیر میں ویر دیاں بھلاویاں تدھ نوں کار سوار کے تے
نیڑے پاس اوہ جندی نوں شادی بیاہ دسا خوب سنگار کے تے !
رکھیں بوٹیا مرشد توں دشمناں دی مثل زیر کرنی گھبرا کے تے !

در بیان رفتن مرزا در باغ سیالاں

سنے گل مرزا باغو باغ ہویا اٹھ باغ سیالاں دے جاوندا ئی !
بھیا میت دسنی بیت وا مت عاشق سارا دن وچ باغ لنگھاوندا ئی
جویں پنجرے وچ طیور پھڑکے بیتیا جیو اوہدا گھبراوندا ئی !
وچ باغ دے بھور اوداس ہویا موسم خزاں وا پیا ڈراوندا ئی !
پلک پلک گزاردا ہے سالاں یاد یار دے باجھ کرلاوندا ئی

پھر جستا اچھلکے جا بیٹھا کارن صاحباں گھات لگاوندا ئی
ہوئی شام تے جن وا نام ناہیں چک اوسیاں جھاتیاں پاوندا ئی
عرش تے دیکھ دا را اگاہ کر کے فالاں پاوندا رب دھیاوندا ئی
لائی صاحباں دیر تے خان مرزا سو سو فکر دلیل دوڑاوندا ئی
کوئی آس نہ بوٹیا فضل باجھوں وڈا خوف گناہاں تھیں آوندا ئی

در بیان آمدن بیبو نجارنہ کھیوانڑ صاحباں مشورہ کردن برائے باغ سرِ نو مرزا

بیبو کھول نوں ٹور کے باغ وے مڑ تھہر دے گھر انوں جا ئیا ئی
اندر بیٹھیوں سنز چا بھارا اوہنوں باغ دے وچ بٹھا ئیا ئی !
اگے صاحباں کھلی تیار آہی پچھوں زور ادا ہیاں ما ئیا ئی
چلی یار تے ہو تیار جٹی گہنا گرٹ دا انگ لگا ئیا ئی
ٹری حور بہشت دیکھنے نوں جیہڑا شاہ شداد بنا ئیا ئی
نال صاحباں راہنما بیبو جس عشق دا پند دیکھا ئیا ئی !
رناں کرن برائیاں نال اوہناں جنہاں حکم تھیں اوہناں نوں جا ئیا ئی
یوسف نبی نوں لا الزام جھوٹے اوہناں ظالماں قید کرا ئیا ئی
زناں پکڑ ہاروت ماروت تائیں اباہیل چاہ دے وچ لٹکا ئیا ئی
راجے بھوج نوں انہاں بنا گھوڑا مار اڈیاں تیز دوڑا ئی
ہوون سچیاں اللہ دیکھ وا اونویں کسے مکر کہیا سکھا ئیا ئی !
دسو مکر فریب انہاں نڈرے کتھیں کس اپنا آپ بچا ئیا ئی !
جانن مکر فریب دا علم بھارا کسے انت نہ ایہناں دا پا ئیا ئی
احمق مرد جو ایہناں نے بھال جاندے کدی نفع نہ ایہناں لوچا ئیا ئی
دبن مار کے سپ ایہہ بیٹھ پٹاں منتر مکر دا ایہناں پکا ئیا ئی
بیبو سن مکار نے لاگلیں دل صاحباں دا بھرما ئیا ئی
ماہوں جاندیاں کسے پچھانیاں نہ العباد وہاں نے بھین وٹا ئیا ئی
نجویں جا دسی صاحباں نال مرزے ظاہر کا سنوں جھٹ لیا ئیا ئی !
ڈٹھی صاحباں آوندی خان مرزے ہویا خوشی تھیں دون سوا ئیا ئی
ملیا یار نوں یار کنارے کے درد دلاں دا دور ہٹا ئیا ئی !

کہندی غصیے لیا گجکے صاحباں نوں کاہنوں قول اقرار بھلا ئیا ئی !
اٹھ چل سدھار تیار ہو کے تینوں یار دلدار بلا ئیا ئی
خالی چھڈ قلبوت نوں روح ٹریا ملک الموت پیغام لے آ ئیا ئی
نکل مار کے صاحباں ٹری گھر تھیں طرف باغ دی قدم اٹھا ئیا ئی
موتی بوند تھیں بین صدف ٹریا مولا ابر نیساں دسا ئیا ئی
لاہی پیونے پٹ دی پت بیبو ہو کے بھین تے قہر کما ئیا ئی
سکی ماں دا بھی اعتبار ناہیں سچ شیخ سعدی فرما ئیا ئی !
حضرت حسن نوں اوہناں نے مکر کر کے جام زہر دا بھر پلا ئیا ئی
دسہر دیو دا دیکے بھیت اوہناں سر نال تلوار کٹا ئیا ئی !
پورن بھگت نوں اوہناں تیریاں نے لا کے تہمتاں جا مروا ئیا ئی
نارن بڑیاں اگر لیا ریت انے پھاندی نوں ایہناں چلا ئیا ئی
ان کیدکن عظیم حق ایہناں دے حکم ایہ آ ئیا ئی !
دکھن مول نہ کسے دی شرم ناہیں بادشاہ نوں ایہناں رولا ئیا ئی
واںگ سپ ایہ اندروں زہر بھریاں نقشاں باہروں رنگ سجا ئیا ئی
انب وڈ کے اکاسنوں واڑ دیون عقل ایہناں دا خام آزما ئیا ئی
اٹھ دوڑیاں باغ دے ول دونویں کوئل کو مجنوں سنگ رولا ئیا ئی
کردے خاطراں جنجدیاں سیال کاہتوں ہوتی جھگڑا جھیڑ کرا ئیا ئی
گھروں چھپکے ٹرے نہ دار جیندے ہر کسے شگن نہ کوئی منا ئیا ئی
وگی وا بہشت دی دوزخی تے رب سب گناہ دنجا ئیا ئی
پئی آس مراد سکیندیاں دی لعد مدتاں رب وچھڑے یار ملا ئیا ئی

ددہاں درد فراق دا کھولد فتر آکھ دسے ٹوں آکھ سنایا ئی
بیبو آکھدی مرزیا جان میری گلاں وچہ کیوں جی جمایا ئی !
ہووے سار ست ماہیاں مالکاں نوں مال جنہاں دا مار چھپایا ئی
نیلی پر چڑھ کے کھل سوار ہوئیا بیبو آکھ کے جبدوں سمجھایا ئی !
نیلی چھیڑ دا چا چھیڑ دا چا واگاں دانا بادی طرف نوں دہایا ئی

دفتہ کردیاں دوہاں نوں باغ اندر ادھی رات دا وقت وہایا ئی
اٹھ ور گفتاب نوں لگ آکھے ایتھے کاسنوں جھنڈ ملایا ئی !
کسے دل نہ آن چھڈاونا ہاں ایں اک دشمن نے ویش پرایا ئی
مرزے پکڑ کے باہاں تھیں صاحباں نوں اوپر نیلڑی چا چڑھایا ای
محمد بوٹیا دیکھ کے جاندیاں نوں بیبو الوداع آکھ سنایا ئی

دربیان مقولہ شاعر میاں محمدؐ بوٹا

گئے گھر انہوں سراں دے پنچھی لگے پنجرے نال دیوار رہے !
عزرائیل دے روح ندان ہویا پچھے کھلڑے مٹھا پساں رہے
ڈبی بنگی پلک وچہ چند ہڑاندی بیٹھی مدتاں شب بیدار رہے
کرن خوشی اوہ خاطراں جنہاں دیاں اوہ اینویں مفت اوہ گھر اجاڑ رہے
نجر ہیں رون گے آڈھ کے پاپلے جنہاں دے دم نہ چار رہے
مرزا گیا لے داہڑیاں مٹن مڈھوں سے وچہ اوہ خواب خمار رہے

کوتل باغ تھیں بازے اڈ گیا نیز کسدے میر شکار رہے
گیا بھو اوہ بھار اٹھان والا پئے وچہ سر انبار رہے
جس کوڑی دا کاج اوہ وچہ ناہیں اینویں شگن شگون وچار رہے
گھڑی صاحباں نال اوہاں مرزے لال داج دے بھرے پٹار رہے
اج سہرہ معراجدا ساڈنی گے لڑیاں پھل جوگند سنگار رہے !
سکفہ مار کے بوٹیا چور نٹھا پھرے وچہ گلیاں چوکیدار رہے

دربیان فرار شدن صاحباں ہمراہ مرزا !

مرزا گھت دوبیلڑا صاحباں نوں گیا بیلے دی طرف دہا میاں
عقل چک گیا اوجھڑ راہ پیا پایا پھیر تقدیر دے آ میاں
بھاویں کرن چترائیاں لکھ چاتر ناہیں حرف قضا میاں
اوڈے چڑھ جیکوئی اسمان بھاویں مارے دہرت زمین لکا میاں
مرزا چھڈ کے راہ کوراہ پیا دتا آن تقدیر بھولا میاں
اوسے جاتے نیلڑی چا چالاں پھیر پھیرا دے اکھا میاں
بیریں پین زنجیر تقدیر دے جان پھیر پھیر اوسے کرے نہ تدبیر میاں
پیا پھیرے بھا میندڑا وچہ بیلے پائے پتہ نہ راہ دا کا میاں
کہندی صاحباں مرزیا جان میری کیہا ورتیا غضب خدا میاں
کھیوے شہر دے دھکدے دیوے دیون بلدیاں شمع شعا میاں
حجب یار تھیں پار دسدا راوی نیلی واگ تھیں پکڑ دوڑا میاں
پھڑن آن مت وڈڑی آن وائے میرے میر شمیر بھرا میاں !
اسنت مالکاں مال توں ڈھونڈ ناہیں الوہیں جنہاں توں منہ لگا میاں
گل صاحباں دی گل گھٹ لیا لادی ہوش نے گیا گھبرا میاں !

ڑیا قافلہ جیوں امام رانیں کا فرشمیر تھیں سبیں کٹا میاں !
اینویں عذر وچاریاں بندیاں دا ہووے سو جو رب رضا میاں
ولی پیر فقیر تقدیر ماردے ہاردے ہور امیر امرا میاں !
جلدوں آن تقدیر آپہ پرمائے ہودن کھلے سگڑ دانا میاں
کیتا بندہ نہ اک فرسنگ اس نے گئی ڈھردیاں رات دہا میاں
چارے راہ تقدیر نے بند کیتے جائے کس تے کیہڑے راہ میاں
جاوے کس طرح ہار تھیں یار مرزا اوہدی موت آہی ایسے جا میاں
ٹرے پیا شمار کر تاریاں دا کدی دیکھدا کھنیاں دا میاں
گئی ڈھردیاں رات بھر رات ہوئی مکا میل نہ پینڈہ بلا میاں
پینڈے پینڈوے پئے آواز کنیں لوک بولدے شور مچا میاں
ملے آن ہوا ہرست دیریاں دی کرن تن تھیں سبیں جدا میاں
پچھے لگ کے مول نہ جان دیساں دیسن جان تھیں مار مکا میاں
چکی ہو جہان تھیں عمر ساڈی اوہدے وچہ نہ کجھ خطا میاں
غصے نال بھڑ کچھیاں نیلڑیدا دیندا بدن تمام اڈا میاں

پیا پھیر ہے کھبا نصیب اندر بھلا راہ تے پیا اٹکا میاں
کھائے مار نہ باز نہیں پار جائے اگ اگے دریا میاں
نیلی پریا دی بھین سی اوہ نیلی جھبڑی اُڈدی وچ ہوا میاں
مرزا کرے آنا دلی نیتے نوں موتی سنگدی نہ گھیرا پا میاں !
رہیا رات او نیندرے وچ مرزا دنا خواب خمار چڑھا میاں
باہوں پکڑ اتار دنا صاحباں نوں لتھا آپ بھی نیلیوں دہا میاں
تھنا تاں ڈو پڑہ اخان مرزا دتی صاحباں گھت کما میاں !
اہر عاشقاں نیندر رہا ناہیں پلے دکھ جنہاں نڈرے بھا میاں
ایس خواب خمار تے شاہ یوسف دنا کھوہ دے وچ سٹا میاں
کٹکن جا سرتری عشق دی تے اہر ایہناں نہ نیند دوا میاں
سن وے کھرل نوں نیندر رہی صاحباں بہت سمجھا میاں
سنا تاں گودر پٹڑا سیئیہ جندوے دلوں خوف تمام وجا میاں
رہی صاحباں جاگدی کول بیٹھی خوف دشمناں دا دلوں لا میاں

بھیڑی اونری کہتی بھیل بلی دلیرے چال نہ قدم اٹھا میاں !
کوئی دوہس افسوس نہ اوس اُتے دلوے لکھیا کون مٹا میاں !
اج چلدی چال مثال بھیڈاں کھیڈاں رندیاں آر زنا میاں
گئی رات نے سموہ نے بھٹی بانگاں مسجد بن دین علما میاں !
پیا بھولدا پیا دا نگ شرابیاں نہ کیتا نیندر دور جا میاں !
بوٹا جنڈ دا دیکھ کے ہیٹھ اوہدے دیندا بستر افرش وچھا میاں
کہندی مرزیا راہ تے سون مندا اٹھ جاگ تے اکھ نہ لا میاں
سستی لٹیا مینڈرے لوحقہ پچھے بیٹھی لغل بھیں یار گوا میاں !
مٹھی نیندر زلیخا دی ہوش کھنس نٹھی بیٹھی کھاں تے بین چکا میاں
نمیدر آن کے راجیاں رانیاں نوں دتے ملک تے مال لٹا میاں
کجھ نیندوا زور سی خان تائیں کجھ زور بہادری دا میاں
سر صاحباں پٹ تے رکھ ادہدا ایکھا جھلدی باہاں ہلا میاں
محمد بوٹیا لنگ خدا رکھے موہوں منگدی پی دعا میاں

دربیان مقولہ شاعر میاں محمد بوٹا گجراتی

با بجہ ساکھ تے راہ دی بھوم با بجوں ٹریا راندا وچ اجاڑ مندا
ہوچھا شاہ تے رن شوقین سکن ہلکی گڈری مست بگھیاڑ مندا
بے جٹ نے کفری ہٹ اندر وچ کھیتری پاڑ لتاڑ مندا
بڈھا خصم تے نویں جوان دوہٹی ڈنگا نرکلا دان ڈاہڈ مندا
پیار کرن دوستی نال بدیاں نال حاکماں دیر دگاڑ مندا
پھوڑا چیڑاں ہیٹھ تے سول سینے لکھ اکھ اندر دو داہڑ مندا
لینا ڈوم تھیں قرض قصابیاں دا اتے دستاں وچ پہاڑ مندا

حکم سیٹھ کمذات بن عدل راجہ احمق یار اتے گل پاڑ مندا
کتک ماہ اندھیریاں پڑ ساون جیٹھ مینہ تے ویاہ وچ ہاڑ مندا
اگ کول کپاہ چھراسہ باہمن ملاں ہیم تے دیدا ناڑ مندا
گھر کول مسیت میت جوگی لسی جوک وچ جھنب بیاڑ مندا
جتر دھی جوار یا جو ربتر چوہڑا غنی تے ہیچ کراڑ مندا
جھگڑا بچے وینال تے وچ چکڑ پلا اڑک جاناں نال واڑ مندا
بخت بوٹیا وقت بڑھیڑ بیرے تے اولاد نہ ہوندا ساڑ مندا

دربیان دیدن گلگو صاحباں و مرزا را در جنگل آمدن نزد او ملاقات کردن

جاندا مجر نوں راولیوں یار مرزا ہوندی راہ دی کدے جے سار اوہنوں
پائے آن زنجیر تقدیر ظالم کیتا نیند اسیر لاچار اوہنوں !
ایس موت صیاد دے ویکھ جائے لگی کس طرح کرن شکار اوہنوں
پیا لنگھ اتفاق تھیں انہاں کولوں آئے نظر دور دو نویں یار اوہنوں
بھیت بجھ لیا دلوں بجھ گیا ہویا کل اسرار اظہار اوہنوں
آہیوں وڈھ کے بیو دا نا سدیجی اچھا کیتا کی جا خوار اوہنوں
کرکے اوس دا لاندھ مٹہ کالا کیتا گدھے تے چا اسوار اوہنوں
داہڑی مُن کے اوسدی نال موتر کیتا نشر نوں سربازار اوہنوں

بیٹے خان نے جان ہزار ترلے روک رکھیا موت مکار اوہنوں
شبلی دھنگ کے منڈے ہیٹھ ستا پایا زور جاں جواب خمار اوہنوں
اک مرد گھمیار ضعیف بڈھا ٹریا کھیولیوں پچی کوئی کار اوہنوں
ستا کھرل نے صاحباں کول بیٹھی ویکھا جھلدی نال پیار اوہنوں !
آیا دوڑ کے صاحباں کول جلدی غصے نال کہندا گھمیار اوہنوں
کتے رہیا نہ مہنہ اوہ دین جوگا لایا باپ نوں سنسار اوہنوں
کھیوا خان سی وچ جہان نامی لوک آکھدے سن سردار اوہنوں
گھر باپ دے بخت ہے جمدیوں توں لایا جم کے غم ہزار اوہنوں !

وڈی لاگے پھکڑی مگر اوہدے سٹ چلیوں منہ دے بھار اوہنوں !
سنکے صاحباں پاوندی نظر نیویں ایس گل کیتا شرمسار اوہنوں
نایا اندروں جی جس ماپیاں دا دوزخ سٹسی رب قہار اوہنوں
محمد بوٹیا صاحباں مار آہیں اگوں آکھدی عرض گزار اوہنوں

در بیان پیغام دادن صاحباں گنگو را بجانب والدین و برادران

سوہوں شکر گزار ہزار مایا لٹی ربدے من رضا ہیں تے !
ہویا کجھ نہیں تکے برا بابا تقدیر نے لیا بھولا ہیں تے
نک وڈھیا سو ہریاں پیکیاں دا کیتے خوار امیر بھرا ہیں تے
بابا وڈھیا سچ ہے گل میری کراں عرض ہیر رب منہ لاہیں تے
ویر ہیر شمیر نوں کہیں نالے ہو نہ رنج نہ نام خدا ہیں تے
ہاردے کرم تے شرم شرمسار میری آیاں خاک دے نال رلا ہیں تے
منور بدی سب رضا دیوے کرنا مول نہ جور وجفا ہیں تے !
بیراکرو نکاح چا نال مرزے کراں عاجزی تے التجا ہیں تے
چھوٹی عمر وچہ لایاں نال ماہی ہوندی کس طرح اج جدا ہیں تے
مکہ چھڈکے پوجنا بت خانہ جاناں کفر ایہ دلوں صفا ہیں تے
اوہدے کیے نہ دوس افسوس کرنی لیا لکھیا جھولڑی پا ہیں تے !
ہتھیں اپنی آپ ہیں زہر کھادا ہن رونی آں وقت دہا ہیں تے
ملن جوگ نہ رہی ہاں ماپیاں نوں آیاں نال نہ گھروں دہا ہیں تے
میرے باپ نوں آپ توں جا آکھیں نینوں جو گل دیاں سمجھا ہیں تے
عقلوں چک گئیں چھپ لک رہوں گھروں نکل پیا پیر جا ہیں تے
ہن دہونیاں مول نہ دور ہندا آیاں تساں جو داغ لگا ہیں تے
جنا کھرلدا ہووے ہن دور ناہیں ذرہ سمجھنا کرم کما ہیں تے !
دانا باد ہو شاد آباد ہووان دلبیاں عمر تمام دعا ہیں تے !
مرزا چھڈکے جاوندی نال طاہر مردی دین ایمان وکھا ہیں تے
محمد بوٹیا صدق دے یار بیڑے اوہ قبول ہاں جان فدا ہیں تے

در بیان رفتن گنگو واپس شہر کھیوا برائے خبر کردن سیالاں

سنکے صاحباں دے سخن مور بٹھا پھیر بول نہ جیبھ ہلاوندا اے
کھیوے خاں دی ویکھ کے شرم دلوں رو رو نال افسوس پچھتاوندا اے
تکھے چل سیالاں نوں گل دسی غصہ قہر کرودھ دا لہاوندا اے
کیتی صاحباں چا تقدیر الٹی اوہنوں کجھ خیال نہ آوندا اے !
سگوں ویکھ کے چور تے مال سنجر خبر مالکاں نوں دسن جاوندا اے
ایہہ ویکھ کے دوہاں الکلیاں نوں پریشان ہو ہوش بھلاوندا اے
مراں آپ یا ایہناں نوں مار سٹاں دلوں ایہ دلیل دوڑاوندا اے
ہتھ پکڑ جنتیاں پکڑکے کھیوے شہر دی طرف سدھاوندا اے
کرے منتاں گھمیا جا خبر کھیوے طعنے تیر جویں چلاوندا اے !
محمد بوٹیا جدوں تقدیر الٹے رب عمل چا سب نچاوندا اے

مطلع شدن چندہڑاں و سیالاں از روانگی مرزا صاحباں

ہوئی صبح سویر تے شہر کھیوے ایس گل داخل آپیا جے جی !
پیا رون سیالاں تے چندہڑاں نوں پلے جنہاں دے کجھ نہ رہیا جے جی
نام شرم شرمندگی جہر کھیوا شہرت جگدی نہیں چھپ گیا جے جی
پیا رونا خوشی نہیں ہسدیاں نوں دیکھو کم تقدیر دا کیہا جے جی
مار بکلاں گھراں توں میل تریا ملیا تماں دا جدوں سنیہا جے جی
ہسن منڈے گندے مار مچھاں مرزا صاحباں نوں کھس گیا جے جی
بیٹھ چاچیاں تایاں بجھ مندا ایہ کاج نے مرن دے جیہا جے جی
دکھیں بھین بدکار ایہ کار دوں میرے شیر بھی ڈھیا جے جی !
پیا سوگ وچاریاں کمیاں نوں جنہاں کھٹ نوں لاگ نہ لیا جے جی
محمد بوٹیا چراں نے مٹ رلدے لکا گیا خراب ہو بہیا جے جی !

در بیان رفتن چندہڑاں و سیال لسوڑے بار وزن جستجوئے مرزا و صاحباں

ہتھو پکڑ شمشیر کہندا کراں وڈھ ٹکے دوہاں دے ٹوٹڑے جی !
کالا منہ تے وڈھ کے نک ساڈا اسانوں چاہڑیا اوس نے کھونٹڑے جی !
کیتی گل سیالاں تے چندہڑاں نے چلو پکڑئیے اوس نخچوڑے جی !
رب کرے نے پے اوہ ہل مرزا کراں وڈھ ٹکے ٹوٹڑے پوٹڑے جی !
ڈٹھا اوس نہ ساڈڑی پت دلوں کمذات حرام دے کھوٹڑے جی !
لڑے پکڑکے تیز تلوار برچھیا کیتیں وڈ ڈڑے پکڑکے سوٹڑے جی !

کئی گھوڑیاں پیڑ اسوار ہوئے کئی بنھ کے ٹرے لنگوٹڑے جی !
چڑھے کٹک سیالاں تے چندھڑاں دے ساندل بار دی طرفوں ٹوٹڑے جی
سٹ گھوڑے دوڑے مگر مرزے پے شرم دے جہنانوں تروٹڑے جی

کوئی رسیا نہ جان بغیر پنڈ و چوں لائے دور ڈسب وڈے چھوٹڑے جی !
گورنوپ دا چڑھی تکھیا نے چڑھے اک تے لکھو اوہ چھوٹڑے جی
ڈھونڈاں بوٹیا حسند چھوڑ تائیں کھوج بھالدے کھلے کھلوتڑے جی

دربیان رسیدن چندھڑ و سیال بتلاش مرزا و صاحباں ہمراہ گلگو موضع خود .... !

دیکھے آوندے کٹک گھمیار و ورو ں گیا کنب مثال پو نجان یارو !
آئے پاس تے گیا دسواس دلدا لیندا اترت چھپان سیال یارو
چلو چور میں دیاں دکھال سگوں نالے سروں چھڑاوساں مال یارو
دیکھو رب دے رنگ ہیں دنگ ہویا بیٹھا گنج تے سپ خوشحال یارو
ڈٹھا جنڈ تے ہیٹھ میں کنڈ پرنے ستا ہویا ہے نال کے شال یارو
اکھیں ویکھکے میں سارا کارا ہویا بہت ملول ملال یارو
کیتی سوچ نہ اوس حرامدے نے خاندان میرا ننگ وال یارو
سنیا کدی نہ وچہ سارے پایا اوس جو قہر وبال یارو !
حجب رل کے پکڑ لو جا تے نس نہ اوہ جنڈال یارو !
ڈرپائے سیالاں نوں جنڈ والے اگے دوڑ وا قدم اٹھال یارو

بھانویں لشکراں چار چڑھکے شاہ اکبر آیا کرن اوہ جنگ جدال یارو
گئی کھڑک تے بھڑک کے بول پیا آکھے کرو نہ مفت دی بھال یارو
ایہی کاروی بہت ہے سارہنوں آیا ویکھ میں کل احوال یارو
چلو قدم اٹھا لکے نال میرے مرزا صاحباں دیاں وکھال یارو !
پکھا جلدی صاحباں کول ڈٹھی ڈٹھے آپ میں نال خیال یارو
دل بجھ گیا بہت بجھ لیا آندی صاحباں کول اوہال یارو
سر چلی کے اوسدا اکٹ دستو کرو گھٹ نہ اوسدے نال یارو
ہوکے تیت نے پیت آنا روسو ہویا آں بے دید کمال یارو
محمد بوٹیا اڈ دیاں پنچھیا نوں پتے سر پئی تقدیر دے جال یارو
گیا باز بے مار شکار تائیں جاسی بیٹھیا نہ پھیر روال یارو

دربیان آمدن میر شمیر برائے قتل مرزا و دیدن صاحباں آنہا و غمناک شدن

کٹیراں کٹک بغیر آیاں صاحباں نوں اوتاں ویکھدی نظر اٹھا جلدی
مار مار کر آوندے سیال چندھڑ و چہ ترکشاں کانیاں پا جلدی
پوہتے سنگ امیر شمیر والے دیکھ صاحباں گئی گھبرا جلدی
اگے دوڑدے میر شمیر دونویں پچھے آوندے لوک ہما جلدی
توڑے آس امید اوہ جیونے دی موت پیغام پہنچا جلدی
کیتی سوچ وچار بغیر صاحباں نے رکھاں زیر کمان چھپا جلدی
تیرے ہوئے نی غضب بغیر ویر میرے تناں کراں چال سیں جدا جلدی
نال ڈاہڈیاں زور نہ پیش جلائے تے لفے کے وقت لنگھا جلدی
سر پیٹ توں خان دار کھ ہیٹھاں اٹھی ایہ تدبیر بنا جلدی
کھری مگر ہے مت زنانیاں دی پچھے تاندیاں وقت وہا جلدی
کیتی جلد تدبیر آسی آپ دلوں دتا راہ تقدیر بھلا جلدی !

ہلے رکھاں تے اڈدے آن پنچھی پیا یار اندر شور آ جلدی !
دھوڑ دھمدی گرد غبار ہویا گھوڑے دوڑدے وانگ ہوا جلدی
دیکھے کٹک سیالاں تے چندھڑاں دی آون گھوڑیاں تیز دوڑا جلدی
جھٹ جان گئی ساڑی جان گئی رنی مار آہیں باہیں پا جلدی
بدل قہر دے چڑھے سجھ ہاتھاں جاسن برگ تے باغ وچ جا جلدی
کرکے منتاں پلڑا پا گلوچہ لیسیاں عذر تقصیر بخشا جلدی
کیتی کہل بے اٹھ کے دار پہلی ہوسی آن فساد بپا جلدی
بچے جان نہیں میندڑا خاں مرزا پائے دشمناں قہر خدا جلدی
مرزے یار دے پکڑ ہتھیار سارے ٹر دہ جنڈ تے ٹنگری جا جلدی
آئی موت نہ سمجھ ایہ صاحباں نوں کھاساں بانجھ ہتھیار خطا جلدی
محمد بوٹیا دوس کی آدمی دا جائے رب دی ورت قضا جلدی !

دربیان بیدار کردن صاحباں مرزا را

کہندی صاحباں مرزے جاگ جیویں ہن خواب خراب پیا ریا اوئے
پکڑ برچھیاں تیز تلوار سیالاں آئے نواب سیال زوافے پیا ریا اوئے

ویری جان دے کھلے نی آن سر تے اٹھ نس شتاب پیا ریا اوئے
تیرے کوہن دے فکر تے آن لگے دسن شکل قصاب پیا ریا اوئے

تیری آئی ہیں مراں سرکراں صدقے رکھ تدھ جناب پیاریا اوئے
رہی تھاک ہیں راہ تے سوں ناہیں منڈی چور نوں خواب پیاریا اوئے
دا ہر دیر یا بندی ساڈوں آن کرسن مار بیتاب پیاریا اوئے
آئے میر شکار نے بار اندر تیرے کرن کباب پیاریا اوئے!

ایہناں اکھیاں نال نہ رب دسے تیرے دکھ عذاب پیاریا اوئے
منی اک نہ تدھ نے بات میری میں دے تھکی منتاں پیاریا اوئے
اگے مالکاں مول نہ پچھ سنڈی جانہ کی پیش جواب پیاریا اوئے
محمد بوٹیا کنب دی جان میری ہوسی کی ہن باب پیاریا اوئے

دربیان تسلی دادن مرزا صاحباں را

مرزا آکھدا اٹھ کے صاحباں نوں رکھ حوصلہ ہو دلگیر ناہیں
تینوں چھڈ کے صاحباں نس جاواں چنگی ایہ کوئی تدبیر ناہیں
دیندے کنڈ وکھال جو میدان اندر ساڈی ذات اوہ نیک خمیر ناہیں
ہتھیں باجھ نہ صاحباں دیا تیری ہو گئے دم نہ جھیڑا اخیر ناہیں
ہووے جان جہان قربان تیرے توڑاں کدی پریت دی شیر ناہیں
میرے دل دی لیے نہ ایہ جدری بھج چندھڑاں نوں رسٹاں چیر ناہیں

ہویا کی سیال چنڈال آئے مینوں خوف نہ کجھ وچ سر یہ ناہیں
جیہڑی ہوگ سو جھاگ سان جان آئے کدی نسیباں ٹلے تقدیر ناہیں
اسی کھرل قدیم دے غازی اوئے جاواں نس میں کوئی حقیر ناہیں
ددھ ویریاں کوڑا لگا کوہ تینوں تو ڑیں دلوں توں پردی دریا ناہیں
دیکھیں صاحباں سامنے زور میرے چھڈاں جیوندا میر شمبیر ناہیں!
دکھیں بوٹیا میریاں جھولیا تینوں لگن و بسل بدن تے تیر ناہیں

دربیان حملہ کردن چندھڑ دماہی بر مرزا

مرزے صاحباں نوں تک سیال چندھڑ آئے دوڑ دے برچھیاں پھیر دے جی!
دوروں بھونکدے گتیاں وانگ چندھڑ نیڑے آوندے اوس نہ شیر دے جی
مرزا اٹھیا لیں ہتھیار جلدی آئے ہتھ نہ اوس دلیر دے جی!
گئے ہتھ نکھیں اڈ ہتھیار میرے عجب کم تقدیر دا دیر دے جی

کوئی ہوندے سن گرد امام دے جیوں تیوں لاکھ رنگوں آنکے گھیر دے جی
پکڑ تیر کمان چڑھان چلے بنھ شست نشان نے گھیر دے جی!
کہندا رو کے صاحباں دس مینوں ہوئی کی ایہ قہر اندھیر دے جی
محمد بوٹیا اوس کے ہتھ خالی کراں کی میں باجھ شمشیر دے جی!

دربیان زخمی شدن مرزا

غصے نال ہوئے لال سیال چندھڑ چور گھاتوں تیر اٹھایا سنے!
گھیر شیر تقدیر نے زیر کیتا وانگ گیدڑاں شور مچایا سنے!
مرزا ویکھ کے سکھنے اوہنوں نعرے غضب دے مار کرلایا نے
پئے ہین چوفیریوں تیر جھم جھم گویا غضب دا مینہ برسایا نے
مارن تیر بچا کے صاحباں نوں درد اپنے دودھ دا آیا نے!
اوس حسند ہتھیں نول پھٹ کے تے حقہ حور قصور نقشیں پایا نے!

بیچا سپ خزانیا ندے ڈھیر اتے باجھ منتروں کیل وکھایا نے
مفت ماریا چلیا خان مرزا اوہنا زور نہ ذرا ازمایا نے!
ہوندے ہتھ ہتھیار سارے ساہیا نال پیر زادے ماریا نے
مرزا ہو حیران کھلو رہیا دن چھانی بدن بنایا نے!
مرزے خان نوں مار کے مان زہری اوپر چا زمین گرایا نے
جنھوں بوٹیا ویکھ نہ رج سکن اج اسدا خون بہایا نے!

دربیان عجز کردن صاحباں پیش برادران!

پاندی واسطے صاحباں بھائیاں نوں میرے راجھنوں کرو تباہ ناہیں
مرزا راہ تھیں روک کے پھٹیا جے تساں ذرہ نہ خوف الہ ناہیں
آیا حکم قرآن مجید اندر دیسی ظالماں رب پناہ ناہیں!
کرو ظلم نہ ایڈ مسافراں تے رب باجھ کوئی جنہاں ہمراہ ناہیں
بخش چا تقصیر خطا میری کرو ظلم ایہ خواہ مخواہ ناہیں

اساں اپی چا تقصیر منی تسیں بخشدے کیوں گناہ ناہیں!
ایڈا قہر اندھیر کیوں پایا جے لیکھا دیوناں وچ درگاہ ناہیں
منوں ہن تے نام خدا والا رکو جان تھیں خان دا راہ ناہیں
رحم والیاں تے رب رحم کردا ہوسن دوزخوں دور گمراہ ناہیں
محمد بوٹیا باجھ قصور کیہڑا نامہ عملی داجس سیاہ ناہیں

دربیان افسوس کردن صاحباں خود

کرن مُول قبول نہ گل اوہدی رہی صاحباں واسطے پا ابیپر
کیتا بدن لیراں تیراں کھول سندا چھٹے خون کھنیں سمب دریا ابیر
کہندی آپ میں آپ نے ظلم کیتا ہائی آپ ہُن سخت مرزا ابیر
کیتے اپنے نوں ہُن تانیاں میں گیا ویلڑا وقت دہا ابیر
ہتھ خان جے تیر کمان ہوندا دیندا ویریاں خاک رلا ابیر
سب دوس افسوس ہے سر میرے دتے جس سہتیا نہ چھپا ابیر!

مارن میر شمیر سیلا چندہڑ کرن ذرہ نہ خوف خدا اے پیر
دیکھ صاحباں ہپڈی ہٹ لٹاں مارے ہتھ پٹاں انے چا ابیر
دتے جنڈ نے ٹنگ سہتیا نہیں ماردی عقل تقدیر بھلا ابیر!
کھری مگر ہے مت زنانیاں دی گئے بیچ دانا فرما ابیر!
اینویں مار شیر دلیر میرا لیا ویریاں نہ انہاں اے پیر
بخشے بوٹیا رب تقصیر میری ہتی مجھ کہیں بجا خطا ابیر

دربیان جواب مرزا صاحباں را!

مرزا آکھد صاحباں برا کیتو ترکش ٹنگیو ئی جنڈ نے چا میرا!
پہلی ماردا میر شمیر تائیں راہ بند کیا جنہاں نے آ میرا!
خالی ہتھ ہن کراں بہادری کی ترکش سٹیا تدھ کھڑا میرا!
اج موت نے آن جہان وچوں دتا ان تے جل مکا میرا!

تر لیپے سہتے کاٹی زہر دار آہی دیندا ونڈ سیالیں لہندا چا میرا!
دوجی ماردا صاحباں اوسنوں میں جیہڑا نام رقیب سدا میرا
آہا وقت ایہ اج بہادری دا ویری لکھدے زور آزما میرا
تینوں صاحباں کڈھ لیجاوندا میں ابیر بند کیا راہ قضا میرا

رہے دل تے چاہ افسوس ڈاڈھے دتا جنہاں نے جگر جلا میرا
اول ایہ افسوس کمال مینوں آیا کم سہتیا نہ کا میرا

دوجا ماریا وچ پردیس دے میں کوئی پاس نہ بھین بھرا میرا!
چوتھا تدھ دے جان گے ویاہ چندہڑ کرسے تن کھیں سینس جلا میرا
کیتے عشق ہزار سن سنے نوں دتا راہ تقدیر بھلا میرا!
جتی ہی نہ صاحباں دی منی سوال ایہ نام خدا میرا

تیجا ایہ افسوس وچ گور سیسی ڈھٹھا اخیر نہ ماں میرا
کرنا دفن کس پا کے کفن مینوں جاسن کانگ کرنگ ایہ کھا میرا
کیتی جان قربان میں تدھ پچھے دیکھ صدق یقین صفا میرا!
رکھیں بوٹیا صدق یقین ثابت دلوں نام نہ مول بھلا میرا

دربیان جواب صاحباں با مرزا

کہندی صاحباں مرزیا جان میری داری بخشیں ربدے نام مینوں!
کیتی گل سی بھلے دی پیار ماں میں کیتا دغا نہ قسم خدا مینوں!
ڈبی بیڑ ونگھے تدبیر میری پیا چالنا جور جفا مینوں!
ثابت رکھ تسلیاں مجھ دلوں جانی دلوں نہ بے وفا مینوں!
میں بھی مراں گی کراں گی ساتھ تیرا اوپر جگ نہ جیونا بھا مینوں
تریاں لال بلائیاں سائیاں دے اوسدے تُوں گھولا گھما مینوں
دتے دھوڑ دھمکدی ویہاں دی دتی جنہاں اندھیر ٹری پا مینوں
نال چندہڑاں کدی نہ جاوساں میں بھادیں دین اوہ تخت بہا مینوں
تیری قبر دی میں ملنگ ہوساں نا ہیں جگ کہیں شرم حیا مینوں!

رنڈی ٹنگیاں تیر کمان جنڈی دتا آن تقدیر بھلا مینوں!
میں سی مجھیا عاجزی عرض سن کے دلیں بخش تقصیر بھرا مینوں
کیتا دغا جے جانیاں جان کے میں دیو دوزخیں رب سزا مینوں!
تیری صاحباں جگ کے سدا انتے مشکل جان من دوسری جا مینوں!
دکھیاں چھپکے تیر بہ بنر سینے کانیاں جاندیاں دہا مینوں
تُوں تے جیو پیار یا جگ انتے پوے موت کد ایہوں آ مینوں
جاپٹ وچھ نہ جانیاں چھڈ جاویں لیٹیں اپنے سنگ رلا مینوں
تیرے عشق کہیں مکرہ بھواساں نہ ٹالکن لکھ جے زور لگا مینوں!
محمد بوٹیا چندہڑیں جاوساں نہ دیلوں دیوے جے بیڑ ڈبا مینوں

دربیان جواب مرزا با صاحباں

تیرے سر نہ صاحباں دوس کوئی میں تے اپنا لکھیا پا لیا!
میری عمر جہان دی ہو چکی ان جل نصیب دا کھا لیا!

دغا فریب نہ تدوں سہندا ٹنگے تینوں آن تقدیر بھولا نیس:
بخش صاحباں ربدے نام مینوں جو کجھ تدھ زور لگا لیا!

رامی نال ایمان میں تدھ تے ہاں سچا عشق میں تیرا پالیا
کریں آپ ہن عدل انصاف ذرہ خاطر تدھ میں سیس کٹالیا

ہن روز قیامت دے سہگ میلا کرکے کوچ میں ساتھ لدالیا
محمد بوٹیا قول تے دئیں پہرہ پہلے روز جو پک پکالیا!

دربیان زخمی شدن مرزا

کرواگل سی صاحباں نال مرزا غصہ ویکھ کے ڈاہڈا آیو نے
چلے چاہڑ کمان دے تیر زہری مرزے خان دی طرف چلایو نے
چھٹا خون ہرلوں یقیں وانگ دھاراں ویکھ چھانی بدن بنایو نے
مارن تیر شریر سشیر ہو رہی دلوں خوف خدا بھلایو نے
جب آل دی گال سیال چلے سر بھار گناہ دا چایو نے!

کرکے کوک سیالاں تے چند ہاڑاں لگھیر اکھر لئے گرد چایو نے
کیتی وار اک بازیاں ساریاں نے وانگ مینہہ دے تیر برسایو نے
بنے نال نکے جا نکے آپ دشمن دو ہتھ دواں نے قہر کمایو نے!
اوس حسند کمر نوں مار کے اوپر چا زمین گرایو نے!
ہتھ ظالماں بوٹیا حکم لدھا دعویٰ ہتھ نمرود کمایو نے

دربیان گفتار مرزا با صاحباں

مرزا آکھدا ویکھ کے صاحباں نی ہیٹے ویر تیرے تیر مار دے نی
چڑیاں مار کے باز فناہ کیتا ایہہ بھاونے رب جبار دے نی
جاندی سول کجھ سی پیش میری ہتھ سکھنے باجھ تلوار دے نی!
گالن آپ بنیاد اولاد سندی ظالم جٹ جلاد ایہہ بار دے نی
ٹھری پل تے آن گل میری دکھیں سلس ایہہ ہے سدھار دے نی
کینے کوچ مسافراں پٹ ڈیرے آئی توڑ یقین حکم سرکار دے نی!
جینیا صاحباں صدق یقیں ہار جائیں سخن رکھیں یاد پیار دے نی

میرے انگ دا رنگ شہاب ہویا خون چلدا وانگ پھوہار دے نی
زمین وچہ خیال سیال چند ہاڑیں تے ماریا وچہ شکار دے نی
ہیندے تیر چوفیریوں مینہہ وانگوں کھلاوانگ ہیں نقش دیوار دے نی
مینوں ماریا چند ہاڑاں چور کر کے ہیچ بھوکڑ نہ مول تھار دے نی
کھلی سامنے صاحباں رہیں میرے نین ایہہ انتظار دیدار دے نی
کیتا جگ یقیں موت الگے تیوں ہن میلڑے روز شمار دے نی
ناہیں بوٹیا تنہاں دا دین دنیا جیہڑے قول زبان یقیں ہار دے نی

دربیان جواب صاحباں با مرزا

تاکھ لکھ تسلیاں رکھ دل نے ترساں مول نہ بے وفائی داری
مالک جسم تے جان دا جان تینوں تیرے نال سی دوستی لائی داری
تیر بدیم دینال میں دم دلسیاں جراں مول نہ سول جدائی داری
پاواں واسطے پلڑا پا گلو چہ منوں گل نہ اج ایہہ کھائی واری
بھلا راہ تے ہیچ کوراہ بلبل سانوں بھویاں رانت بھوائی داری
تیرے دھڑے ہتھیار نہ جان سکے ہیں میری عقل تقدیر بھلائی واری

اکو رب تے قول زبان اکو جانا دلوں میں نال صفائی داری
مریں نوں تے جان میں نال ظاہر ہو سی پیش نہ جاودنی کائی واری
دیکھیاں لگدے تیر سر پر تیرے میری پیش نہ جاوندی کائی واری!
ہتھ ظالماں ظلم دی تیغ ہوئی کوئی سنے نہ کوک دوہائی واری
تینوں ایس سیالاں دے دیس اندر بھیڑی موت ایہہ ہتھ لیائی واری
محمد بوٹیا جدوں تقدیر لٹے جاسے بھل تدبیر دانائی واری

دربیان جواب مرزا از جدائی صاحباں

تیرا عشق میں صاحباں پالیا جیوں توں بھی ایہہ عشق نبھاونا ایں
رہیں بچکے صاحباں چند ہاڑاں کتھیں ہیرا عشق نہ خاک رلاونا ایں
ساڈا الوداع صاحباں نال تیرے گیا ورت تقدیر دا بھاونا ایں
کسی میوناں پا ٹیاں بدلاں نوں پاٹا عمر دا کس ملاونا ایں
مینوں مرن دا کجھ افسوس ناہیں ایہو ایہہ افسوس نہ جاونا ایں
مویا وچہ پردیس نہ خویش نیڑے پا کے کفن کس دفن کراونا ایں

رکھیں ثابت صدق یقین محکم ایہو جیہا نہ مول ڈولاونا ایں!
رکھیں سانجھ امان ایمان ہیتی دکھیں جگ تے اساں آونا ایں!
ایس جگ یقیں روح مبرا ٹریا ہو کے اج پردا ناایں
ہووے خضر یقیں عمر دراز بھانویں تاں بھی خاک دلوچہ سماونا ایں
تینوں صاحباں گیا نہ کھن راوی راہو دشمناں چایا جاونا ایں
میری لاش دی کس تلاش کرنی کانواں انگ کر رنگ ایہہ کھاونا ایں

اینویں للکھیا لیکھ نصیب میرے ذمہ کسے دا کی لگاؤنا ایں!
میری موت دا بوٹیا حال سارا دانا باد نوں لکھ پوچاوناں ایں

در بیان ہلاک شدن مرزا و بے قراری صاحباں!

مرزا کوکدا کولدا صاحباں نوں لگا دہر نشے تے ترت بیجان ہویا
گئے تیر سر پیر نوں چیر زہری گویا وقت اخیر دا آن ہویا!

جھلی باغ تے باد خزاں والی بھور روح دا آن حیران ہویا
کلمہ پڑھ نفیس اکھر کے آن مرزا اکھیں میٹ گے بند زبان ہویا

رہیا دہر تے پیا قلبوت اوہدا اڈ گیا روح دا جیاں اسمان ہویا
رہے کھلڑے سب سیاں پچھے چھڈ بھار نوں بھور رواں ہویا!

گیا بیت پریت دی ریت اندر اوہدا عشق منظور پروان ہویا
سچا عشق عاشقاں صادقاں دا ویکھ یار تے جان قربان ہویا

ویکھ صاحباں پٹڑی پٹ لٹاں جیندے ساہمنے ابد طوفان ہویا
محمد بوٹیا کرے فغاں جٹی آن شور اندر بیابان ہویا!

در بیان فغان اول صاحباں بر لاش مرزا خان!

رو رو آکھدی صاحباں مرزیا او بے پرے کجا برباد یاں پا گیوں!
ہوئی جان اساڈڑی نال دکھاں نوں تے اپنے دکھ مکا گیوں

مینوں دبر پاندے وس پا کے تے آپ کوچ کر ساتھ لدا گیوں
نیر نیناں کیوں تتڑی نیہوں لایا کیتے قول اقرار بھلا گیوں

پیا عمر دا رونا بہا میرے سینے سل فراق والا پا گیوں!
کوئی چارہ نہ چلدا بے صبرڑی دا میری گل تمام گوا گیوں!

ہویاں چور ہیں چھڈ کے زور سارے سر اراج نے ملک لٹا گیوں
تیرے دکھ توں کراں میں شکوہ صدقے کیہڑی گلنوں مکھ بھوا گیوں

رہی تتڑی کسے نہ کم دی میں مینوں مار کے خاک رلا گیوں
لدھ ساتھ جانیاں یار ہویوں مینوں کنڈڑے بیچ بہا گیوں

پاسہ کوئی نہ لبھدا لنے نوں جس چارے راہ توں اگ جلا گیوں
پئی آس نہ بوٹیا کوئی دلدی میری حرص تمام دبا گیوں

فغان دوم صاحباں

شالہ غرق ہو جان سیال چندڑ جنہاں نے کیتا ایڈا قہر لوکو
ساتھ لدیا اساں مسافراں دا راہوں لٹیاں ویریاں گھیر لوکو

پائے آن زنجیر تقدیر ظالم رل گدڑاں ماریا شیر لوکو!
ہتھیں اپنی آپ میں زہر کھادا اسیں رو بیاں الفراق کیر لوکو

ٹنگے جنڈ تے چڑھ ہتھیار تیتی وچ عقل دے پیاسی پھیر لوکو
پکڑ تخم اڈاوندا چیندڑ اندا ہوندی سنگھ جے کھول تلوار لوکو!

مرزے خان ہتھ خالی دشمن ہوئے سی آن دلیر لوکو!
منی اک نہ میر شمشیر میری تھکی واسطے پایا وہیں ڈھیر لوکو!

اینویں دشمناں لٹیا راج میرا اک پلک نہ لگڑی دیر لوکو
محمد بوٹیا ماریا بہنو لیکھاں تقدیر کیتی نہ بر دلاز بر لوکو!

فغان سوم صاحباں

کہندی صاحباں مرزیا جگ جیویں نرگس اکھیاں خواب تھیں کھول والیا
اٹھ لس شتاب دوڑا بیلی دشمن آن کھلوتڑے کول واری!

رہیوں رس پیار یا کت گلوں کہندی کھول دل موہوں بول واریا
تیرے باہجھ اندھیر ہو جو فیر ہویا اکھیں دسنوں رہیا نہ دل واری

جھلی آن بھکھیار تیرے دربار پائیں خیر میرے کچکول واری
بندی صاحباں صاحباں تندوا نوں سٹ جسم تے جندڑی گھول واری

رہی ٹھاک سیال راہ تے سوں ناہیں میری جانیو گل مخول واری
لدھی سار نہ پیار یا ٹوں بجے موت دے آن جاں ڈھول واری

پئی دہاڑ از غیب دی نال مینوں راہوں لٹیا آن انجول واری
محمد بوٹیا بھجدی اگور بھار رو پیا ہول دل نوں گیا ڈول واری

فغان چہارم صاحباں

کیتا پاپ سر آپ میں آپ تنی ترکش جنڈ ڈانے نہ ناٹنگ تیرا!
مفت ماریوں بے ہتھیار سیاں ڈھ ڈھا ویریاں مول نہ جنگ تیرا

اج بھیجے اپڑے کون بینوں تیرے کوئی نہ ساک نہ انگ نیرا
تیری گردنوں خون دے وہن قطرے بدن پھٹیا تیر تفنگ نیرا

بولن کانگ بیاریا ذبح کلر جیہڑے دچھیا چھج پلنگ تیرا !
کیتا قہر سیالاں تے چندھڑاں نے تیرا بیٹا بہناں کوانگ تیرا

کرنا دفن کس پاکے کفن تینوں رلسی بار دے وچ کرنگ تیرا
شالہ پان عذاب جناب دے چوں جنہاں لٹیا رنگ تے ڈھنگ تیرا

میری شمع تے جل موئیوں ڈٹھا میں عشق دا ناں پتنگ تیرا
باداں بعد میں بوٹیا جیوڑے لے نوں میں بھی مراں گی کرانگی سنگ تیرا

فغان پنجم صاحباں

تیری لاش مرزیا چھڈ کے میں ایس جائوں مول نہ جاوساں گی
اگے لاکے سوہیاں سادیاں نوں انگ خاک بھبوت لگاوساں گی
تیتھوں جان کے جان قربان کرساں پچھے گل دے گل کٹاوساں گی !
رہسی تجھ قلبوت ثبوت میرا تیرا عشق میں اچر نبھاوساں گی !
ظاہر حور ہیں ایہہ امان مینوں تیری نال صدق ایمان چھپاوساں گی !
کیتا ویریاں پکڑ حلال تینوں ایس ظلم تھیں نت کرلاوساں گی

تڑپے دین ہزار بیار جیہڑے تیرا پیار نہ دلوں بھلاوساں گی
ہوواں مست ملنگ گل پا الفی تیری قبر اوتے دھواں پاوساں گی
کرساں خوف نہ شیر ببر کولوں تیرے ساہمنے بیٹھ کے کھاوساں گی !
دلبرے دو زمین نا مینوں کسے ہور نوں انگ جے لاوساں گی !
لیئیں سجناں سد شتاب مینوں وچہ دشمناں پئی گھبراوساں گی !
محمد بوٹیا حشر نوں رب اگے لوگاں گھت فریاد الاوساں گی !

فغان ششم صاحباں

کھلی کول میں صاحباں بول موہوں ذرا ایڈا چا کے مرزیا وے
ہوسی داٹ اڈیکدی ماں مینوں ملی ادسنوں جا کے مرزیا وے
چھیتی بھین نوں جا کے مل چھینتی آیوں کاج رچا کے مرزیا وے
شالہ ہوے نہ کن آواز میرے تیری موت دا آکے مرزیا وے
دانا باد نوں چل شتاب واری مینوں بیل چڑھا کے مرزیا وے
الٹے طالع بخت بخیل ہوئے بیٹھی لعل گوا کے مرزیا وے

بنی دو ویلڑا اگھن مینوں دبجر داگ اٹھا کے مرزیا وے
ہوسین تند وے دیر دلگیر روندے آیوں جنہاں بھلا کے مرزیا وے
ہتھیں اپنی آپ توں بھین تائیں ٹور دیں ڈولڑی پا کے مرزیا وے
سنے دوستاں جگ تے چریں جیویں بیٹھاں مجلساں لا کے مرزیا وے
تیرا ہجر فراق نہ مول جرساں مرساں کانیاں کھا کے مرزیا وے
محمد بوٹیا سنے نہ کوک کوئی رو دواں پئی کرلا کے مرزیا وے

دربیان فغان ہفتم صاحباں بجناب باری تعالیٰ

بے پرواہ ہے داہ درگاہ تیری تیرا نام جبار قہار سائیاں
پائیں صبر میرا اوپر ظالماں دے کیتا جنہاں ہے ظلم بیدار سائیاں
لیاواں تند وے روبرو دشمناں نوں دفتر عدل دے روز شمار سائیاں
کیتا جنہاں لاچار دکھیار مینوں کریں انہاں دکھیار لاچار سائیاں
ہن کریں ایہہ عرض منظور میری خاطر نبی مغفور ابرار سائیاں
سیالاں تے فکر ہے دشمناں دا تناں دیں نہ لنگ زنار سائیاں
رکھیں کرم تھیں شرم تھیں ثابت میرا عشق نہ کریں خوار سائیاں

میرا کریں نتارنیاں عدلوں تیری ہو رہی ہے سرکار سائیاں
میرا جانڈرا لٹیا سائیں راہوں سنی کسے نہ کوک پکار سائیاں
تیرے تخت مجید دے پکڑ پائے داد منگساں عرض گذار سائیاں
میرا جہاز امید والا دوناں ڈوبیاں شوہ وچکار سائیاں
میری کڈھ وجود تھیں جان جلدی کر یار دے نال دوار سائیاں
جیہے شاں دی امان خاص ہاں میں رکھیں غیر تھیں دور کنار سائیاں
مراں بوٹیا یار دے حق اندر کیتا جیہے نال اقرار سائیاں

دربیان نہادن سیالاں و چندھڑاں لاش در آتش برائے سوختن و فوت شدن صاحباں

کھلی صاحباں پھردی پٹ لٹاں چھاتی کرے چا لہو لہان میاں
کھاندے کھار تے خار کر بیر چنگے تیجہ وانگ بزود بنان میاں
ہوئی نار گلزار خلیل نے جیوں تیویں جان نوں رب بچا میاں
اگ ساڑدی لگ کے کیوں اوہنوں کلمہ عشق دا انگسبال میاں
ویکھ صاحباں ظلم ایہ ظالماں دا رو رو کے فریاد فغان میاں
وچ اگ دے پا کیوں ساڑدے ہو امت نبی دی ایہ مسلمان میاں
کیتا قساں اسلام دا کم الٹا دتا چھڈ ہے دین ایمان میاں
ہوندے ہیں اوہ مرد مود و موذی ہویاں نال جو ویر کمان میاں
منی عاجزی عجز نہ صاحباں دی آئے ایتھے وچ خوشی گمان میاں
کجھ دوس نہ میر شمیر تائیں ورتے نال ایویں تماشقاں میاں
چھڈے عشق خیال نہ عاشقاں طالبیاں جان بن دیہن جان میاں
گور نیک شمول خیال چھڈ کے ایسا عشق بے رحم پچھان میاں
تیر بیلیکو کر کے کوئی تائیں پھیر تیجہ تے چڑھان میاں
غصہ کھا کے میر شمیر ہوری گل صاحباں دے پلدیان میاں
بلے اک قدم زمین اتوں نکلے لا اوہ زور نزان میاں!
گردی کھا زمین تے تار ڈگی ناڑی نین لگے نگران میاں!
گیا پنجرا ٹٹ قلبوت والا اچھی روح دا ہویا روان میاں
گئی کلہہ دی تار تے کھیڈ تتلی ڈگی ہو بین بند زبان میاں
چار دار دے گزار دو یار تویں ہوئے وچ زمین بھان میاں
ویکھو سچدی دوستی صاحباں دی ہوئی یار توں جان قربان میاں
روح صاحباں نے مرزا خان سندا دل اڈ کے روح آسمان میاں
بھائی مار کے صاحباں ڈھیری نوں پھیر آن ہوئے پشیمان میاں
منجی پا کے لاش مرحوم صاحباں دی کھیڑے شہر سیال سدھان میاں
پین عش نے دھاڑاں ابڑی نوں جیندی دھی تمثیل غلمان میاں
ویکھ عجب جوانی دی صورت اوہدی ہار روندے بڈھڑے اتے جوان میاں
روندے شین نوں دیر دلگیر ہو کے آنسو نیر دریا چلان میاں
اوہدی اگر میں فی الفور تیار کر کے کارن دفن چاکفن پہنان میاں
اکٹھا تے تیں گھر پا کے تے سبھن ساک سارے مہربان میاں
اس جگت نے خاک درخاک ہونا کرے سکھنے نشان گمان میاں

دیکھ بھین نوں سادیر دلگیر ہوئے غصہ قہر اندوہ کفنیں گھا میاں!
لاش رکھ کے کھولدی وچہ اوہدے لنبو تیغ قبر لوں لان میاں
لگا داغ نہ اوس دے جسم تائیں رب رکھیا امن امان میاں!
تحقیق نال سیال چنڈال جیہڑے بھا بنڑیاں کے پھیر مچان میاں
باندی واسطے میر شمیر اگے کہندے کر دو نہ قہر طوفان میاں!
نبی نار ہے جسم کھاؤ کارن تنے مو مناں گور نزران میاں!
دیسو کی جواب جناب اللہ اگے رہو ہے وقت میزان میاں
ڈرو ڈر بکے غضب قہر کولوں کرو ظلم دی تیغ میان میاں
سمجھ ظالماں ظلم دی تیغ ہوئی خونی آکھیا رنگ وٹان میاں!
پالو میت دی ہیت دی ریت عاشق جان جان کے جان گوا میاں
اول میت لگا کے میت پیچے کر کے خاں وچہ پھیر غلطان میاں
ویکھ صاحباں یار نوں نار اتے دوڑ ایسی جان جلان میاں
پیو خون ہے رسم زبوں اوہدی بیٹ کھو نیاں کرے ویران میاں
کرکے شکل زبون دھوڑاں اوہنوں دوڑ تیغ طرف شہر کھیو لیجان میاں
کھا کے ڈٹ بھالی ٹیکا ڈٹ بھاہی گل اوس کے باٹیکان میاں
یار یار پکاردی صاحباں دی نکل گئی وجود تھیں جان میاں
اڈی شاخ امید دی لول بلبل جھلی باغ تے باد خزان میاں
پھٹی لخو ہنڑی تے ٹٹی تار یار دہن کول جو راگ سنان میاں
رہسی کوئی نہ رہیا ہے کوئی اگے کل من علیہا فان میاں
گئی ملک بقا سدھار جیہڑی فانی چھڈ کے جگ جہان میاں
داخل وچ بہشت دے جا ہوئے دوویں یار پیار کرجان میاں
پیا زور نفس قہر ایہ بیٹھ اندر ویکھ موت ایہ ہون حیران میاں!
دردواں دے دوھ دے آ دونے لگے بیٹھ کے روٹا کران میاں
پٹن چاچیاں تائیاں بیٹھ سندر رہیاں پیاریاں دین اللان میاں
پیا دیس وچہ سوگ سی صاحباں دا ہوئے بند بازار دوکان میاں
آخر دے کے صبر قرار دل نوں اوہدے دفن دا کران سمان میاں
بھنگی شاہ مراد دلوچ یارو ہوئی صاحباں نوں فنان میاں
اک پلک دا پا کے افسوس کر کے لگے ہور خیال دھیان میاں
بیٹھا بیٹھ قیامت تک دعوی اک دم دا وچ جہان میاں

لگے روح کنڈھیں رجھے لوک دے عندریں سچ سخن دانا زمان میاں
خالی چھڈ کے رنگ محل اُچے ہونا واس اندر بیابان میاں
ویناخام مقام سرائیں کوئی شب دی جان گزران میاں !
لج خبر اونہاندی قبر کیہڑی جیہڑے کدی آہے سلطان میاں
ایس عمل نوں کل جہان جانے کی فائدہ مغز کھپان میاں

دکھیر کی بنیاد ہے آدمی دی برباد ہوئی آکن فان میاں !
لیسی دانش آکن کے خوشی کوئی ایتھویں مدتاں کئی دہان میاں
کئی ہو گئے گئیاں نے ہو جاناں ایہہ چال جاندی دی جان میاں
گئے اُڈ جہان تھیں دانگ دارے دسے کوئی نہ پتہ نشان میاں
محمد بوٹیا دس ہن دوستاں نوں اگلا کھول کے ذکر بیان میاں

دربیان آمدن اسپ نیلی درد انا باد و حیان دادن

مرزا بادشیر نے جال نیلی وگدی غیر پہنچان لوڑ نسی
گھوڑا ذوالجناح امام داجیوں خالی پرتیا چھڈ کے او میدان نوں سی
مار پوڑتے دوڑدی آکھ نیلی سدھا منہ وہڑا بیابان نوں سی
وہڑے وچ آ ہنکدی دانگ بڑی کیتا غم بیدل حیران نوں سی !
پشت دیکھ کے سلکھی نیلڑی دی پیا ظلم مادر جھربان نوں سی
لتاں پٹ پٹاں اتے مار کردی چاک لکر دتی بیابان نوں سی
بتر بنیال سی ٹور یا شہر کہڑے میں نے لاڈلے پت ناوان نوں سی
کیکر دسدی حال احوال نیلی ماری رب نے مہر زبان نوں سی !
بیٹھے ہوا سوار نہ پلٹ میری ہوئی ایس تھیں چھڈ جہان نوں سی

دانا باد آئی فریاد لیکے ڈٹھا اوس تے قہر طوفان نوں سی !
آئی تیوییں اسوار نوں چھڈ نیلی بھائی ایہ گل رب رحمان نوں سی !
دانا باد وہ اُڈدی آن پہنچی چڑھی اوڈھیوں دا آسمان نوں سی !
آنسو خون زمین تے پین چھم چھم روندی کھولے دیکھ مکان نوں سی
کھندی ماہیاں جہندڑیاں گھر گھٹا ملیندڑے شیر جوان نوں سی
کہندی نیلی نے دس شتاب ہنیوں تھکے چھڈ آیوں مرزے خان نوں سی
آکھوں آپ اسوار نہ لیا یو لاتوں کیتا دغا توں توڑ پیمان نوں لگی
ڈگی تڑف زمین تے سر چنے کھیتا اوس ہلاک چاچا جان نوں سی
محمد بوٹیا عشق دی دیکھ عظمت ہویا اثر ہے کیہڑ حیوان نوں سی !

دربیان ماتم شدن درخانہ کھرلاں !

مرزے خاں دی موت دی خبر نیلی دتی اہل وفا جاں آکے جی !
ہوئی خوشی خراب عذاب پکڑے ہر کے منہ نے زردہ کما کے جی !
ہو یا جنج نوں خوشی تھیں غم رنج لیا پھران غم افسوس تھیں کھا کے جی !
پکے پتہ رلدے وچ پھرے دیکھے کوئی نہ انہا نوں جا کے جی !
دیر دیر کر روندیاں ویر بھیناں کٹن چھاتیاں خاک سر پا کے جی !
پیتی کھرلدی بھیبی دیاہ والی گا نا سارڑی دی اگ جلا کے جی !
وچ پا کدے ہور دا ہور ہو یا دیکھو قدرتاں توں ازما کے جی !
بیا وڈا سوگ سی وچ کھرلاں بیٹھے ماتمی فرش وچھا کے جی !
نائیاں چاچیاں پھوپھیاں رون کھلیاں کٹن چھاتیاں وین الا کے جی

اوس روز جھیتی سنداکاج آہا بیٹھے جنج چڑھا کے جی !
بیٹھے روڑ کھٹی سب مفت کھٹی ہوئے چور زر مال لٹا کے جی !
لاڑہ لاہ کے سرے توں سوہن سہرے مارے زمین تے ٹھیکا کے جی
گلی گلی وجا پے سنداہوندے روندے کوکدے لوک کرلا کے جی
ننگے یار بھرا تے یار پیارے روندے مار نعرے باہیں چا کے جی
شیشے دو ہتھڑی سنداہوردی چور کرکے ملی سیاہ سنگار لا کے جی
جھیتی چندری بڑے نصیب والی لیا داج نہ اج پڑھا کے جی !
پیارے دو ناپٹیا خوشی ہوئے آئی گھر دل نہ شگن منا کے جی !
روندی بوٹیا پت نوں ماں بڈھی سٹھ مار دی دل گھبرا کے جی

دربیان فغان اوّل مادر از جدائی مرزا !

ہائے جگ تھیں بچیا تیرا وڈڑ دے وڈھ بوٹیاں بوٹیاں پا گیوں !
جھیرتہ سنداپیا شوار جیرا سیتوں خاک وچ رلا گیوں !
ظاہر ہی کران میا وے پت بچیا میں میری گل تمام گوا گیوں !

پاس وسدا کوئی نہ تیرے نوں میرے دو وچیں جان وچا گیوں !
پشت تھیں کسے نہ کر دی سیاں ہن ہم وچھوڑے والا پا گیوں !
ڈگی پشت تھے ہی کنڈیاں تے وڈکا دیکے آپ سلہا گیوں !

آکھن گھوڑیاں چلیئے چھڈ ایتھے کرکے سما ایہ گل چتار دے جی
اپر سُٹ بھیا سو اسوار چلو چھیتڑے ہٹھ لیتوں لگا شہار دے جی
پکڑ بھیاں نیر کمان تیغاں ویکھدے شہر نوں گھر لیا سہار دے جی
بھائی حنف لیتوں شاہ جیون دے بھو اپڑ چھیتڑے یہ کشار دے جی
کو بھوے جا سیالاں دے نال کھرلاں جنگ جیتیاں ہلکار دے جی
کرن میر شمیر دے چیر پرے بدلہ ویر دا ویر اتار دے جی!
فتح پاکے ظالماں دشمناں نے آکے بار نوں نال لتاڑ دے جی
آ مڑ نال تلاش دے نال بھن باہیں چا آہیں ڈھاہیں مار دے جی
آکھو ماریوں وچہ پردیس دیر لکھے خط نہ مول پرواہ دے جی
دیکھ اُٹھ کے ساڈیاں تڑلیاں نوں روندے خون گزار دے جی
تیری غم دی اگ نے جان ڈتا ہوئے لال دل وانگ انگیار دے جی!

کھا کے تیر منہ گھوڑیاں نس آدن ہووان کم خراب خوار دے جی!
کر کے ایہ تجویز تیز سارے پکڑ سٹھیاں ساز سنگار دے جی!
کالی ییتی قطار الٹ ڈروے سنڈ ہچھے وسن گھٹ جیویں ابر بہار دے جی!
چیٹ کرل بیری میر شمیر آ تے نال غضب دے انت شمار دے جی!
ار سیال ہزار مردار کیتے کیونے شہر نوں اگ لا ساڑ دے جی!
چھوڑ سرد سر پرتے غضب کولوں یاد ویران خاک نکھار دے جی!
جیکے مار تیر دلیر مرزا ڈھو بعد بنن نکال اوہ نال دچار دے جی
بیٹھے باپڑ رو کے پٹ ڈاڑھے اپر لاش دے دین پکار دے جی
ہوندے پاس تے کجھ دسوس ناہی اپر تندھ جان نوں وار دے جی!
کھلے اسی بھراواں پاس تیرے اٹھ گل کر نال پیار دے جی!
محمد بوٹیا جگ تے ملن اوکھا ہن میلڑے روز شمار دے جی!

در بیان واپس آمدن برادران مرزا بخانہ خود!

آ دسے صبر نہ روندیاں بھائیاں نوں سر پ خاک تے تک الٹار دے جی
ہو کے باو دسے روندڑے نال غم دے گھر کی وچہ جناب دربار دے جی
آخر ویر شہید نوں دفن کرکے اچا مقبرہ چا اسار دے جی!
محمد بوٹیا فاتحہ خیر پڑھکے دانا باو نوں پرت سہار دے جی!

در بیان تاریخ خاتمہ کتاب و سکونت خود مے گوید

ہوئی ختم کتاب جناب اندر لکھاں شکر بجا لیایا میں!
تیراں سو تے پندرہ سن ہجری قصہ جوڑ کے جدوں سنایا میں
مسکن میں مسکین دا وچ گھیڑے شوق والیاں بہنہ بنایا میں
بیا شوق تے کشتیاں تن کرکے دل درد دریا چلایا میں!
شمع شوق برچاری بال کے تے انگ وانگ پتنگ جلایا میں
کارن میر آرام دل دوستاں دے عجب بوستان باغ لگایا میں
شیریں سخن رسیلڑا شعر کرکے دل دوستاں دا پرچایا میں
پھڑ کے ولڑا قلم دا ہتھ اندر گھوڑا طبع دا تیز دوڑایا میں!
ایہناں عاشقاں درد رنجانیاں نوں پریم نگر دا اسیر کرایا میں
بناں دردے انسان جان کھوتا ایس گلوں ویکھ آنہدا یا میں
کارن داس اس جگہ اداس اندر وادی اپنی بھی ہن آیا میں
چلے دے نشانیاں جاناں نوں جنہاں وچہ کوئی روز لنگھایا میں
حرف دستاں دے زمان کا زن سر نے شعر دا بھار اٹھایا میں

پوری ہوئی فرمائش پیارا بانڈی کیتا قول اقرار نبھایا میں
دولہ پیر دا نگر گجرات نامی دنیا اپڑا یہ وطن بنایا میں
کنڈھی لپٹی دی لنب باہر قصہ وسیا جوڑ پرایا میں
رگاں تار کے تن ستار کیتا سوزوں راگ وراگ وکھایا میں
صاحب درد پچھان کریں آپے خشک دلاں تھیں بھیت چھپایا میں
کر کے ہار نیارا ایہ موتیاں دا اگے جا ہراف دکھایا میں!
پہلوں کڈھ کے عطار دا انگلوں وچہ پیاریاں بیٹھ ورتایا میں
تیر شوق دا پکڑ فرہاد وانگوں کرکے قصد پہاڑ اڈایا میں
خشک ملاں نوں سارکی ایس گل دی گھوکھن پیغام لیایا میں
ایہناں عاشقاں درد رنجانیاں تھیں سینے جان نے مال گھمایا میں
جانا لدساں کردان وانوں ڈیرہ خام سرا وچہ لایا میں
شعروں پا مقصود درد دین جدوں خاکو پوچھ سمجھایا میں
دعوی شاعری شعر نہ مول جانا حرف دلبر دا درد ہنایا میں

چھل والیاں شعر میرا وچہ خلق دے آکے سُنایا ہیں !
نقرباتیر دے آکھ میرے شاعر کرکے رلیں وچہ چھڑا پایا ہیں
عقل تے خام شعر میرا ایہو ہیں مضمون دا مغز کھپایا ہیں
آہیرا ذات خداوی دا کوئی عقل نہ نیک کمایا ہیں
پیا شیخ عمل شیفا دا لیے اوپر روپ جہان بھلایا ہیں
نہ فضل نہ ہور امید کوئی وچہ حرفاں دے جیو وتہ بایا ہیں

اٹی سونے دی لیکے وانگ بڈھی یوسف کرن خرید سدھایا ہیں
گندے پیر بند ہار شاعراں نے منکا کچھ اوچہ رلایا ہیں !
ہوئے سخن بناں قبول میرا اگے رب دے سیس جھکایا ہیں !
تیئی شعلاں عمر عزیز بیبری اک گھڑی نہ رب دھیایا ہیں
کھیتوں وانگ وچہ ٹاکیاں عمل گندے سونا اپنا رنگ وٹایا ہیں
محمد بوٹیا صدق یقین سیتی کلمہ نبی دا آکھ سنایا ہیں

در بیان گفتار شاعر در حق عشق دے گویا !

عرسان دا کسے نوں شوق ناہیں اسی معفت دا مغز مار دے جی
ست بھوٹیاں وین گواہیاں جانن معتبر پیٹے سرکار دے جی
صاحب درد جو آدمی نیک آہے چھپے جا اوہ وچہ مزار دے جی
ٹھے پر ہاں عراف انصاف والے موتی پکھ کے گھیار دے جی
دے جیڑ تے شوق کرن اُتے ایپر یار ہمیشہ دلگار دے جی !
ک آکھدے شعر بنان سوکھا واقف کار جو ایس نہ کار دے جی
نا دے واخوں خور اک شاعر ذکراں وچہ نرات گذار دے جی
پان نادان نہ شعر سُندے ہتھوں عیب تے نقص نتار دے جی
غرنہ مہر نہ بدی مہر باجھوں اوپر شاعراں کرم کرتار دے جی
شعقدار کہ نشان اگے بولن ہور وچہ رمز گفتار دے جی
پڑھ علم تے ہون علما حافظ کرن زہد وچہ ذکر اذکار دے جی
میبت دے وچہ دلنگھ جاندے وسیلہ رخت نہ عشق بازار دے جی
حرف پڑھکے عمر صرف کردے ایس علم نقیں کی اسوار دے جی
ہنگی کرن گمان جیہڑے عمل وانگ شیطان اوہ ہار دے جی
ہور تے ورتناں ہور ہوندا ایتھوں کوڑے بچار کھلار دے جی
ودنے مرد بکار صورت جیوں نقش تصویر دیوار دے جی !
عاشقاں ترک تمام اگوں پڑھن درس اوہ پیت پیار دے جی
عبادی گور کی ایس گلدی دکھی جان وتے دکھ دکھیار دے جی
ریت پروانیاں نفیس جیہڑے شمع تے انگ الار دے جی
لم تے عشق دی جھگ ناہیں اوہ گندگی خاک انبار دے جی !
کے جانتے سہن جیہڑے طالب شوق دیدار دے جی !
عشق دا دلاں نوں کرے روشن سینہ صاف بلور رنگ نگار دے جی

سخن عیبتاں چغلیاں کرن بیٹھے ایہ رواج وچہ سنسار دے جی
پیا آن جہان دیوچ رولا ویکھو کھاوندے رب غفار دے جی
رگی داخراں دی آن ایسی سکے بھلی دسن غمخار دے جی !
منصف طن نہ کنوں منصفی دے سلاٹے سخن وس گوار دے جی !
قدردان نہ کوئی پچھان والا جیہی جیو وچہ ایس دیار دے جی !
کرنا شعر دا جان تے اپر لشکناں جیوں سولی سار دے جی !
گاون راگ وراگ جنہیں بھاگ والے کرکے تن نوں وانگ ستار دے جی !
بھیڑاں وچہ نہ آ دکھ پچھان سکن مہر بن پئے شتر قطار دے جی !
کڈھ بیٹھیوں سخن بنان موتی ایہ شاگرد نے خضر ابرار دے جی !
علاں کہن بدعت قصے عشق دے نوں واقف نہیں جو ایس بہار دے جی !
بنان درد نہ ملے محبوب دلبر وچہ علم دے عمر اجاڑ دے جی !
پوے اندروں درد بن ڈھول خالی دیندے شور پکار دے جی
جیہڑا حرف ہے شرف تے شان والا اوہدی طرف بیان نہ مار دے جی
آپ عمل نہ وعظ سنان لوکاں بن بن صورتاں رب دے سند کار دے جی
باجھ عشق تے عمل ہے علم ایتھوں گدھا لدیا جیویں بھار دے جی
یا دن عشق مجاز نفیس راز مخفی جیہڑے خاک ہوون کسے مار دے جی
منزل کرن فنا دے راہ اُتے واصل ہون جو نال دلدار دے جی
جنہاں درد حبیب نصیب ناہیں نابکار اوہ مثل مردار دے جی
ایہ وچہ دیکھو شہید عاشق جند جان دا خوف اتار دے جی
کھلن عشق دے باغ قلوب اندر ہون سِر مخفی اسرار دے جی
خاک ہو ونا کم ہے عاشقاں دا ایڈے جان نہ کبر ہنکار دے جی !
باجھ عشق عبادتاں کرن جیہڑے نفلے اوہ اندر دھند کار دے جی !

جتاں بار دی ذات ثبوت کیتی اوہ تے اپنی ذات نگھار دے جی ! منگھ بوٹیا ایس خیال وچوں منگ دعا دربار پاک دے جی

مناجات بدرگاہِ قاضی الحاجات !

گنہگار ہیں وڈی خطا والا کریں چا معاف تقصیر سائیاں ! میرے عمل تمام کھوٹے دیکھیں پرکھ نہ وانگ صراف سائیاں !

آکھے لگ کے نفس پلید دے میں کیتا حکم برخلاف سائیاں ! تیرے فضل دے باجھ بچا نا ہیں کریں جے انصاف تے عدل سائیاں !

میرے عمل دی غلط کتاب اتے چا ہیں فضل دا پردہ غلاف سائیاں دیسیں جیہڑیاں جے اکوار کعبہ کراں شوق یقین لکھ طواف سائیاں

دلبریں بخش اوہ حرف خطا والا قبل بولیا ہیں جو لاف سائیاں کریں میر یقین شعر منظور میرا پڑھن شوق یقین یار اشراف سائیاں

رکھیں جگ تے نام مدام میرا مشہور جیویں طور تے قاف سائیاں کریں باغ بہشت نصیب میرے دیویں تھاں نہ وچ اعراف سائیاں

ماریں نال ایمان جہان وچوں کریں خاتمہ نیک کفاف سائیاں ہر دے بوٹیا نزع دا وقت سوکھا کلمہ منہ یقین نکلے صاف سائیاں

تاریخ طبع زاد جناب نور الٰہی صاحب مصنف قصہ بدر و گل اندام !

مرزے صاحباں دے عشق دے فیصلہ سب محمد بوٹے نے با انصاف لکھیا خاطر درد مندان درد مند بن کے قصہ درد بھریا با انصاف لکھیا !

لائی بار بن کے نہ کوئی لاف مارے گویا سو لاف وگزاف لکھیا ! اک اک نقطہ وچ ناصفہ لیسن پرکھ سب آپ حراف لکھیا !

کعبہ عشق دا عاشقاں صادقاں دے کارن حج تے بھر طواف لکھیا عاماں واسطے پردہ حجاب کیتا ڈونگی رمز دا خاص غلاف لکھیا

نقطہ چین ہو جین برشت پڑھکے پڑ مضمون موزوں کر صاف لکھیا معنے دو معنے ہر حرف سندے تے عروض دے نہ برخلاف لکھیا

صد شاباں دماغ تے عقل تائیں ہر اک سخن بھی فخر اشراف لکھیا کہیا نور جا تو ہجری سن بنیا کر یک خیال جد چار اکناف لکھیا

تاریخ طبع زاد شاعر مشہور و معروف جناب منشی بھگت رام صاحب صادق وزیر آبادی دام اقبالہ !

ساقی پیالہ دو آتشہ پور ساغر کر کے نوش پھڑاں قلمدان تائیں کراں حال تحریر تصنیف سندا دیاں داد پوری سخندان تائیں

مرزا صاحباں خوب مرغوب قصہ صحیح بکر ایہ درد تے سوزان تائیں تارہ عشق دے مار کے چھال فورا کیوں نہ کرن قربان جند جان تائیں

سنکے شعر سب آکھدے لوک واہ وا قربان ہوسے مٹھے پان والے رکھنا حرف کتے جرأت اف دی ہے نکتہ چین دی تیز زبان تائیں

اندر آب حیات یقین آب ساغر تے جام بھر بھر دلاں کٹھیاں نوں ساحل وانگ ہے گا خشک من تے دیکھے دشت تہید امیدان تائیں

مارن لافے بیٹھ بے لکھ لافاں کرنا آکے کسے مقابلہ کی ثانی فضل شاہ دا آکھاں کس طرح نہ میں شفیق شاعر بوٹے خان تائیں

ہویا بحر تاریخ جاں فکر دلنوں ہاتف غیب کہے للکار صادق بکرم سن کڈھ خوب نوں دیر نہ کر پڑھ کے بسم اللہ الرحمٰن تائیں

قطعہ تاریخ من تصنیف نواب دین از جہلم پلٹن ۲۳ شاگرد میاں محمد بوٹا شاعر گجرات پنجاب !

مرزا صاحباں دا قصہ عجب بنیا دو جگ وچہ مقبول کلام ہو گئی عجب قافیے وزن موزوں واہ جنہوں دیکھ کے عقل گمنام ہو گئی

سن کے ایہ کتاب نہ تاب سہندی کارن درد منداں پھاہی دام ہو گئی لگے پھٹ کلیجڑے حاسداں دے ایسی ایہ کلام صمصام ہو گئی

کیتی خوب تحریر سناد میرے منزل عشق دی کل انجام ہو گئی پھڑ کے قلم نوں لکھ نواب بنا محمد بوٹے نے شاعری تمام ہو گئی

تاریخ طبع زاد میاں محمد صاحب شاعر ساکن جہلو ضلع گجرات !

قصہ صاحباں دا تمام صاحباں دی بوٹے خان یقین درفشان ہو یا موتی سخن دا عقل سنار واہ ہار رشتہ شعر دے وچہ روان ہو یا

لڑیاں ہار پرو تیار کر کے میرے موتیاں ہار فشان ہویا
کیتی واہ ہمت آن خان بوٹے وچ شاعراں شیر جوان ہویا
اج وچ جناب پنجاب دے انگوں ادھر اجگ کے نام عیان ہویا
ایہ تصنیف لطیف ہے باب اندر آفتاب جیہا درخشان ہویا!
سن کے شعر اس دا پر درد سوہنا ہر اک انسان قربان ہویا

گویا فرش قرطاس میدان اندر عالی نشان والا بوستان ہویا
ملک الشعراء والا خاصہ ملک جنہوں فضل رحیم رحمان ہویا!
چڑھیا ایس جہم تے مار دھونسہ ہمت نال وڈا عالی شان ہویا!
خاندان سارے ٹول بھال ڈٹھے شاہی تاج والا بوٹا فان ہویا
حرف اسدے شعر تے سور رکھے خبسدا عقل مانند حیوان ہویا

حاسد حسد کنیہ یاں بات کیتی جنہاں نپ کے جگر لیراں ہویا
ہاتف سال نہال تاریخ کہی ظاہر آن محمدؐ دا آن ہویا

رَبِّ یَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ وَتَمِّمْ بِالْخَیْرِ

قصہ مرزا صاحباں ختم ہوا

نصیحت الغافلین

من تصنیف میاں محمد بوٹا صاحب ساکن گجرات پنجاب

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

پٹ اکھیں خوابوں غافلا
ایہ دنیا خام بازار ہے
تینوں موت نہ وچ خیال دے
نت موت تیرے سر چیکدی
پئے ہور نوں نت آوندے
اوہ دوست محرم حال دے
اک دیلا اوہ وی آوناں
وچ گوراں بیٹھے پئے جو
جنہاں بام بلند اساوڑے
مدہ وانگ لکھاں آ ٹیکے

گیا در و تیرا اٹھ غافلا
سب کوڑا جھوٹا پسار ہے
پھریں پچھے دولت نال دے
پئی ہر دم قبر اڈیکدی
جو آہے تیرے نال دے
ہتھ لبتر اگلے جاوندے
پل دنیا اتھیں تدھ جاوناں
کری ساں اساڈے جیہے اوہ
چھڈ ایتھے آپ پسار ہار رڑھے
گئے زور تراں دکھا ٹیکے

نمرود شداد سی شاہ جو
آہے مالک ملک سپاہ دے
کدوں خسرو تے نوشیرواں سی
سلطان بنی سلطان دے
اج مول نہ کوئی خبر ہے
شک باغ جوانی جاوسی
تدھ کیتا فکر نہ ٹرن دا
کتھے گئے بخارے دور دے
گئے خالی ایس جہان تھیں
توں پھیلوں اندر دھندیاں

فرعون جیہے گمراہ جو
چھڈ گئے خزانے زر اندے
کدی اکبر شاہجہان سی
ویو پریاں وچ فرمان دے
کہی جا نگاہ انہاندی قبر ہے
جدوں خواں وی آدسی
تیرے ساتھی ساتھ لدا گئے
اس نگری پھیرا پا گئے
جد لکھ کروڑ کما گئے
لم تیہوں مار مکا گئے

ایہ دنیا خام سرا ہے
اج نکری مول نہ آوندے
جیوں گئے پیاسے ولاندے
اساں ہونا انہاں نوانگ ہے
جا وسے اندر جنگلاں !
چڑھ حرص ہوا دے کوٹھے اتے
پکڑ کیتے موت فناہ تیں
چھڈ گئے خزانے زراں دے
اج رج کر بہندے اوہ نہیں
گئے اوہ تخت اڈ ہوا وچہ
جو وارث آہے تخت دے
اڈ جاوسی بلبل بول کے
نت جاری پتن موت
تدہ وانگوں سوہنے ساودے
ایہ فانی جگ جہان ہے
وچہ گور اندھیرا قبر دا
پئی کرے منادی موت ایہ
جیہڑے نال بہاراں سن ٹکدے
کئی رستم جیہے جوان سن
سب معلم تینوں حال ہے
کر یاد ہاڑا حشر دا
اج کر کے رب نوں یاد توں
جو جے فرمان حضور دے
اج ویلا عمل کمان دا
اس دنیا وچہ بازار دے

جیوں سارے راہی رات نگھا گئے
دکھ ساکتوں ہو جدا گئے
وچہ مٹی منہ چھپا گئے
جیوں اوہ اج نام مٹا گئے
سب وہری چھڈ چھڈا گئے
اچی دا ہیہ آن جگا گئے
جو خود خدا کہا گئے
ہتھ خالی انت وکھا گئے
اوہ خبر نہیں کت وا گئے
وچ اگے وانگ ہوا گئے
گڑھ کوٹ بلند بنا گئے
جاں شاخوں پھل کرما گئے
سنگ لدی جاندا ہوت دا
آپے اندر جوبن باد دے !
کل سن جلیہا فان ہے
رنگ اگو وقت دوپہر دا
چھڈ نرم وچھائیاں سوندا ایہ
وچہ جنگل اج اوہ رلدے
جنہاں آپ زور گمان سن
ایہ دنیا خواب خیال ہے
جتھے لیکھا ہر اک بشر دا
کر فکر نہ اوہ برباد توں
اوہ جاسن جگتوں ڈھو ڈھو دے
سد لیسی بھلکے جان دا
اج کھلے رخت بہار دے

ایہ دنیا کھیتی جان توں
جو نیک کمایاں کر گئے
پڑھ کلمہ نبی مقبول دا
کر خدمت ماپیو بھائیاں
کر یاد دہاڑا غم دا
اٹھ جاگ محمد بوٹیا
سب چلو چل پکار دے
اج نازک بدن انہاں دے
سے چلیں دیوا عمل دا
چل ویکھ شہزادے گلرخاں
ہوئے خاک سرہانے انہاندے
گئی پیش نہ کجھ بہادری
پیا دوڑیں اگے حرص دے
ہوسی آتش تیز میدان دا
ہتھ مل مل پچھوتاوسیاں
پئے رووں لگے دن حشر دے
پھر ہوسی کجھ نہ تھوڑ کیں
تینوں سمجھ ذرا نہیں آوندی
سے تحفے مل سوداگراں
جیہا بیجیں گا تیہا وڈسیں
ہے جنت جا ہک انہاندڑی
منگ یاری چار یار دی
تدہ چلیں رستے انہاندے
کر حرص ہوا نوں دور توں
لنگھ گیا عمر عزیز ایہ

اکھ موسم وقت پچھان توں
اوہ دوہیں جہانیں تر گئے
ہو جا غلام رسول دا
جنہاں ہتاں نیک سکھلیاں !
جتھے لیکھا ہونا دم دا
کیا غفلت تینوں لٹیا
پٹ ڈیرے راہی دھا گئے
دہر ساہی کیڑے کھا گئے !
جیوں ممیں مرے علا گئے !
چھڈ چھجیاں خاک سما گئے
جو مخمل تکیے لا گئے
مر اگے موت فنا گئے .
کیا تینوں مار سودا گئے
سن خبر نبی گھبرا گئے
جد ویلے وقت وفا گئے
جو خدائی عمر گوا گئے
جد تن یقین ساس سدھا گئے
وچ کتھے یار بھرا گئے !
تیرے ساتھی نفع اٹھا گئے
ایہ پاک نبی فرما گئے
جو ذاتی نام دھیا گئے
دیکھ اوہ بھی بستر چا گئے
جیہڑے وعظ حدیث سنا گئے
حرص ہوا نے عمر گوا گئے !
ہن وقت اخیری آ گئے

تمام شد

آزاد بک ڈپو ہال بازار امرت سر